বিমলা প্ৰসাদ চলিহা মহাবিদ্যালয়

আলোচনী

6
1992-93

ষষ্ঠ সংখ্যাঃ ১৯৯২-৯৩ চন

সম্পাদকঃ এম, আয়নাল হ'ক

বিমলা প্ৰসাদ চলিহা মহাবিদ্যালয়

আলোচনী

নগৰবেৰা, কামৰূপ (অসম)

বছৰ—১৯৯২-৯৩

ষষ্ঠ সংখ্যা

-ঃ সম্পাদনা সমিতি ঃ-

সভাপতি :
অধ্যক্ষ — শ্ৰীদেৱ প্ৰসাদ শইকীয়া

তত্ত্বাৱধায়ক :
অধ্যাপক – (ড:) এ. বাসাৰ

উপদেষ্টাদ্বয় :
অধ্যাপক-নগেন্দ্ৰ নাৰায়ণ দেৱান
" নিৰ্মল চন্দ্ৰ ভোই

সম্পাদক :
এম. আয়নাল হ'ক

সদস্যদ্বয় :
এম. আঃ মজিদ মণ্ডল
এম. আনোৱাৰ হোছেইন

বিমলা প্ৰসাদ চলিহা
মহাবিদ্যালয় আলোচনী
বছৰ : ১৯২-৯৩
—:ষষ্ঠ সংখ্যা:—

বেটুপাত :
শ্ৰীদ্বীপেন্দ্ৰ পাঠক
(প্ৰাক্তন ছাত্ৰ তথা সম্পাদক)

ৰূপাঙ্কৰণ ও অলংকৰণ
ড: এ, বাসাৰ

সম্পাদনা/প্ৰকাশনা :
এম. আয়নাল হ'ক

মুদ্ৰণ :—
কমলা প্ৰিণ্টাৰ্চ
নগৰবেৰা—৭৮১১২৭

কৃতজ্ঞতা স্বীকাৰ—

★ শুভেচ্ছা বাণীৰে কৃতাৰ্থ কৰা শ্ৰদ্ধাপদ ব্যক্তিসকল।

★ ইংৰাজী আৰু অসমীয়া প্ৰবন্ধ চাই আৰু অন্যান্য কামত সহায় কৰা পূজনীয় অধ্যক্ষ শ্ৰীযুত দেৱ প্ৰসাদ শইকীয়া দেৱ।

★ গল্প আৰু প্ৰবন্ধ-পাতি চাই মেলি আৰু শুদ্ধা-শুদ্ধ চাইদি সহায় কৰোঁতা—

অধ্যাপক শ্ৰীযুত নগেন্দ্ৰ নাৰায়ণ দেৱান দেৱ,
" শ্ৰীযুত নিৰ্মল চন্দ্ৰ ভোই দেৱ.
" শ্ৰীযুত শ্বাহ জামাল মোল্লা দেৱ,
অধ্যাপিকা শ্ৰীযুতা দীপ্তিৰেখা পাঠক (মজুমদাৰ) বাইদেউ
" শ্ৰীযুতা কল্যাণী পাঠক (দাস) বাইদেউ
অধ্যাপক শ্ৰীযুত সূৰ্য্য কলিতা দেৱ,
আৰু " শ্ৰীযুত উমেশ চন্দ্ৰ দাস দেৱ

* সম্পাদনা সমিতি সৈতে জড়িত সমূহ কৰ্মকৰ্তা।

* সম্পাদনা সমিতিৰ সদস্যবৃন্দ আৰু ছাত্ৰ একতা সভাৰ কাৰ্য্যনিৰ্বাহক সমিতিৰ সদস্য মণ্ডলী

★ বেটুপাতৰ শিল্পী শ্ৰীযুত দ্বীপেন পাঠক।

★ ডিজাইন, অলংকাৰ আৰু শুদ্ধা-শুদ্ধ চাই দিয়া ড: এ, বাসাৰ দেৱ

* মহাবিদ্যালয় পৰিচালনা সমিতি

আৰু * কমলা পিন্টাৰ্চ, নগৰবেৰা ৰ সমূহ কৰ্মীবৃন্দ

সম্পাদক, আলোচনী

सत्यमेव जयते

CHIEF MINISTER
ASSAM

M E S S A G E

19 January, 1993.

It rejoices me to learn that the B. P. Chaliha College Students' Union is going to publish the College magazine for the year 1992-93.

Institutional magazines not only help develop literary talents of the students but also broaden their mental capacities.

I wish the magazine success.

(HIT ESWAR SAIKIA)

Shri GOPINATH DAS
Minister of State.
Forest & Fishery.
Assam, Dispur.

D. O. No.

Date – 12th January. 1993

MESSAGE

I am indeed delighted to know that a magazine is being published by the students' Union, B. P. C. College, Nagarbera, Kamrup District.

A magazine in fact, has great educational value in the sense that the articles that are incorporated therein not only benefit the students but also the public at large. Further, it gives opportunity to the budding writers, encourage thinking, cultivate writing habit and stimulate resuscitation of dormant literary talents.

I convey my sincere whishes for the grand success of the magazine.

(Gopinath Das)

Mr. Gopinath Das is now hon'ble minister of state for Relief, Rehabilatation and Rural Electrification, Assam.

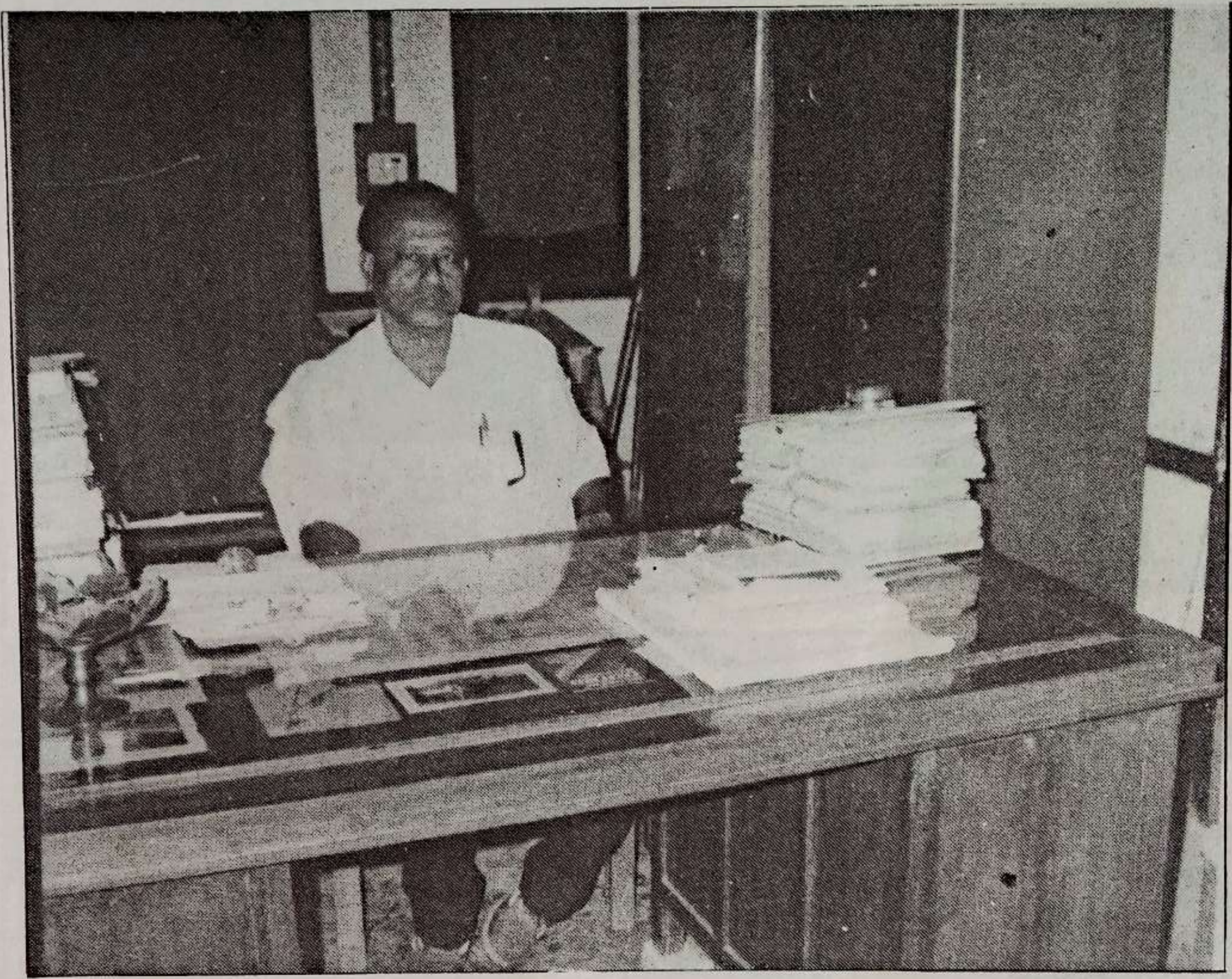

PRINCIPAL : Mr. Deba Prasad Saikia
At His Table in His Office Chamber

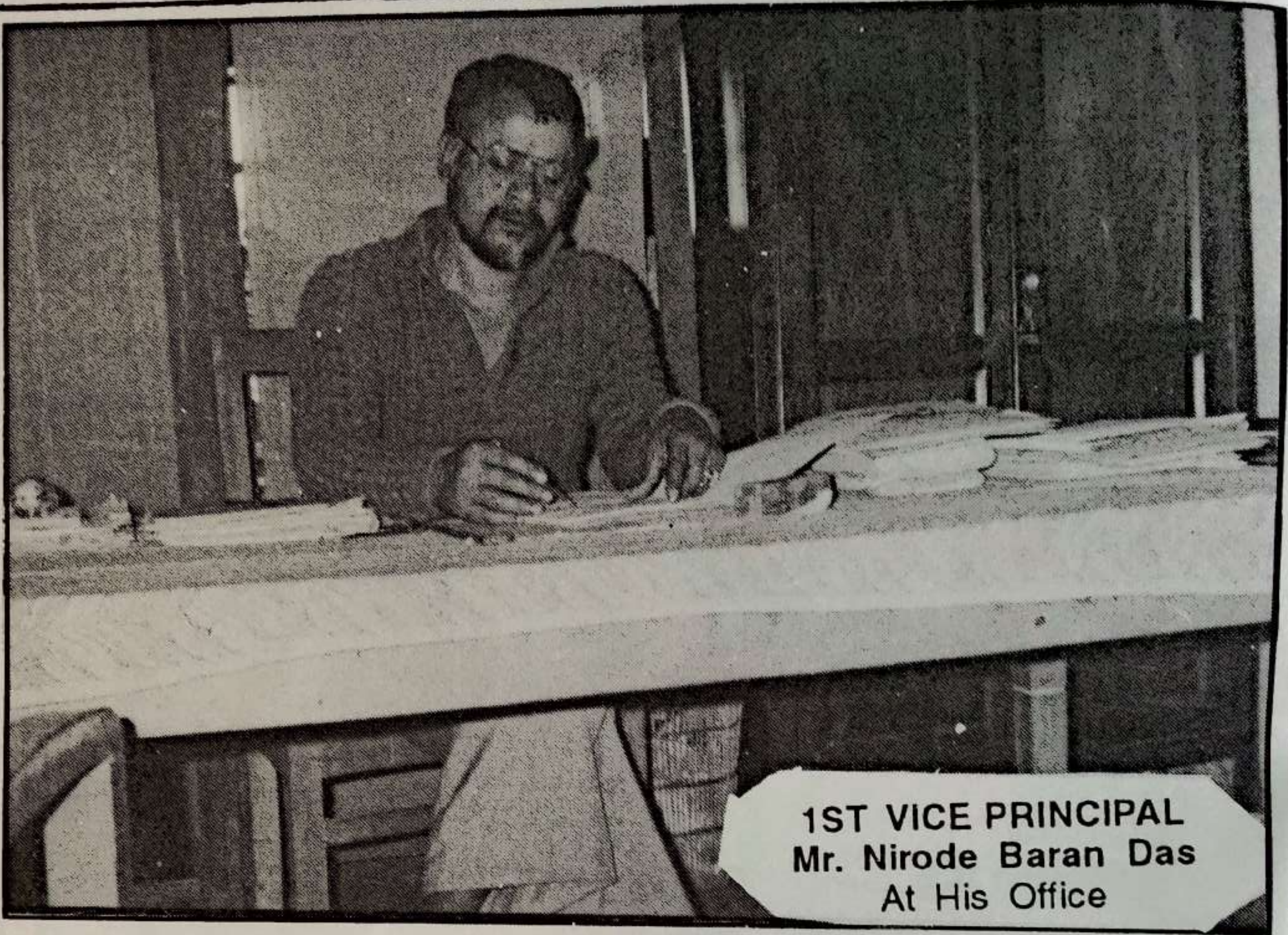

1ST VICE PRINCIPAL
Mr. Nirode Baran Das
At His Office

A view of the Reading Room of the College Library.

বিষয় সূচী (CONTENTS)

সম্পাদকীয়

—ঃ অসমীয়া বিভাগ ঃ—

প্ৰবন্ধ ○ কৰ্মবীৰ নবীন চন্দ্ৰ বৰদলৈ আৰু তেওঁৰ কৃতিত্ব মহঃ আবু তালেব ॥ ১ ॥
গল্প ○ প্ৰতিশ্ৰুতি মেহমুদুৰ ৰহমান ॥ ৬ ॥
প্ৰবন্ধ ○ শব্দ, কোলাহল আৰু প্ৰদূষণ (প্ৰদূষণ সম্পৰ্কীয়) অধ্যাপক উমেশ চন্দ্ৰ দাস ॥ ৯ ॥
গল্প ○ অন্য সুবাস আব্দুল ওৱাহাব ॥ ১৩ ॥
প্ৰবন্ধ ○ মহৰম আ: ৰৌফ আনছাৰী ॥ ১৬ ॥
গল্প ○ স্বৰ্ণালী শ্ৰীঅভিৰাম কলিতা ॥ ২০ ॥
প্ৰবন্ধ ⊙ ড° বাণীকান্ত কাকতিৰ অসমীয়া ভাষাতত্ব চৰ্চা অধ্যাপক নগেন্দ্ৰ নাৰায়ণ দেৱান ॥ ২৪ ॥
গল্প ⊙ কংকালেও কথা কয় (ডিটেকটিভ্) ড০ এ. বাসাৰ ॥ ৩০ ॥
প্ৰবন্ধ ⊙ উত্তৰ পূৱ ভাৰতত পৰিবেশ আৰু ইয়াৰ সংৰক্ষণৰ প্ৰয়োজনীয়তা (পৰিবেশ সম্পৰ্কীয়) শ্ৰীপ্ৰসেনজিৎ শইকীয়া ॥ ৩৮ ॥
ব্যঙ্গ ৰচনা ○ দৈনিক মৰণ ভূমি অধ্যাপক শ্বাহজামাল মোল্লা
সাক্ষাৎকাৰ ○ অভিনেতা ৰাজীৱ গোস্বামী সৈতে দুআষাৰ অন্তৰঙ্গ আলাপ সম্পাদক আয়নাল হক আৰু লগৰীয়া সকল ॥ ৪৫ ॥

কবিতা শিতান

○ বিশ্বনৰী মোবাৰক হুচেইন ॥ ৪৭ ॥
○ প্ৰতিসৰণ লুৎফৰ ৰহমান ॥ ৪৭ ॥
○ অনুভৱ অৰূপ দাস ॥ ৪৮ ॥
⊙ কোলাহল গৌতম কলিতা ॥ ৪৮ ॥
○ যাযাবৰ অধ্যাপক এ, বি, ছিদ্দিক ॥ ৪৯ ॥
⊙ সংগ্ৰাম আ: বাতেন ॥ ৪৯ ॥
⊙ জাগ্ৰত হ মীৰ্জা গালিব ॥ ৫০ ॥
○ এমুঠি পোহৰৰ স্কেচ অধ্যাপক যতীন্দ্ৰ নাথ তালুকদাৰ ॥ ৫০ ॥
○ প্ৰিয়তমৰ চিঠি প্ৰতিভা তালুকদাৰ ॥ ৫১ ॥
○ তোমাক বিচাৰি মছিৰ আলী আহমেদ ॥ ৫১ ॥
⊙ ৰক্তাক্ত আনোৱাৰ হুচেইন ॥ ৫২ ॥
⊙ নিগেটিভ্ কৱিতা অধ্যাপিকা নৱনীতা পাঠক ॥ ৫২ ॥
○ প্ৰতিজ্ঞা মঃ সাহেৰ আলী ॥ ৫৩ ॥
○ শ্মশান বিমলেন্দু বৰ্মন ॥ ৫৪ ॥
○ শূন্য তোমাৰ খতিয়ান মইতুল ইছলাম ৰৰা ॥ ৫৪ ॥
○ বেদনা মোৰ বদিয়াৰ ৰহমান ॥ ৫৫ ॥
○ হেৰুৱা ফুল হাচানুল আহমেদ ॥ ৫৫ ॥
⊙ স্তৱক : অচিনাকি অনুভৱ শ্ৰীৰূপালী পাঠক ॥ ৫৬ ॥

English Section :

The Winners of Nobel Prizes of 1992. ○ Mr. Akram Hussain 1
Swami Vivekananda, The Great Educator ⊙ Prof. B. B. Panda 4
Genetic Engineering and Future of Mankind ⊙ Prof. Surya Kalita 6
Bees (Poem) ⊙ Mr. Jamal Uddin Ahmed 15
Glimpses of Restoration Comedy ⊙ Prof. Nirmal Ch. Bhoi 16
Results of the College Week Festival (1992-93). P. 1-12
List of the Teaching, Non-Teaching and Grade-IV Staff Members of the College. P12-14
সম্পাদকীয় প্ৰতিবেদন সমূহ পৃষ্ঠা ১-২•

□ □ □

সম্পাদকীয়

সাহিত্যই কোনো দেশ বা জাতিৰ অৰ্থ-নৈতিক, ৰাজনৈতিক সামাজিক আৰু সংস্কৃতিৰ দিশ সমূহৰ বিশ্লেষাত্মক আৰু সজীৱ চিত্ৰ মানৱ জাতিৰ আগত প্ৰতিফলিত কৰে। বিশ্বৰ প্ৰায় বোৰ দেশেই আজি এশ এবুৰি সমস্যাৰ সন্মুখীন হৈছে যদিও সেই দেশবোৰৰ সাহিত্যিক সকলৰ প্ৰতিভাই কোনো ধৰণৰ প্ৰতিবন্ধকৰ মুখামুখী হোৱা নাই। শ শ বছৰ ধৰি সাহিত্যই যিটো গতিৰে ধাৱিত হৈছে আজিও সেই একে নিৰবিচ্ছিন্ন গতিৰে আগ-বাঢ়ি গৈ আছে। সাহিত্য এনে এটি কলা যাৰ সৃষ্টি আছে, কিন্তু ধ্বংশ নাই। কোনো এখন দেশ আৰু ইয়াৰ জাতিৰ লুপ্ততাই সাহিত্যৰ অস্তিত্বক বিলীন কৰিব নোৱাৰে। কোনো এখন দেশ বা জাতিৰ পতন ঘটিলেও সেই সময়ৰ সাহি-ত্যৰাজিয়ে বিশ্বৰ মানৱ জাতিৰ আগত জলজল পট-পটকৈ ভাহি থাকে। সাহিত্য নোহোৱাকৈ কোনো দেশ বা জাতিৰ সভ্যতা গঢ়ি উঠিব নোৱাৰে। মানৱ সভ্যতাৰ অন্তৰালত সাহিত্যই যে এক অবিস্মৰণীয় স্থান অধিকাৰ কৰি আছে তাক বিশ্বৰ ইতিহাসৰ পাত লুটিয়াই চালে বুজিব পাৰি। ভাৰতীয় সাহিত্যই বিশ্ব সাহিত্যত এক অবিস্মৰণীয় স্থান অধিকাৰ কৰি আছে। যদিও ভাৰত আজি সন্ত্ৰাসবাদ, সাম্প্ৰদায়িকতা-বাদ আদি বিভিন্ন ধ্বংশাত্মক সমস্যাৰ সন্মুখীন হৈছে; তথাপিও ভাৰতীয় সাহিত্যিক সকলে যদি বৰ্ণ, ভাষা, ধৰ্ম নিৰ্বিশেষে সকলো ভাৰতীয়ৰ সামাজিক, অৰ্থ নৈতিক, ধৰ্মীয় কলা সংস্কৃতি আদিৰ বিভিন্ন দিশ সমূহ তেওঁলোকৰ লিখনিত প্ৰতিফলন ঘটায় তেন্তে উল্লেখিত সমস্যাবোৰ সমূলি নহ'লেও আংশিক ভাবে সমাধান কৰাত যে কৃতকাৰ্য্য হ'ব সি ধ্ৰূপ।

সাহিত্যিক সকলৰ লগতে বৰ্ত্তমান উঠি অহা শিক্ষিত চামেও যদি বিশ্বৰ বিভিন্ন সাহিত্য ৰাজিৰ গভীৰ অধ্যায়ন কৰি ইয়াৰ সুফল অৱদান সমূহ মানৱ জাতিৰ আগত দাঙি ধৰিব পাৰে তেন্তে শান্তি আৰু ভ্ৰাতৃত্ব বোধ চিৰ দিনৰ বাবে বিশ্বৰ বুকুত প্ৰৱাহিত হ'ব।

সেয়ে গোটেই মানৱ জাতিয়ে আশাবাদী যে সকলো প্ৰতিভাশীল ব্যক্তিয়েই যদি সংকীৰ্ণতা পৰিহাৰ কৰি সমগ্ৰ মানৱ জাতিৰ বিভিন্ন দিশ সমূহ তেখেত সকলৰ লিখনি সমূহত প্ৰকাশ কৰে তেতিয়াহে জাতীয় জীৱনৰ উন্নতি হ'ব বুলি আশা কৰিব পাৰি। সেই উদ্দেশ্য সাৰোগত কৰিয়েই মহাবিদ্যালয় সমূহত সাহিত্য চৰ্চ্চাৰ ব্যৱস্থা কৰা হয়। আমাৰ মহাবিদ্যালয় খনতো ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ সাহিত্যৰ অনুশীলন সজীৱ কৰি ৰখাৰ মানসেৰে এখনি বাৰ্ষিক **আলোচনী** আৰু **ফগু** ৰ জন্ম যদিও ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলৰ এই বিষয় দুটাত অমনোযোগিতা পৰিলক্ষিত হয়। মহাবিদ্যালয়ৰ বাৰ্ষিক **আলোচনী** আৰু প্ৰাচীৰ

পত্রিকা ফগুৰ গতি অব্যাহত ৰাখি প্ৰবন্ধ পাতিৰে ন-ন ৰূপত আলোচনী প্ৰকাশ কৰাৰ দায়িত্ব প্ৰধানকৈ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী বন্ধু-বান্ধৱী সকলৰহে। কৰ্তৃপক্ষ আৰু মাননীয় শিক্ষাগুৰু সকলৰ উৎসাহ উদ্দীপনাবো বিশেষ প্ৰয়োজন। কিন্তু মোৰ সম্পাদনাত ছাত্ৰ-ছাত্ৰী আৰু কৰ্তৃপক্ষৰ ফালৰ পৰা আশানুৰূপ সঁহাৰি পোৱা নগল। ফলস্বৰূপে ১৯৯২ – ৯৩ সংখ্যাটি নিৰ্দ্দিষ্ট সময়ত আশাবাদী সকলৰ হাতত অৰ্পন কৰিব নোৱাৰিলোঁ। কৰ্তৃপক্ষৰ আৰ্থিক অপাৰগে মোক হতাশ কৰি তুলিছিল যদিও মই বৰ্তমান সংখ্যাটি প্ৰকাশ কৰাৰ জল্পনা-কল্পনা বোৰ মনত থুপ খুৱাই ৰাখিছিলোঁ। সেই সন্ধিক্ষণৰ শব্দবোৰ (প্ৰিন্সিপাল, ফাণ্ড, চেক্ৰেটাৰী) মোৰ এতিয়াও মনত

যিয়ে নহওঁক কিয়, আলোচনীৰ ষষ্ঠ সংখ্যা টি মই আপোনালোকৰ হাতত তুলি দিবলৈ পাই নিজকে ধন্য মানিছোঁ। আলোচনী খনে কিমান খিনি কৃতকাৰ্য্য লভিছে তাক বিবেচনা কৰিব পঢ়ুৱৈ সকলে।

সীমিত অবয়ৱৰ বাবে ত্ৰুটিমান প্ৰবন্ধ, গল্প বৰ্ত্তমান সংখ্যাৰ বুকুত স্থান দিব নোৱাৰা বাবে দুখিত। যিখিনি পুঁজি আলোচনী খনৰ বাবে মই পাইছিলোঁ সেই খিনিৰেই প্ৰকাশৰ কাম আৰম্ভ কৰিছিলোঁ যদিও মোৰ মনত এক বিৰাট ভয় সোমাই আছিল। ইয়াৰে পৰি মাননীয় তত্বাৱধায়ক মহাশয়ে ফটো আৰু বেটুপাত খিনি অফ-ছেটত ছপাবলৈ কোৱাত মই এক অসম্ভৱ পৰিস্থিতিত পৰিছিলোঁ। যিয়েই নহওঁক তত্বাৱধায়ক মহাশয়ৰ সহযোগিতাত কামখিনি অফছেটত কৰাই মহাবিদ্যালয় আলোচনী খনৰ নতুন ৰূপ দিয়াৰ চেষ্টা কৰিছোঁ। সম্পাদনা সমিতিৰ সভাপতি অধ্যক্ষ শ্ৰীযুত দেৱ প্ৰসাদ শইকীয়া দেৱ তত্বাৱধায়ক ড° আবুল বাসাৰ দেৱ, উপদেষ্টা অধ্যাপক নগেন্দ্ৰ নাৰায়ন দেৱন আৰু অধ্যাপক নিৰ্মল চন্দ্ৰ ভোই দেৱে এটি জকাক চেঙ্গ মাংস দি পাটৰ মেখেলা পিন্ধাই ন-কইনাৰ ৰূপেৰে আলোচনী খন আপোনালোকৰ আগত ৰাখিছে। কইনা গুচাই আপোনালোকে বিচাৰ কৰিব কইনা জনী কেনে আৰু কি কয় ?

আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ কেইজন মান ছাত্ৰৰ মৃত্যু/অপমৃত্যু মোৰ কাৰ্য্যকালত ঘটিছে। ইচ্ছা থকা সত্বেও তেওঁলোকৰ বিষয়ে মোৰ হাতত নথকাত তেওঁলোকৰ বিষয়ে প্ৰকাশ কৰিব নোৱাৰিলো। তথাপি "তেওঁলোকৰ আত্মাই স্বৰ্গত চিৰ শান্তি লভক" এই কামনা কৰিলো।

আলোচনী খনৰ শ্ৰদ্ধাস্পদ সভাপতি, তত্বাৱধায়ক, উপদেষ্টাদ্বয় আৰু অন্যান্য শিক্ষাগুৰু সকল তেওঁলোকৰ বহুমূলীয়া সময় নষ্ট কৰি মোক প্ৰতিটো দিশত দিহা পৰামৰ্শ আগবঢ়োৱা বাবে তেখেত সকলৰ ওচৰত মই চিৰ ঋণী। তদুপৰি সম্পাদনা সমিতিৰ সদস্যদ্বয় আৰু ছাত্ৰ একতা সভাৰ সমূহ সম্পাদক আৰু যি সকলে তেওঁলোকৰ লিখনি দি আলোচনী খন প্ৰকাশত সহায় কৰিলে তেওঁলোকলৈ মই কৃতজ্ঞতাৰ শৰাই আগবঢ়ালোঁ।

অন্যান্য কাৰণৰ লগতে স্থানীয় ডাঙৰ ছপাশালা (মুদ্ৰন) নথকাত আলোচনী খন প্ৰকাশত পলম হোৱা আৰু অজ্ঞাত ভুল-ক্ৰুটিৰ বাবে ক্ষমা বিচাৰি সামৰিছোঁ।

এম, আইনাল হক।

সম্পাদক, আলোচনী

দিনাংক ৪ ফেব্ৰুৱাৰী '৯৫ ইং

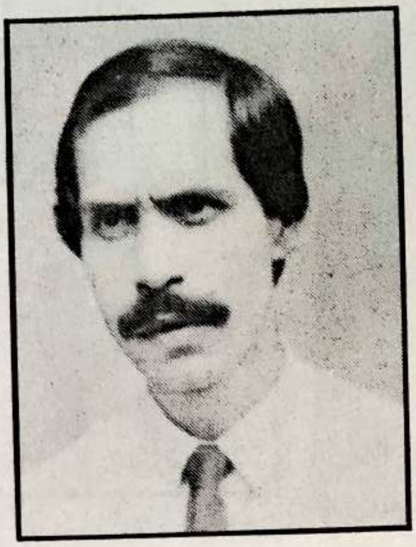
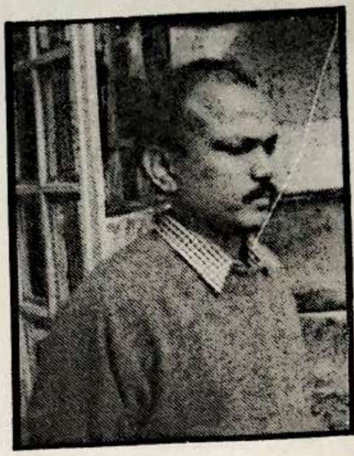

Mr. D. P. Saikia
Principal/President

Dr. (Mr) A. Bashar
Prof-in-charge

Prof. (Mr) N. N. Dewan
Adviser

EDITORIAL BOARD, B. P. Chaliha College Magazine 1992-93

Prof. (Mr.) N. C. Bhoi
Adviser

Mr. Aynal Haque
Secretary

Mr. A. Mazid Mandal
Member

Mr. Anowar Hussain
Member

Mr. Gopi Nath Das
An Alumnus is now
State Minister of Relief
Rehabilatation & Rural
Electrification, Assam

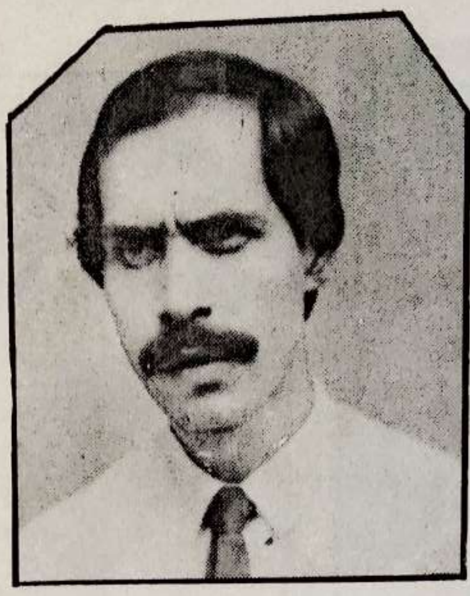

Dr. (Mr) A. Bashar
A Lecturer of the
College has been
awarded the degree
of M. Phil. & Ph. D. in
Chemistry by A.M.U.,
Aligarh (Supervisor
Prof. (Dr.) K. S. Siddiqi)

Miss. Devamoni Basumatary
Winner of Bronze Medal
in Tribal Song in the
Youth Festival held at
G.U. in 1993

GEMS OF THE COLLEGE

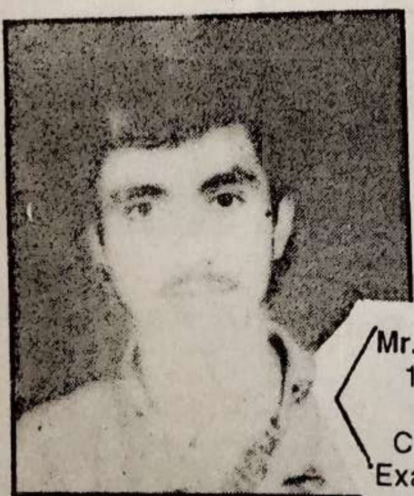

Mr. Himadri Pathak
1st Division with
Distinction in
Chemistry in H.S.
Exam. (Sc.) in 1992

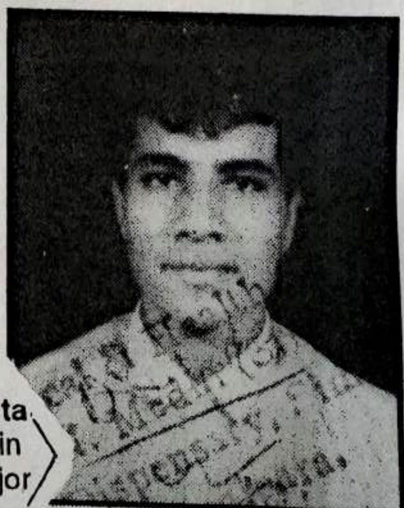

Mr. Shasi Kalita
1st Class 4th in
Geography Major
in 1994, G.U.

কৰ্মবীৰ নবীন চন্দ্ৰ বৰদলৈ আৰু তেওঁৰ কৃতিত্ব ঃ

মহঃ আবু তালেব হ'ক
উঃ মাঃ ১ম বৰ্ষ।

জন্ম আৰু বংশ পৰিচয় :—

নবীন চন্দ্ৰ বৰদলৈৰ পূৰ্বপুৰুষ সকল আদিতে শিৱসাগৰত বসবাস কৰিছিল। নবীন চন্দ্ৰ বৰদলৈৰ ককাদেউতাৰ নাম আছিল কল্পৰাম বৰদলৈ। কল্পৰাম বৰদলৈৰ পুত্ৰ আছিল মাধৱ বৰদলৈ। মাধৱ বৰদলৈয়ে উপযুক্ত বয়সত দেহীৰাম বৰদলৈ পাটগিৰিৰ ৰূপৱতী কন্যা সোমেশ্বৰী দেৱীক বিয়া কৰায়। তাৰ পিছত মাধৱ বৰদলৈৰ ঔৰসত আৰু সোমেশ্বৰী দেৱীৰ গৰ্ভত ১৯৯৭ শকৰ ১৩ কাতি (অক্টোবৰ ইং ১৮৭৫) ত এটি পুত্ৰ সন্তানৰ জন্ম হয়। দেউতাকে সন্তানটিৰ নাম ৰাখিলে নবীন চন্দ্ৰ বৰদলৈ। পূৰ্বপুৰুষ সকল শিৱসাগৰৰ বাসিন্দা আছিল যদিও নবীন চন্দ্ৰ বৰদলৈৰ জন্ম স্থান হ'ল উত্তৰ গুৱাহাটী।

শিক্ষা আৰু বৈবাহিক জীৱন :—

কৰ্মবীৰ নবীন চন্দ্ৰ বৰদলৈ সৰুৰে পৰা এজন মেধাবী ছাত্ৰ আছিল। পঢ়া শুনাৰ প্ৰতি তেওঁৰ ধাউতি অতি প্ৰবল থকা বাবে, শিক্ষা কালত তেওঁ প্ৰতিবছৰে সুখ্যাতিৰে উত্তীৰ্ণ হব পাৰিছিল। ১৮৯২ চনত তেওঁ তেজপুৰ চৰকাৰী হাইস্কুলৰ পৰা সুখ্যাতিৰে এণ্ট্ৰেন্স পৰীক্ষাত উত্তীৰ্ণ হয়। পিছত তেওঁ উচ্চ শিক্ষাৰ কাৰণে কলিকতালৈ যাত্ৰা কৰে। তাতে তেওঁ চেণ্ট জেভিয়াৰ্চ কলেজৰ পৰা আই. এ. পাছ কৰে আৰু প্ৰেচিডেন্সি কলেজত ভৰ্তি হয়। উক্ত কলেজৰ পৰা বৰদলৈদেৱে ১৮৯৬ চনত বি. এ. পৰীক্ষাত উত্তীৰ্ণ হৈ এম. এ. আৰু পিছত 'ল'ত নাম ভৰ্ত্তি কৰে। অৱশেষত তেওঁ ১৮৯৯ চনত ৰীপন কলেজৰ পৰা বি. এল, পাছ কৰে আৰু ছাত্ৰ জীৱনৰ অৱসান ঘটায়।

জন্ম, মৃত্যু আৰু বিবাহ বিধাতাৰ হাতত। এই কথা পৃথিৱীৰ প্ৰায় সকলো মানুহে বিশ্বাস কৰে। নবীন চন্দ্ৰ বৰদলৈ দেৱেও এই বিশ্বাসৰ কবলৰ পৰা হাত সাৰিব পৰা নাছিল। পিতৃ, মাতৃ আৰু আত্মীয় স্বজনৰ নিৰ্দ্দেশ মতে তেওঁ উজনি অসমৰ চাহ খেতিয়ক মালভোগ বৰুৱাৰ জীয়াৰী হেমন্ত

কুমাৰী দেৱীৰ পাণি গ্ৰহণ কৰে। হেমন্ত কুমাৰী দেৱী আছিল এজনী উপযুক্ত গৃহিণী। তেওঁ বৰদলৈৰ ঘৰৰ আটাইকে আৰু আলহী অতিথিক শুশ্ৰূষা কৰি প্ৰশংসা লাভ কৰিব পাৰিছিল। আনকি বৰদলৈ দেৱৰ বহুমুখী প্ৰতিভা বিকাশৰ ক্ষেত্ৰতো তেখেতৰ পত্নীৰ অৱদান আছিল অতুলনীয়। সেয়েহে বৰদলৈ দেৱৰ ডাঙৰ জীয়াৰী নলিনী বালা দেৱীয়ে তেওঁৰ 'স্মৃতি তীৰ্থ'ত লিখিছে—"পিতৃ বৰদলৈ দেৱৰ বিশাল ব্যক্তিত্বময় বহুমুখী কৰ্ম-ব্যস্ত আউলীয়া জীৱনৰ মাজত অন্তৰ্বাহিনী ফল্গু নদীৰ দৰে শান্তি স্বৰূপিনী পত্নীৰ নীৰৱ প্ৰেমৰ খুঁতিয়ে বসাল কৰি নথকাহেঁতেন বৰদলৈ দেৱৰ বহুমুখী দীপ্ত প্ৰতিভা হয়তো বিকাশ হব নাপালেহেঁতেন।"

উকীল বৰদলৈ :—

বৰদলৈ আছিল এজন অভিজ্ঞ উকীল। ওকালতি জীৱনত তেওঁৰ খ্যাতি অতি প্ৰশংসনীয় আছিল। ইংৰাজীত এষাৰ কথা আছে 'Morning shows the day' অৰ্থাৎ ৰাতিপুৱাটোৱে দিনটোৰ ইঙ্গিত দিয়ে। ওকালতি জীৱনৰ সফলতাৰ ইঙ্গিতো নবীন চন্দ্ৰ বৰদলৈ প্ৰথম দিনাই লাভ কৰে। প্ৰথম দিনাই তেওঁ মোকৰ্দমা এটাত জয় লাভ কৰি কুৰি এঘাৰ টকা ফিজ পায়। ইয়াৰ পিছত বৰদলৈদেৱে ক্ৰমান্বয়ে আইন ব্যৱসায়ত সুখ্যাতি লাভ কৰে। ১৮৯৯ চনৰ পৰা ১৯০৮ চনলৈ তেওঁ গুৱাহাটীত ওকালতি কৰিছিল। ১৯০৩ চনৰ পৰা ১৯০২ চনলৈ তেওঁ বিশেষ খ্যাতি অৰ্জন কৰে। তাৰ পিছত ১৯০৮ চনৰ পৰা ১৯১৮ চনলৈ তেওঁ কলিকতা উচ্চ ন্যায়ালয়ত ওকালতি কৰে। ১৯১৮ চনৰ পিছতে কলিকতাৰ পৰা অসমলৈ ঘূৰি আহি ইয়াতে থিতাপি লয়।

ৰাজনৈতিক জীৱন :—

১৯১৬ চনত অসমত 'অসম ছাত্ৰ সন্মিলন'ৰ জন্ম হয়। এই সন্মিলনৰ উদ্দেশ্য আছিল অসমক বিদেশীৰ হাতৰ পৰা উদ্ধাৰ কৰা। আন বহুতৰ দৰে নবীন চন্দ্ৰ বৰদলৈও তেওঁৰ ৰাজনৈতিক জীৱনৰ আদি পাঠ এই অনুষ্ঠানতে আৰম্ভ কৰে। ইয়াৰ পিছত তেওঁ এই অনুষ্ঠানৰ এজন একনিষ্ঠ সেৱক হৈ পৰে। আনহাতে নবীন চন্দ্ৰ বৰদলৈদেৱে এই অনুষ্ঠানৰ সভাপতি পদ লাভ কৰে। সভাপতি হৈয়ে তেওঁ অসমৰ গাঁৱে-ভূঞে সভা-সমিতি পাতি বিভিন্ন মঞ্চত বিভিন্ন ধৰণৰ সাৰুৱা ভাষণ দি অসমবাসীক জাগ্ৰত কৰি তোলে। তেওঁৰ ভাষণত অনুপ্ৰাণিত হৈ দেশৰ জন সাধৰণ দেশ ৰক্ষাৰ বাবে প্ৰাণ বিসৰ্জন দিবলৈকো প্ৰস্তুত হয়। আৰম্ভ হ'ল অসমত যুগান্তকাৰী ভাৱ-ধাৰণাৰ। যেতিয়া সমগ্ৰ ভাৰতবৰ্ষত ইংৰাজে দ্বৈত শাসন প্ৰণালী আৰম্ভ কৰে তেতিয়া দেশ জুৰি এই শাসনৰ বিৰোধিতা আৰম্ভ হয়। ভাৰত বৰ্ষৰ অন্যান্য ৰাজ্যৰ লগতে অসমতো এই বিদ্ৰোহে গা কৰি উঠে। এই আন্দোলনৰ মুখ্য নায়ক আছিল নবীন চন্দ্ৰ বৰদলৈ।

অসমক এনেকুৱা আগন্তুক বিপদৰ পৰা ৰক্ষা কৰিবলৈ নবীন চন্দ্ৰ বৰদলৈক সহায়

আৰু সক্ষম কৰি তোলাৰ গুৰিতে আছিল আন এগৰাকী স্বদেশ প্ৰেমী ডেকা চন্দ্ৰ নাথ শৰ্মা। অসমৰ জীৱন-মৰণ সমস্যাত এই ডেকা জনৰো প্ৰাণ কান্দি উঠিছিল। একমাত্ৰ এই ডেকাজনৰ চেষ্টাৰ ফলতে নবীন চন্দ্ৰ বৰদলৈ-দেৱে বিলাতলৈ যোৱাৰ আৱশ্যকীয় ধন অতি কমদিনৰ ভিতৰতে যোগাৰ কৰিবলৈ সক্ষম হয়। এইজন ডেকাও নিজৰ ধন-সম্পত্তি বিসৰ্জন দি দেশ সেৱাৰ প্ৰতি ব্ৰতী হয়।

বিলাতলৈ যোৱাৰ পিছদিনাই তেওঁলোকে 'জইণ্ট পাৰ্লিয়ামেণ্টৰী পাৰ্টি'ৰ আগত অসমৰ অভিযোগ দাঙি ধৰিলে। কিন্তু 'জইণ্ট পাৰ্লিয়ামেণ্টৰী পাৰ্টি'য়ে অসমৰ দাবীবোৰ পোনে পোনেই মঞ্জুৰ নকৰিলে। নবীন চন্দ্ৰ বৰ-দলৈ ইমানতে সেও মনা বিধৰ ভকত নহয়। তেওঁ হতাশ নহৈ বহু চেষ্টাৰ ফলত মণ্টেগু চাহাবক ভিতৰুৱাকৈ দেখা কৰাৰ অনুমতি লাভ কৰে আৰু অসমৰ দাবীৰ ন্যায্যতা সম্পৰ্কে তেখেতক পতিয়ন নিয়ায়। অৱ-শেষত মিষ্টাৰ মণ্টেগু চাহাবে নিজৰ ভুল স্বীকাৰ কৰি ক্ষমা খুজিবলৈ বাধ্য হয়।

১৯২০ চনত সমগ্ৰ ভাৰত বৰ্ষতে গান্ধী-জীৰ অসহযোগ আন্দোলন আৰম্ভ হয়। পোন প্ৰথমে নবীন চন্দ্ৰ বৰদলৈদেৱে এই আন্দোলনত যোগ দিবলৈ মান্তি হোৱা নাছিল; কিন্তু চন্দ্ৰ নাথ শৰ্মাৰ বিশেষ অনুৰোধত এই আন্দোলনত যোগ দিয়ে আৰু সময়ত এজন প্ৰধান আন্দোলনকাৰী হৈ পৰে। এই আন্দোলনত যোগ দিয়াৰ পিছত তেওঁ প্ৰতি-শ্ৰুতি দিলে যে তেওঁ আইন ব্যৱসায় বৰ্জন কৰিব। আনকি ডাঙৰ ল'ৰাজনকো কলেজ বৰ্জন কৰাই আন্দোলনত যোগ দিবলৈ মাতি আনে।

১৯২৫ চনত নবীন চন্দ্ৰ স্বৰাজ দলৰ নেতা হিচাবে অসম কাউন্সিলৰ দলপতি নিৰ্ব্বাচিত হয়। সেই বছৰতে কানপুৰত কংগ্ৰেছ মহাসভাৰ অধিবেশন বহিছিল। ইয়াৰ পিছত নবীন চন্দ্ৰই এবাৰ অসমত কংগ্ৰেছ মহাসভা পাতিবলৈ যত্ন কৰে আৰু ফলস্বৰূপে ১৯২৬ চনৰ ডিচেম্বৰ মাহত গুৱা-হাটীৰ পৰা পাঁচ মাইল নিলগত থকা পাণ্ডুত কংগ্ৰেছৰ ৪১ তম অধিবেশন পতা হয়।

লুইতৰ পাৰৰ শুকুলা খাদীৰে সঁজোৱা বিৰাট সভামণ্ডপ আৰু বতাহত উৰি থকা তিনিবৰণীয়া পতাকাৰ তলত অসমৰ ডেকা-গাভৰুৰ কণ্ঠত ধ্বনিত হৈছিল—

"স্বাগত স্বাগত ভক্ত সমাগত।
সেৱক বৃন্দ সুধীৰ.........."

অধিবেশন সুকলমে হৈ গ'ল; কিন্তু দুখৰ বিষয় আছিল যে, কংগ্ৰেছ অধিবেশনৰ ব্যয় বহুলতাত ৰোহিণী কান্ত হাতী বৰুৱা দেও-লীয়া হ'ল আৰু বৰদলৈ মাটি-সম্পত্তি হেৰুৱালে। নবীন চন্দ্ৰ বৰদলৈ তাৰ বাবে কোনো দুখ প্ৰকাশ নকৰি এনে পৰিস্থিতিক হাঁহিমুখে গ্ৰহণ কৰিছিল।

বিভিন্ন ৰাজহুৱা কামত বৰদলৈ:—

বৰদলৈদেৱে গোটেই জীৱন স্বাধীনতা আন্দোলনতে কটাইছিল যদিও সময় পালেই আন আন কিছুমান সামাজিক কামো কৰি-ছিল। অসমত উচ্চ শিক্ষানুষ্ঠান কটন কলেজ

স্থাপনত বৰদলৈৰ ভূমিকা আছিল লেখত-লবলগীয়া। নবীন চন্দ্ৰ বৰদলৈৰ চেষ্টাতে উত্তৰ গুৱাহাটীত কমলদেৱ ইনষ্টিটিউচন স্থাপন হয় আৰু তেখেতৰ চেষ্টাতেই বিশ্ববিদ্যালয়ৰ অন্তৰ্ভুক্তিও লাভ কৰে। শিক্ষা নহলে দেশৰ যে উন্নতি সাধন হব নোৱাৰে সেইটো তেওঁ বাৰুকৈ বুজি পাইছিল। সেই কাৰণে তেওঁ লোকেল ব'ৰ্ডৰ চেয়াৰ মেন হৈ থকা কালতে গুৱাহাটী মহকুমাৰ পিছপৰা অঞ্চল সমূহত বহুতো শিক্ষানুষ্ঠান স্থাপন কৰি তেওঁৰ দূৰ-দৰ্শিতাৰ পৰিচয় দিছিল।

গুৱাহাটীৰ স্থানীয় কাম কাজবোৰতো তেওঁ চকু দিছিল। বৰ্তমান কুমাৰ ভাস্কৰ নাট্য মন্দিৰ, বৰদলৈ দেৱৰ ত্যাগ আৰু চেষ্টাৰ ফলশ্ৰুতি বুলি কব পাৰি।

সাহিত্যত বৰদলৈ:—

নবীন চন্দ্ৰ বৰদলৈ আছিল এজন বহুমুখী প্ৰতিভাৰ আকৰ। সেয়েহে ৺পদ্মধৰ চলিহাদেৱে তাতানিৰ 'অসমীয়া'ত কৰ্মবীৰৰ জীৱন স্মৃতি সোঁৱৰণ কৰি ৰাখিছিল, "বৰদলৈৰ দৰে সৰ্বতোমুখী প্ৰতিভা সম্পন্ন পুৰুষ অসমত সতকাই নোপজিব; তেখেত একেবাৰে নিঃস্বাৰ্থ দেশ প্ৰেমিক, বিচক্ষণ ৰাজনীতিজ্ঞ, এজন নিৰ্ভিক মুক্তি যোদ্ধা আৰু মাতৃ ভাষাৰ এজন কনিষ্ঠ সেৱক।

নবীন চন্দ্ৰ বৰদলৈ এজন ভাল সাহিত্যিকো আছিল। কলেজ পঢ়া সময়ছোৱাত বৰদলৈ দেৱে কিছুমান কবিতা লিখি বিভিন্ন ধৰণৰ আলোচনী আদিলৈ পঠিয়াইছিল।

তেখেতে লিখা কিতাপ সমূহ হৈছে 'কৃষ্ণলী', 'গৃহলক্ষ্মী', 'অনিতা গেৰি বস্তি' — জীৱন চৰিত; তেওঁৰ কবিতা পুথি হ'ল—'জাতীয় সঙ্গীত', উৰ্দ্দুৰ পৰা অনুবাদিত 'হাতেম তাই'। তৰু কাঞ্চন হ'ল ট্ৰয়লাছ এণ্ড ক্ৰেছিডৰ কিংবদন্তী-য়েৰ বিষাদ কাহিনী অনুবাদ হ'ল মন্দুৰিদমন'। তেওঁ প্ৰশান্ত-শান্তি নামৰ এখনি উপন্যাস ৰচনা কৰিছিল।

এইখিনিতে ক্ষান্ত নাথাকি তেওঁ কিছুমান সংগীতো ৰচনা কৰিছিল। তেওঁ ৰচিত গীত আজিও অসমীয়া ডেকা-গাভৰুৰ অতি প্ৰিয়—

"ডেকা-গাভৰুৰ দল,
বীৰ-বীৰাঙ্গনাৰ দল
নতুন তেজেৰে ৰঙালী ৰূপহী
কৰাহি ধৰণী তল—
খোজৰ ভৰত কঁপক ধৰণী
তৰুণ চকুত জ্বলক অগনি
শত সহস্ৰ মৃত্যু নেওচি
বল-আগুৱাই বল।"

এনেকুৱা অৰ্থপূৰ্ণ গীতৰ বাণীৰে তেখেতে অসমবাসীক দেশৰ কাৰণে আগুৱাই যাবলৈ আহ্বান কৰিছিল। তেওঁ কাৰাবৰণ কৰালোক সকলৰ কঠোৰ তিৰ্য্যাতন সহ্য কৰিব নোৱাৰি তেওঁৰ হৃদয় কান্দি উঠিছিল। তেতিয়া তেওঁ গাইছিল—

"নমো নমো সাধনা দীপ্ত
বীৰ কৰ্মীৰ দল
নমো নমো যাৰ চৰণ পৰশে
পতধৰণী তল।"

এই ধৰণে নবীন চন্দ্ৰ বৰদলৈয়ে অসমৰ সাহিত্য জগতৰ ভঁড়াল টনকীয়াল কৰি তুলিছিল।

মৃত্যুঃ—

জানুৱাৰী মাহৰ এক দেওবাৰে ৰাতিপুৱা নবীন চন্দ্ৰ বৰদলৈয়ে তেওঁৰ পুৰণি লগুৱা গুৰুঙক লগত লৈ চিলং অভিমুখে গৈ থাকোতে ৰাটতে বাছ দুৰ্ঘটনা হয়। সেই দুৰ্ঘটনাত বৰদলৈদেৱে আঠুত সামান্য আঘাত পায়।

সিদিনা আছিল দেওবাৰ, ইং ১৯৩৬ চনৰ ১৬ ফেব্ৰুৱাৰী। যোৰপুখুৰী পাৰৰ 'শান্তিভৱন'ত ঢল পুৱাতে শোকৰ ছাঁ পৰিছিল। এটা উৎকণ্ঠা, আৰু শংকাৰ ভাৱ প্ৰতিজন মানুহৰ মুখতে ফুটি উঠিছিল। সেই সময়ত ডাঃ ভূৱনেশ্বৰ বৰুৱা আছিল এজন নামজ্বলা চিকিৎসক। তেওঁ বৰদলৈৰ শৰীৰত এটা ইনজেকচন প্ৰয়োগ কৰিয়েই হুকহুকাই কান্দি বাহিৰলৈ ওলাই আহি ঘৰৰ বাৰান্দাতে ঢলি পৰিছিল। ঘৰখনত প্ৰত্যেকৰে বুজিবলৈ বাকী নেথাকিল যে, নবীন চন্দ্ৰ বৰদলৈ ইহলীলা ত্যাগ কৰাৰ পথত। উপস্থিত থকা সকলোৱে নীৰৱ হ'ল। দেৱাল ঘড়ীটোৱে দহ বজাৰ সংকেত দিয়াৰ সাত মিনিট পিছতেই কৰ্মবীৰ নবীন চন্দ্ৰ বৰদলৈৰ আত্মাই নশ্বৰদেহ ত্যাগ কৰিলে। আঠুত পোৱা সামান্য আঘাতেই কৰ্মবীৰৰ জীৱনৰ কাল হ'ল।

কৰ্মবীৰৰ মৃত্যুত অসমৰ কুবু উদং হৈ পৰিল। এটি উজ্জ্বল নক্ষত্ৰ অসম মাতৃৰ বুকুৰ পৰা হেৰাই গ'ল। তেওঁৰ মৃত্যুঞ্জয়ী আত্মাৰ প্ৰতি শ্ৰদ্ধা জনাই দৰদী কবি গনেশ গগৈয়ে গাইছিল—

"জীৱন জ্যোতিয়ে যাৰ
পোহৰালে পাৰা-পাৰ
জন্মেৰে মৰণক
জয় কৰি গ'ল।"

বৰদলৈদেৱৰ মৃত্যুৰ পিছত প্ৰতিমাৰ খনিকৰ চন্দ্ৰ কুমাৰ আগৰৱালাদেৱেও সেই একে উদ্দেশ্যে গাইছে—

"আহিছে মানুহ গইছে মানুহ
মানুহ মৰণশী জীৱ।"

নবীন চন্দ্ৰ বৰদলৈ সঁচাকৈ এজন বিশিষ্ট ৰাজনীতিজ্ঞ, আইনজ্ঞ লগতে তেওঁক কবি আৰু সাহিত্যিক হিচাপে আখ্যা দিলেও ভুল কৰা নহব। তেওঁ জন্মৰ পৰা মৃত্যুলৈকে দেশৰ মঙ্গলৰ হকে আৰু জাতিৰ উন্নতিৰ হকে দেহে-কেহে খাটিছিল। মৃত্যুৰ আগমূহূৰ্ততো বৰদলৈদেৱে ডাক্তৰক কৈছিল যে, তেওঁক চিকিৎসা কৰি মাত্ৰ ঠিয় হব পৰা কৰি দিব লাগে; কিয়নো তেওঁ দেশৰ হকে আন্দোলন কৰি দেশখনক বিদেশীৰ কবলৰ পৰা মুক্ত কৰিবলৈ পণ কৰিছিল।

দেশৰ প্ৰতি ভক্তি আৰু জাতিৰ প্ৰতি দয়া থকা এনে সুপুৰুষ অসম মাতৃয়ে তুনাই ঘূৰাই পোৱাটো এক সপোনৰ নিদৰ্শনৰ বাহিৰে একোৱেই নহয়। তেওঁৰ জন্মই অসম মাতৃক যি গৌৰৱৰ পথত আগুৱাই নিছিল তাৰ বাবে অসমত জন্মগ্ৰহণ কৰা প্ৰতি জন অসম বাসীয়ে তেওঁৰ প্ৰতি শ্ৰদ্ধাবান হোৱা উচিত।

□ □ □

গল্প

প্ৰতিশ্ৰুতি

মেহমুদুৰ ৰহমান
স্নাতক ১ম বৰ্ষ (কলা)

"তোমাক দিয়া প্ৰতিশ্ৰুতি মতেই মই তোমাৰ কাষলৈ দৌৰি আহিলো ওলেনা। এইয়া চোৱা ওলেনা, মই বিজয় মালা লৈহে তোমাৰ ইয়ালৈ আহিছো। ...তুমি কুশলে আছানে ওলেনা? তোমাক যে কিমান দিন লগ পোৱা নাই!

কুকুৰাৰ মাতত ছয় বজাৰ সংকেত পৰাত ওলেনা সাৰ পালে। সোণালী সূৰ্য্যৰ ৰশ্মিয়ে যেন ওলেনাৰ তন্ময়তা ভাগিল। তাইৰ দু-চকুৰে নিগৰা চকুলোখিনি মচি ৰাজীৱে যেন কব—"তুমি কিয় কান্দিছা ওলেনা?" আজিৰ পৰা সুদীৰ্ঘ চাৰি বছৰৰ ইতিহাসক স্মৰণ কৰি তাই বিষাদ ভৰা হৃদয়েৰে বতাহ জাকক প্ৰশ্ন কৰিব খুজিছে—"হে বতাহ তুমি এই বিগত চাৰি বছৰৰ ইতিহাসৰ খবৰ ৰাখিছা? আমাৰ দুজনৰ মিলনৰ সাক্ষী নিশ্চয় দিব পাৰিবা!"

ৰাজীৱহঁতৰ ঘৰ ওলেনাহঁতৰ ঘৰৰ পৰা ভালেখিনি দূৰত। এদিন ৰাজীৱে লগ পাইছিল ঘৰৰ ওচৰতে পতা সৰস্বতী পূজাত। প্ৰথম চাৱনিতে যেন দুয়োৰে গা-শিয়ৰি উঠিছিল। কাৰণ ডেকা গাভৰুৰ মনত যৌৱনৰ উত্তাল তৰংগই অবিৰাম আমনি কৰি থাকে। সিহঁতে যৌৱনৰ দুৱাৰ দলিতে দুয়ো-দুয়োকে পোৱাৰ হেঁপাহত প্ৰতিশ্ৰুতিবদ্ধ হৈছিল মুক্ত আকাশৰ তলত। ৰাজীৱৰ মনত স্বপ্ন জাগে, সি এদিন মানুহ হবই। ওলেনাক সি আপোন কৰি লবই। শিক্ষিত ডেকা সি, চাকৰি নাপালেও নাই। সি তাৰ পৈত্ৰিক মাটি ডৰাতে খেতি কৰিব। ৰাজীৱে পথাৰত হাল বাবলৈ যাব, ওলেনাই দুৱৰ আধাখিনিলৈ ওৰণি টানি তালৈ জল-পাণ লৈ যাব। কিন্তু এবাৰলৈও তাৰ মনত নেখেলালে যে কেলেই সি এগৰাকী শিক্ষিত যুৱক হৈ পুনৰ পূৰ্বপুৰুষৰ অতি আদৰৰ নাঙলখন কান্ধত তুলি লব লগা হ'ল? তাৰ দৰে শিক্ষিত ডেকা এজনে কিয় আকৌ পথাৰৰ কামতে ব্যস্ত হৈ থাকিব লগা হ'ল?

হঠাতে এদিন ৰাজীৱো জাগ্ৰত হৈ গ'ল। ৰাজীৱহঁতৰ গাওঁত তাৰ দৰে দুগৰাকী ব্যক্তি তাৰ ঘৰতে উপস্থিত হ'ল। অতি আচৰিত ভাৱেৰে ৰাজীৱৰ চমু আভাসো

দিলে। অচিনাকি যুৱক দুজনে কেনেকৈ জানিলে তাৰ কথাবোৰ! আগন্তুক ব্যক্তি দুগ-ৰাকীৰ কথাত ৰাজীৱৰ হাতৰ মুঠি আপোনা আপুনি টান হৈ গৈছিল। সি তেতিয়াই যেন দেশদ্ৰোহীহঁতৰ ওপৰত প্ৰতিশোধ লব। আমাৰে খাই আমাৰে ইয়াত থাকে, অথচ আমাৰ ওপৰতে এই প্ৰভুত্ব? সহজ সৰল ৰাজীৱে প্ৰথম অৱস্থাত বাক্তি দুগৰাকীৰ কথাত প্ৰতিবাদ কৰিছিল; যদিও শেষত দেশৰ বাবে, জনগণৰ হিতৰ বাবে ৰাজীৱে ব্যক্তি দুগৰাকীৰ লগত সহযোগ কৰাৰ প্ৰতিশ্ৰুতি দিলে। মুক্তি কামী এটি সংগঠন "মুক্তিবাহিনী"; অস্ত্ৰৰ বিপক্ষে অস্ত্ৰেৰে যুঁজ দিব পৰা এটি বিপ্লৱী সংগঠন। সিদিনাই ৰাজীৱে প্ৰিয়তমা ওলেনাৰ পৰা বিদায় মাগিছিল—"মই ওলালো ওলেনা। যিদিনাই মই লক্ষ্যত উপনীত হম সিদিনাই উভতি আহিম। আৰু .... ।"

সেই নিশাই ৰাজীৱে আগন্তুক ব্যক্তি দুগৰাকীৰ লগত কোনোবা এক অজান ঠাইলৈ গুচি গৈছিল। লক্ষ্য আছিল মুক্তি অথবা মৃত্যু। সঁচাকৈয়ে ৰাজীৱে মুক্তি পালেনে?

যোৱাকালি সন্ধিয়াৰ আঞ্চলিক বাৰ্তৰিত প্ৰচাৰিত হ'ল—যোৱা নিশা এদল চোৰাং চিকাৰীৰ লগত মুখা-মুখী সংঘৰ্ষত "মুক্তি বাহিনী" সংগঠনৰ তিনিজন সৈনিকৰ মৃত্যু হয়। ওলেনাৰ, মুক্তি বাহিনীৰ পিছৰখিনি শুনিবলৈ সাহস হোৱা নাছিল। তাইৰ কোমল বুকুখন কঁপি উঠিল। এটি অজান আশংকাই তাইক বেঢ়ি ধৰিলে। কঁপা কঁপা মাতেৰে ভগৱানক প্ৰাৰ্থনা জনালে— "ভগৱান তুমি মোৰ প্ৰাণৰ ৰাজীৱক কুশলে ৰাখা।" কিন্তু ৰাজীৱ জানো কুশলে থাকিল? পুৱা ঢল ফাট দিয়াৰ লগে লগেই ওলেনাই শুই উঠিয়েই চোতালত এটি কফিন দেখা পালে। শুধ বগা কাপোৰেৰে আবৃত এটি মৃতদেহ। ওলেনাই ভয়ে-ভয়ে খোজ দুখোজকৈ কফিনটোৰ পিনে আগবাঢ়ি গ'ল। কঁপি থকা হাতখনেৰে তাই মুখৰ ওপৰৰ কাপো-খন গুচাই দিলে। কি আচৰিত! কি ভয়ানক কাণ্ড! সেয়াচোন তাইৰ প্ৰিয়তম ৰাজীৱ দা। ওলেনাই চিৎকাৰ কৰি উঠিল। গগন কঁপা চিঞৰত বাপেকে আদি কৰি ওচৰ চুবুৰীয়া মানুহেৰে চোতাল ভৰি পৰিল। সকলোৱে তন্ময়মান; কোনে ৰাজীৱৰ মৃত দেহটো আনি সিহঁতৰ চোতালত থলে? ওলেনাৰ বাপেকে কফিনটোৰ কাষতে পৰি থকা কাগজখিলাত চকু ফুৰাই চালে। মুক্তি বাহিনী সংগঠনে লিখা পত্ৰখনত লিখা আছিল "সাহসিকতাৰে চোৰাং চিকাৰীৰ সত্তে যুঁজিও মৃত্যুক সাৱটি লব লগা হোৱাত 'মুক্তিবাহিনী' দুঃখিত। ৰাজীৱৰ আত্মাই চিৰ শান্তি লাভ কৰক।" ইতি—

"মুক্তি বাহিনী"

সেই যে পুৱা বেলা ৰাজীৱৰ মৃত দেহ-টোৰ সন্মুখত ওলেনাই গোমা চকুৰে চাই আছিল— কোনেও তাইক ৰাজীৱৰ মৃত দেহৰ ওচৰৰ পৰা আতঁৰাই নিবলৈ সাহ কৰা নাছিল।

বিগত চাৰিবছৰে ওলেনাইঁতৰ গাওঁখনে ৰাজীৱৰ কথা পাহৰি গৈছিল। কিন্তু ৰাজীৱৰ আজি এনে অৱস্থা দেখি সকলোৰে চকুপানী বিৰিঙছে। পিতৃ-মাতৃহীন ৰাজীৱৰ কাৰণে আজি কান্দোতাৰ অভাৱ নাই। কিন্তু ওলেনাৰ কান্দোনৰ মূল্য কিমান, হয়তো কোনেও অনুভৱে কৰা নাই। বেদনাক্ত ভাগি পৰা ওলেনাই ৰাজীৱৰ মুখলৈ চাই যেন সমিধান পাইছে।

ওলেনা দেশৰ জনগণক কৈ দিবা যে 'মুক্তি বাহিনী' তেওঁলোকৰ ৰক্ষা কৱচ হৈ আছে। দেশৰ আপুৰুগীয়া সম্পদ সমূহ, নিধন কৰিবলৈ অহা চোৰাং চিকাৰী সকলৰ পৰা ৰক্ষা কৰাৰ বাবেই 'মুক্তি বাহিনী'ৰ জন্ম।

ওলেনাৰ মৰমসনা চকুহাল তেতিয়াও আধামেলা হৈয়ে আছিল। হঠাৎ তাই চিৎকাৰ কৰি কান্দি উঠিল "তুমি আহিছা ৰাজীৱ দা। তুমি বিজয় মালা লৈয়ে মোৰ কাষলৈ আহিলা" মৃত ৰাজীৱৰ চকুহালে যেন প্ৰিয়তমা ওলেনালৈ চাই কব খুজিছে "তোমাক দিয়া প্ৰতিশ্ৰুতি মতেই মই আহিছো ওলেনা।" □ □

"দুঃখে যাদেৰ জীৱন গড়া তাঁদেৰ আবাৰ দুঃখ কিসেৰ"—কাজী নজৰুল ইছলাম

কৌতুক-

শিক্ষক : এৰা বোপাইঁত এটা মাখি মতা নে মাইকী কেনেকৈ চিনাক্ত কৰিবা ?

অনুপ : চাৰ, যদি মাখিটো মদৰ গিলাচত পৰে তেতিয়া হলে মতা আৰু ড্ৰেচিং টেবুলত ৰহিলে মাইকী হব।

সংগ্ৰহক—অভিৰাম কলিতা

প্ৰবন্ধ

শব্দ, কোলাহল আৰু প্ৰদূষণ

শ্ৰীউমেশ চন্দ্ৰ দাস এম, এ,
মুৰব্বী অধ্যাপক
ভুগোল বিভাগ

মানুহৰ দ্বাৰা আমাৰ পৰিবেশৰ অশুভ পৰিবৰ্ত্তনেই হ'ল পৰিবেশ প্ৰদূষণ। আমাৰ চাৰিওফালে থকা বায়ু, পানী, মাটি, গছ-গছনি, পৰ্বত-পাহাৰ, নদী-নলা, জীৱ-জন্তু, জনসংখ্যা, বসতি আদি এই সকলোবোৰকে একে লগে পৰিবেশ বুলি কোৱা হয়। মানৱ সভ্যতা আৰু উন্নয়নৰ লগে লগে মানুহ সহজ আৰু আৰামদায়ক জীৱন-যাপন কৰিবলৈ বিচৰাত সকলো ব্যক্তি আৰু ৰাষ্ট্ৰই নিজৰ অৰ্থনৈতিক দিশ টনকীয়াল কৰিবলৈ অহৰহ প্ৰচেষ্টা চলাবলৈ লৈছে। ফলত পৃথিৱীৰ ভাৰসাম্য (Ecology) নষ্ট হোৱাই নহয় ইয়াৰ পৰিবেশ প্ৰদূষণ ঘটি বৰ্ত্তমান এক ভয়াবহ সমস্যাই দেখা দিছে।

বৰ্ত্তমান অৱস্থাত অকল বায়ুমণ্ডলতেই নহয়, নদী-নলা আদি কৰি সকলো দিশত প্ৰদূষণৰ প্ৰভাৱ অতি দ্ৰুতগতিত বৃদ্ধি পাবলৈ লৈছে। ফলত মানুহৰ লগতে গছ-গছনি, মাছ-মগৰ, পশু-পক্ষী আদি কৰি উদ্ভিদ আৰু প্ৰাণী জগতৰ যথেষ্ট অনিষ্ট সাধন হবলৈ লৈছে। শিল্প উদ্যোগ আদিৰ জৰিয়তে এৰি দিয়া ধোঁৱা, কাৰ্বন-ডাই-অক্সাইড আদিয়ে মানুহৰ স্বাস্থ্য, গছ-গছনি আৰু জীৱ-জন্তুৰ বহুল পৰিমাণে অনিষ্ট সাধন কৰিবলৈ লৈছে। সেইদৰে যন্ত্ৰ, যান বাহন আদিৰ শব্দই (কোলাহল) মানুহক আমনি দিয়াই নহয় ই স্বাস্থ্যৰো অনিষ্ট সাধন কৰে। ইয়াৰ উপৰিও আধুনিক কৃষি পদ্ধতিত ব্যৱহাৰ কৰা নাইট্ৰ'জেন, ফচফৰাচ, পটাচ আদি বিভিন্ন ধৰণৰ ৰাসায়নিক সাৰ আৰু কীটনাশক দ্ৰব্য আদিয়ে মাটিৰ সমতা নষ্ট কৰে। এই বিষাক্ত ৰাসায়নিক দ্ৰব্যবোৰ বৰষুণৰ পানীৰ দ্বাৰা কঢ়িয়াই নি পানী দূষিত কৰাৰ ফলত পানীত থকা জীৱ-জন্তু আদিৰ অনিষ্ট সাধন কৰে। আনহাতে আণৱিক শক্তি, অস্ত্ৰ-সস্ত্ৰ আৰু তেজষ্ক্ৰিয় পদাৰ্থৰ জৰিয়তেও বায়ু মণ্ডলত প্ৰদূষণ ঘটে। সীমিত আনৱিক প্ৰকল্প আদিয়ে খুউব কমদিনৰ ভিতৰতেই পৰিবেশ

আৰু স্বাস্থ্যৰ অৱনতি ঘটাব পাৰে।

এই সকলোবোৰ পৰিবেশ প্ৰদূষণৰ মূলতে হ'ল বৰ্দ্ধিত জনসংখ্যা। ১৯৯১ চনৰ লোকপিয়ল মতে পৃথিৱীৰ মুঠ জনসংখ্যা হ'ল ৫,২৮,২৯৩ মিলিয়ন। প্ৰতিখন ৰাষ্ট্ৰ আৰু ব্যক্তিয়ে অৰ্থনৈতিক উন্নয়নৰ বাবে বিভিন্ন প্ৰকাৰে পৃথিৱীৰ বুকুৰ পৰা সম্পদ আহৰণ কৰিবলৈ উঠি-পৰি লাগিছে। ফলত এই পৰিবেশৰ ওপৰত এক ঋণাত্মক প্ৰভাৱৰ সৃষ্টি হৈছে। বিজ্ঞানৰ অগ্ৰগতিৰ লগে লগে উদ্ভাৱন হোৱা কাৰিকৰী আৰু প্ৰযুক্তি বিদ্যাৰ জৰিয়তে মানুহে প্ৰাকৃতিক নিয়ন্ত্ৰণ কৰিবলৈ সমৰ্থ হৈছে যদিও এই ফল দীৰ্ঘম্যাদী নহয়। সেয়েহে উন্নত দেশবোৰে এতিয়া পৰিবেশ সংৰক্ষণৰ বাবে নানা চিন্তা চৰ্চা কৰিবলৈ লৈছে। প্ৰাকৃতিক পৰিবেশ বিনষ্ট কৰি মানৱ সভ্যতা বৰ্ত্তি থাকিব নোৱাৰে। ৰাষ্ট্ৰৰ জনমূৰি জাতীয় আয় (Per Capita Gross National Product) (G N. P.) বৃদ্ধি কৰিবলৈ লোৱাৰ লগতে পৰিবেশ সংৰক্ষণবো বিশেষ প্ৰয়োজন।

ওপৰত বিভিন্ন ধৰণৰ পৰিবেশ প্ৰদূষণৰ কথা উল্লেখ কৰা হ'ল যদিও আমি ইয়াত শব্দ বা কোলাহলৰ দ্বাৰা প্ৰদূষণ ঘটি কেনেদৰে মানৱৰ অনিষ্ট সাধন কৰে তাকেহে আলোচনা কৰিম।

মানৱ সমাজত শব্দ বা কোলাহল এটি দৈনন্দিন ঘটি থকা ঘটনা। সুৰ সমলয় নথকা শ্ৰুতিকটু শব্দকে আমি কোলাহল বোলো। বায়ুমণ্ডলত থকা অনুবোৰৰ কম্পনৰ ফলত শব্দৰ সৃষ্টি হয় আৰু ই হ'ল বায়বীয় তৰল বা কঠিন মাধ্যমত ঘটা পৰ্যাবৃত্তিক যান্ত্ৰিক আঘাত। WHO ৰ মতে Noise বা কোলাহল হ'ল "an unwanted and undesirable sound." সেইদৰে Encyclopaedia Britanic ৰ মতেও কোলাহলক Undesirable Sound বুলিয়ে অভিহিত কৰিছে।

সাধাৰণতে যিবোৰ কম্পন পৰ্য্যাবৃত্ত আৰু সৰল বা কম সংখ্যক পৰ্য্যাবৃত্ত কম্পনৰ দ্বাৰা গঠিত সেই বোৰেই আমাৰ কাণত সুৰ সমৃদ্ধ শব্দৰ অনুভূতি যোগায়। আনহাতে যিবোৰ কম্পন পৰ্য্যাবৃত্ত আৰু জটিল বা বহু সংখ্যক পৰ্য্যাবৃত্ত কম্পনৰ দ্বাৰা গঠিত, সেইবোৰে আমাৰ কাণত সুৰ বৰ্জ্জিত শব্দৰ অনুভূতি যোগায়। অৱশ্যে সুৰ সমৃদ্ধ আৰু সুৰ বৰ্জ্জিত গুণগতহে।

শব্দৰ অনুভূতি গুণগত হলেও শব্দই মানুহৰ জীৱনত বা বায়ুমণ্ডলত বিভিন্ন ধৰণে প্ৰতিক্ৰিয়া কৰা দেখা যায়। আগতে কোৱা হৈছে যে, শব্দই বায়বিক, তৰল আৰু কঠিন মাধ্যমত যান্ত্ৰিক আঘাত হানে। সুৰ সমৃদ্ধ শ্ৰুতিমধুৰ আৰু আধ্যাত্মিক চিন্তা জনিত শব্দই বায়ুমণ্ডলক শোধিত কৰে। শোধিত বায়ুৱে মেঘ মণ্ডল, মেঘ মণ্ডলে বৃষ্টি মণ্ডল আৰু বৃষ্টিৰ দ্বাৰা শস্য তথা অন্ন শোধিত হয়। আনহাতে শ্ৰুতিকটু আৰু অমাৰ্জ্জিত

শব্দৰ ফলত বায়ুমণ্ডল দূষিত হয়। দূষিত বায়ুমণ্ডলে মেঘ মণ্ডল, মেঘমণ্ডলে বৃষ্টি মণ্ডল আৰু বৃষ্টিৰ দ্বাৰা শস্য তথা অন্ন দূষিত হয়।

শব্দই যে বায়ুমণ্ডলত বা পৰিবেশৰ ওপৰত প্ৰভাৱ বিস্তাৰ কৰে তাৰ বহুতো দৃষ্টান্ত পোৱা যায়। সুৰ সম্ৰাট তান্‌সেনৰ গানৰ সুৰত শিল গলি পানী হোৱা আৰু পানী গোট মাৰি বৰফ হোৱা কাহিনী আমাৰ সকলোৰে মুখে মুখে। চিহ্ন যাত্ৰা কৰোঁতে মহাপুৰুষ শ্ৰীমন্ত শঙ্কৰ দেৱৰ খোল বাদন আৰু গীতৰ ৰাগত গছৰ পাত সৰি যোৱা আৰু সৰাপাত পুনঃ গছত লাগি ধৰা বুলি চৰিত পুথিত উল্লেখ আছে।

গায়ন বায়ন বৰ ধেমালী জুৰিলা।
বৰ গায়নৰ বেশে শঙ্কৰ উঠিলা॥
উদাৰ সহিতে বৰ গোবিন্দ উঠিল।
আনো ভকতগণে পাছে গীত গাইতে লৈল॥
প্ৰথম শঙ্কৰদেৱে ৰাগ তুলিলেক।
উদাৰ প্ৰভৃতি ভক্তে দোহাৰে প্ৰত্যেক।
তিমিৰ ৰাগক পাছে বলায়ে জুৰিলা॥
বায়ুমণ্ডলীৰ ৰাগ শঙ্কৰেও দিলা॥
ৰাগ উচ্চাৰণে মহা বাতাশ মিলিল।
নিকটৰ পাতি সোন্দা বৃক্ষত লাগিল॥
দুই ফাঁকি দেন্তে বৃক্ষে যত পাত ছিল।
সকলো সৰিয়া তৈতে ভৈলন্ত নিৰ্ম্মূল॥
শেষে দুয়ো ফাঁকি দেন্তে মোসক গুণে পাছে।
পূৰ্ণ কৈল পত্ৰ সব সেহি বৰ গাছে॥

শ্ৰীকৃষ্ণৰ বাঁহীৰ সুৰত প্ৰকৃতি আত্মহাৰা হৈ আনন্দত নাচি উঠে। গৰু-মহে ঘাঁহ খাবলৈ এৰি বাঁহী সুৰৰ শব্দৰ পিনে ৰ' লাগি চাই থাকে, গোপী সব আত্মহাৰা হৈ পুত্ৰ আৰু স্বামীৰ আলিঙ্গনকো উপেক্ষা কৰি লৰ মাৰে। নাভি কমলত উৎপত্তি হোৱাৰ পিছত ব্ৰহ্মাই শুনিবলৈ পোৱা তপ, তপ, তপ, শব্দ তিনিটায়েহে সৃষ্টিৰ সন্ধান দিছিল। শ্ৰৱণেন্দ্ৰিয়ৰ মাজেদি শব্দ প্ৰবেশ কৰি চিত্তত প্ৰভাৱ পেলায়। সেয়েহে বৈষ্ণৱ ধৰ্ম্মৰ নৱ-বিধ ভক্তিৰ ভিতৰত শ্ৰৱন কীৰ্ত্তনকেই প্ৰাধান্য দিয়া হৈছে।

সাপৰ বিষ গুচাবলৈ বেজে মাতা মন্ত্ৰ আৰু ফু' এৰাই চলিব পৰা বিধৰ নহয়। এজন ইংৰাজ লিখকৰ ভাষাত—
"Out of music the universe was created and at the time of chaos the music shall untune the sky."

ওপৰত উল্লেখ কৰা কথাবোৰৰ পৰা শব্দই কেনেদৰে পৰিবেশৰ ওপৰত প্ৰভাৱ বিস্তাৰ কৰিব পাৰে সেই কথা সহজে অনু-মান কৰিব পাৰি। ঠিক সেইদৰে, শ্ৰুতি-কটু শব্দ বা কোলাহলৰ জৰিয়তে বায়ু প্ৰদূষণ ঘটিব পাৰে। আৰু সেই কোলাহলৰ প্ৰভাৱত মানুহৰ যথেষ্ট ক্ষতি সাধন হব পাৰে। শিল্প উদ্যোগ, যান-বাহন আদি বৃদ্ধি পোৱাৰ লগে লগে ইয়াৰ পৰা সৃষ্টি হোৱা শব্দ কোলাহলো বৃদ্ধি পাব লৈছে। WHO ৰ মতে চহৰৰ বাবে সহন কৰিব পৰা শব্দৰ প্ৰাবল্য 45 dbls. কিন্তু, কলিকতা, দিল্লী বোম্বাই, মাদ্ৰাছ আদি চহৰত এই প্ৰাবল্য 95 dblsত কৈও বেছি। কল-কাৰখানাত

কথা। কিন্তু ইমান সোনকালে ? ইমান অলপ বেমাৰতে ?

"এৰা ! মৃত্যু যেতিয়া আহে তাক কোনেও বাধা দিব নোৱাৰে ? বায়ে লাহেকৈ কৈ মোক মাত লগাই যাবলৈ উঠিল। সদায় খুজি হলেও একাপ চাহ খাই যোৱা বাইৰ সেমেকা চকুহাল দেখি মোৰ আজি উপযাচি চাহৰ কথা কবলৈ সাহে নুকুলালে। সঁচাই শৰ্মানীৰ মৃত্যুৰ খবৰ শুনি ময়ো ম্ৰিয়মান হৈ পৰিছো। শৰ্মানীৰ ব্যৱহাৰে মোৰ অন্তৰত সাঁচ বহুৱাই থৈ গৈছে। মোলানী বাইৰ লগতো যে শৰ্মানীৰ এক নিবিড় সম্পৰ্ক আছিল......মই বাইৰ কথাৰ পৰা গম পালো, বায়ে বৰ দুখ পাইছে।

এখোজ দুখোজকৈ মই গৈ শৰ্মানীৰ চোতালত থিয় হলোগৈ। মৃতদেহৰ চাৰিও-কাষে ল'ৰা-ছোৱালী কেইটাই আগুৰি কান্দি আছে। চুবুৰীৰ আটাইখিনি মানুহ গোট খাইছে। কোনোবাই কলে কেন্সাৰ ! চিকিৎসা ভাল নহ'ল। আন কোনোবাই ডাক্তৰৰ দায়িত্ব জ্ঞান নোহোৱা কথাৰ পাতনি মেলিছে। আন এজনে সমৰ্থ দিছে.—সঁচাই আজিকালি ডাক্তৰবোৰ একেবাৰে দায়িত্বহীন।

বহুকথাই মনলৈ আহিল। শৰ্মানীৰ ল'ৰা-ছোৱালী হালৰ প্ৰতিভাত ক্ষুব্ধ হৈ প্ৰতিবেশী চলিহানী, শইকীয়ানীহঁতৰ বাক্য-বোৰ মোৰ কাণত পৰিল। শিক্ষকতা কৰি ৰাষ্ট্ৰপতিৰ পুৰস্কাৰ পোৱা শৰ্মা মাষ্টৰৰ সংসাৰ খন সঁচাই বৰ সুখৰ; শৰ্মানীও কামে কাজে বেছ পাকৈত মহিলা।

এই কেইদিন শৰ্মাৰ ঘৰলৈ অহা যোৱা কৰি আছোঁ, ইটো সিটো ঘৰুৱা কামতো সহায় কৰি দিছোঁ। আহিবৰ সময়ত সদায় কমাই কয় খুড়াদেউ আহি থাকিব সদায়, মা নথকা ঘৰখনত সদায় উদং উদং লাগে। আত্মীয় কুটুমবোৰ দূৰে দূৰে থাকে, শ্ৰাদ্ধতহে পাবহি। শৰ্মা মানুহজনো এই কেইদিনতে বেছ ভাগি পৰিছে। এৰা, অকাল মৃত্যুৰ শোক সদায় বেছি।

ঘৰমূৱা হৈ আহি থাকোতে প্ৰতিবেশী চলিহানীয়ে কথাৰ মাজতে কলে, বুজিছে-শৰ্মানী মানুহজনীৰ বৰ অহংকাৰ হৈছিল। ল'ৰা-ছোৱালী হালক লৈ তাৰ চুবুৰীয়াৰ লগতো মিলা মিছা নকৰিলে ? চলিহানীৰ কথাত হয় ভৰ দি শইকীয়ানীয়ে কৈ উঠিল। 'এৰা' সকতে ৰাজীৱে মানে শৰ্মা চাৰ ল'ৰাটো আমাৰ মুনতকৈ পঢ়াত বেছি বেয়াহে আছিল। দুয়ো গৰাকীয়ে একেসুৰে কৈ উঠিল—'এৰা এইবোৰ চব ভাগ্য, চব ভাগ্য বুজিছো'।

মোৰ মনে মনে অলপ হাঁহি উঠিল। আজিৰ এই চূড়ান্ত প্ৰতিযোগিতাৰ দিনত কোনোবাই ভাগ্যৰ বলত ডাক্তৰ, ইঞ্জিনিয়াৰ হব পাৰে নে ? মই নিজকে সুধি চালো বোধকৰো নিজৰ লৰা-ছোৱালীক সমাজত সুপ্ৰতিষ্ঠিত কৰি তুলিব নোৱাৰিলে সকলো মাতৃৰ হৃদয় এনেকৈয়ে পোৰে। সঁচাই শৰ্মাৰ ডাক্তৰ, ইঞ্জিনিয়াৰ ছোৱালী হাল সমাজত জিলিকা; দুয়ো বহুগুণৰ অধিকাৰীও।

গেটখন খুলিলৈ ঘৰ সোমাওতেই ঘৰৰ সকলোৰোৱে সমস্বৰে চিঞৰি উঠিল—বা! একদম বেলেগ চচিয়েল চাৰ্ভিছ কৰিছা! নিশ্চয় তোমাক খুউব ইম্পৰটেন্স দিছে যেন পাইছো।……হাঁহিৰ খলকনি উঠিল। সঁচাই কমাই যেন চলিহানী, শইকীয়ানী-তকৈ অলপ বেছি আস্থা দেখুৱায়-মোৰ এনে লাগিল কিয় জানো?

চাহ একাপ হাতত লৈ বাৰাণ্ডাতে বহি চলিহানী, শইকীয়ানীৰ কথাৰ একাংশ শুনিব খোজোতেই গিৰিহঁতে গিজগিজাই উঠিল "তোমালোক মাইকী মানুহবোৰ বৰ হিংসুক, আনৰ ভাল সহ্য কৰিব নোৱাৰা।" মই মৌন হৈ পৰিলো।

আজি শ্ৰাদ্ধ

কমাক আগতীয়াকৈ কথা দি থোৱা মতেই মই সময়ত, শৰ্মাৰ ঘৰ পালোগৈ। ঘৰখন আত্মীয় সজ্জনেৰে ভৰি পৰিছে। সৰু লৰা-ছোৱালীবোৰে দৌৰা-দৌৰি কৰি খেলি ফুৰিছে, এই কেইদিন বিষণ্ণ হৈ থকা শৰ্মা, বাজীয়ে অতিথিক হাঁহি মুখে আদৰিছে। ময়ো লাহেকৈ ভিতৰলৈ সোমাই এটা আচু-তীয়া কোঠাত বহি পৰিলো। চলিহানী, শইকীয়ানীহঁতো উপস্থিত হৈছেহি।

কোঠাটোৰ চাৰিওকাষে এবাৰ চকু ফুৰাই চালোঁ। বুককেচ বোৰত অজস্ৰ কিতাপ, আলোচনী ঠাহ খাই আছে। মোৰ চকু থৰ হ'ল—মই যেন এটা সৰু লাইব্ৰেৰীৰ ভিতৰত অসমীয়া, বঙালী আৰু ইংৰাজী ভাষাৰ কিতাপ, আলোচনীবোৰ দেখি এবাৰ হাতেৰে চুই চাবৰ মন গ'ল, কিন্তু সৌজ-ন্যতাৰ খাতিৰত মই বহি থাকিলো।

এপাকত মই কমাক সুধি পেলালো কোনে পঢ়িছিল এই বিলাক কিতাপ? 'ময়ো'—উত্তৰ দিয়ে কমাই, মায়ে আজৰি সময়ত কিতাপ, আলোচনী পঢ়িছিল আৰু আমাকো পঢ়িবলৈ উদগণি দিছিল।

কথা শুনি মোৰ শৰ্মানীৰ প্ৰতি শ্ৰদ্ধাত মূৰ দোঁ খাই গ'ল। সঁচাই সুগৃহিণী আছিল। যাৰ কিতাপেই আজৰি সময়ৰ লগ তেওঁকনো কিয় লাগে অন্য সংগ, পৰ-চৰ্চ্চা, পৰনিন্দাত লিপ্ত হবলৈ? মই নিজকে কলো।

কোঠাটোৰ এটা চুকত শৰ্মানীৰ হাঁহি মুখৰ হৈতে থকা ফটোখনলৈ চালো, মিঠা-তেলৰ চাকিটো আৰু সুগন্ধি ধূপ কেইডাল জ্বলি আছিল। ধূপৰ গোন্ধ চৌদিশে বিয়পি গৈছিল। মই যেন এই গোন্ধৰ মাজত অন্য এক সুবাস পালো। □ □

"Death is here and death is there
Death is busy everywhere,
All around, within, beneath,
Above is death-and we are death."

Shelley

প্ৰবন্ধ

মহৰম

আঃ ৰৌফ আনছাৰী
উঃ মাঃ ১ম বৰ্ষ
বিজ্ঞান শাখা

মহৰম মুছলমান সকলৰ এটি ডাঙৰ উৎসৱ। এই উৎসৱ মহৰম মাহৰ ১০ (দহ) তাৰিখত পালন কৰা হয়। ই আৰৱী মাহৰ প্ৰথম মাহ। প্ৰধান চাৰি মাহৰ ভিতৰত এই মাহ অতি উৎকৃষ্ট তথা পৱিত্ৰ। 'মহৰম' আৰৱী শব্দ। ইয়াৰ অৰ্থ হৈছে হাৰাম বা নিষিদ্ধ। ইছলামৰ বুৰঞ্জীত মহৰমৰ দিনটো চিৰস্মৰণীয় দিন। ইছলামৰ মতে এই মাহটো বৰ ফজিলতৰ মাহ। এই মাহৰ ১০ (দহ) তাৰিখৰ দিনা আশুৰাৰ দিন বুলি কোৱা হয়। সেয়েহে এই দিনা আল্লাহ তায়ালাই মানুহৰ দোৱা বেছি গ্ৰহণ কৰে। মহৰম হজৰত মহম্মদ মোস্তাফা (ছ:)ৰ নাতিয়েক হুছেইনৰ (ৰা:) মৃত্যুৰ এক করুণ স্মৃতিৰ কাহিনী। কেৱল হুছেইনৰ মৃত্যুৰ উপলক্ষে যে এই উৎসৱ পালন কৰা হয় তেনে নহয়। ইয়াৰ বহুতো তাৎপৰ্য আছে। যেনে—

১। কোনো এক সময়ত আল্লাহ তায়ালাই বিশাল পৃথিৱীখন সৃষ্টি কৰে এই মহৰম মাহৰ ১০ (দহ) তাৰিখে। আকৌ সুদূৰ ভৱিষ্যতত এই মাহৰ ১০ (দহ) তাৰিখ শুক্ৰবাৰৰ দিনা হজৰত ইস্ৰাফিল (আ:) ৰ পেঁপাৰ ধ্বনিত এই বিশাল বিশ্ব ধ্বংস হব। আশুৰাৰ দিন অৰ্থাৎ এই ১০ (দহ) তাৰিখত সকলো জীৱৰ আত্মা, পৃথিৱীৰ নদ নদী, পৰ্বত-পাহাৰ, সাগৰ মহাসাগৰ আদি আল্লাহ তায়ালাই সৃষ্টি কৰে। খোদা তায়াল্লা'ই এই তাৰিখে আদি মানৱ হজৰত আদম (আ:)ক সৃষ্টি কৰে। তেখেতক এই মহৰম মাহৰ ১০ (দহ) তাৰিখত বেহেস্তত ৰাখিছিল আৰু একে তাৰিখে বেহেস্তৰ পৰা বহিস্কাৰ কৰিছিল। হজৰত আদম (আ:) ৰ লগত বিবি হাওৱাৰ (দ:) মিলন হয় এই মাহৰ ১০ (দহ) তাৰিখে।

২। এসময়ত মিছৰত ফেৰাউন নামেৰে এজন অত্যাচাৰী ৰজাই ৰাজত্ব কৰিছিল। তেওঁ নিজকেই খোদা বুলি দাবী কৰিছিল আৰু নিজৰ মূৰ্ত্তি সজাই ৰাইজক পূজা কৰিব দিছিল। ঠিক সেই সময়ত হজৰত মোছা (আ:) এ মহান খোদাৰ বাণী প্ৰচাৰ কৰিছিল। প্ৰেৰিত পুৰুষ হজৰত মুছা (আ:) এ আল্লাহৰ লগত কথা পাতিছিল আৰু তেওঁ আল্লাহৰ তৰফৰ পৰা 'তৌৰিৎ' কিতাপ লাভ কৰিছিল এই মহৰম মাহৰ ১০ তাৰিখে। বহুতো দুখ-কষ্টৰ মাজেদি ৰাইজে কাম কৰিবলগীয়া হৈছিল। অৱশেষ মিছৰবাসীয়ে ফেৰাউনৰ হাতৰ পৰা ৰক্ষা পাইছিল এই মহৰম মাহৰ ১০ (দহ) তাৰিখে।

৩। নুহ নবীৰ পুতেক বৰ দুষ্ট আছিল। তেওঁ খোদাক বিশ্বাস কৰা নাছিল। খোদাই নুহ (আ:) নবীৰ পুতেকৰ ওপৰত অসন্তুষ্ট হৈ মহা প্লাৱনৰ সৃষ্টি কৰিছিল। সেই বান পানীত নুহনবী (আ:) তেওঁৰ কিস্তীৰ সৈতে ভাহি আহি এটা পৰ্বতত উঠিছিল এই মহৰম মাহৰ ১০ (দহ) তাৰিখে।

৪। এসময়ত বিধৰ্ম্মী সকল বৰ অত্যা-চাৰী হৈ পৰিছিল। সেই অত্যাচাৰী সকলক দমন কৰিবলৈ হজৰত ইছা (আ:) মৰ্ত্তলৈ আহিছিল ঠিক এই মাহৰ ১০ (দহ) তাৰিখে। হজৰত ইছা (আ:) ক বিধৰ্ম্মী অত্যাচাৰী সকলে মাৰিবলৈ আগুৰি ধৰিছিল। খোদাৰ মহিমা বুজা বৰ টান, কিয়নো বিধৰ্ম্মী সকলে আগুৰি ধৰাৰ লগে লগে তেওঁক আকাশলৈ তুলি নিছিল এই মহৰম মাহৰ ১০ (দহ) তাৰিখে।

সেই কাৰণে মহৰম মাহৰ ১০ (দহ) তাৰিখে মহৰম উৎসৱটি পালন কৰা হয়। কিন্তু আচলতে হুছেইনৰ মৃত্যুৰহে এই উৎসৱ।

হজৰত মহম্মদ (ছা:)ৰ কনিষ্ঠা কন্যা ফাতেমা (ৰা:) ক হজৰত আলী (ৰা:) ৰ লগত বিয়া দিছিল। ফাতেমা (ৰা:) ৰ হাছান আৰু হুছেইন নামেৰে দুজন পুত্ৰ জন্মে। হজৰত আলী (ৰা:) তেতিয়া খলিফা আছিল। তেওঁৰ মৃত্যুৰ পিছত তেওঁৰ প্ৰথম পুত্ৰ হাছান (ৰা:) খলিফা হৈছিল। কিন্তু মাৱিয়াৰ পুতেক এজিদে চক্ৰান্ত কৰি এজনী বিশ্বাস ঘাতকিনীৰ দ্বাৰা হাছানক বিষ খুৱাই মাৰে। হাছানৰ (ৰা:) মৃত্যুৰ পিছত হুছেইন খলিফাৰ পদত অধিষ্ঠিত হৈছিল। কিন্তু মাৱিয়াৰ পুতেক এজিদ তেতিয়া চিৰি-য়াৰ ডামাস্কাচৰ গৱৰ্ণৰ আছিল, যেতিয়া হুছেইন খলিফা হৈছিল। এজিদে গৱৰ্ণৰ পদৰ পৰা কেনেকৈ খলিফা পদলৈ উন্নীত হব পাৰে, তাৰ কাৰণে আগৰে পৰা তলে তলে ষড়যন্ত্ৰ কৰি আহিছিল। সেয়ে তেওঁ হুছেইনকো বধ কৰিবলৈ স্থিৰ কৰে। অৱশেষত এজিদে কুফাৰ ৰজা আব্দুল্লাহ জিয়াদৰ লগত পৰামৰ্শ কৰিলে যে হুছেইনক (ৰা:) যিকোনো প্ৰকাৰেই হওঁক মক্কাৰ ৰৌজাৰ পৰা বাহিৰ কৰিব লাগিব। সেই উপলক্ষে আব্দুল্লাহ জিয়াদে হুছেইনক সপৰি-য়ালে নিমন্ত্ৰণ কৰিলে। তেওঁ জিয়াদৰ নিমন্ত্ৰণ ৰক্ষা কৰিবলৈ সপৰিয়ালে ৭২ জন অনুগামী আৰু দুইকুৰি ঘোঁৰা লগত লৈ মক্কাৰ পৰা

গল্প

স্বৰ্ণালী

শ্ৰীঅভিৰাম কলিতা
স্নাতক ১ম বৰ্ষ (কলা)

ৰভাৰ তলত বহি থকা মানুহবোৰলৈ এনেয়ে এবাৰ চালোঁ, চিনাকি মানুহ এজনো চকুত নপৰিল। সেয়েহে লাইটৰ ক্ষীণ পোহৰ পৰা ঠাই এডোখৰত বহি পৰিলোঁ। ভাগৰ অলপ লাগিছিল যদিও সিমান অনুভৱ কৰা নাছিলোঁ। ঘড়ীটোলৈ চাঁলো ৰাতি ৮ বাজি ১৫ মিনিট গৈছে। মনতে এবাৰ গৌতমৰ কথা ভাবিলো— সিনো কলৈ গ'ল ? বোধহয় কামত ব্যস্ত। বায়েকৰ বিয়াত তাৰ কামৰ ওৰনো ক'ত ? ৰভাৰ তলত বহি থকা মানুহবোৰলৈ দ্বিতীয়বাৰ চালোঁ। মানুহ লাহে লাহে কমি গৈছে। মোৰ অলপ আঁতৰত আদহীয়া চাৰিজন মানুহে বিয়া ঘৰৰ "ফ্ৰী" চিগাৰেট হুপি হুপি কথাৰ মহলা মাৰিছে। বিজ্‌নেচৰ আলোচনা। বঙালী আৰু মাৰোৱাৰী দুজনৰ আলোচনাত অসমীয়া দুজনে হয় হয় কৰিছে। তেওঁলোকৰ কথা শুনি আমনি লাগিল। এইবাৰ ৰভাৰ তলত অহা যোৱা কৰা ব্যস্ত মানুহবোৰলৈ চালোঁ। কাৰোবাৰ হাতত এটি চৰিয়া, সি ৰান্ধনী ঘৰৰ ফালে। কাৰোবাৰ হাতত এখন তামোলৰ বঁটা। কাৰোবাৰ হাতত এটি কেমেৰা, তাৰ পিচে পিচে আৰু দুজন। যমদূতৰ লগতো সিহঁতৰ কথা পতাৰ সময় নাই।

এইবাৰ বাৰান্দাৰ মানুহবোৰলৈ চকু ফুৰালোঁ। বুঢ়ী কেইজনীয়ে পকাত বহি তামোলৰ শ্ৰাদ্ধ কৰিছে। হঠাৎ বাৰান্দাৰ চুকত থকা চকীখনৰ মূৰ্তিটোত খুন্দা খাই মোৰ দৃষ্টি বৈ গ'ল। ও মূৰ্তি নহয় ২০-২১ বছৰীয়া এজনী ছোৱালী। 'চুৰিদাৰ' পিন্ধি প্ৰতিমাৰ দৰে একেথৰে চাই বহি আছে ৰভাৰ তলত থকা মণ্ডপটোলৈ, যেন কাৰোবাৰ অপেক্ষাত। ৰভাৰ বং বিৰঙৰ বিজুলী

চাকিয়ে আলফুলে পোহৰ সিচি তৰাই মুখ-খন সেন্দুৰীয়া কৰিছে। নাক, থুতুৰি সকলোতে যেন মাখন সনা ·····মাখিবোৰে ইমান ৰাতিলৈকে নোশোৱে জানো ? ওঁ মাখি নহয় তাইৰ গালত সেইটো তিলহে। হঠাৎ এনেয়ে তাই মুখখন ঘূৰালে : দুয়োৰে চকুৱে চকুৱে পৰিল। দুয়ো মন্ত্র মুগ্ধ মানুহৰ দৰে অলপ সময় চাই ৰলোঁ। মই মোৰ চকুকে বিশ্বাস কৰিব পৰা নাছিলো-এয়া সুন্দৰী নে মায়াবী নে আন কিবা। এই-দৰে দুয়ো দুয়োকে কিমান সময় চাই আছিলো নিজেই কব নোৱাৰিলোঁ। হঠাৎ ছোৱালীজনীয়ে তলমূৰ কৰিলে; দেখিলে ভাব হয় যেন তাই এটা বিৰাট অন্যায় কৰিব ওলাইছিল। ময়ো ভীষণ লাজ পালোঁ।

হঠাৎ কাৰোবাৰ মাতত মোৰ তন্দ্রা ভাগিল। 'আৰে অভি তই কেতিয়া আহিলি ? ইমান দেৰিকৈয়ে'—গৌতমে এক প্ৰকাৰ ব্যস্ত মানুহৰ দৰে সুধিলে।

"নকবিদে ভাই কলেজৰ পৰা আহোতেই দেৰি হ'ল তাতে আকৌ টিউচন দুটা।" ইয়াৰ পিছত গৌতমৰ লগত ৰিচিপ্‌শ্যন ৰুমত সোমাই অলপ কিবা খাই লৈ আকৌ আগৰ বহাতে বহিলোঁ। দুয়ো অলপ সময়ৰ বাবে কথাৰ মহলা মাৰিলোঁ। কিন্তু মোৰ চকু বাৰান্দাৰ কোনতহে। ভাৱিছিলোঁ গৌতমক সুধি পেলাওঁ নেকি সেইজনী ····· ধেৎ! গৌতমে কি ভাৱিব ? অৱশেষত মোৰ গতি বিধি লক্ষ্য কৰি গৌতমে আগ-ধৰি কলে·····পেহীৰ ছোৱালী। নাম স্বৰ্ণালী। এইবাৰ Education ত 55% নম্বৰলৈ Part-1 পাচ কৰিছে। শেষত আৰু কিবা এটা বাক্য কলে, মোৰ কাণত নপৰিল। চিনাকী হবৰ ইচ্ছা গৈছিল যদিও উপায় নাছিল। হঠাৎ গৌতমে কিবা কোৱাত তাৰ মুখৰ পিনে চালোঁ। 'অভি তই কিন্তু বিয়া নোচোৱাকৈ যাব নোৱাৰ দেই ? মই অলপ ইফাল সিফাল কৰো; জানইচোন বিয়াৰ কামৰ অন্ত নাই।'

বিয়াত থকাৰ ইচ্ছা মোৰ নাছিল কিন্তু কিবা এক মোহৰ বাবে থকাটোকে থিৰাং কৰিলোঁ।

তাই আগৰ দৰে বহি আছে। মুখ খনত কোনো অস্বস্তি নাই! অশান্তি কেৱল তাইৰ লগত কথা পাতিবলৈ মোৰ খুব মন গৈছিলে। এইদৰে তাইৰ মুখলৈ কিমান সময় চাই আছিলোঁ মোৰ মনত নাই। গৌতমৰ মাতত দ্বিতীয়বাৰ চেতনা ঘূৰাই পালোঁ। 'অভি, তই চাগে ইয়াত অকলে অকলে ব'ৰ হৈ আছ?' তাৰ কথাৰ উত্তৰ দিবলৈ নাপাওঁতেই সি মই বহা চকীখন লৈ গ'ল আৰু দুয়ো বাৰান্দাত তাইৰ ওচৰত বহিলোঁ। মোৰ গা কঁপিছিল; ভয়ত নহয়, এনেয়ে। এনেয়ে নহয় ভয়ত। কি সুধিম ভাবি পাৰ পোৱা নাছিলো। বন্ধুবোৰৰ পৰা শুনিছো "প্ৰথম চিনাকীৰ মজাটো বোলে বৰ সুন্দৰ। যদি ছোৱালীজনীয়ে মোক········। গৌতমে মোক কিবা এটা

সুধিছিল । উত্তৰ নেপাই সেমেনা সেৰেনি কৰিছে ।

"হা'''—, গৌতম কি বা সুধিছা ?"

"নাই মানে তই ভন্টিৰ লগত চিনাকী হ আকৌ ।"

ভয় শঙ্কা আঁতৰাই কঁপা কঁপা মাতেৰে সুধিলোঁ। কি নাম তোমাৰ ?

লাহেকৈ কলে "স্বৰ্ণালী" মাতটোত যেন লালিত্য আছে। মুখলৈ আৰু এবাৰ স্পষ্ট ভাবে চালোঁ। গোটেই মুখখনত এক আনন্দৰ ৰূপৰেখা। এবাৰ গৌতমৰ ফালে চালো কিন্তু সি তেতিয়া তাত নাছিল। মোৰ লাজ লাগিছিল। মানুহে দেখিলে কি বুলি কব ? তাইৰ লগত বহু সময় কথা পাতিলো ; পঢ়া-শুনা—.....ঘৰত কোন কোন আছে .. ইত্যাদি.... । আৰু কিছু সময় পিছত .. "আপুনি বহিব দেই" বুলি ঘৰৰ ভিতৰলৈ গুচি গ'ল । বোধহয় কইনা সজাব। হাতত থকা ঘড়ীটোলৈ এবাৰ চালো ১১ বাজিবলৈ ৫ মিনিট বাকী ।

কৰবাৰ পৰা ভূতুংকৈ গৌতমে আহি মোক কলে —"তই অলপ মোৰ ৰুমতে জিৰণি লগৈ। দৰা আহিলে উঠি আহিবি।" মইও ভালেই পালোঁ আৰু গৌতমৰ বিচনাতে অলপ দীঘল দিলো। নানান চিন্তাই মোৰ মূৰটোত কুণ্ডলী পকাইছিল। এইদৰে মই কিমান সময় শুই আছিলো কব নোৱাৰোঁ। আৰু কব নোৱাৰাকৈয়ে মোৰ চকুহালে নিদ্ৰা দেৱীৰ কোলাত আশ্ৰয় লৈছিল।

হঠাৎ কাৰোবাৰ মাতত সাৰ পা[illegible] গলোঁ। "বিয়া চাবলৈ আহি এনেকৈ শু[illegible] থাকেনে ?" মই নিজৰ চকুকে বিশ্বাস কৰি[illegible] পৰা নাছিলো যে তাই ইয়ালৈ আহিব। "উঠক, সোনকালে উঠক দৰা কেতিয়াবা[illegible] আহিল।"

মন্ত্ৰ মুগ্ধৰ দৰে তাইৰ পিছে পিছে ওলাই আহিলো, পুৰোহিতে দৰা কইনাক হোমৰ ওচৰত বহুৱাই "ইটো নমঃ সিটো নমঃ" কৰোৱাইছে। মানুহবোৰে চাৰিও[illegible] পিনৰ পৰা বেঢ়ি ধৰি দুই আত্মাৰ মিলন দৃশ্য উপভোগ কৰিছে। চকী এখনত ব[illegible] পৰিলোঁ। কাষৰ খনত তাই বহিল, উৰুলি ধ্বনিয়ে মোৰ অভদ্ৰ টোপনিটোক বহুদূৰলৈ খেদি পঠিওৱাত ভাল লাগিল। আম[illegible] জিমনকৈ বিয়া চালোঁ বহুপৰলৈ।

"আপোনাক কথা এটি মই ···" তৃতীয় বাৰ চেতনা পাই তাইৰ মুখলৈ চালোঁ। তলমূৰ কৰি কলে, আপোনাক –··· নাই বাতিপুৱা কম। মই উদ্‌গ্ৰীৱ হৈ পৰিলোঁ। কিন্তু অন্তিমবাৰৰ উৰুলি ধ্বনিয়ে সকলোবো[illegible] মানুহক চেদেলি-ভেদেলি কৰি পেলালে। কন্যা সম্প্ৰদান হৈ গ'ল। দৰা কইনাক বিদায় দি মানুহবোৰ ঘৰা ঘৰি গ'ল। পুৱা আকৌ আহিম বুলি গৌতমক মাত লগাই

চাইকেলৰ পিঠিত উঠিলোঁ। ঘৰ পাই বিছনাত দীঘল দি ইকাঁতি সিকাঁতি কৰোঁতে ৰাতি পুৱাল। মোৰ খুউব ভাল লাগিল, পুৱাৰ আকাশত আজি নতুন সূৰ্য্য ওলাব; সূয্যটোৱে মোলৈ এটি নতুন বতৰা আনিব।

গা- পা ধুই ৰাতিৰ ক্লান্তি খিনি জাৰি জোকাৰি পেলালোঁ। চাহ কাপৰ ওঁঠত চুমা খাওঁতে গৌতমৰ ভনীয়েক মুন্নী আহি কলে—দাদা, বাইদেউহঁত পুৱাৰ বাছতে গ'লগৈ আপোনাক খুউব বিছাৰিছিল। এইখন আপোনাৰ বাবে দি গৈছে। খুলি চালোঁ।—

ওঁম প্ৰজাপতেয় নমঃ

"বোৱতি মাহৰ ২০ তাৰিখে মোৰ বিয়া। তত্ত্বপলক্ষে আপোনাক/আপোনালোকক সাদৰে নিমন্ত্ৰণ জনালোঁ। আমাৰ পঁজাত সেইদিনা এখন্তেক দেখা দিলে সুখী হম। ইতি

"স্বৰ্ণালী"

বি: দ্ৰ:—অভ্যৰ্থনা আৱেলি তিনি বজাৰ পৰা

ছপা চিঠিখনৰ তলত একাষৰীয়াকৈ কলমেৰে লিখা আছিল—অভিদা, বিয়াত আহিলে খুব ভাল পাম। □ □

কৌতুক-

পত্নী: তিৰোতা মানুহ নথকাহেঁতেন এই তোমালোক মতাবোৰৰ পেণ্টৰ বুটামটোকেনো কোনে লগালেহেঁতেন ?

পতি: তোমালোক তিৰোতাবোৰ নথকা হলে 'পেণ্ট' পিন্ধাবেই প্ৰয়োজন নহ'লহেঁতেন।

প্ৰবন্ধ

ডঃ বাণীকান্ত কাকতিৰ অসমীয়া ভাষাতত্ত্ব চৰ্চা

শ্ৰীনগেন্দ্ৰ নাৰায়ণ দেৱান
মুৰব্বী, অসমীয়া বিভাগ

অসমৰ অন্যতম শ্ৰেষ্ঠ মনীষী ড° বাণীকান্ত কাকতি অসমীয়া ভাষা সাহিত্যৰ এগৰাকী মহান সাধক। উনবিংশ শতিকাৰ শেষ দশকত বৰপেটা অঞ্চলৰ বাটিকুৰিহা গাঁৱৰ এটি দুখীয়া কৃষক পৰিয়ালত জন্ম গ্ৰহণ কৰা কাকতিদেৱে আৰ্থিক অভাৱ অনাটনৰ মাজেদি শিক্ষা গ্ৰহণ কৰিছিল। শেষত কলিকতা বিশ্ববিদ্যালয়ৰ পৰা ইংৰাজী ভাষা আৰু সাহিত্য দুয়োটা শাখাতে সুখ্যাতিৰে উত্তীৰ্ণ হয়।

ড° কাকতিয়ে কটন মহাবিদ্যালয়ৰ ইংৰাজী বিভাগৰ অধ্যাপকৰূপে কৰ্মজীৱন আৰম্ভ কৰি অধ্যক্ষ হিচাপে অৱসৰ গ্ৰহণ কৰে। এই অৱসৰৰ পিছত গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়ৰ অসমীয়া ভাষা সাহিত্যৰ মুৰব্বী অধ্যাপক আৰু পিছত 'কলাগুৰু'ৰ আসন শুৱনি কৰিছিল। আজীৱন শিক্ষাদানত ব্ৰতী কাকতিদেৱে অসমীয়া আৰু ইংৰাজী ভাষাত ৰচনা কৰা কেবাখনো মৌলিক গ্ৰন্থেৰে অসমীয়া ভাষা সাহিত্যলৈ বিশেষ অৱদান আগবঢ়াইছে। তেখেত আছিল একাধাৰে প্ৰাঞ্জল গদ্যলেখক সুসমালোচক আৰু বিশিষ্ট ভাষাতত্ত্ববিদ। এই প্ৰবন্ধত ড° কাকতিৰ অসমীয়া ভাষাতত্ত্ব চৰ্চাৰ ওপৰতহে আলোকপাত কৰিবলৈ প্ৰয়াস কৰা হৈছে।

ড° কাকতিৰ ভাষাতত্ত্ব চৰ্চাৰ পৰিসৰ বিস্তৃত নহয়, কিন্তু অতি সুশৃঙ্খল আৰু সূক্ষ্ম। তেখেতৰ ভাষাতত্ত্ব চৰ্চা বুলিলে গৱেষণা গ্ৰন্থ 'Assamese, Its Formation And Development' আৰু ভাষা বিষয়ক কেইটামান প্ৰবন্ধকে বুজা যায়। প্ৰখ্যাত প্ৰাচ্যতত্ত্ববিদ ড° সুনীতি কুমাৰ চট্টোপাধ্যায়ৰ তত্ত্বাৱধানত লেখি উলিওৱা এই গৱেষণা গ্ৰন্থৰ যোগেদি কলিকতা বিশ্ববিদ্যালয়ৰ পৰা উনৈশ শ পঁয়ত্ৰিশ চনত পি,

এইচ, ডি, ডিগ্ৰী লাভ কৰিছিল। ডঃ চট্টোপাধ্যায়, পেৰিছ বিশ্ববিদ্যালয়ৰ অধ্যাপক ডঃ জুল ব্ল'ক, কালিফর্ণিয়া বিশ্ববিদ্যালয়ৰ অধ্যাপক ডঃ এম, বি, এমেনুকে আদি কৰি দেশ বিদেশৰ কেবাগৰাকী পণ্ডিতে ডঃ কাকতিৰ গৱেষণা প্ৰতিভাৰ ভূয়সী প্ৰশংসা কৰিছে।

ডঃ কাকতিৰ সমগ্ৰ ভাষাৰ গৱেষণাৰ প্ৰধান ধাৰাটো আছিল ইতিহাস বিচাৰ অৰ্থাৎ মূল উৎসৰ পৰা বিৱৰ্তন ঘটি কেনেদৰে এটা ভাষাই বৰ্তমানৰ ৰূপ পাইছে। তেখেতে এই পদ্ধতিৰে অসমীয়া ভাষাৰ উদ্ভৱ আৰু ক্ৰমবিকাশ দেখুৱাবলৈ ধ্বনিতত্ত্ব আৰু ৰূপতত্ত্বৰ বহল আৰু বিতং আলোচনা দাঙি ধৰি অসমীয়া ভাষাৰ স্বতন্ত্ৰতা সুপ্ৰতিষ্ঠিত কৰিছে।

ভাৰতৰ একেবাৰে পূব প্ৰান্তত থকা আৰ্যভাষা অসমীয়া অনা-আৰ্য ভাষাৰ সাগৰত থকা এটা দ্বীপৰ দৰে। জন্ম লগ্নৰে পৰা কেবাটাও অনা-আৰ্য ভাষাৰ সংস্পৰ্শত থকা বাবে কালক্ৰমত আন আৰ্য ভাষা সমূহৰ তুলনাত অসমীয়া ভাষাই স্বকীয়া বৈশিষ্ট্যপূৰ্ণ ভাষাৰূপে আত্ম প্ৰকাশ কৰিছে। অনা-আৰ্য ভাষা বোলোতে ডঃ কাকতিয়ে অষ্ট্ৰিক (খাচি, মুণ্ডাৰী, চাওতালী, মালয়ী) তিব্বত-বৰ্মী শাখাৰ বড়ো আৰু টাই-আহোম ভাষাৰ প্ৰভাৱ সম্পৰ্কে বিশ্লেষণ আগবঢ়াইছে।

ডঃ কাকতিয়ে অসমীয়া ভাষাৰ বিশ্লেষণ কৰিবলৈ গৈ 'অসম' আৰু 'অসমীয়া' শব্দৰ গঠনৰ বিচাৰ কৰিছে। 'অসম' নামৰ গঠন সম্পৰ্কে কেবাটাও মত পোৱা যায়। দুটা উল্লেখযোগ্য মত হ'ল—এডৱাৰ্ড গেইটৰ মতে "আহোম সকল যুদ্ধ বিদ্যাত পাৰ্গত আছিল আৰু তেওঁলোকৰ সমকক্ষ কোনো নাছিল বাবে 'অসম' বোলা হৈছিল।" ডঃ সুনীতি কুমাৰ চট্টোপাধ্যায়ৰ মতে " 'ৰ্‌হাম' (ব্ৰহ্মদেশত টাই গোষ্ঠীৰ বুজোৱা নাম) ৰ পৰা আহোম আৰু আহোমৰ পৰা কালক্ৰমত 'অসম' নামৰ উৎপত্তি হৈছে।" কিন্তু ডঃ কাকতিৰ মতে "আহোম ভাষাত 'চাম' মানে পৰাজিত। চামৰ আগত অসমীয়া ভাষাৰ নাস্ত্যৰ্থক 'আ' লগলাগি 'আচাম' হৈছে। আৰু 'আচাম'ৰ পৰা 'অসম' হৈছে।" অসমৰ পিছত অসমীয়া তদ্ধিত প্ৰত্যয়—ঈয়া যোগ হৈ 'অসমীয়া' শব্দ গঠন হৈছে। অসমীয়া শব্দই ভাষা আৰু অধিবাসী দুয়োটাকে বুজায়। অসমীয়া ভাষাৰ উদ্ভৱ সম্পৰ্কে ঘাইকৈ তিনিটা ভিন্ন মত পোৱা যায়। বেণী মাধব বৰুৱা, বিশ্বেশ্বৰ হাজৰিকা আদিৰ মতে অসমীয়া ভাষা কামৰূপী প্ৰাকৃতৰ পৰা উদ্ভৱ হৈছে। কালিৰাম মেধিৰ মতে মাগধী আৰু শৌৰসেনী প্ৰাকৃতৰ সংমিশ্ৰণত অসমীয়া ভাষাৰ জন্ম হৈছে। জৰ্জ আব্ৰাহাম গ্ৰীয়াৰ্ছন, ডঃ সুনীতি কুমাৰ চট্টোপাধ্যায় আদিৰ মতে অসমীয়া ভাষাৰ উদ্ভৱ মাগধী প্ৰাকৃতৰ পৰা হৈছে। মাগধী প্ৰাকৃতৰ 'কামৰূপ' উপভাষাৰ পৰা খৃষ্টীয় দশম শতিকা মানত অসমীয়া ভাষাৰ উৎপত্তি হৈছে। ডঃ কাকতিয়েও এই মত গ্ৰহণ কৰিছে। বৰ্তমানলৈ এই মতেই অধিক সমৰ্থন লাভ কৰিছে। ইয়াৰ এটা কাৰণ

নকওঁ 'নাখাওঁ' নিদিবি ইত্যাদি। নাস্ত্যর্থক 'ন' আৰু 'অ' ৰ পৰিবৰ্ত্তন প্ৰণালী তিব্বত বৰ্মী ভাষাৰ প্ৰভাৱ বুলি ডঃ কাকতিয়ে উল্লেখ কৰিছে।

বিশেষ্যৰ শব্দৰূপ দেখুৱাবলৈ যাওঁতে তেখেতে লিঙ্গ বচন, বহুবচনৰ প্ৰত্যয় আৰু কাৰকৰ বিষয়ে বহলাই আলোচনা কৰিছে। বহু বচনৰ প্ৰত্যয়বোৰৰ উৎস বিচাৰ কৰোঁতে বিলাক প্ৰত্যয় অষ্ট্ৰিক গোষ্ঠীৰ খাচি ভাষাৰ 'বাল্লাই' নাইবা সংস্কৃত 'বিশাল + বহুল' ৰ সংমিশ্ৰণৰ পৰা গঠিত হ'ব পাৰে বুলি উল্লেখ কৰিছে। অৱশ্যে কালিৰাম মেধিৰ মতে বিলাক শব্দ মিচিমি কা-ক্লাক (সকলো) শব্দৰ পৰা ওলোৱাটোহে বেচি সম্ভৱ। মেধিয়ে গাৰোভাষাৰ 'ফিলাক' আৰু কা-ক্লাক মূলতঃ একে শব্দ বুলি অনুমান কৰিছে। ডঃ কাকতিয়ে বহু বচনৰ আন প্ৰত্যয়বোৰৰ মূল প্ৰাচীন ভাৰতীয় আৰ্য ভাষা বুলি নিৰ্ণয় কৰিছে।

ডঃ কাকতিয়ে অসমীয়া ভাষাৰ শব্দ মাতাক ছটা শ্ৰেণীত ভাগ কৰি এই ক্ষেত্ৰতো অনা আৰ্য ভাষাৰ প্ৰভাৱৰ বিষয়ে আলোচনা কৰিছে। তেখেতে সাদৃশ্য থকা শব্দৰ দীঘলীয়া তালিকাৰে অসমীয়া ভাষাত অনাৰ্য ভাষাৰ শব্দৰ প্ৰবেশৰ সম্ভাৱনা দাঙি ধৰিছে। অৱশ্যে তেখেতে স্পষ্টকৈ কৈছে— 'সকলো শব্দৰ ক্ষেত্ৰত কোনে কাৰ পৰা গ্ৰহণ কৰিছে খাটাংকৈ কোৱা টান।' ড' কাকতিৰ তালিকাৰ পৰা বন্ধনীৰ ভিতৰত অনা-আৰ্য শব্দেৰে কেইটামান শব্দ উল্লেখ কৰা হল :

খাচি ভাষাৰ কাবৌ (কাবো) কিংখাপ (কেম-খাপ) জহা (জুহই)

মুণ্ডাৰী ভাষাৰ দণ্ডুৱা (দঙ্গুৱা) মুগা (মুঙ্গা) উতনুৱা (ওটাঙ্গাও)

চাওতালী ভাষাৰ বোঁকা (বকল) চফল (চকেল) গোহাৰি (গুহাৰ)

বড়ো ভাষাৰ ৰেপ (ৰেপ) জখলা (জাংখ্‌লা) খোকা (খউখা)

আহোম ভাষাৰ পুং (পুং) ফেটা (ফেট) বুৰঞ্জী (বুৰঞ্জী)।

ডঃ কাকতিয়ে অসমীয়া ভাষাক ঘাইকৈ দুটা ভাগত ভাগ কৰিছে—উজনি অসমৰ উপভাষা অৰ্থাৎ মান্য অসমীয়া ভাষা আৰু নামনি অসমৰ উপভাষা। উজনিৰ উপভাষাৰ লগতে নামনিৰ উপভাষাৰ বৈশিষ্ট্যও উল্লেখ কৰিছে। ইয়াৰ জৰিয়তে তেখেতে উপ-ভাষাতত্ত্ব আলোচনাৰো বাট মুকলি কৰিছে। তেখেতে উল্লেখ কৰা নামনিৰ উপভাষাৰ বৈশিষ্ট্য কেইটামান হ'ল :

নামনিৰ উপভাষাত শ্বাসাঘাত শব্দৰ আদি অক্ষৰত পৰে। যেনে : কুকুৰা-কুক্‌ৰা, কোমোৰা-কুম্‌ৰা ভোমোৰা-ভম্‌ৰা ইত্যাদি।

নামনিৰ উপভাষাত বহুবচন বুজোৱা স্থকীয়া প্ৰত্যয়ৰ প্ৰয়োগ হয়। যেনে : হুন, হান. ঠে. হাম্‌ৰা, হাম্‌লা, গিল্লা, গিলাক, গিল্লান ইত্যাদি।

নামনিৰ ক্ৰিয়া বিশেষণ শব্দ কিছুমান হ'ল—এথেন, তেথেন, কেথেন ইত্যাদি।

শব্দমালাৰ ক্ষেত্ৰতো দেখা যায় নামনিৰ উপভাষাত কিছুমান স্থকীয়া শব্দৰ প্ৰয়োগ হয়। যেনে— লাজেতিলতা—নিলাজীলতা জকৰা ভাত : পইতাঁ ভাত ইত্যাদি।

শেষত ডঃ কাকতিলৈ গভীৰ শ্ৰদ্ধা নিবেদন কৰি কওঁ যে তেখেতৰ অসমীয়া ভাষাৰ আলোচনাৰ কোনো কোনো ক্ষেত্ৰত কিছু অপূৰ্ণতা পৰিলক্ষিত হয়। তেখেতে অসমীয়া ভাষাৰ স্বৰবৰ্ণ সাতটা বুলি কৈছে। কিন্তু ডঃ গোলোক চন্দ্ৰ গোস্বামী, ডঃ উপেন্দ্ৰ নাথ গোস্বামী আদি পণ্ডিতে অসমীয়া ভাষাৰ স্বৰবৰ্ণ আঠটা বুলিহে উল্লেখ কৰিছে। ডঃ কাকতিয়ে 'অ' স্বৰবৰ্ণ তালিকাত উল্লেখ কৰা নাই। 'অ' অসমীয়া ভাষাৰ বিশিষ্ট ধ্বনি বা বৰ্ণ। কিয়নো অভিন্ন পৰিবেশত ইয়াৰ বিৰোধ ঘটে আৰু শব্দৰ অৰ্থৰ সলনি হয়। যেনে: কল-কাল।

নিৰ্দিষ্টতাৱাচক প্ৰত্যয়ৰ আলোচনাত তেখেতে কোছা, চপৰা, জোপা, থোপা আদি প্ৰত্যয় উল্লেখ কৰা নাই। এইদৰে কিছু অপূৰ্ণতা থাকিলেও সামগ্ৰিক ভাৱে অসমীয়া ভাষাৰ বিশ্লেষণত তেখেত সফল হৈছে।

ডঃ কাকতিৰ ভাষাতত্ত্ব চৰ্চাই অসমীয়া ভাষাৰ বিষয়ে চিন্তা আৰু গৱেষণা কৰা ভাষাপ্ৰেমী সকলক গভীৰ ভাৱে অনুপ্ৰাণিত কৰিছে আৰু ভৱিষ্যতেও অনুপ্ৰেৰণা যোগাই থাকিব। □ □

প্ৰসঙ্গ পুথি—

Dr. Bani kanta Kakati : Assamese, Its Formation and Development, 1972.

Dr. Suniti Kumar Chatterji : The origin and Development of the Bengali Language, 1975

Dr. Golok Chandra Goswami : Strueture of Assmese, 1982

হেমচন্দ্ৰ বৰুৱা : অসমীয়া ব্যাকৰণ, ১৯৮৪

কালিৰাম মেধি : অসমীয়া ব্যাকৰণ আৰু ভাষাতত্ত্ব, ১৯৭৮

ড° গোলাক চন্দ্ৰ গোস্বামী : অসমীয়া বৰ্ণ প্ৰকাশ, ১৯৯০

ড° উপেন্দ্ৰ নাথ গোস্বামী : অসমীয়া ভাষাৰ ৰূপকথা, ১৯৭৪

: অসমীয়া ভাষা আৰু উপভাষা, ১৯৮৬

বিশ্বেশ্বৰ হাজৰিকা : অসমীয়া ভাষাৰ উৎপত্তি আৰু ক্ৰমবিকাশ, ১৯৮৮

□ □ □

ডিটেকটিভ গল্প

কংকালেও কথা কয়

(এটি সত্য ঘটনাৰ আলমত লিখা)

ড. এ. বাসাৰ
প্ৰবক্তা, ৰসায়ন বিভাগ

গাওঁখন বৰপেটা চহৰৰ পৰা প্ৰায় ২৫ মাইল দূৰত আৰু ব্ৰহ্মপুত্ৰ নদীৰ তীৰত অৱস্থিত। কাঞ্চনপুৰ গাওঁ বুলিলে নাই ভাল ৰাস্তা-ঘাট, বিজুলী নাই, শিক্ষাৰ পোহৰ নাই। এয়া অসমৰ এখন প্ৰকৃত গাওঁৰ আৰ্হি। গাওঁখনত ৰবিয়ালৰ পৰিয়ালটো বাস কৰে, কিন্তু গাওঁৰ মানুহে তাক 'ৰবি' বুলিহে জানে। ৰবি—জুলেখাৰ যোৰাটো ভালেই মিলিছে—অশিক্ষিতৰ ফালৰ পৰা, দেখা-শুনাৰ ফালৰ পৰা, বয়সৰ ফালৰ পৰা, ...। ৰবিৰ বয়স ২৫ পাৰ হৈছে যদিও সি যথেষ্ঠ কৰ্মঠ আৰু সুস্বাস্থ্যৰ অধিকাৰী হৈ আছে। জুলেখাৰ বয়স ২২ মান হব যেনেই পাইছোঁ। তিনিটা ল'ৰা-ছোৱালীৰ মাক; তথাপি তাই যথেষ্ট ধুনীয়া হৈয়েই আছে। দেৱৰ সম্পৰ্কীয় ল'ৰাবোৰে ৰাস্তাত পালে সুবিধা বুজি এতিয়াও তাইক জোকায়। আনবোৰ গাৱঁলীয়া ছোৱালীৰ দৰে তাইৰো নাই স্বাস্থ্যৰ জ্ঞান, নিয়মানুৱৰ্ত্তিতাৰ জ্ঞান, খোৱালোৱাৰ জ্ঞান। তথাপি শহুৰ-শাহুয়েকৰ মনত তাই সৌন্দৰ্য্য প্ৰিয়। গাৱঁত মাজে সময়ে সেই স্নো-পাউডাৰ-চুৰি ফেৰি কৰি ফুৰা তিৰোতাবোৰৰ পৰা সস্তীয়া লিপ্‌ষ্টিক্, লিজঃ স্নো বা পমেট পাউডাৰ কিনিবলৈ তাই নাপাহৰে।

শহুৰ-শাহুয়েক একে চৌহদতে থাকে যদিও বেলেগকৈ খায়। ৰবিৰ ডাঙৰ ছোৱালীৰ বয়স ৫ বছৰ, আৰু সৰুজনীৰ বয়স দুই বছৰ। ল'ৰাটোৰ বয়স তিনিমান হ'ব। মুঠতে পৰিয়ালটো এটা সুখী পৰিয়াল বুলিয়ে কব লাগিব। অৱশ্যে স্বামী-স্ত্ৰীৰ মাজত কেতিয়াৰা কাজিয়া পেচাল হয় আৰু হোৱাটোয়েই স্বাভাৱিক। জুলেখাই ৰবিক স্বাভাৱিকতকৈ বেছি মৰম কৰে।

ৰবিৰ দেউতাকে সিহঁতক পৃথক কৰি দিছে যদিও খেতিৰ মাটি হলে এক কঠাও দিয়া নাই; আৰু দিবইবা ক'ৰ পৰা? প্ৰায় গোটেইখিনি মাটি দেখোন ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ গৰ্ভত সোমাই আছে। তথাপি ৰবিয়ে পৰিয়ালটো

ভালদৰেই চলাই আছে। সি বেছিভাগ সময় গুৱাহাটীতে বন কৰে। গুৱাহাটীত থাকি সি আজি কালি লংপেণ্ট-চার্ট পিন্ধিব পৰা হ'ল। গুৱাহাটীৰ পৰা ঘৰত আহিলেও সি বহি নাথাকে – কেতিয়াবা ৰাজমিস্ত্রিৰ লগত যোগালি, নহলে খেতিত বন কৰা হাজিৰাকে দিয়ে। সি এখন সুন্দৰ আৰু সুখৰ সংসাৰ গঢ়াৰ স্বপ্ন দেখিছে।

এবাৰ ৰবিয়ে বৰপেটাৰ S. P. চাহাবৰ ঘৰত ৰাজমিস্ত্রিৰ যোগালি হিচাপে বন কৰিলে। সময় আজৰি পালে সি এতিয়াও চাহাবৰ ঘৰত যায়, বাৰাণ্ডাতে বহি চাহ বিস্কুট খাই গুচি আহে। সৌভাগ্য বশতঃ তাৰ ওপৰত S. P, আহমেদৰ সু-দৃষ্টি পৰিল। ৰবি মানুহজন বেয়া নহব লাগে-পৰিশ্ৰমী বিশ্বাসী, পৰিষ্কাৰ-পৰিচ্ছন্ন, স্পষ্টবাদী কিন্তু অভদ্ৰ নহয়। আহমেদ চাহাবে তাক তেওঁৰ ঘৰতে ৰাখি থ'লে। কাম বিশেষ নাই--বজাৰ কৰা, ফুলত পানী দিয়া—মানে 'ছাৰ্ভেণ্টে' যি কৰে সিয়ো সেইবোৰকে কৰে। তাৰ নিজস্ব অতিৰিক্ত 'ডিউটি' হিচাপে সি চাহাবৰ ল'ৰা-ছোৱালী হালক মৰম কৰে।

আহমেদ S. P. যদিও মানুহজন সামাজিক আৰু দুখীয়াক মৰম কৰে; শিক্ষিত মানুহৰ লগত অতি মার্জিত ব্যৱহাৰ কৰে। প্ৰকৃততে, আহমেদ আৰম্ভণিতে ইংৰাজীৰ প্ৰবক্তা আছিল। A. C. S. পাই D. S. P. হিচাপে প্ৰথমে পুলিচ বিভাগত প্ৰৱেশ কৰিছিল। আহমেদে ৰবিক দুশ টকাৰ বন্দোবস্তত ৰাখিছে যদিও যোৱা এবছৰে তাক হ'লে দৰমহাৰ নামত টকা এটাও দি পোৱা নাই। তাৰ থকা খোৱা চাহাবৰ ঘৰতে হয়। কেতিয়াবা জুলেখা গ'ল ঘৰখন চলাবলৈ টকা দুই-এশ দি দিয়ে।

ৰোজাৰ ঈদ আহিল। ৰবি মেম্‌চাহাবক মানে আহমেদৰ পৰিবাৰক কৈ এক সপ্তাহৰ ছুটি ললে। চাহাবে টকা পাঁচশ তাৰ হাতত দি কলে—হুঁ নিয়া। ঘৰলৈ যাবা যেতিয়া কাপোৰ কানি অলপ লৈ যাবা। বেছি পলম নকৰিবা আকৌ। মেম্‌চাহাবেও কলে—'পাৰিলে সাতদিনৰ আগতেই বেক্ কৰিবা। ঘৰত থাকিনো কৰিবা কি? 'হব মেম্‌চাহাব' বুলি কৈ ৰবিয়ে বিদায় ললে। চাহাব ফাইলৰ কামত ব্যস্ত হৈ পৰিল। মেম্‌চাহাবে কিয়বা জানো আজি ৰবিৰ ফালে একেথৰে চাই থাকিল। ৰবি লাহে লাহে অদৃশ্য হৈ গ'ল।

প্ৰায় পোন্ধৰ দিনৰ পিছত জুলেখা আহমেদ চাহাবৰ কোৱাৰ্টাৰলৈ আহিল। মেম্‌চাহাবে সুধিলে—'কি হ'ল, ৰবিৰ দেখোন দেখা দেখিয়ে নাই? তাৰ গা বেয়া হ'ল নেকি?'

'নহয় বাইদেউ, আমাৰ তেওঁ গুৱাহাটীলৈ গ'ল। তাতেই বন কৰিব। ইয়াত বোলে থাকি ভাল লগা নাই। মই ক'লো চাহাবৰ তাত ভাল নলগাৰ কিটো আছে? জুলেখাই ভঙা-ভঙা অসমীয়াত কলে। চাহাবে পিছফালে বাৰাণ্ডাত বহি দাড়ি খুৰাই আছিল। জুলেখাক তাতেই মতাই নি ক'লে—'সি এটা খবৰতো দিব লাগিছিল। এইবোৰক লাই দিবই নাপায়।

জুলেখাই ৰবিৰ প্ৰাপ্য টকাখিনি বিচা-ৰিলে কিন্তু চাহাবে টকা এশ দি জুলেখাক বিদায় দিলে। 'ৰবি আহিলে তাক আহি বাকী টকাখিনি লৈ যাবলৈ দিবি।'

তুমাহ পাৰ হ'ল—ৰবিৰো খবৰ নাই, জুলেখাৰো খবৰ নাই। এদিন হঠাত জুলেখা চাহাবৰ ঘৰত উপস্থিত হ'ল গৈ। তাই চাহাবক কলে—'আমাৰ ঘৰখনত পানীত হাঁহ নচৰা অৱস্থা হৈছে। আমাৰ তেওঁ দেখোন আজিলৈ নাহিল। তেওঁ যোৱাৰ সময়ত কৈ গৈছে—চাহাবৰ পৰা টকাখিনি আনিবি। মোৰ অহাত দেৰি হব।'

চাহাব এইবাৰ যথেষ্ট কঠোৰ হ'ল আৰু ৰুক্ষ ভাষাৰে কৈ দিলে 'মই তোক পইচাখিনি দিব নোৱাৰোঁ। আৰু ১২ টা দিন পিছত কোৰবাণীৰ ঈদ আহিবই। ঈদত ৰবি ঘৰত আহিব আৰু আহিলে সি নিশ্চয় মোৰ ইয়াত আগতে সোমাব। আৰু মনত ৰাখিবি যদি সি ঈদত ৰেক্ নকৰে তেন্তে সি পৃথিৱীৰ যিটো কোনতে নাথাকক কিয় মই তাক বিচাৰি উলিয়ামেই। এতিয়া চাহ খাই যা গৈ।'

S. P. চাহাবে বিষয়টোৰ ওপৰত গভী-ৰভাবে চিন্তা-চৰ্চা আৰম্ভ কৰিলে। প্ৰতিটো বিষয়কে সন্দেহৰ দৃষ্টিৰে চাবলৈ ধৰিলে। '...তেওঁৰ ল'ৰা-ছোৱালী হালৰ ওপৰত থকা অকৃত্ৰিম মৰম স্নেহ, সি মোৰ ইয়াত থাকি বেয়া পাইছে অথচ যাবৰ সময়ত সি তাৰ প্ৰাপ্য টকাখিনি মুখ ফুটাই নিবিচাৰিলে, তাৰ স্বভাৱ-চৰিত্ৰ অভ্যাস,... ..। তেন্তে মই এজন ব্যৰ্থ পুলিচ অফিচাৰ নেকি? মোৰ মানৱতাবোধৰ মূল্য?.........'

ইদ্দোজ্জোহা পাৰ হ'ল। ঈদৰ এসপ্তাহ-মান পিছত S. P. চাহাৰ কিবা এটা ডাঙৰ কেচৰ তদন্ত কৰিবলৈ সেইফালে যাব লগা হ'ল। ঘূৰি অঁাহোতে গাড়ীখন ৰবিৰ ঘৰৰ ফালে চলাই দিলে। কিন্তু গাড়ীখন কাঞ্চনপুৰ নাপালে, গাড়ী যাব পৰা ৰাস্তা নাই। গাৱঁখনৰ গাওঁবুঢ়াক মাতি ৰবিৰ খবৰ সুধিলে।' ঈদতো হবলা ৰবি নাহিল।'

'ৰবি আহিব, এক সপ্তাহৰ ভিতৰতে ৰবি আহিব। তাৰ এটা হাড় হলেও মই সপ্তাহটোৰ ভিতৰতে উদ্ধাৰ কৰিম'—S. P. চাহাবে গাৱঁৰ মানুহৰ আগত কৈ গুচি গ'ল।

S. P. চাহাবে কেচটো ডায়েৰিত নোট কৰিলে। গুৱাহাটীৰ প্ৰতিখন থানালৈ ৰবিৰ চেহেৰাৰ বৰ্ণনা আৰু 'আইডেন্টিফিকেচন মাৰ্ক' সহ মেছেজ পঠিয়ালে। মেম্‌চাহাবেও ৰবিৰ কথা চাহাবৰ ওচৰত উলিয়ায় কিন্তু চাহাব এই বিষয়ে নীৰৱ আৰু শিথিল ভূমিকা লয় যেন তেওঁ ৰবিক পাহৰিয়ে গৈছে।

আনফালে কাঞ্চনপুৰ গাৱঁত এটা চাঞ্চ-ল্যকৰ ঘটনা ঘটিল। গাৱঁখনৰ পৰা প্ৰায় এমাইল দূৰত ব্ৰহ্মপুত্ৰ নদীত 'হৰি' নামৰ মানুহ এজনে ৰাতিপুৱা গা-ধুবলৈ যাওঁতে নদীৰ পাৰত এক উৎকট গোন্ধ অনুভৱ কৰিলে। সিখন প্ৰকৃততে ব্ৰহ্মপুত্ৰ নহয়, ইয়াৰ এটা সুঁতিহে। খৰাং ৰতৰত পানীৰ সোঁত নাথাকে। সুতাৰাং সুঁতিৰ পানী ধীৰ স্থিৰ আৰু শান্ত। সুঁতিৰ পানীয়ে যেন এক গাম্ভীৰ্যপূৰ্ণ ব্যক্তিত্ব বহন কৰিছে। সি কাকো ভালো নাপায় বা বেয়াওঁ নাপায়। কিন্তু কতা, হৰি দেখোন একো দেখা নাই! সি বৰ উৎকণ্ঠিত হৈ পৰিল—এই গোন্ধ এক অন্য প্ৰকাৰৰ গোন্ধ। ইফালে

সিফালে চালে কিন্তু একোয়ে বিচাৰি নাপালে। গা ধুবলৈ কাপোৰ সলাই নদীৰ পাৰত পেচাব কৰিবলৈ বহিল। এইবাৰ গোন্ধত তাৰ নাক বন্ধ হোৱাৰ উপক্ৰম হ'ল। সন্মুখৰ ফালে চাই দেখিলে সামান্য দূৰত এডাল হাড় পৰি আছে। হাড়ডালৰ ওপৰত অজস্ৰ মাখিয়ে হুলস্থূল কৰি আছে। হাড়ডালৰ আধাখিনি পানীত আৰু আধাখিনি বামত আছে। গামোচাৰে নাক সোপা দি গছৰ ঠাৰি এটাৰে হাড়ডাল লৰাই চালে। 'এয়া দেখোন মানুহৰ এখন হাত !' হাত বোলাতে ছাল-মাংস নাই গেলি পচি হাড় ওলাই পৰিছে। খবৰটো গাৱঁত প্ৰচাৰ হ'ল।

ইফালে জুলেখাৰো সংসাৰখন চলাব লাগিব। তাইৰ জীয়াই থকাৰ সংগ্ৰাম আৰম্ভ হৈছে। জুলেখাই ৰবিৰ বাবে মাজে সময়ে কন্দা কটা কৰি থাকে। -- চাহাবেও টকাখিনি মাৰি খালে। জুলেখা থকা ঘৰ-ঠোৰ পশ্চিম ফালে জাবৰ-জোঁথৰবোৰ গুচাই ডাঠাৰ গুটি সিচি দিলে। এতিয়াতো আগৰ দিন নাই।

ৰবি গুৱাহাটীলৈ যাবৰ সময়ত তাৰ মাক দেউতাক ঘৰত নাছিল। ঈদৰ পিছত বুঢ়া-বুঢ়ী হাল ছোৱালীৰ ঘৰত গৈছিল। বুঢ়া-বুঢ়ীৰ কামেইবা কি আছে আজি ইজনী কালি সিজনী ছোৱালীৰ ঘৰত গৈয়ে থাকে। ৰবিৰ মা-দেউতাই তাৰ বাবে বৰ দুঃখ কৰি থাকে। কিবা হ'ল তাৰ ? কিবা অঘটন ঘটা নাইতো। মা-দেউতাকে কিছুদিনৰ পৰা ঘৰখনত কেতিয়াবা বতাহৰ লগত মৃদু দুৰ্গন্ধ ভাহি অহা অনুভৱ কৰিছে। গাৱঁলীয়া ঠাইত গেলা-পঁচা থাকেই, ক'ৰবাত কিবা পঁচি আছে যদি থাকক।

আনফালে S. P চাহাবে চিন্তা কৰিছে 'মানুহে এটা বেয়া কাম যিমান সুস্থ মস্তিষ্ক-ৰেই সম্পন্ন নকৰক কিয় এটা প্ৰমাণ ৰাখি থৈ যোৱাটো নিশ্চিত —মাত্ৰ প্ৰমাণটো বিচাৰি উলিয়াব পাৰিলেই হ'ল। এইটো প্ৰকৃতিৰ নিয়ম। সুঁতিৰ পাৰৰ ঘটনাটো লাহেকৈ গৈ S. P. চাহাবৰ কাণত পৰিল ; কিন্তু হিচাপত মিলাব পৰা নাই। অংকৰ উত্তৰ নিমিলে। "ঘটনাৰ সময় আৰু সুঁতিৰ পাৰৰ ঘটনাৰ লগত 'যোগসূত্ৰ' প্ৰয়োগ কৰিব নোৱাৰি।" লগে লগে S. P. চাহাবে ৰবিৰ দেউতাকক মাতি নিয়ালে। তেওঁ-লোকৰ সংসাৰখন কেনে চলিছে, জুলেখা কেনে আছে, আদি যাবতীয় কথাবোৰ আলোচনা কৰিলে। ৰবিৰ দেউতাকৰ পৰা এখন এজাহাৰো লিখাই ললে। S. P. চাহাবে থানাৰ O/C ক 'টেলিফোন'ত মাতি কথাখিনি আলোচনা কৰি 'ষ্ট্ৰেটিজি' এখন বনাই ললে। আৰু কেচটো তদন্ত কৰি অনতিপলমে তেওঁক 'ৰিপৰ্ট' কৰিব লাগে বুলি 'অৰ্ডাৰ' দিলে। O/C শইকীয়াই কেচটো চালিজাৰি চাই বৰ ৰহস্য জনক বুলি ভাবিলে। লগে লগে শইকীয়া O/C য়ে এক ডজ'নমান চিপাহীলৈ যাত্ৰা কৰিলে। গাড়ীখন ৰখাই প্ৰায় এক কিলোমিটাৰ খোজকাঢ়ি গৈ ৰবিৰ ঘৰ পালে। ৰবিৰ দেউতাক তেতিয়াও আহি পোৱাহি নাই।

'ৰবি ইমান দিন নাহিল, তই চাহাবক আপত্তি এটা নকৰিলি কিয় ? ৰবি ফিৰি অহাত যে পলম হব বুলি নিশ্চিত ভাবে জানিও তই কথাটো মানি ললি কিয় ? ৰবিৰ কথা মনত কৰি তই কান্দিছ, অথচ তোৰ শহুৰ-শাহুয়েৰৰ ওচৰত কোনো দিনেই দুখ প্ৰকাশ কৰা নাই কিয় ? তোৰ এই হেন ধুনীয়া চেহেৰা ·· ···· ··· ? তোৰ গৰ্ভৱতী হোৱাৰ অভিনয় ···· ···· , ···· — ?

এনেবোৰ লানি নিছিগা প্ৰশ্নৰ উত্তৰত জুলেখা ব্যতিব্যস্ত হৈ পৰিল, তাই মানসিক ভাবে দুৰ্বল হৈ পৰিল। তাই থৰ্ থৰ্কৈ কঁপিবলৈ ধৰিলে। কোনো প্ৰশ্নৰে যথাযথ উত্তৰ তাই দিব নোৱাৰা হৈ পৰিল। কথা কওঁতে জিভাত আউল লগা হ'ল।

'এই তামৰ খাৰুপাট কাৰ'—বুলি সোধাৰ লগে লগে জুলেখা মজিয়াত ঢলি পৰিল ·· ·· ···· ·· । বহুত সময়ৰ পিছত তাইৰ চেতনা ফিৰি আহিল। তাই অনুভৱ কৰিলে যে তাই এখন গাড়ীত শুই আছে আৰু তাইৰ চাৰিওফালে মহিলা পুলিচবোৰ ৰহি আছে। ভেন্‌খন হুঁ হুঁ কৰি গৈ আছে কিন্তু তাই নাজানে ভেন্‌খন যাব ক'লৈ আৰু উদ্দেশ্য কি ? কিছুসময়ৰ পিছত ভেন্‌খন ৰৈ দিলে; তাইকো গাড়ীৰ পৰা নমোৱা হ'ল। কিন্তু এইয়া দেখোন কাকপুৰ গাঁওহে। লাহে লাহে পুলিচ বাহিনীয়ে জুলেখাক লৈ পুনৰ ৰবিৰ ঘৰ পালে। কৰ্তব্যৰত চিপাহীবোৰে তেতিয়াওঁ নিজৰ নিজৰ স্থানতে থিয় হৈ আছে।

জুলেখাৰ চেহেৰা নাই, চকু ৰঙা পৰি গৈছে। ল'ৰা-ছোৱালী তিনিটা মা-মা বুলি দৌৰি আহিল। কিন্তু এতিয়া তাইৰ সিহঁতৰ প্ৰতি চকু তুলি চাবলৈ সময়, শক্তি, সামৰ্থ আৰু ধৈৰ্য্য নাই; ক্লান্ত-শ্ৰান্ত আৰু ম্লান হৈ গৈছে। চকুযোৰ দিনটোৰ ভিতৰতে সোমাই গৈছে। O/C চাহাবে জুলেখাক লৈ ঘৰৰ পিছফালে গ'ল। চিপাহীক চাঙৰ ওপৰত ওলোটাকৈ থোৱা নাওখন চিধা কৰিবলৈ হুকুম দিলে। খৰাং বতৰত গাঁওত নাওবোৰ তেনেকৈয়ে থোৱা হয়। নাওখনৰ ভিতৰত পৰা এটা কাপোৰৰ টোপোলা ওলাই পৰিল। টোপোলাটো বস্তাৰে মেৰিয়াই থোৱা আছে। টোপোলাটো খোলাৰ লগে লগে আন এটা ৰহস্য লাইও হৈ পৰিল। তেজেৰে ৰাঙলী ৰবিৰ চোলা, গেঞ্জি, আণ্ডাৰ পেন্ট, লুংগী, পেন্ট আদি পোৱা গ'ল। ৰবি যে এইখন পৃথিৱীৰ পৰা চিৰবিদায় লৈছে এই কথাটো ৰাইজৰ বুজিবলৈ বাকী নাথাকিল কিন্তু প্ৰকৃত ঘটনাটো S. P., O/C আৰু জুলেখাৰ বাহিৰে কোনেও নাজানে।

'অৰ্ডাৰ' মতে চিপাহীবোৰে নিজৰ নিজৰ 'পজিচন' এৰি দিলে। জুলেখাক লৈ চাৰিখন গাড়ী পুনৰ বৰপেটা অভিমুখে যাত্ৰা কৰিলে। জুলেখাৰ ল'ৰা-ছোৱালী তিনিটা চিঞৰি চিঞৰি গাড়ীকেইখনৰ পিনে চাই থাকিল। জুলেখা হৈ পৰিল সেই অঞ্চলৰ ৰাইজৰ তীব্ৰ সমালোচনাৰ পাত্ৰী।

সিফালে চালে কিন্তু একোয়ে বিচাৰি নাপালে। গা ধুবলৈ কাপোৰ সলাই নদীৰ পাৰত পেচাব কৰিবলৈ বহিল। এইবাৰ গোন্ধত তাৰ নাক বন্ধ হোৱাৰ উপক্ৰম হ'ল। সন্মুখৰ ফালে চাই দেখিলে সামান্য দূৰত এডাল হাড় পৰি আছে। হাড়ডালৰ ওপৰত অজস্ৰ মাখিয়ে হুলস্থূল কৰি আছে। হাড়ডালৰ আধাখিনি পানীত আৰু আধাখিনি বামত আছে। গামোচাৰে নাক সোপা দি গছৰ ঠাৰি এটাৰে হাড়ডাল লৰাই চালে। 'এয়া দেখোন মানুহৰ এখন হাত!' হাত বোলাতে ছাল-মাংস নাই গেলি পচি হাড় ওলাই পৰিছে। খবৰটো গাৱঁত প্ৰচাৰ হ'ল।

ইফালে জুলেখাৰো সংসাৰখন চলাব লাগিব। তাইৰ জীয়াই থকাৰ সংগ্ৰাম আৰম্ভ হৈছে। জুলেখাই ৰবিৰ বাবে মাজে সময়ে কন্দা কটা কৰি থাকে। ... চাহাবেও টকাখিনি মাৰি খালে। জুলেখা থকা ঘৰ-ঠোৰ পশ্চিম ফালে জাবৰ-জোঁথৰবোৰ গুচাই ডাঠাৰ গুটি সিচি দিলে। এতিয়াতো আগৰ দিন নাই।

ৰবি গুৱাহাটীলৈ যাবৰ সময়ত তাৰ মাক দেউতাক ঘৰত নাছিল। ঈদৰ পিছত বুঢ়া-বুঢ়ী হাল ছোৱালীৰ ঘৰত গৈছিল। বুঢ়া-বুঢ়ীৰ কামেইবা কি আছে আজি ইজনী কালি সিজনী ছোৱালীৰ ঘৰত গৈয়ে থাকে। ৰবিৰ মা-দেউতাই তাৰ বাবে বৰ দুঃখ কৰি থাকে। কিবা হ'ল তাৰ? কিবা অঘটন ঘটা নাইতো। মা-দেউতাকে কিছুদিনৰ পৰা ঘৰখনত কেতিয়াবা বতাহৰ লগত মৃদু দুৰ্গন্ধ ভাহি অহা অনুভৱ কৰিছে। গাৱঁলীয়া ঠাইত গেলা-পঁচা থাকেই, ক'ৰবাত কিবা পঁচি আছে যদি থাকক।

আনফালে S. P চাহাবে চিন্তা কৰিছে 'মানুহে এটা বেয়া কাম যিমান সুস্থ মস্তিষ্কৰেই সম্পন্ন নকৰক কিয় এটা প্ৰমাণ ৰাখি থৈ যোৱাটো নিশ্চিত —মাত্ৰ প্ৰমাণটো বিচাৰি উলিয়াব পাৰিলেই হ'ল। এইটো প্ৰকৃতিৰ নিয়ম। সুঁতিৰ পাৰৰ ঘটনাটো লাহেকৈ গৈ S. P. চাহাবৰ কাণত পৰিল; কিন্তু হিচাপত মিলাব পৰা নাই। অংকৰ উত্তৰ নিমিলে। "ঘটনাৰ সময় আৰু সুঁতিৰ পাৰৰ ঘটনাৰ লগত 'যোগসূত্ৰ' প্ৰয়োগ কৰিব নোৱাৰি।" লগে লগে S. P. চাহাবে ৰবিৰ দেউতাকক মাতি নিয়ালে। তেওঁ-লোকৰ সংসাৰখন কেনে চলিছে, জুলেখা কেনে আছে, আদি যাবতীয় কথাবোৰ আলোচনা কৰিলে। ৰবিৰ দেউতাকৰ পৰা এখন এজাহাৰো লিখাই ললে। S. P. চাহাবে থানাৰ O/C ক 'টেলিফোন'ত মাতি কথাখিনি আলোচনা কৰি 'ষ্ট্ৰেটিজি' এখন বনাই ললে। আৰু কেচটো তদন্ত কৰি অনতিপলমে তেওঁক 'ৰিপৰ্ট' কৰিব লাগে বুলি 'অৰ্ডাৰ' দিলে। O/C গৰাকীয়াই কেচটো চালিজাৰি চাই বৰ ৰহস্য জনক বুলি ভাবিলে। লগে লগে গৰাকী O/C য়ে এক ডজ'নমান চিপাহীলৈ যাত্ৰা কৰিলে। গাড়ীখন ৰখাই প্ৰায় এক কিলোমিটাৰ খোজকাঢ়ি গৈ ৰবিৰ ঘৰ পালে। ৰবিৰ দেউতাক তেতিয়াও আহি পোৱাহি নাই।

আনহাতে জুলেখাৰো গা ভাল নহয়। বিচনাৰ পৰাই উঠিব নোৱাৰে। তাইৰো মনত বিৰাট দুখ, নিজৰ সন্ধানহীন স্বামীৰ জবানবন্দী দিবলৈ অসমৰ্থ। ইফালে সন্ধিয়াও হৈ আহিল। চিপাহী কেইজন মানক ঘৰৰ চাৰিওফালে মোতায়েন কৰা হ'ল। 'ৰাতিৰ ভিতৰত ঘৰটোৰ পৰা যাতে এটা কুকুৰো ওলো বা সোমাব নোৱাৰে। চাৰিজন চিপাহীক খুঁতিৰ পাৰত ৰখা হ'ল। O/C য়ে কঢ়া অৰ্ডাৰ দি গুচি গ'ল।

ৰাতিটো চিপাহী কেইজনে পহৰা দি থাকিল সঁচা কিন্তু সিহঁত ভয়ত পেপুৱা লাগি গ'ল। ঘৰখনৰ প্ৰতিটো ধূলি-বালিত যেন আতংক আৰু ৰহস্য মিহলি হৈ আছে। সিহঁতে যেন ৰাতি কিছুমান ভয়াবহ শব্দ শুনিবলৈ পাইছে. সিহঁতৰ ওচৰেৰে ছাঁৰ দৰে কিবা যেন ছাট্ কৰি অহা যোৱা কৰে। অমাৱস্যাৰ ৰাতিৰ ঘোৰ অন্ধকাৰে যেন সিহঁতক গ্ৰাস কৰি পেলাব। পহৰাৰ নামত ৰাতি দহমান বজাত গোটেই কেইজন চিপাহী একেলগে গোটখাই থাকিল। এক নৰকংকালে যেন সিহঁতক আমনি কৰিছে। সিহঁতৰ কলিজাত অলপমান পানী আহিল যেতিয়া ৰাতি এঘাৰটামান বজাত আৰু কেইজনমান চিপাহী আহি সিহঁতৰ লগত যোগ দিলে। কেইজনমান চিপাহী গৈ খুঁতিৰ পাৰত থকা চিপাহীৰ লগতো যোগ দিলে। O/C য়ে পহৰা দি থকা চিপাহী কেইজনৰ বাবে 'পেক্ ডিনাৰ' পঠাই দিছিল। চিপাহী কেইটাই বাককৈয়ে জানিছিল যে ৰবিৰ ঘৰত 'ৰেইড' কৰি একো লাভ নহব। ৰবি আছে গুৱাহাটীত আৰু আমি ইয়াত ...।

ৰাতিটো বিশেষ একো অঘটন নঘটাকৈ পাৰ হ'ল। পুৱাতে আহিল O/C চাহাব; লগত S. P. চাহাবো। ঘৰখন 'ৰেইড' কৰি প্ৰতিটো স্থান অনুসন্ধান কৰি চোৱা হ'ল। ডাঠা খেতিকে আদি কৰি প্ৰায়বোৰ সন্দেহজনক ঠাই খান্দি চাবলৈ মানুহ লগাই দিয়া হ'ল। অৰ্ডাৰ মতেই কাম হ'ল। কিন্তু লাভ একো নহল। অৱশ্যে খান্দি চোৱাৰ পিছত নাইকীয়া হোৱা গোন্ধৰ মৃদু প্ৰভাৱ পুনৰ অনুভৱ কৰিব পৰা হৈছিল, কিন্তু সেইটো গোন্ধ দুই এজন মানুহে আৰু S. P. চাহাবেহে ধৰিব পাৰিছিল। এয়া S. P. চাহাবৰ ভ্ৰান্ত ধাৰণাৰ ফলতো হব পাৰে।

জুলেখাক ঘৰৰ বাহিৰলৈ মতা হ'ল। তাই দৰজালৈ আহিল যদিও বাহিৰলৈ আহিবৰ সক্ষম নহয়। তাই আজি কেইবা দিন ধৰি অসুস্থ আৰু তাইৰ 'ডেলিভাৰী'ৰ সময়। গৰ্ভটোও সুস্পষ্ট হৈ পৰিছে। ঘটনাটোৱে বেলেগ ৰূপ ললে। S. P. আৰু O/C চাহাব মহাবিমোৰত পৰিল; মহিলা পুলিচো লগত নাই। থানালৈ "অয়েৰলেচ' কৰিলে। 'Please send a dozen of lady police immediately ....

ইফালে গাঁৱৰ মানুহবোৰ আহি ঘৰখনৰ চাৰিও ফালে জুম বান্ধিলে। চাৰি পাঁচখন গাৱঁৰ মানুহৰ বিৰাট সমাগম। প্ৰায়

ডেৰ ঘণ্টাৰ মূৰত মহিলা পুলিচ এদল আহি উপস্থিত হ'ল। জুলেখাৰ ঘৰখন 'ৰেইড' কৰা হ'ল সচাঁ কিন্তু একো শুংসূত্ৰই পোৱা গল। জুলেখাই অসহ্য পেটৰ বিষত চিঞৰি আছে। এজনী পুলিচে জুলেখাৰ পটটো খেপিয়াই চালে। কি আচৰিত! পটটো ইমান টান। অলপ ভালকৈ পৰীক্ষা ৰি চোৱাতহে আচল তত্ত্বটো উদ্ঘাটন 'ল। প্ৰকৃততে, জুলেখাই এটা বেঁতৰ সৰু াচি পেটত বান্ধিলৈ গৰ্ভৱতী হোৱাৰ ভাও ৰিছে। তাইক টানি বাহিৰলৈ লৈ অহা 'ল। গোটখোৱা মানুহবোৰেও আচৰিত 'ল। 'স্বামীৰ শোকত ভাৰাক্ৰান্ত জুলেখাক ুলিচে অমানসিক ব্যৱহাৰ কৰিছে; এইবোৰ ন্যায়, ব্যাভিচাৰ'—কিছুমানে কানে কানে ালোচনা কৰিলে। 'ধানে প্ৰতি কণটো াৰু মানুহে প্ৰতি মনটো।' প্ৰত্যেকেই ৷ মন যায় জল্পনা-কল্পনা কৰিব ধৰিলে।

S. P. আৰু O/C চাহাবে জুলেখাক ৷ বৰপেটালৈ গুচি গ'ল। জুলেখা এৰেষ্টত' আছে যদিও 'হেণ্ডকাফ' লগোৱা াৱা নাই। যোৱাৰ সময়ত O/C য়ে াকীবোৰ পুলিচক অৰ্ডাৰ দিলে—'মেছেছ্ াপোৱা পৰ্য্যন্ত নিজৰ নিজৰ পজিচন এৰি ৷দিবা।'

আনফালে সুঁতিতো মানুহ নমাই দিয়া হছিল। একো পোৱা নগ'ল। অৱশেষত াল পোলোৱা হ'লত এজন প্ৰাপ্ত বয়স্ক ৰুষৰ কংকাল পোৱা গ'ল। কংকাল মানে কিছুমান হাড়হে। হাড়খিনিও ইতিমধ্যে বৰপেটা পালে। S. P. চাহাবে ভাবিলে এই নৰকংকালৰ 'পোষ্টমৰ্টেম' কৰাৰ বাবে পঠাব লাগে। 'ফৰেনচিক লেবৰেটৰী'ত পঠালেও অৱশ্যে এটা সঠিক চিত্ৰ পোৱা যাব। কিন্তু কংকালৰ চেহেৰা দিব পৰা 'ফৰেনচিক লেবৰেটৰী' অসমত নাই; অসমৰ বাহিৰতহে পঠাব লাগিব। কিন্তু ইমান সময় সাপেক্ষ আৰু দিঘলীয়া পদ্ধতি অবলম্বন কৰাতকৈ চমু ৰাস্তা এটা তেওঁ পাব লাগে দেখোন! তেওঁ দেখোন ইতিমধ্যে যোগসূত্ৰ এটা পাইছেয়েই।

থানাত আনি জুলেখাৰ জেৰা আৰম্ভ কৰা হ'ল। জেৰাত S. P চাহাবো উপস্থিত থাকিল। O/C চাহাবৰ প্ৰশ্নত জুলেখা হুক্ হুকাই কান্দি পেলালে।

'.... ....ৰবি যাবৰ আজি প্ৰায় তিনিমাহ হ'ল; তই সংসাৰখন চলালি কেনেকৈ?'

ধাৰ-ধুপাৰ কৰি।

'কোনে তোক টকা ধাৰে দিয়ে?

তাই নিৰুত্তৰ।

এইবাৰ O/C য়ে পুলিচী মনোবৃত্তি ধাৰণ কৰি এটা বিকট চিঞৰ মাৰি কলে—'মই জানো, কোনে তোক পুহি আছে? কিন্তু কথাষাৰ তোৰ নিজৰ মুখেৰেই শুনিব খুজিছোঁ।'

তাই চুপ হৈ থাকিল।

'ৰবি ইমান দিন নাহিল, তই চাহাৰক আপত্তি এটা নকৰিলি কিয় ? ৰবি ফিৰি অহাত যে পলম হব বুলি নিশ্চিত ভাবে জানিও তই কথাটো মানি ললি কিয় ? ৰবিৰ কথা মনত কৰি তই কান্দিছ, অথচ তোৰ শহুৰ-শাহুয়েৰৰ ওপৰত কোনো দিনেই দুখ প্ৰকাশ কৰা নাই কিয় ? তোৰ এই হেন ধুনীয়া চেহেৰা ·· ···· ·-·· ? তোৰ গৰ্ভৱতী হোৱাৰ অভিনয়······ ····, ···· — ?

এনেবোৰ লানি নিছিগা প্ৰশ্নৰ উত্তৰত জুলেখা ব্যতিব্যস্ত হৈ পৰিল, তাই মানসিক ভাবে দুৰ্বল হৈ পৰিল। তাই থৰ্ থৰ্কৈ কঁপিবলৈ ধৰিলে। কোনো প্ৰশ্নৰে যথাযথ উত্তৰ তাই দিব নোৱাৰা হৈ পৰিল। কথা কওঁতে জিভাত আউল লগা হ'ল।

'এই তামৰ খাৰুপাট কাৰ'—বুলি সোধাৰ লগে লগে জুলেখা মজিয়াত ঢলি পৰিল ·· ··· ···· ·। বহুত সময়ৰ পিছত তাইৰ চেতনা ফিৰি আহিল। তাই অনুভৱ কৰিলে যে তাই এখন গাড়ীত শুই আছে আৰু তাইৰ চাৰিওফালে মহিলা পুলিচবোৰ বহি আছে। ভেন্‌খন হুঁ হুঁ কৰি গৈ আছে কিন্তু তাই নাজানে ভেন্‌খন যাব ক'লৈ আৰু উদেশ্য কি ? কিছুসময়ৰ পিছত ভেন্‌খন ৰৈ দিলে ; তাইকো গাড়ীৰ পৰা নমোৱা হ'ল। কিন্তু এইয়া দেখোন কাৰুপুৰ গাঁওহে। লাহে লাহে পুলিচ বাহিনীয়ে জুলেখাক লৈ পুনৰ ৰবিৰ ঘৰ পালে। কৰ্তব্যৰত চিপাহীবোৰে তেতিয়াও নিজৰ নিজৰ স্থানতে থিয় হৈ আছে। জুলেখাৰ চেহেৰা নাই, চকু ৰঙা পৰি গৈছে। ল'ৰা-ছোৱালী তিনিটা মা-মা বুলি দৌৰি আহিল। কিন্তু এতিয়া তাইৰ সিহঁতৰ প্ৰতি চকু তুলি চাবলৈ সময়, শক্তি, সামৰ্থ আৰু ধৈৰ্য্য নাই ; ক্লান্ত-শ্ৰান্ত আৰু ম্লান হৈ গৈছে। চকুযোৰ দিনটোৰ ভিতৰতে সোমাই গৈছে। O/C চাহাবে জুলেখাক লৈ ঘৰৰ পিছফালে গ'ল। চিপাহীক চাঙৰ ওপৰত ওলোটাকৈ থোৱা নাওখন চিধা কৰিবলৈ হুকুম দিলে। খৰাং বতৰত গাঁওত নাওবোৰ তেনেকৈয়ে থোৱা হয়। নাওখনৰ ভিতৰত পৰা এটা কাপোৰৰ টোপোলা ওলাই পৰিল। টোপোলাটো বস্তাৰে মেৰিয়াই থোৱা আছে। টোপোলাটো খোলাৰ লগে লগে আন এটা ৰহস্য লাইও হৈ পৰিল। তেজেৰে ৰাঙলী ৰবিৰ চোলা, গেঞ্জি, আণ্ডাৰ পেণ্ট, লুংগী, পেণ্ট আদি পোৱা গ'ল। ৰবি যে এইখন পৃথিৱীৰ পৰা চিৰবিদায় লৈছে এই কথাটো ৰাইজৰ বুজিবলৈ বাকী নাথাকিল কিন্তু প্ৰকৃত ঘটনাটো S. P., O/C আৰু জুলেখাৰ বাহিৰে কোনেও নাজানে।

'অৰ্ডাৰ' মতে চিপাহীবোৰে নিজৰ নিজৰ 'পজিচন' এৰি দিলে। জুলেখাক লৈ চাৰিখন গাড়ী পুনৰ বৰপেটা অভিমুখে যাত্ৰা কৰিলে। জুলেখাৰ ল'ৰা-ছোৱালী তিনিটা চিঞৰি চিঞৰি গাড়ীকেইখনৰ পিনে চাই থাকিল। জুলেখা হৈ পৰিল সেই অঞ্চলৰ ৰাইজৰ তীব্ৰ সমালোচনাৰ পাত্ৰী।

সন্ধিয়াৰ পৰা জুলেখাৰ পুনৰ জেৰা আৰম্ভ কৰা হ'ল। O/C য়ে প্ৰশ্ন কৰিবলৈ আৰম্ভ কৰিলে 'এই তামৰ খাৰুপাট তই চিনি পাব' নে ? উত্তৰ নিদিয় কিয় ?

তাই নীৰব নিস্তব্ধ হৈ থিয় দি থাকিল।

'কিন্তু S. P. চাহাবে এই খাৰুপাট ভালকৈয়ে চিনি পায়। এতিয়া ক' এই খাৰুপাট ডাঠ খণ্ডিত মাটিৰ তলত গ'ল কেনেকৈ ?'

জুলেখা উত্তৰহীন।

এইবাৰ O/C য়ে টেবুলত থপৰিয়াই ধমকি দি সুধিলে—'তই পুৰা কি কৈছিলি ?'

'হয় চিনি পাওঁ এইটো আমাৰ তেওঁৰে'— জুলেখা মূৰ নত কৰি লাহেকৈ উত্তৰ দিলে।

'যদি ভাল বিচাৰিছ' তেন্তে গোটেই ঘটনাটো নিজ মুখেৰেই কৈ দে।'

তাই উচুপিবলৈ ধৰিলে। লাহে লাহে উচুপনি কান্দোনত পৰিণত হ'ল আৰু শেষত কান্দোন নিয়ন্ত্ৰণৰ বাহিৰলৈ গ'ল।

এতিয়া কান্দি লাভ নাই। তঁহতৰ নিচিনা তিৰোতাবোৰক ... ... ।

ইতিমধ্যেই তাই মানসিক ভাৰসাম্যতা হেৰাই পেলাইছে। তাই আৰম্ভ কৰিলে— 'হয়, ঈদৰ দুইদিন পিছত তেওঁক ... . ,' ইয়াৰ পিছত তাই কব নোৱাৰা হৈ পৰিল। চকুৰে ধুৱলী কুঁৱলী দেখিবলৈ পালে

'কিন্তু কিয় আৰু কেনেকৈ ?'

'আমাৰ গাঁৱৰ কাদেৰে মোক ভাল পাইছিল, মোক বিয়া কৰাব বুলি .. .. । কাদেৰৰ পৰামৰ্শমতে তেওঁক ভাতৰ লগত কিবা গুলি (ঔষধ) খুৱাইছিলো। ভাত খোৱাৰ পিছতে তেওঁ নিদ্ৰাদেৱীৰ কোলাত ঢলি পৰিছিল। সিদিনা তেওঁ মাটিতে বস্তাপাৰি শুইছিল। ল'ৰা-ছোৱালী কেইটাও টোপনিত লালকাল হৈ পৰিছিল। কথামতেই ৰাতি কাদেৰ আৰু আফ্ছেৰ আহিছিল আৰু তেওঁক... ... ।'

চকুলোৰে তাইৰ বুক তিতি গ'ল।

'হুঁ তাৰ পিছত ?'

'লাহে লাহে তেওঁৰ হাত ভৰিবোৰ শান্ত আৰু চেঁচা হৈ পৰিল। তাৰ পিছত মৰাশটো ডাঠ ৰোৱা ঠাইতে— .... — ।

'তাৰ পিছত ? কৈ যা।'

'ভাবিছিলো ৰাধাটো মোৰ জীৱনৰ পৰা চিৰদিনৰ বাবে আঁতৰি গ'ল। কিন্তু যেতিয়া S. P. চাহাবে মোক ধমকি দিলে আৰু গাঁৱৰ মানুহৰ ওচৰত খবৰ দিলে তেখেতে আমাৰ তেওঁক বিচাৰি উলিয়াবই তেতিয়া মই অপ্ৰস্তুত হৈ পৰিছিলোঁ। পৰামৰ্শ মতে কাদেৰে ৰাতিৰ ভিতৰতে তেওঁৰ গেলিপচি যোৱা দেহাটো চাঙত তুলি নি সেইখন সুঁতিত পেলাই দিছিল। কিন্তু সত্যৰ মৰণ নাই। মই ভৱা নাছিলো যে কংকালেও কথা কয় .. .. ।'

ৰাতি ভাত খাবৰ সময়ত S. P. চাহাবে মিছেছৰ আগত কথাটো উলিয়ালে। মেম্চাহাবে কলে—'ৰবিৰ বিদায়ৰ দিনা মোৰ বুকুখন কিবা অজ্ঞাত কাৰণত কঁপি উঠিছিল। কোনে জানিছিল সেই বিদায়ে আছিল ৰবিৰ চিৰ বিদায় !' □ □ □

প্ৰবন্ধ

উত্তৰ পূৱ ভাৰতত পৰিৱেশ আৰু ইয়াৰ সংৰক্ষণৰ প্ৰয়োজনীয়তা

শ্ৰীপ্ৰসেনজিৎ শইকীয়া
উঃ মাঃ ২য় বৰ্ষ (বিজ্ঞান)

"Man has lost his capacity to for-see and to fore-stall.
He will end by destroying the earth." ALEE et al, 1945"

পৃথিৱীক পৰিবেশ সংকটৰ পৰা ৰক্ষা কৰিবলৈ বহুতো চেষ্টা বৈজ্ঞানিক আৰু ৰাষ্ট্ৰ প্ৰধান সকলে কৰি আহিছে। এতিয়ালৈ হোৱা সন্মিলন সমূহৰ ভিতৰত এক বৃহৎ সন্মিলন ১৯৯৩ চনৰ জুন মাহৰ ১—১২ তাৰিখলৈ ব্ৰাজিলৰ ৰাজধানী ৰিঅ'ডি জেনেৰিঅত অনুষ্ঠিত হৈ যায়। এই সন্মিলন সংযুক্ত ৰাষ্ট্ৰ সংঘৰ উন্নয়ন আৰু পৰিবেশ সংগঠনে (UNCED) আয়োজন কৰিছিল। ইয়াৰ মহাসচিব ডঃ মাৰিছ ষ্টাগংৰ ভাষাত 'এই সন্মিলন মানৱ জাতিৰ বাবে অন্তিম আশা।' উল্লেখযোগ্য যে, 'পৃথিৱী শীৰ্ষক' নামেৰে পৰিচিত এই সন্মিলনত পৰিবেশ উন্নয়নৰ সকলো দিশ আলোচনা কৰা হয়। এই সন্মিলনতেই কাৰ্য্যক্ৰমণিকা—২১ নামৰ এক কাৰ্য্যসূচী প্ৰস্তুত কৰা হয়। এই কাৰ্য্যক্ৰমণিকাই পিচৰ শতিকাত মানৱ জাতিৰ জীৱন যাপনত সহায় কৰিব বুলি আশা কৰা হৈছে।

এই শতিকাৰ শেষলৈকে পৃথিৱীৰ জনসংখ্যা ৬ শ ২০ কোটিৰো অধিক হ'ব। প্ৰতিজন মানুহৰ প্ৰাকৃতিক খাদ্য, পানী আৰু ওজনৰ ওপৰত ইয়াৰ প্ৰভাৱ পৰিব। পৃথিৱীৰ জলবায়ুৰ পৰিবৰ্ত্তন তথা ইয়াৰ কাৰণ সমূহ আমাৰ বাবে বিপদৰ কাৰণ হ'ব, ইয়াত কোনো সন্দেহ নাই। সমীক্ষা মতে অহা ২৫—৫০ বছৰৰ ভিতৰত যদি একো ব্যৱস্থা লোৱা নহয় তেন্তে পৃথিৱী এক ভয়াবহ

সংকটৰ সন্মুখীন হ'ব। সমুদ্ৰৰ সমতল বৃদ্ধি পাব। ভূ-গৰ্ভ তথা উপৰিভাগৰ পানীৰ সমস্যা বৃদ্ধি পাব। কৃষিৰ অনিষ্ট হব তথা মানুহ জীয়াই থকা কষ্টকৰ হব। এই পৰিস্থিতি উদ্যোগীকৰণ আৰু মানুহৰ গতিবিধিৰ বাবেই সৃষ্টি হৈছে। আমাৰ পৃথিৱীখন উদ্যোগীকৰণ হোৱাৰ পৰা এতিয়ালৈকে প্ৰায়০.৫৩% বেছি তপত হৈছে। অহা শতিকাৰ শেষত পৃথিৱীৰ তাপমাত্ৰা আৰু ৩%°c বৃদ্ধি পাব। ২০৩০ চনলৈকে সমুদ্ৰৰ পৃষ্ঠভূমি ২০ ছেঃ মিঃ আৰু ২১ শতিকাৰ শেষত ৬৫ ছেঃ মিঃ ওখ হৈ যাবগৈ। বহুতো দ্বীপ লুপ্ত হৈ যাব। নেদাৰলেণ্ড আৰু বাংলাদেশৰ ওপৰত এক বৃহৎ সংকটে দেখা দিব। ভয়ঙ্কৰ ধুমুহা হোৱাটো সাধাৰণ কথাৰ দৰেই হৈ পৰিব। হানিকাৰক তথা বিষাক্ত আৱৰ্জনাৰ বাবে সকবোৰোৰ দেশেই কম বেছি পৰিমাণে দায়ী। এনেকুৱা পদাৰ্থ নষ্ট কৰাৰ ওপৰত প্ৰতিবন্ধকতা লগোৱা দৰ্কাৰ; যিটোৰ দ্বাৰা পৰিবেশৰ যথেষ্ট ক্ষতি হব পাৰে।

উত্তৰ পূব ভাৰতত পৰিবেশ প্ৰদূষনৰ প্ৰক্ৰিয়া যথেষ্ট পৰিমাণে বৃদ্ধি পাইছে। ইয়াৰ লগে লগে পৰিবেশ সংৰক্ষণৰ কথাটো আহি পৰিছে। আমাৰ উত্তৰ পূৰ্বাঞ্চলত কল-কাৰখানাৰ সংখ্যা বেছি নাই যদিও উদ্যোগিক প্ৰদূষণে আমাক ভৱিষ্যতৰ বাবে ভয়াবহতাৰ ইংগিত দিয়ে। অসমৰ নামৰূপ, বোকাজান, জাগীৰোড, পাটকাই আৰু টুলী অঞ্চলত উদ্যোগিক প্ৰদূষণে ভয়াবহ ৰূপ লোৱাৰ সম্ভাৱনা আছে। নামৰূপ সাৰ কাৰখানাৰ পৰা নিৰ্গত গেছে সেই অঞ্চলৰ ৰাইজৰ নানা অসুখ সৃষ্টি কৰাৰ উপৰিও শস্য উৎপাদন যথেষ্ট পৰিমাণে হ্ৰাস কৰিছে। সেইদৰে বোকাজান চিমেণ্ট কাৰখানাৰ ধুলিয়ে সেই অঞ্চলটোত এক বিষাক্ত পৰিবেশ গঢ়ি তুলিছে। এচিয়াৰ অন্যতম বৃহৎ জাগীৰোডৰ হিন্দুস্থান কাগজ কলটোৱে অসমৰ বাঁহ-বন শেষ কৰিয়েই ক্ষান্ত থকা নাই, কলটোৱে বৰ্জন কৰা বিষাক্ত ৰাসায়নিক পদাৰ্থই ওচৰ পাজৰৰ খেতি বাতিৰ মাৰত্মক ক্ষতি সাধন কৰিছে। এই উদ্যোগ সমূহে নিৰ্গত কৰা বিষাক্ত গেছৰ কাৰণে হাঁপানী, ক্ৰনিক ব্ৰংকাইটিছ আদি ৰোগৰ প্ৰাদুৰ্ভাৱ বৃদ্ধি পাইছে। এই বিষাক্ত পদাৰ্থ সমূহৰ ভিতৰত আছে কাৰ্বন-ডাই-অক্সাইড (CO_2), কাৰ্বন মন'ক্সাইড (CO), ছালফাৰ ডায়'ক্সাইড (SO_2), হাইড্ৰ'জেন ছালফাইড (H_2S), ফ্ল'ৰিণৰ যৌগসমূহ, নাইট্ৰ'জেনৰ অক্সাইড সমূহ ঘৰুৱা আৰু উদ্যোগিক দুই ক্ষেত্ৰতেই কয়লা তেল আৰু অন্যান্য ইন্ধন সমূহৰ যি ব্যাপক হাৰত প্ৰদাহন ঘটে তাৰ ফলত উদ্ভৱ হোৱা ধোৱা ছাই-ধুলি আৰু ছালফাৰ-ডাই-অক্সাইড গেছে দিনে নিশাই বায়ু দূষিত কৰিব ধৰিছে। চহৰাঞ্চলৰ বতাহ কল-কাৰখানাৰ ধোৱাৰ বাহিৰেও অগণন গাড়ী মটৰৰ ধোৱাইও পৰিবেশ প্ৰদূষিত কৰে। মটৰ গাড়ীৰ পৰা নিৰ্গত হোৱা ধোৱাত কাৰ্বন-ডাই-অক্সাইডৰ

লগতে সময়ত ১১% লৈকে কাৰ্বন মনক্সাইড পোৱা যায়। এইবিধ গেছ হৃদপিণ্ডৰ বাবে মাৰাত্মক ; মানুহৰ ৰক্তচাপ বৃদ্ধি, হাঁপানী আদি বেমাৰৰ বাবে ইয়াকেই দায়ী বুলি ক'ব পৰা যায়। আধুনিক উদ্যোগৰ ব্যাপক প্ৰসাৰেই যে বায়ু প্ৰদূষণৰ মুখ্য কাৰণ আৰু সেয়াই যে কেন্সাৰ ৰোগৰ এক অন্যতম কাৰণ সেই কথা এতিয়া উলাই কৰাৰ উপাই নাই। পাৰিপাৰ্শ্বিক প্ৰদূষণৰ সন্দৰ্ভত ধুমপানৰ সমস্যা'টোও বিশেষভাবে উল্লেখযোগ্য। ধপাতৰ ধোঁৱাত এতিয়ালৈকে প্ৰায় ২৫ বিধ কেন্সাৰ উত্তেজক পদাৰ্থ চিনাক্ত কৰা হৈছে। স্বাস্থ্য বিজ্ঞানী সকলৰ মতে আন এক লক্ষণীয় কথা হ'ল যে, সম্প্ৰতি চৰ্মৰোগৰ প্ৰাদুৰ্ভাৱ আগৰ তুলনাত যথেষ্ট বৃদ্ধি পাইছে। ইয়াৰ মুখ্য কাৰণ বায়ু প্ৰদূষণ বুলি থিৰাং কৰা হৈছে। সেইবাবেই বেছিভাগ ছালৰ কেন্সাৰ এবাৰ ভাল হৈ উঠিলেও পিছত পুনঃ দেখা দিয়ে কাৰণ আমাৰ ছালখনক বায়ুৰ পৰা সম্পূৰ্ণ ৰূপে বিচ্ছিন্ন কৰি ৰখা কেতিয়াও সম্ভৱ নহয়।

চহৰবোৰত যান-বাহনবোৰে ধোঁৱাৰ লগত অত্যাধিক পৰিমানৰ কাৰ্বন, সীহ আদি নিৰ্গত কৰে। গুৱাহাটীৰে ৰত্বাহত এতিয়া প্ৰতি ঘন মিটাৰত ১৩ৰ পৰা ১৫ মাইক্ৰ'গ্ৰাম সীহ পোৱা যায় অথচ বিশ্ব স্বাস্থ্য সংস্থাৰ মতে ৰতাহত সীহৰ নিৰাপদ মাত্ৰা ২ মাইক্ৰ'গ্ৰামতকৈ বেছি হ'ব নালাগে। ফলত মহানগৰৰ ৰাইজ হাওঁফাওঁ, ডিপ্তি আদিৰ ৰোগত সহজে আক্ৰান্ত হোৱা দেখা যায়। লক্ষ্য কৰিলে চহৰবোৰত সদায়ে দেখা যায় যে বিশেষকৈ ডিজেল ট্ৰাকবোৰে বাট দেখা নোপোৱাকৈ ধোঁৱা এৰি গুছি যায়। এনেদৰে দূষিত ধোঁৱা এৰাৰ বাবে ট্ৰাফিক পুলিচে কোনো দিনেই কোনো গাড়ীৰ ড্ৰাইভাৰক একো কোৱা দেখা নাই। কাৰণ চৰকাৰে এইবোৰৰ প্ৰতি কোনো গুৰুত্ব দিয়া নাই। তদুপৰি কৃষিকাৰ্য্যত ব্যাপক ভাবে ব্যৱহৃত কীটনাশক ৰাসায়নিক দ্ৰব্যবোৰ প্ৰতিদিনে বিষ হৈ আমাৰ দেশত সঞ্চিত হ'ব ধৰিছে। এনে মাৰাত্মক ৰাসায়নিক দ্ৰব্য ব্যৱহাৰ বন্ধ কৰাৰ বাবে কৃষি বিভাগে কোনো ব্যৱস্থা লব পৰা নাই।

সূৰ্য্যৰ পোহৰৰ যি সাত ৰঙৰ ৰশ্মিৰ সংমিশ্ৰণ তাৰে এবিধ হ'ল আলট্ৰাভায়োলেট ৰশ্মি। এই বিধ ৰশ্মি মানৱ দেহৰ বাবে ক্ষতিকাৰক। কিন্তু বায়ুমণ্ডলৰ উপৰিভাগত থকা অ'জন নামৰ গেছীয় স্তৰটোৱে এই ৰশ্মিৰ বহু পৰিমাণে শোষন কৰি জীৱ জগতৰ মঙ্গল সাধন কৰি আছে। কিন্তু অতি উদ্বেগৰ কথা এই যে বায়ুমণ্ডলত ক্ৰমাৎ বৃদ্ধি পোৱা এবিধ ৰাসায়নিক পদাৰ্থ Chloro Fluoro Carbon (C. F. C)ৰ বাবে এই অ'জন স্তৰটো লাহে লাহে পাতল হৈ আহিব ধৰিছে। ভবা হয় দক্ষিন মেৰুৰ ওপৰত এই স্তৰটোত এটা ফাট মেলিছে। মানুহে জধে মধে হাবি বননি কাটি থাকিং নকৰা হলে বায়ুমণ্ডলত কাৰ্বন-ডাই-অক্সাইডৰ

মাত্ৰা চিন্তাজনক ভাৱে বৃদ্ধি পোৱাৰ প্ৰশ্নই নুঠিলহেঁতেন, কাৰণ বায়ুমণ্ডলৰ পৰা এক বিৰাট পৰিমাণৰ কাৰ্বন-ডাইঅক্সাইড গেছ উদ্ভিদ জগতে সদায় আহৰণ কৰি আছে।

অসমত প্ৰধানকৈ তৈলজাত সামগ্ৰী সমূহৰ উদঘাটন কৰা তৈল নিষ্কাষণ পদ্ধতি সমূহে জলজ পৰিৱেশ প্ৰণালীত গভীৰ প্ৰতিক্ৰিয়াৰ সৃষ্টি কৰিছে। এসময়ত অসমৰ নদী সমূহত যথেষ্ট পৰিমাণে মাছ, কাছ আদি জলজ প্ৰাণী আৰু উদ্ভিদ পোৱা গৈছিল। বৰ্ত্তমানে তেলখাদ সমূহৰ পৰা ওলোৱা দূষিত পদাৰ্থ সমূহ নদী বিলাকত পেলাই দিয়া হয়। তাৰ ফলত জলজ পৰিৱেশ প্ৰণালীত BOD (Biological Oxygen Demand) কমি যোৱাৰ কাৰণে এই জলজ প্ৰাণী সমূহ নাইকীয়া হৈ যাব ধৰিছে। তাৰোপৰি খেতি পথাৰত এই পদাৰ্থ সমূহ পৰাৰ কাৰণে খেতি-বাতি নষ্ট হৈছে আৰু শস্যৰ লগতে এই দূষিত পদাৰ্থ সমূহো মানৱ দেহত সোমাইছে। বৰ্ত্তমানে উজনি অসমৰ বহুতো নদীত এই আৱৰ্জনা সমূহ পৰাৰ কাৰণে তাত থকা মাছ, কাছ আদি নাইকীয়া হৈ আহিছে। এসময়ত অতি সোৱাদ লগা পাভ মাছ বৰ্ত্তমান এই নদী সমূহত আৰু পাবলৈ নাই। সেইদৰে টুলী কাগজ কলৰ পৰা নিৰ্গত হোৱা আৱৰ্জনা সমূহেও জাঁজী নদীত জলজ প্ৰদূষণ সৃষ্টি কৰিছে আৰু এই নদীৰ জলজ পৰিবেশ প্ৰণালী অতি জটিল পৰিস্থিতিৰ সৃষ্টি কৰিছে। আনহাতে এই নদী সমূহ ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ উপনদী হোৱাৰ বাবে ব্ৰহ্মপুত্ৰ নদীতো ইয়াৰ প্ৰভাৱ পৰিছে।

চাহ-বাগিছাবোৰত ব্যৱহাৰ কৰা কীট-নাশক পদাৰ্থ আৰু অপতৃণনাশক ৰাসায়নিক পদাৰ্থ সমূহে জান-জুৰি আদিৰ পৰা ওলাই আহি ওচৰৰ ডাঙৰ নদীত পৰে আৰু তাৰ ফলত নদীৰ পানী দূষিত হয় আৰু লগে লগে পানীত থকা জীৱ-জন্তু সমূহো মৃত্যু মুখত পৰে।

চাহ বাগিছা আৰু তৈল উদ্যোগৰ পৰা আমাৰ এটা অতি আপুৰুগীয়া সম্পত্তি ধ্বংস হৈছে, সেইটো হ'ল মুগা পলু। আজিৰ পৰা প্ৰায় ২০ বছৰৰ আগতে চাহ বাগিছা-বোৰত কীটনাশক ঔষধৰ প্ৰয়োগ অতি কমকৈ কৰা হৈছিল আৰু লগতে অপতৃণনাশক ৰাসায়নিক পদাৰ্থবোৰো ব্যৱহাৰ কৰা হোৱা নাছিল। তেতিয়া মুগা পলুৰ উৎপাদন আজিৰ তুলনাত যথেষ্ট বেছি আছিল। মুগা পলু উৎপাদন কৰা এখন বাগিছাৰ কাষত যদি চাহ-বাগিচাত কীটনাশক বা অপতৃণ নাশক দ্ৰব্য স্প্ৰে কৰা হয়, তেতিয়া দেখা যায় যে অতি কম দিনৰ ভিতৰতে মুগা পলুবোৰৰ মৃত্যু হবলৈ ধৰে। গতিকে এই পদাৰ্থবোৰৰ ব্যৱহাৰে আমাৰ পৰিবেশ প্ৰণালীত কেনে প্ৰভাৱ বিস্তাৰ কৰিছে সেয়া সহজে অনুমেয়। এইবোৰৰ ব্যৱহাৰ কমাই প্ৰমাণ কৰে যে আমি পৰিবেশ সংৰক্ষণ কৰাটো অতীৱ প্ৰয়োজনীয় হৈ পৰিছে।

মাটিত ব্যৱহাৰ কৰা বিভিন্ন ৰাসায়নিক পদাৰ্থ আৰু কীটনাশক পদাৰ্থ সমূহে মাটিৰ সহজাত গুনাগুন ধ্বংস কৰাৰ লগতে এই বিলাকৰ কিছু অংশ খাদ্যৰ লগতে মানুহৰ দেহলৈও যায় আৰু তাৰ ফলত বিভিন্ন পেটৰ অসুখে দেখা দিয়ে। ইয়াৰ ফলত জনস্বাস্থ্যত যথেষ্ট হানি হোৱা দেখা যায়। জনস্বাস্থ্যৰ খাতিৰতে এই বিলাকৰ প্ৰয়োগ কমোৱাটো একান্ত বাঞ্চনীয়। ৰাসায়নিক পদাৰ্থৰ ব্যৱহাৰে মাটিত থকা কেচু আদি, খেতিৰ উপকাৰী প্ৰাণী সমূহ ধ্বংস কৰাৰ ফলত মাটিৰ উৰ্ব্বৰা শক্তি কমি যায় আৰু মাটি অনুৰ্ব্বৰ হৈ পৰে।

দেৰ গাওঁৰ চেনিকলৰ সুৰা উৎপাদন কৰা গোটটোৱে যথেষ্ট বিষাক্ত বৰ্জিত ৰাসায়নিক পদাৰ্থ প্ৰস্তুত কৰে। সেই বিলাক কেবা বছৰো গাঁত খান্দি পুতি থোৱা হয়। ৰাজ্যত ডাঙৰ বানপানী হলে সেইবোৰ এৰি দিয়া হয়। এই বিলাকে খেতি পথাৰৰ যথেষ্ট ক্ষতি সাধন কৰে। গুৱাহাটী মহানগৰীৰ ঘাট-পথৰ আৱৰ্জনা সমূহ প্ৰদূষণ নোহোৱাকৈ পোলোৱাৰ বাবে কোনো ব্যৱস্থা লোৱা হোৱা নাই। জনসংখ্যা বৃদ্ধি পাই থকা মহানগৰী খনত প্ৰতিদিনে স্তুপীকৃত হোৱা নানা ৰাসায়নিক পদাৰ্থৰে ভৰপুৰ আবৰ্জনাবোৰ পোলোৱা হয় কাহিলীপাৰা ফালৰ দ্বিপৰ বিলত। এই আৱৰ্জনাৰ গোন্ধত নগৰবাসী অতিষ্ঠ হৰ লগা হৈছে।

তেল আৰু প্ৰাকৃতিক গেছ আয়োগ আৰু ভাৰতীয় তেল নিগমে হেজাৰ হেজাৰ Calorie Metre প্ৰাকৃতিক গেছ নিতৌ জ্বলাই আছে। এই জ্বলোৱা কাৰ্য্যৰ পৰা এহাতে সেই ঠাইৰ বহুতো কীট পতংগৰ মৃত্যু হৈছে, আনহাতে তাত এক প্ৰকাৰৰ তাপ প্ৰদুষণ হৈছে। এনে ব্যৱস্থা নাইকীয়া কৰি পৰিবেশ সংৰক্ষণ কৰাটো অতি প্ৰয়োজন হৈ পৰিছে।

কয়লা উদ্যোগে গিলি পেলোৱা পাটকাই, মাকুম, বৰগোলাই, টিৰাগ, টিপং, টিকক আৰু গাৰো পাহাৰত লানি লানি পাহাৰ ধ্বংস কৰি কয়লা উদঘাটন কৰিছে। ইয়াৰ ফলত গছ-গছনি নাইকীয়া হৈ পৰিছে আৰু কয়লাৰ গুৰি সমূহে ওচৰৰ খেতি পথাৰ নষ্ট কৰিছে লগতে সেই ঠাইৰ মাটি উদং কৰি তুলিছে। পৰিবেশৰ এনে বিধ্বংসী ৰূপে সেই অঞ্চলৰ পৰিবেশ প্ৰণালীত যথেষ্ট আঘাত হানিছে। সময়মতে ইয়াৰ উচিত ব্যৱস্থা নলনে আমি এক বিষম পৰিস্থিতিৰ যে সন্মুখীন হ'ব লাগিব সি ধ্ৰুৱ।

উত্তৰ-পূৰ্বাঞ্চলত প্ৰতি বছৰে প্ৰায় ১৯০ বৰ্গ কিলোমিটাৰ বনাঞ্চল ধ্বংস হয়; যিটো সমগ্ৰ ভাৰতৰ ভিতৰতেই অধিক বুলি বিভিন্ন সংস্থাই মত দিছে। যদি সেয়ে হয়, তেনেহলে এই অঞ্চলৰ বনাঞ্চল শেষ হ'বলৈ এটা দশকৰো বেছি সময়ৰ প্ৰয়োজন নহ'ব। গছ গছনি কমি যোৱাৰ ফলত বানপানীৰ প্ৰকোপ বৃদ্ধি হৈ গৰাখহানীয়া হোৱা উপৰিও পথাৰত বালিৰ চামনি পৰিছে। উত্তৰ-পূৰ্বাঞ্চলত গছ-গছনি কমি যোৱাৰ ফলত পৃথিৱীৰ সৰ্ব্বাধিক বৰষুণ হোৱা ঠাই চেৰা-

পুঞ্জীভো, বৰষুণৰ পৰিমাণ কমি গৈছে। পাহাৰবোৰ টকলা হৈ যোৱাৰ ফলত তাত থকা জীৱ-জন্তু সমূহ নাইকীয়া হৈ পৰিছে। মনিপুৰত বৰষুণ যথেষ্ট পৰিমাণে নোহোৱাৰ কাৰণে লগটক হ্ৰদত পানীৰ পৰিমাণ কমি গৈছে, যাৰ ফলত ইয়াৰ পৰা পৰ্য্যাপ্ত পৰিমাণৰ বিদ্যুৎ শক্তি উৎপন্ন কৰিব পৰা হোৱা নাই। পাহাৰবোৰত ঝুম খেতি কৰাৰ ফলত মাটিৰ উৰ্বৰতা কমি গৈছে। কাছাৰ জিলাত গছ-গছনি ধ্বংস কৰা বাবে কেতিয়াবা কেতিয়াবা একেবাৰে বৰষুণ নোহোৱা একোটা অৱস্থাৰ সৃষ্টি হৈছে।

পানী ধৰি ৰাখিব পৰা গছ-গছনি কমি যোৱাৰ ফলত বানপানীৰে সৃষ্টি হৈছে। যধে-মধে প্লাইউড কাৰখানা স্থাপন কৰাৰ ফলত বনাঞ্চল ধ্বংস হৈছে। বনাঞ্চল ধ্বংস হোৱাৰ কাৰণে বন্যপ্ৰাণীৰ বিলুপ্তি ঘটিছে। বিভিন্ন প্ৰকাৰৰ স্তন্যপায়ী প্ৰাণী, চৰাই আদি উত্তৰ পূৰ্বাঞ্চলৰ পৰা নাইকীয়া হৈ যাবলৈ ধৰিছে। অসমৰ অভয়াৰণ্যত থকা লুপ্ত প্ৰায় বিৰল কিছুমান প্ৰাণী হ'ল—সোনালী বান্দৰ, দেওহাঁহ, নল গাহৰি, খাগৰীকটা শহা, উলুমৰা, এশিঙিয়া গড়, জাতিঙ্গাৰ চৰাই, ৰাজ ধনেশ আদি। বিভিন্ন প্ৰকাৰৰ Orchid আৰু কেতবোৰ দুষ্প্ৰাপ্য উদ্ভিদ এই অঞ্চলৰ পৰা লোপ পাব লগা হৈছে। ইয়াৰ ভিতৰত কেইবিধ মান হ'ল নীল ভেন্দা (এক ধৰণৰ কপৌগছ), কলহ উদ্ভিদ, ডাইওচকৰীয়া আদি। বহু বছৰ ধৰি ব্যৱসায়ী সকলে এই কপৌগছ যধে-মধে সংগ্ৰহ কৰি দেশে-বিদেশে চালান কৰাৰ ফলতো এই বিধ গছ দুষ্প্ৰাপ্য পৰ্য্যায়ৰ পৰা বৰ্ত্তমান প্ৰায় বিলুপ্ত পৰ্য্যায়ত পৰিছেগৈ।

বৈজ্ঞানিক দিশৰ পৰা কলহ উদ্ভিদৰ যথেষ্ট গুৰুত্ব আছে। তাৰোপৰি জৈৱ বিৱৰ্তনৰ বাবে আৰু পৰিবেশৰ ভাৰসাম্যতা বজাই ৰখা আদি কাৰ্য্যৰ বাবে এনেধৰণৰ উদ্ভিদ ধ্বংস নোহোৱাকৈ জীয়াই থকা অতি প্ৰয়োজনীয়। যধে-মধে সংগ্ৰহ কৰি কৌতুহলক চৰিতাৰ্থ কৰাৰ ফলতো এনে উদ্ভিদৰ সংখ্যা কমি গৈছে। কলহ উদ্ভিদ মেঘালয়ৰ গাৰো পাহাৰ আৰু অসমৰ কোনো কোনো অঞ্চলতহে দেখা যায়। এই উদ্ভিদ পৃথিৱীৰ আন ঠাইত বিৰল। এই উদ্ভিদ কৌতুহলৰ বলি হোৱা বাবে ই বিপন্ন উদ্ভিদৰ পৰ্য্যায়ত পৰিছে। বৰ্ত্তমানে এই উদ্ভিদ বিলুপ্ত হোৱাৰ পৰা ৰক্ষা কৰাৰ প্ৰয়োজনীয়তাৰ প্ৰতি গুৰুত্ব দিয়া হৈছে। ডাইওচকৰিয়া জাতীয় কাঠ আলু, গছ-আলু আদি কৰি প্ৰায় ৬০০ ধৰণৰ এনে গছ পৃথিৱীৰ বিভিন্ন স্থানত পোৱা যায়। সৌভাগ্যৰ কথা এই যে এই বিলাক প্ৰায় ১০ ধৰণৰ আলুত 'ডাইওচজেনিন্' নামৰ এক ধৰণৰ জৈৱ ৰাসায়নিক বস্তু পোৱা যায়, যিটোক গৰ্ভ নিৰোধক ঔষধত ব্যৱহাৰ কৰা হয়। ঔষধ প্ৰস্তুতকাৰী প্ৰতিষ্টান সমূহে এনে গছ যধে-মধে সংগ্ৰহ কৰা বাবে অচিৰেই এই ধৰণৰ গছ লুপ্ত

হোৱাৰ সম্ভাৱনাই দেখা দিছে।

অসমত বৈজ্ঞানিক ভাৱে সংৰক্ষণৰ প্ৰচেষ্টা আৰম্ভ হৈছিল হাতী সংৰক্ষণ আইন (1879) প্ৰনয়নৰ পিছৰ পৰা। ইয়াৰ পিছত আন বহুতো আইন, যেনে—বন্যপক্ষী সংৰক্ষণ আইন (1887), অসম বন সংৰক্ষণ আইন (1891) প্ৰনয়ন কৰা হয়। কুলচি আৰু গোৱালপাৰা সংৰক্ষিত বনাঞ্চল (1901), কাজিৰঙা সংৰক্ষিত বনাঞ্চল (1908), মানাস সংৰক্ষিত বনাঞ্চল (1928) সৃষ্টিৰ ফলত বন সংৰক্ষণ প্ৰক্ৰিয়া চলি আছিল। বন্যপ্ৰাণী সংৰক্ষণ আইন (1912), কাজিৰঙা (1912) আৰু মানাসক (1928) অভয়াৰণ্যৰ মৰ্যাদা দিয়া, গড় সংৰক্ষণ আইন (1954) আদিয়ে সংৰক্ষণ প্ৰক্ৰিয়া টনকীয়াল কৰিছিল। সৰ্বশেষত কাজিৰঙাক জাতীয় উদ্যানৰ মৰ্যাদা দিয়াত (1969) আৰু বন্যপ্ৰাণী সংৰক্ষণ আইনৰ (1976) প্ৰয়োগৰ ফলত সংৰক্ষণ প্ৰক্ৰিয়াৰ প্ৰতি অধিক গুৰুত্ব দিয়া সম্ভৱপৰ হৈছে। বন্যপ্ৰাণী সংৰক্ষণৰ ক্ষেত্ৰত কাজিৰঙা আৰু মানাস আন্তৰ্জাতিক খ্যাতি লাভ কৰিছে। কাজিৰঙাৰ এশিঙিয়া গড়, মানাসৰ বনৰীয়া ম'হ আৰু সোণালী বান্দৰ পৃথিৱীৰ আন ক'তো পোৱা নাযায়। মানাসত ভাৰতীয় উপমহাদেশৰ ভিতৰত সৰ্বাধিক বিভিন্ন প্ৰকাৰৰ বন্যপ্ৰাণী পোৱা যায়। মানাসক সেইবাবে আন্তৰ্জাতিক সংৰক্ষণ পৰিষদে বিশ্ব ঐতিহ্য স্থলীৰ (World Heritage Site) তালিকাত অন্তৰ্ভুক্তি কৰিছে।

ওপৰোক্ত আলোচনা সমূহৰ পৰা দেখা যায় যে, সচেতন নাগৰিক হিচাপে আমি প্ৰদূষণ মুক্ত এটা পৰিবেশ পাবৰ কাৰণে সকলোবোৰ প্ৰচেষ্টা হাতত লব লাগিব। —পানী, বায়ু, মাটি আৰু শব্দ এই কেইবিধ প্ৰদূষণে আমাৰ পৃথিৱীখন দিনে দিনে ধ্বংসৰ কালে ঠেলি দিছে। প্ৰদূষণ কোনো এখন দেশৰেই একমাত্ৰ সমস্যা নহয়; ই আমাৰ পৃথিৱীৰ বাবে এক এৰাব নোৱাৰা সমস্যা। গতিকে আমাৰ এই বাৰেবৰণীয়া পৃথিৱীখন সুস্থ-সৰল তথা প্ৰদূষণ মুক্ত কৰিবলৈ পৃথিৱীৰ এজন নাগৰিক হিচাপে আমি প্ৰত্যেকেই ইয়াৰ প্ৰতিকাৰৰ বাবে আগবাঢ়ি অহা উচিত।

□□□

প্ৰবন্ধটো গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়ৰ Society For Environmental Protection Education & Research সংস্থাৰ দ্বাৰা সদৌ অসম ভিত্তিত পতা ৰচনা প্ৰতিযোগিতাত পুৰস্কাৰ প্ৰাপ্ত। □ □

[সাক্ষাৎকাৰ]

অসমৰ ভ্ৰাম্যমান নাট্য জগতৰ

প্ৰখ্যিতযশা

অভিনেতা

শ্ৰীৰাজীৱ গোস্বামী দাৰ সৈতে দুআষাৰ অন্তৰঙ্গ আলাপ

? গোস্বামী দা, আপুনি অসমৰ এজন সুদক্ষ অভিনেতা হিচাপে স্বীকৃতি লাভ কৰিবলৈ সমৰ্থ হৈছে। কেতিয়াৰ পৰা আপুনি অভিনয় কৰিবলৈ লৈছে ? এই ক্ষেত্ৰত আপোনাৰ বিশেষ অনুপ্ৰেৰণা কোনে যোগাইছে ?

: মই নিজেই সৰুৰে পৰা অভিনয় কৰিবলৈ লওঁ। সম্ভৱ ৩য় ...ণীৰ পৰাই কিছুমান সৰু সৰু চৰিত্ৰত অভিনয়ৰ মাজেৰে নাট্য জগতলৈ আহোঁ। আমাৰ ঘৰৰ নিচেই কাষতে সঘনে অনুষ্ঠিত হোৱা ভাওঁনা ছাই মই অভিনয়ৰ প্ৰতি আকৃষ্ট হওঁ আৰু অভিনয় জগতত সোমাই পৰো। সৰুতে দেউতাই মোৰ অভিনয় চাই উৎসা দিয়ে আৰু তেওঁৰ বাবেই মই আজি বৰ্ত্তমান স্তৰত উপনীত হৈছোঁ। গতিকে নিঃসন্দেহে মোৰ অভিনয়ত মোৰ প্ৰেৰণাৰ উৎস দেউতা বুলিব পাৰি।

? মঞ্চ অভিনয়ৰ বাহিৰেও আপুনি চলচিত্ৰ জগৰত লগতো বিশেষ ভাৱে পৰিচিত নহয় জানো ? আচলতে আপুনি কত অভিনয় কৰি ভাল পায় জনাবনে ?

: মঞ্চ অভিনয়ৰ জৰিয়তেহে মই অভিনয় জগতত প্ৰৱেশ কৰিছিলো। সেয়ে মঞ্চ অভিনয় মোৰ বৰ প্ৰিয়। তদুপৰি চলচিত্ৰত অভিনয় কৰিলে দৰ্শক সকলৰ লগত পৰোক্ষ ভাবেহে সম্পৰ্ক স্থাপন হয়। কিন্তু মঞ্চ অভিনয়ত দৰ্শক সকলক অতি নিবিড় ভাবে লগত পোৱা যায়। সেয়ে অভিনয়ৰ সাৰ্থকতা লাভ কৰিবপৰা যায়।

? অসমৰ ভ্ৰাম্যমান নাট্যদল সম্পৰ্কে আপোনাৰ মতামত ? ই সামাজৰ উন্নতিত অৰিহণা যোগাইছে বুলি আপুনি কব খোজে নেকি ?

: তেখেতে মৌনতা অৱলম্বন কৰে।

? ভ্ৰাম্যমান নাট্যদল সমূহৰ সফলতা বহু পৰিমানে নিৰ্ভৰ কৰে নাট্যকাৰ সকলৰ ওপৰত। এই ক্ষেত্ৰত কোনজন নাট্যকাৰক আপুনি সফল বুলি ভাবে আৰু কিয় ?

: মৌনতা অৱলম্বন কৰে।

? এতিয়ালৈ আপুনি কিমানখন ছবিত অভিনয় কৰিছে ? সেইবোৰৰ ভিতৰত কোনখন ছবিত অভিনয় কৰি বেছি ভাল লাগিছে ?

: এতিয়ালৈ মই প্ৰায় ২৫-৩০ খন ছবিত অভিনয় কৰিছোঁ 'মকুতা', 'নতুন দিনৰ বাবে' আদি ছবিয়ে ৰাইজৰ মৰম বুটলিবলৈ সক্ষম হৈছে ।

আচলতে মই অভিনয় কৰা প্ৰত্যেকখন ছবিয়েই মোৰ ভাল লাগে । সেয়ে কোনখন ছবিয়ে মানসিক সন্তুষ্টি আনিছে সেয়া কোৱাটো টান । তাৰ ভিতৰত দূৰদৰ্শন যোগে প্ৰচাৰিত "নতুন দিনৰ বাবে" নামৰ চলচিত্ৰ খনত এজন অনা-অসমীয়াৰ চৰিত্ৰটি মোৰ বৰ ভাল লাগিছে ।

? অসমীয়া কথা ছবিৰ মানদণ্ড আন ভাৰতীয় প্ৰাদেশিক ছবিবোৰৰ সমপৰ্য্যায়ৰ বুলি আপুনি ভাবেনে ?

: মই নাভাবো । কাৰণ ভাৰতীয় প্ৰাদেশিক কিছুমান ছবি অসমীয়া ছবিৰ তুলনাত কাৰিকৰি দিশত বহুত আগবঢ়া । অৱশ্যে অভিনয়ৰ ক্ষেত্ৰত আমি পিছপৰি থকা নাই । কিন্তু বৰ্ত্তমান অসমীয়া চলচিত্ৰৰ মানদণ্ড অধিক উন্নতিৰ ফালে গতি কৰিছে । আপোনালোকে জানে যে অসমীয়া চলচিত্ৰই আন্তৰ্জাতিক মহলতো সমাদৰ লাভ কৰিবলৈ সক্ষম হৈছে ।

: বৰ্ত্তমান আশাবাদী অভিনেতা/অভিনেত্ৰী সকলৈ আপুনি কেনে ধৰণৰ উপদেশ আগবঢ়াব খোজে ?

? বৰ্ত্তমান আশাবাদী অভিনেতা/অভিনেত্ৰী সকলৈ মোৰ এটিয়ে অনুৰোধ; তেওঁলোকে যেন হতাশ নহয় । তেওঁলোকে অভিনয়ৰ জৰিয়তে সমাজ সংস্কাৰ কৰি এখন সমৃদ্ধিশালী সমাজ তথা সুস্থ ৰাষ্ট্ৰ গঠনত মনোনিবেশ কৰাৰ সময় আহি পৰিছে । আৰু আশাবাদী সকলে যিকোনো নাটকত যিকোনো চৰিত্ৰত অভিনয় কৰি ভ্ৰাম্যমান জগতলৈ আহিবলৈ চেষ্টা কৰিব লাগে ।

? বৰ্ত্তমান দেশৰ সাম্প্ৰতিক পৰিস্থিতিৰ ওপৰত আপোনাৰ মতামত কি ?

: বৰ্ত্তামন দেশে এক জটিল সমস্যাৰ সন্মুখীন হৈছে । জাতিগত, ধৰ্মীয় তথা আঞ্চলিক বৈষম্যবোৰ দূৰ কৰিবলৈ জনসাধাৰণৰ প্ৰচেষ্টা অতি জৰুৰী । অৱশ্যে এই ক্ষেত্ৰত চৰকাৰেও মনোনিবেশ কৰাটো বাঞ্চনীয় । তেতিয়াহে দেশ খনত এটা সুস্থ পৰিবেশ আহিব ।

? আপোনাৰ ভৱিষ্যত পৰিকল্পনা কি ?

: মোৰ ভৱিষ্যত পৰিকল্পনা হল অভিনয় । কাৰণ অভিনয়কে মই জীৱিকা হিচাপে লৈছে । দেশৰ উন্নতি হব লাগিলে উদ্যোগ, কল কাৰখানা আদিৰ প্ৰয়োজন । বৰ্ত্তমান ডেকা সকলেও উদ্যোগৰ প্ৰতি মানানিবেশ কৰা উচিত । সেয়ে অভিনয়ৰ যোগেদি ধন আৰ্জি ভৱিষ্যতে এটা উদ্যোগ প্ৰতিষ্ঠা কৰি সমাজ তথা দেশৰ উন্নতি সাধন কৰাটোৱেই মোৰ পৰিকল্পনা ।

[সাক্ষাৎকাৰত অংশ গ্ৰহণ কৰিলে সম্পাদক আৰু তেওঁৰ লগৰীয়া সকল]

কবিতা

বিশ্বনবী

মোঃ মোবাৰক হুচেইন
স্নাতক ১ম বৰ্ষ (কলা)

কোন স্বৰগৰ কুসুম পাৰিজাত
জগত পোহৰ কৰি ;
মৰু প্ৰান্তৰ শুকান হিয়াত
'মহম্মদ' নাম ধৰি।
উজলি উঠিল চমক পৃথিৱী
আল্লাহৰ নুৰৰ ৰবি ;
ৰৌশন উঠিল তোমাৰ খবি
নিখিলৰ ধ্যানৰ ছবি ।
আৰব হিয়াত কুসুম বুল বুল
তুমি যে কৰুণা ধাৰ ;
বিশাল বিশ্বত নাই তবতুল
শাশ্বত মহিমাৰ পাৰ ।
আল্লাহৰ আৰশ পোহৰ কৰিলা
প্ৰেমৰ জয়গান তুলি ;
'আমলে ৰৱবাক' কঁপাই তুলিলা
উম্মতি উম্মতি বুলি ।
কৰিবানে দয়া হে মহামানৱ
মই যে নিঃকিন অতি,
কিয়ামতৰ দিনা পাও যেন সহায়
এয়ে মোৰ শেষ মিনতি ।

○ ○ ○

প্ৰতিসৰণ

এম লুৎফৰ ৰহমান
স্নাতক ১ম বৰ্ষ (কলা)

এন্ধাৰ বাটৰ ৰুদ্ধ দুৱাৰ
(ওমৰৰ সংজ্ঞাৰে একেশ্বৰে
'কাইলৈ নহয় আজিয়েই দিয়া ;
ৰাংঢালী সেন্দুৰী আদৰ্শ
এটি সীমাহীন উজ্বল তৰংগ
দেহৰ ৰন্ধ্ৰে ৰন্ধ্ৰে তড়িৎ সোঁত প্ৰৱাহিত
এক সন্মোহিনী দুৰ্বোধ্য সাঁথৰ ।)
নোৱাৰি ৰাখিব ভাটাৰ বান
আজি যেন হ'ব উন্মুক্ত !
দেৱ আৰাধ্যা মহিমাময়ী প্ৰকৃতি
যৌৱন জীৱন; প্ৰেমৰ ৰতৰা
তফাৎ অনেক; দুগছি প্ৰজ্বলিত বহ্নি-শিখা ;
যৌৱনক ভুলতে কৰিছোঁ জীৱন !
অব্যক্ত সংঘাতৰ পয়োভৰ ;
আৰু ....
দেখিছোঁ জীৱন অৰ্থ চেপি যৌৱন ৰস ।
উন্মত আবৰ্ত সৃষ্টি পূৰ্ণ উদ্যোমেৰে
চতুৰ্ফালৰ খৰস্ৰোতা নিজৰাবোৰ মিলি,
ফলাকাংক্ষী আৰু ফল প্ৰাপ্তি
মাজত এক অবুজ সীমাৰেখা !
পূৰ্ব্বৰ বেদনাসিক্ত মুখত
পূৰ্ণিমাৰ জোনৰ পূৰ্ণ প্ৰতিফলন ।

○ ○ ○

অনুভৱ

শ্ৰীঅৰূপ দাস
উঃ মাঃ ২য় বৰ্ষ (কলা)

তোমাৰ আবেগী হৃদয়ৰ
আবেগ ভৰা মৰমবোৰ ক'ত থলা,
তোমাৰ হৃদয় বাগিচাত নে—
শিৰা উপশিৰাৰ ধমনীত,
নে মুক্ত প্ৰকৃতিৰ কোলাত ?
মোৰ প্ৰেমৰ চাকিটিত
তুমি আঘাত নাহানিবা
মই মাথোঁ জীয়াই আছোঁ
সেই চাকিটিতে; যিয়ে
যুগে যুগে মোক প্ৰেৰণা যাচে
মোক উৎসাহ যোগায়
তুমি জানো বুবুজিবা—
মোৰ সেই মহান
আদৰ্শৰ অনুপ্ৰেৰণাবোৰ ।
তোমাৰ নিখোজ দুস্প্ৰাপ্য হৃদয়খন
মোৰ ভয় লাগে
মোৰ সন্দেহ উপজে
জানোচা পাহৰণিৰ বুকুত জাহ যায় !
অতীত হৈ যাব মোৰ
ৰঙীন সপোনবোৰ ।
আশাৰ ৰেঙণিবোৰ
তোমাৰ হৃদয় ফুলনিত ॥

০ ০ ০

কোলাহল

শ্ৰী:গৌতম কলিতা
স্নাতক ১ম বৰ্ষ (কলা)

সুকয় মুখীৰ
এটি গভীৰ স্বপ্ন,
ৰাতিৰ গভীৰ আন্ধাৰত
ক'লা মেঘৰ চপৰাত
অশান্ত এতিয়া
কোলাহল পৃথিৱী.... ...
নৃত্যৰত পৃথিৱীৰ আৰু
কিমান সময় ?
আজি...........
পৃথিৱীৰ ঘোৰ অন্ধকাৰত পৰি
কক্‌বকাইছে—
এই কোলাহল পৃথিৱীৰ
ক্ষুধাতুৰ প্ৰাণীয়ে,
হে কৃপাময় ....
অস্তিত্বৰ ৰক্তাক্ত পথত
এতিয়াও তোমাক স্পৰ্শ কৰোঁ
সৰ্বশৰীৰত মাটি পানীৰ আলিঙ্গন
দুচকুত নীল আকাশৰ খবৰ ।

০ ০ ০

যাযাবৰ

অধ্যাপক,—এ, বি, ছিদ্দিক, এম, এছ, ছি,

(উছৰ্গা-সাহিত্যানুৰাগী-সুহৃদ বন্ধু শ্ৰীযতীন্দ্ৰ নাথ
তালুকদাৰলৈ)

'মই যাযাবৰ-এই অঘৰী পৃথিৱীৰ !
বনৰ পশু মোৰ মিত্ৰ ।
শত্ৰু মানুহ-এই পৃথিৱীৰ ;
ধিক্ মানুহ ! ধিক্ এই সৃষ্ট ;
স্বাৰ্থৰ খাতিৰত নিজে হয় পথভ্ৰষ্ট ।

বন্ধু-এটি কাহিনী শুনক
অভিশপ্ত শিলাবৃষ্টিক ৰুধিবলৈ
ৰুইছিলো-এটি আঁহত বৃক্ষ ;
ভাবিছিলো আঁহতজুপি ডাঙৰ হব
মোক বিপদ-বিঘিনিৰ পৰা ৰক্ষা কৰিব ;
আঁহতজুপিয়ে কথাও দিছিল
কিন্তু হায় ! কালৰ কি নিষ্ঠুৰ পৰিহাস !
অজানিতে আচম্বিতে চূৰ্ণ-বিচূৰ্ণ কৰি উঘালি
নিলে মোৰ
আশাৰ ধাৰকটি
ঘূৰ্ণী বতাহ কাল বহাগীৰ ।
মই এতিয়া গছ পুলি নুৰুৱা হৈছো ।
ধুমুহা-গাজনিৰ সতে মিত্ৰতা কৰিছোঁ
জানোচা-জয়ী হবই পাৰো ।

○ ○ ○

সংগ্ৰাম

আব্দুল বাতেন
স্নাতক ১ম বৰ্ষ (কলা)

বস্তি জ্বলাই পোহৰ বিলাই
সাহসৰ পুঁজিৰ মোনা চিলাই,
স্বাধীনতাৰ ত্ৰিৰঙ্গ পতাকা উৰাই
গ'ল মহাত্মা দিগন্তত হেৰাই ।
ওভতাই নেপামনে সেই মহাত্মাক ?
কিয় নেপাৱ ?

ৰক্ত মংসৰ শৰীৰ একেই
ভূমি আকাশ বতাহ ঠিকেই
তেন্তে অভাৱ মাত্ৰ স্থিৰতাৰ ।
আহা আমি বিপ্লৱ কৰোঁ,
অতীত মহাত্মাক ঘূৰাই আনো ।
কাম, ক্ৰোধ, লোভ, মোহ, এৰি,
সকলোকে সাঙুৰি নীতি গঢ়ো
আত্মাক নীতিৰ সভাপতি পাতোঁ
মন নিকা কৰি সংগ্ৰামৰ কাৰ্য্যসূচী ৰচোঁ
আহা আমি বিপ্লৱ কৰোঁ,
মনৰ লগত সংগ্ৰাম কৰোঁ
অতীতৰ মাহাত্মাক আজি ঘূৰাই আনো ।

○ ○ ○

জাগ্ৰত হ

মীৰ্জা গালিব
স্নাতক ১ম বৰ্ষ (কলা)

হেৰ নৰাধমহঁত
কাল নিদ্ৰাত টোপনি গলি,
তোৰ ঘৰত সোমাই চোৰ
লৈ গ'ল তোৰ সকলোটি
তই যেন গমেই নাপালি।
সৌৱা দেখিছানে ? ভীৰুৰ দল
কাপুৰুষহঁতে নিশব্দে নীৰৱে
কেতিয়াবা আন্ধাৰতে, কেতিয়াবা পোহৰতে
আগুৱাই আহিছে তোৰ পিনে।
তোৰ অস্তিত্বৰ যৱনিকা পেলাবলৈ
সেই কাহানিৰে পৰা
তই শোষিত, নিষ্পেষিত, লাঞ্চিত,
ভাৰত মাতৃয়ে নৱ জীৱন পোৱাৰে পৰা
গ্ৰাস কৰিব ধৰিছে তোৰ অস্তিত্ব
তই জানো নহৱ লজ্জিত ?
জাগি উঠ, হেৰ নৰাধমহঁত
হাতত বিজয় পতাকা লৈ
বাহুত শক্তি লৈ
মনত সাহস লৈ
উদাত্ত কণ্ঠে যা আগুৱাই
শত্ৰুক ভেটিবলৈ কিহৰ তোৰ ভয় ?

ooo

এমুঠি পোহৰৰ স্কেচ

যতীন্দ্ৰ নাথ তালুকদাৰ, এম,
অধ্যাপক, পৰিসংখ্যা বিজ্ঞান বিভ

Imagine, there is no heaven
Imagine, there is no sky
John Le

(সামৰিক বাহিনীৰ হাতত নিহত হোৱা
ৰাজুমণি বৰুৱা আৰু ভনীমাই দত্তৰ
স্মৃতিত—ৰচক)

প্ৰস্তাৱনা : (১) হৃদয়ৰ
নাহৰ ফুলাৰ ৰতৰত
সিক্ত হৃদয় ক্ষত বিক্ষত।
(সঁচা কথা সোণ ....)
(২) সপোনৰ
দোকমোকালিতে উঠা সুৰুয
এতিয়া নিঠৰ। নিস্প্ৰাণ।
(ৰাজপথ তেজে ভকভকায়....)
(৩) সামৰণি : প্ৰজ্ঞাৰ
সোণালী শস্যৰ দেশত
এতিয়া জলফাই ৰঙৰ হেলমেটৰ পোহাৰ
(হে মোৰ বিবাহ সম্ভৱা প্ৰিয়া !
প্ৰজ্ঞাৰ নিষ্ঠুৰ সত্যতা এতিয়া
উপলব্ধি কৰিছানে ?)
এতিয়া প্ৰজ্ঞাৰ প্ৰহৰ
উদীপ্ত সুৰুযৰ।

ooo

প্ৰিয়তমৰ চিঠি

মিচ্ প্ৰতিভা তালুকদাৰ
উঃ মাঃ ২য় বাৰ্ষিক (কলা)

কিয় প্ৰিয়তম নিদিয়া চিঠি
মোলৈ জানো মৰম নাই,
কত আশাৰে তোমাৰ চিঠিলৈ
পহুলিত থাকো যে বাট চাই ।
নেলাগে মোক লালিত্য ভাষাৰ চিঠি
নেলাগে আখৰ সোণ গুটিৰ দৰে,
মাথো বিচাৰো মৰম স্নেহৰ চিঠি
যিয়ে মিলন সেতু গঢ়ে ।
তোমাৰ চিঠিৰ প্ৰতিটো আখৰেই
বাখৰ জ্বলাদি জ্বলে ;
তোমাৰ চিঠিৰ প্ৰতিটো ভাষাই
সপোনৰ ফুল ফুলে ।
এবাৰ দুবাৰকৈ কত বাৰ পঢ়ো
তথাপি আমনি নেলাগে পঢ়ি
সঁচাকৈ প্ৰিয়তম তোমাৰ চিঠিয়ে
দুঃখ বেদনা সকলো নিয়ে হৰি ।
তোমাৰ চিঠিয়ে জানে কি মোহিনী
মন প্ৰাণ হৰে প্ৰতি পলে পলে
কতবাৰ চুমা খাওঁ নেলাগে আমনি
হৃদয়ত আশাৰ দীপ শিখা জ্বলে ।

OOO

তোমাক বিচাৰি

মছিৰ আলী আহমেদ
স্নাতক ১ম বৰ্ষ (কলা)

মেলিলোঁ জীৱন তৰী
প্ৰত্যাশাৰ বাটত,
এই ধল পুৱাতেই
বিচাৰি তোমাক ।
কিন্তু,
আগছি ধৰিলে মোক
অশান্তিৰ কুৱলিয়ে,
তাকি ধৰিলে মোৰ
প্ৰত্যাশাৰ বাট ।
ভয়াবহ আন্ধাৰ ঠেলি
জীৱনৰ এক সন্ধিক্ষণত,
তোমাক বিচাৰি পালোঁ
হৃদয়ৰ অন্তিম কোণত ।
হঠাত,
এজাক হিংস্ৰ ধুমুহাই
সেই মহা মিলনক,
লৈ গ'ল উৰুৱাই
কোনোবা অজান দূৰলৈ ।

OOO

ৰক্তাক্ত

মোঃ আনোৱাৰ হুচেইন
স্নাতক ১ম বৰ্ষ (কলা)

আইক বিচাৰো,
হওক জগতৰ শোষক
ৰঙীন হওক—
শোষণকাৰী, ধৰ্ষণকাৰী আৰু হত্যাকাৰী
অগ্নি শিখা জ্বলি উঠক
দাহ্য হওক দেশৰ আৱৰ্জনা
আকৌ প্লাৱন হওক
ভহাঁই লৈ যাওক দেশদ্ৰোহী ভণ্ডদলক
এই শতিকাতো আইয়ে কান্দিছে অন্ন বিনে;
এতিয়াও উলঙ্গ হৈ আছে
বস্ত্ৰ বিনে।
আইৰ ৰক্ত, অন্ন, বস্ত্ৰ শোষিছে অতীতৰ বিদেশীয়ে
এতিয়া শোষিছে ৰৰপুত্ৰ শোষক ভণ্ড দলে।
আই মাথো চিৎকাৰ কৰি আছে—
আইক কৰিম মুক্ত
পুত্ৰ হাৰা জৰ্জৰিত
আইৰ নামত হম ক্ষত বিক্ষত।
ভণ্ড দলক ধ্বংস কৰি,
প্ৰতিদানত আইক দিয়া
উপহাৰ
এযোৰ বগা কপৌ।

○ ○ ○

নিগেটিভ কবিতা

অধ্যাপিকা, নৱনীতা পাঠক এম, এছ, ছি,

উভতি যাওঁগৈ ব'লা য'ৰ পৰা আহিছিলোঁ।
ব্ৰহ্মা সোমাই পৰক বিষ্ণুৰ নাভিকমলত
পৃথিৱী পানীৰ বুকুত
ৰলা গুচি যাওঁ সেই অজ্ঞানতালৈ।
মানুহবোৰ কিয় মানুহেই নহ'ল !
জন্তুবোৰনো কিয় কেৱল জন্তু হ'ল !
সেই মানুহ হালক লগ পোৱাহ'লে সুধিলোহেঁতেন
'কি কুক্ষণত তোমালোকে আপেলটো খাইছিলা ?
চকুৰ পোহৰ ব্যয় কৰি লিখা প্ৰাচীন কবিতাবোৰ
তাৰ ৰচক জটাধাৰী বুঢ়াবোৰক মই শাওঁপাত দিওঁ
কি প্ৰয়োজন আছিল, বাৰু সময়ে ৰথৰ
চকৰি ঠেলা মৰাৰ ?
নিজৰ ইতিহাস নাজানে বাবে
শিলবোৰেই আটাইতকৈ শুদ্ধ আৰু সুখী,
নিজৰ ইতিহাস জানে বাবে
মানুহবোৰেই আটাইতকৈ জঘন্য আৰু দুখী;
পানীৰ তলৰ মাছবোৰৰ কথা মই নাজানোঁ,
চৰাইবোৰ হ'লে পৃথিৱীৰ আটাইতকৈ ঈৰ্ষনীয়
প্ৰাণী,
প্ৰথমে আমি চৰাইকে হওঁ গৈ ব'লা
তাৰ পিছত শিল; আমাৰ মৈথুন লগ্নত
কোনোবাই আমাক বধিব
বাল্মীকি হ'ব ৰত্নাকৰ, আমি হ'ম শিল…
শিলৰ পৰা আহিছিলোঁ; ঘুৰি যাওঁগৈ ব'লা
শিলৰ ঘৰলৈ; এশখন মেডুছাৰ মুখা পিন্ধি
সময়ো আছেহি বৈ, পলম নকৰিবা—
নহ'লে ময়েই যাম অকলে,
শোধাই দি আহিম এই 'নিগেটিভ কবিতাটো'!

○ ○ ○

প্ৰতিজ্ঞা

মঃ চাহেব আলী
স্নাতক ১ম বৰ্ষ (কলা)

সৌৱা কিহৰ ৰণাঙ্গন অযোধ্যাত
বাংলাদেশত আৰু পাকিস্থানত ?
আৰু অ'ত ত'ত ?
ধৰ্মৰ নামত
মানুহে বিচাৰিছে মানুহৰ তেজ
মানুহে কৰিছে মানুহক শোষণ
আৰু যে কত নিৰ্য্যাতন !
এয়াই জানো ধৰ্ম্মৰ মূল মন্ত্ৰ ?
সেয়েহে প্ৰতিজ্ঞা আমাৰ—
আমি নতুন পৃথিৱী গঢ়িম
পুৰণি পৃথিৱীক কৰি চুৰমাৰ
হাতে হাতে মিলনৰ
নিচান উৰাই
নতুন পথেৰে যাম আগুৱাই
গাই নতুনৰ গান ।

০০০

উৰুৱাই দিয়া এখন শান্তিৰ নিচান

শ্ৰীক্ষিতীশ চন্দ্ৰ পাঠক
স্নাতক ৩য় বৰ্ষ (কলা)

আমাৰ জীৱন যাত্ৰাৰ
প্ৰতিটো খোজেই থমকি ৰয়
এই শতিকাৰ পথত,
প্ৰতিটো কণ্ঠ ৰুদ্ধ হৈ যায়
বন্দুকৰ গুলীত ।
জনতাৰ আস্ফালন মাথোন
প্ৰতিধ্বনিত হয় পৰ্বত শিখৰত,
বিলীন হয় শূন্যত ।
ধৰণীৰ বুকু সেমেকি উঠে
অশ্ৰু শোনিতেৰে,
আবেগ অনুভূতি হা হুমুনিয়াহ
মানৱতাৰ এক ছবি ।
উন্মত্ত জনতাৰ বিক্ষিপ্ত প্ৰাণত
একেটি আহবান,
সেউজী ধৰণীৰ বুকুত
উৰুৱাই দিয়া এখন শান্তিৰ নিচান ।

০০০

শ্মশান

শ্ৰীবিমলেন্দু বৰ্মন
স্নাতক ৩য় বৰ্ষ (বিজ্ঞান)

কি যেন দেখিছোঁ সন্মুখত
মৰাৰ দৰে পৰি আছে
নাজানো ইমান যে শগুন,
পৰি আছে ইয়াৰ আশে পাশে।
চাৰিওফালে চাই দেখিছোঁ
সেই মৰ্মাহত দৃশ্য
কিমান যে শিয়াল কুকুৰে কৰিছে,
টনা-টনি আৰু ভক্ষন
তেনেহলে এইবোৰ আকৌ কি ?
অনেক নৰদেহৰ কংকাল
আৰু কেৱল চাইছোঁ ইফাল সিফাল,
শুনিছোঁ কতনো কোলাহল।
কেৱল উষ্ণতা, অগ্নি, এন্ধাৰ
আৰু কতনো কংকাল
ভবা নাই কেতিয়াও
জড়িত হৈ আছে যে ইহঁত
শিয়াল কুকুৰ আৰু শগুনৰ
মনত হয় এয়াই বাসস্থান
তেনেহলেনো ইহঁত কিয় ইয়াত ?
জানিব পাৰিলো এইটোৱেই শ্মশান।

OOO

শূন্য তোমাৰ খতিয়ান

মহিদুল ইছলাম ব
স্নাতক ১ম বৰ্ষ (ক

ভেলাহেন জীৱন
কৰি ধাৰণ
কিনো ল'লা বাটৰধন,
জীৱন কল্যাণ
কৰিলানে সাধন
আৰ্জিলানে সত্যধন ?
পাৰ্থিৱ মোহত
বুৰগৈ তুমি
হেৰুৱালা পুতঃনাম,
কলংক কালিমাৰে
এন্ধাৰ কৰিলা
তোমাৰ অন্তঃকৰণ।
বিশাল জগতত
চাপলি মেলিলা
আছে জানো গুচ্ছধন,
অমূল্য জীৱনক
কৰিলা ধ্বংস
শূন্য তোমাৰ খতিয়ান।
ভাবিছানে এবাৰ
প্ৰশান্ত সাগৰ
কেনেকৈ হবাহি পাৰ,
আছে জানো তোমাৰ
তৰী পুতঃনামৰ
যিহেৰে হবাহি পাৰ ?

OOO

বেদনা মোৰ

মহঃ বদিয়াৰ ৰহমান
স্নাতক ৩য় বৰ্ষ (কলা)

বেদনা মোৰ, ব্যাকুল হিয়া
মনত পৰে তোমালৈ প্ৰিয়া।
ভুল মোৰ, কৰিলোঁ অপৰাধ
তাকে ভাবি নকৰা সাক্ষাৎ।
ভাবিছিলোঁ মনত আহিবা ঘূৰি,
ঠাই দিম জীৱনকে পণ কৰি।
বহিম নিৰ্জনত, কম হৃদয় খুলি,
সমস্ত ভুল মোৰ হোৱা বুলি।
বিশ্ব সুন্দৰী হেনেন তুমি,
গৰ্বিত নহ'বা নাৰী জীৱন ধৰি।
ক্ষন্তেকত দেখা দি কৰিলা আকুল,
জীৱন যৌৱনৰ ব্যৰ্থতাৰ তুমিয়েই মূল।

০০০

মই কবি

আব্দুছ ছামাদ আলী, এম, এ, বি, টি
মুৰব্বী অধ্যাপক, বুৰঞ্জী বিভাগ

মই কবি, কবিতাই মোৰ জীৱন সম্ভাৰ,
কল্পনা ৰাজ্যত, সদায় মই বিচৰণ কৰোঁ
কবিতাই মোৰ ধ্যান ধাৰণা।
কবিতাই মোৰ প্ৰাণ।
কবিতাই দিয়ে মোক জীয়াই থকাৰ প্ৰেৰণা।
কবিতাই মোৰ জীৱনৰ পাতালি গঙ্গা স্বৰূপ।

০ ০ ০

হেৰুৱা ফুল

এম, হাছানুল আহমেদ
স্নাতক ১ম বৰ্ষ (কলা)

নাহৰ ফুল তোমাক
পাইছিলো বুকুত এদিন
ৰঙচুৱা পোহৰত,
খেলিছিলোঁ দুয়ো সেই দিন
গিৰিমালা নদ নদী ভেদি
জিৰণি লৈছোঁ তোমাৰ পাহিত
চকুমেলি একে ৰাহে
চাইছোঁ তোমাৰ ফুলাম পাহি
তোমাৰ ৰূপত মুগ্ধহৈ
গাইছোঁ তোমাৰ গীত;
অমাৱস্যাৰ আন্ধাৰ ৰাতি
হেৰাই গলা তুমি!
কতো তোমাক বিচাৰি পোৱা নাই
মই যে কি পাপী।
কণ্ঠ নাই আজি মোৰ
গীত গাবলৈ।
লগ আছে আজি মোৰ
শোক আৰু দুখ
পাবলৈ তোমাক মই
দেখিছোঁ সপোন,
ওভোতাই পাবলৈ মই
শত্ৰুকো কৰিছো আপোন।

০ ০ ০

স্তৱকঃঅচিনাকি অনুভৱৰ

শ্ৰীৰূপালী পাঠক
উঃ মাঃ ১ম বৰ্ষ (কলা)

[১]

জানো—
সময় জৰাসন্ধ,
অন্যৰূপৰ সেই একেই ঋতু
বসন্ত অথবা শীত
অথাপি যুদ্ধভূমিত বিচাৰো
প্ৰয়াগত উটুৱাবলৈ তাৰ অস্থি,
মোৰ গীত।

[২]

অসহায় হ'লে উৎফুল্ল হওঁ
দুখৰ দিনত দুহাত বঢ়াই
কমাৰ খোঁজো দুখৰ ভৰ
প্ৰেম চাগে এনেকুৱাই—
বৰ কাতৰ।

[৩]

কেনিযে যায় চেৰাবলীয়া
ব'দ গলা দুপৰীয়া
পাণ্ডুৰ, শেতা পৰা মুখ
বুকুত তিনিটা মুকুতা—
প্ৰেম, প্ৰতীক্ষা আৰু দুখ।

০০০

ENGLISH Section

THE WINNERS OF NOBEL PRIZES OF 1992

Compiled by Mr. Akram Hussain
H. S. Ist Year [Sc.]

1. PEACE : Ms. Rigoberta Menchu, an outspoken Indian human rights activists from Guatemala, an orphan of the country's civil war, has been honoured with the 1992 Nobel Peace Prize. Ms. Menchu has won the prize in recognition of her work for social justice and ethno cultural reconciliation based on respect for the rights of indigenous people. She has been living in exile in Mexico since 1981 when she fled the country after her father, mother and brother were killed by the security forces. She is the ninth woman to win the nobel prize since its inception in 1901.

2. LITERATURE : Derek Walcott, a West-Indian poet and play-writer, who is called a modern-day Homer by critics, has won the 1992 Nobel Prize in Literature, Walcott's best known poetic work is 'Omeros', a 323- pages epic narrative that re-fells dramas from the "Iliad and Odyssey" by the ancient Greek poet Homer, setting them in Walcott's birth place of Saint Lucia in the windward Islands. Walcott is the first West-Indian to win the Nobel Prize in Literature.

3. CHEMISTRY : Professor Rudlph A. Marcus of the Calfornia Institute of Technology, Pasadena, Calfornia (USA), has been awarded the 1992 Nobel Prize in Chemistry for his contributions to the theory of electron transfer reactions in chemical systems. The citation says, "Professor Marcus is being rewarded the Nobel Prize for his theore-

tical work, an electron transfer work which has greatly stimulated experimental developments in chemistry." He developed a theory for what perhaps simples of chemical elementary process.

4. MEDICINE : Two American bio-ehemists, Edmand Fischer and Edwin Kerbs have been awarded the 1992 Nobel Prize in Medicine for their discoveries concerning reversible Protein Phosphorylation as a biological regulatory mechanism. In its citation, the Nobel Assembly at the Karolinsk Institute says, "Their fundamental finding initiated a research area which today was one of the most active and wide-ranging." Fischer and Kerbs are the first two purify and characterise the first enzyme that regulates Proteins through reversible Protein Phosphorylation. Reversible Protein Phosphorylation is responsible for regulation of process as diverse as mobilisation of glucose from glycogen, and the prevention of transplant rejection by cyclosporin.

5. PHYSICS : French particle physicist Georges Charpak has won the 1992 Nobel Prize in Physics for his invention and development of perticle detectors. Various types of perticle detectors based on Dr. Charpak's original invention have been of decisive importance for many discoveries in particle physics during the last two decades. Polish— born Dr. Charpak, is the winner of the 1989 High Energy and Particle Physics Prize from the European Physical Society. He is the ninth Nobel Prize Winner from France. The 1991 Nobel Physics Prize had also gone to a Franchman, Pierres-Gilles Dennes:

6. ECONOMIC SCIENCE : Prof. Gary S. Becker of Chicago University, Known as the Father of Family Economics, has been honoured by the 1992 Nobel Prize in Economic Science for research that extends economic theory to areas of human behaviour not preciously associated with market forces. Prof. Becker, who shares many of Paul Samuelson's beliefs began his investigation into family economics and macro behaviour with a study of Multhus and thinks that the multhu-

sian theory of population growth can more appropriatly be called the "Multhusian theory of wages average and income." He has encourraged the social scientists to apply economic theory to areas that had been the realm of sociologists, demographers and criminologists so far. □

"Science without religion is lame,
religion without science is blind." — Albert Einsten

POINTS TO PONDER

Courtesy : Reader's Digest. Nov. '94

ERIC HOFFER :

A man is likely to mind his business when it is worthminding. When it is not, he takes his mind of his own meaningless affairs by minding other peoples business.— **The True Believer**

US OPERA Singer BEVERLY SILLS :

One of the qualities that separates us to two-legged animals from the four-legged ones is compassion. It is what makes us stand up tall instead of crowling about on all fours. And standing up tall is what frees our arms to search out to a fellow being and say 'eet me help you'

—**Mc Calls**

HARRY EMERSON FOSDICK :

No steam or gas drives anything until its confined. No life ever grows great until its focused, dedicated and disciplined.

—**Living Under Tension.**

FRENCH Writer Colette :

Shakespeare worked without knowing that he would become Shakespeare.

— **La Jumelle Noire.**

ANNE BRADSTEET :

Authority without wisdom is like a heavy axe without an edge, fitter to bruise than to polish.

G. K. CHESTERTON :

Archicture is the alphabet of the giants ; it is the largest set of symbols ever made to meet the eyes of men.

SWAMI VIVEKANANDA, THE GREAT EDUCATOR

B. B. Panda, M. A., M. Phil
Lecturer in Education,

Swami Vivekananda, the illustrious son of India was a genuine educator. Infact, he can be termed as the most practical educational thinker of modern India. In his endeavour for a just aud equitable social order he emphasised mass education as the chief weapon. Education, according to him, "is the manifestation of Divine perfection already in man." The main task of the teacher is to remove all obstructions of that divinity by precept and example. He contemplates all education to be in the human mind. When we start discovering by unveiling the cover of ignorance we say we are learning. It is irony that most educators ignores this vital aspect of learning instead they prefer information mongering and acquisition of skills. Vivekananda was against such dehumanised education. In his numerous writings he lashed out at such production based education which is basically analytical in its foundation–filling children with informations and not allowing time for synthesis. In contrast to this, Vivekananda observed—"Education is not filling the mind with a lot of facts. Perfecting the instrument of getting complete mastery of the mind is the ideal of education." If that is done, individual can perceive his oneness with God and thus can become a total and complete person.

Vivekananda outcried contemporary education as the cause of all evils. He emphasised an education which is life-building, man-making, character-building and assimilation of ideas. He opposed mere bookkish knowledge. The education which dose not equip the common mass for the struggle for existence and in developing strength of character is imperfect and absolutely worthless. He decried such education which is a breeding ground of a race of dyspeptics. Instead he wanted education which enhances the strength of mind and encourages the building of character.

A truly religious soul Vivekananda supported religious and secular education. But such religious educations should not be confined to talking and preaching; but being and becoming. He condemned the confusions in the field of education which is due to lack of faith and devotion, an unsavoury negligence and dedication. A voracious reader and wide traveller, Vivekananda was a down to earth thinker and a social visionary. He thought that students will have to assimilate the spirit of modern science with technical and practical skills and efficiency. He wanted healthy blending of vedanta and modern science. Vedanta teaches that each soul is potentially divine having within it all power and perfections. So "The end of all training and all education should be man making, to make the man grow.

Vivekananda visualized a fairly cordial relationship between the teacher and the student. The ideal teacher, to Vivekananda, can come down the level of the students and transfer his soul to students soul and understand the mind of the students. A teacher can not teach unless he has dedication, love and affection for the students. Infact, he emphasised love as the most powerful method of teaching. Vivekananda insisted every teacher to learn always. A teacher can not truely teach unless he keeps on learning. He aulogised physical education when he said—"You will be nearer to Heaven through football than through Gita, you will understand Gita better with your biceps, your muscles, a little stronger. Vivekananda was the greatest advocate of the control of mind and sense organs. By this he means control of external and internal nature.

Swamiji was an ardent supporter of woman education. He laid stress on a fullfledged programme of woman education. His enthusiasm for it is well shown when he said "impart proper education to the girls so that they would be in a position to solve their own problems in their own way." Regarding medium of instruction swamiji prescribed mother tongue as the medium of education up to secondary stage. Besides all children of India should learn the national language and English.

Swami Vivekananda was a true Indian and a great nationalist. His ideas of education is still relevant in today's India. Infact, we can find the solution of so many educational problems in his teaching on education.

□□□

GENETIC ENGINEERING AND FUTURE OF MANKIND

Prof. Surya Kalita, M. Sc.
Deptt. of Botany

INTRODUCTION:

The science of genetics has made spectacular progress in recent years. It would be possible to modify the genetic constitution of an individual through genetic manipulation. Genetic Engineering, also known as Recombinant DNA Technology. can be defined as an invitro technique for inserting a foreign sequence of DNA in to the genetic make up of a cell and is subsequently expressed by that cell (Ingle 1982).

HISTORY:

H. G Khorana and his colleagues (1970) first synthesised artificial gene, Yeast alanine transfer RAN, which contained 77 nucleotides but it was unable to function in vivo. Later on in 1976 artificially synthesised gene of Eschericnia coli was inplanted in living bacterial cell which stayed and duplicated like its real life model. In 1980, a group of scientists in University of Califomia substituted a gene for resistance to anti-cancer drug from bone marrow of mice into a bacterium and envisaged that gene could function when introduced into cells of other species.

BASIC TECHNIQUES OF GENETEC ENGINEERING:

Genetic engineering or Recombinant DNA technology or Gene technology or Gene therapy involves a wide range of techniques which can be discussed under the following heads.

DNA Cloning : (Figure : 1)

The principal technique of genetic engineering is molecular cloning i. e. the isolation and propagation of identical molecules of DNA. Molecular cloning involves two stages– (i) the DNA of interest or insert DNA, is joined to a DNA molecule called cloning vector to form a recombinant DNA (r DNA) molecule or clone and (ii) the r DNA molecule is introduced into a compatible host cell in a process called transformation. By several cycle of cell division of the transformant, the single r DNA molecule has been precisely replicated many times.

Insert DNA is prepared by isolating DNA from cells and cutting it with enzymes called restriction endonucleases. Restriction endonucleases cleave the double stranded DNA at specific sequences into convenient siged molecules of 1000 to 10,000 base pairs (bp). In addition, restriction endonucleases facilitates the subsequent joining of DNA because, when they cut DNA, create two short single stranded regions of DNA called sticky ends If the nucleotide sequence of the sticky end at one end of DNA fragment is complementary to the nucleotide sequence of the sticky end on a different DNA molecule. the two sticky ends can have a base pairing. Once base paired, the ends can be efficiently joined covalently by the enzyme DNA ligase.

CLONING VECTORS : (Figure : 2)

Cloning vectors are double stranded DNA molecules that contain three essential features. They have (i) an origin of repilcation, (ii) at least one cleavage site or cloning site and (iii) a gene whose product distinguishes transformed host cells form untransformed cells.

Cloning vectors have been engineered from several different types of small DNA molecules. Plasmids (Lambda phage DNA) are circular DNA molecules that occur naturally in bacteria and in some unicellular eukaryotes, such as yeast: Some plasmid vectors can be transformed into either prokaryates or eukaryotes and are know as suttle vectors be cause they can transfer cloned DNA between, for

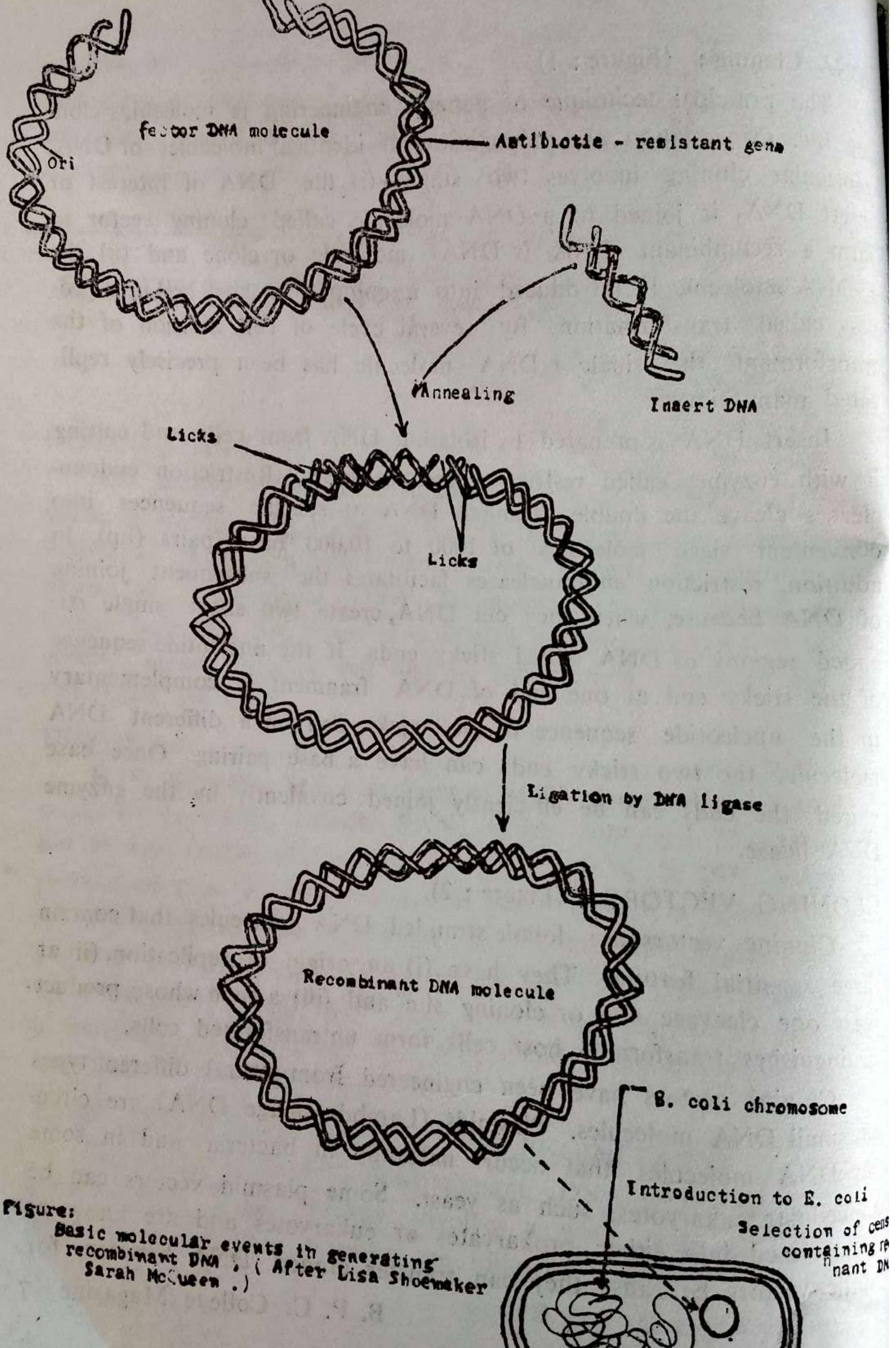

Figure:
Basic molecular events in generating recombinant DNA. (After Lisa Shoemaker Sarah McCueen.)

example, E. coli where the DNA can easily be propagated, and Yeast, where some eukaryotic genes are more easily expressed. These properties make plasmids ideal for in vitro and in vivo manipultions of r DNA.

Another type of cloning vector is derived from the viral DNA: They include bacteriel viruses or bacteriophages, which can introduce foreign genes into bacterial cells, such as E. coli and animal cell Viruses, which can introduce foreign genes into animal cells. Thus, sophisticated and specialised colning vectors are constantly being developed to facilitate new research.

DNA LIBRARIES : Genomic and Complementary : (Figure : 3)

The process of cloning and isolating DNA fragments begins with the construction of a DNA library. A DNA library consists of all recombinant plasmids or bacteriophage DNA molecules generated by ligating DNA fragments from a source of interest into vector. Different types of DNA libraries can be made depending upon the nature of the insert and the type of vector ; the choice of library is governed by the type of scientific problems faced. Genomic libraries are constructed by cloning all the DNA from an organism that might seem to the place to start in isolating a particular gene. One type of simpler and lees complex library represents not the genome but the messanger RNA (m RNA) population of the particular cell type. From such cell type the library is constructed where the m RNA is copied into complementary DNA (c DNA), and it is then joined to the cloning vector and transformed into cells to from a c DNA library. c DNA libraries are less complex and contain only the protein-coding sequences expressed in the cell type used and the likelihood of finding a desired clone is greater and the chances of finding the clone of interest can be increased still further.

SEARCH OF CLONE : Probe and Expression vector :

The most time consuming and difficult step in molecular cloning is the isolation of the desired clone from a typical library. Finding a particular recombinant in a DNA library requires some information

(II)

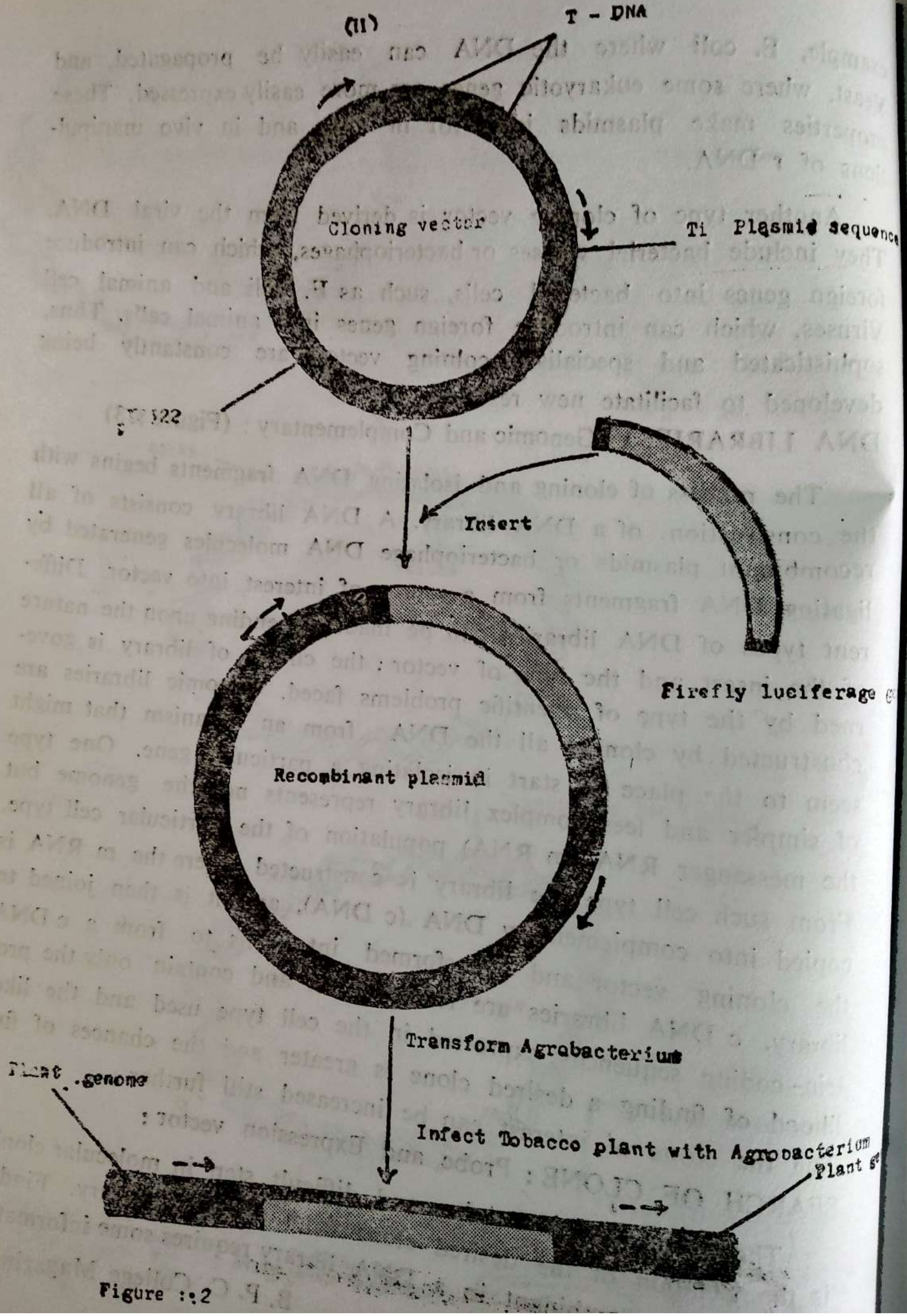
T - DNA
Cloning vector
Ti Plasmid sequence
Insert
Firefly luciferase
Recombinant plasmid
Transform Agrobacterium
Plant genome
Infect Tobacco plant with Agrobacterium
Plant ge

Figure :.2

about the desired recombinant which is used to generate a probe that specifically recognises the desired recombinant. Some probe detect the desired r DNA directly and others indirectly by detecting the RAN or protein–product of the gene. Vectors used allow the cloned DAN to be transcribed and translated so that the gene product can be detected and called expression vectors.

The function of the desired gene is known from the function of the protein product of the gene of interest. The cloned gene can be indentified by introducing r DNA molecules into a strain of E, coli that lacks a particular enzyme. If the transformed cells are grown under conditions where the enzyme is required, only transformants containing the gene for that specific enzyme will grow and this technique for identifying the desired recombinants is known as complementation. The technique has been used to clone many bacterial genes and even certain eukaryotic genes. To identify clones by detecting gene products of eukaryotes in E. coli, it is benificial to reconstruct a c DNA library from mature m RNA in an expression vector which contains all signals needed for E. coli to synthesize the protein- product of the gene.

MERITS :

Genetic engineering has brought about a significant in increase in the knowledge of genetics and biochemistry. Molecular cloning has enormously simplified two kinds of experiments- (i) determing the primary structure of gene and (ii) specifically altering genes. It also led to a renaissance in protnin chemistry since the technology allows protein to be studied by isolating, sequencing, manipulating and in mordern biochemistry, medicine, agriculture etc.

ACHIVEMENT IN MODERN MEDICINE :

Molecular biologists have made big strides in producing human insulin, interferon, human growth hormone, urokinase, thymosin, endophin, less expensive antibodies, pure vaccines for diphtheria, animal diarrhoea vaccine, germam measlas, mumps, polio, tetanus, malaria, hepaticis A, influenza, ligiennaires, disease, veneral disease, meningitis, rabies, pneumonia and cholera, hormane to treat kidney diseases and hypertension and bovine growth hormanes through genetic engineering. Many more products are in the offing and expected to enrich the drug industry within the next couple of years.

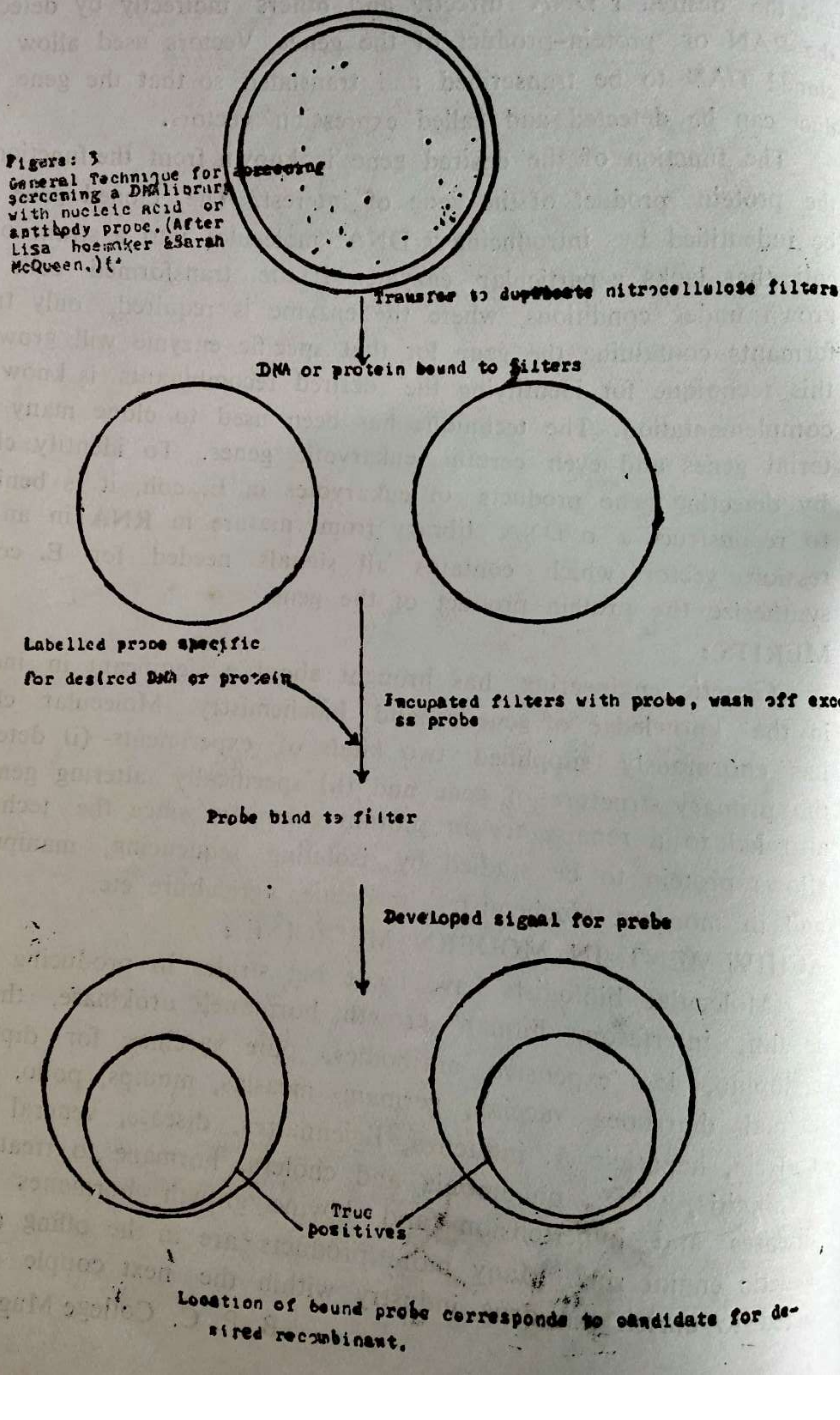

Figure: 3 General Technique for screening a DNA library with nucleic acid or antibody probe. (After Lisa hoemaker &Sarah McQueen.)

CROP IMPROVEMENT :

The technique of genetic engineering has been utilised for improvement of crops. Efforts are being made to (i) evolve plant types with high draught tolerence (ii) to increase crop productivity (iii) to produce crops with insect and pert resistance (iv) to convert cereals to nitrogen-fixing plants by transfering lectin, leghaemoglobin and nif- genes (v) to transfer genes from animal proteins to crop plants to improve the quality of seeds (vi) to improve photosynthetic efficiency by reassembling nuclear and chloroplast enzymes and (vii) to convert C_3 plants into C_4 plants.

DEMERITS :

The different gene combinations produced by genetic engineering may lead to the production of harmful combinations also, some scientists express fear that unregulated use of this technique might result in creating monsters and dangerous organisms. Genetic weapons have a unique place in modern battle field weapons in that they affect only living creatures. In the past there had been distinct preventive efforts in the shape of the 1925 Geneva protocol and 1972 Biological Convention. Japan was not a signatory to the 1925 protocol and according to British TV report broadcast in 1985, Japanese subjected eleven chinese cities to biological attack during 1940-44 periods. Thousands died and approximately 800 became victim of artificially disseminated plague. Vietnum war veterans have filed between 60 and 70 law suits against USA claiming compensation for all ill effects which they believe was the after-effect of genetic weapons used by the Americans. Some experts believe that there weapons are an alternative to nuclear armament. In preparation of a warfare of this type western industries have already developed a variety of equipments ranging from casuality bags, coated fabrics, decontamination kits, shelters, protective suits, overboots etc. These weapons are not only able to paralyse or immobilize troops on the battle-field but also have the capacity to affect the present and future generations.

CONCLUSION :

Genetic engineering is helping not only to answer the basic questions on biological process but also finding solutions to problems of hunger and health. This technology is exploited to increase productivity of plants and animals significantly and to lower the cost of production. This technology if applied judiciously, scrupulously and systematically holds a bright prospect of bringing human welfare and mankind will enjoy exciting possibilities. On the other-hand, unscrupulous and haphazard and unjudicious application may bring disaster to human race. So, rules and regulations must be strict enough to regulate genetic engineering researches.

★ The article was compiled when the author was an M. Sc. student

---

□□□

BEES

Mr. Jamal Uddin Ahmed
T. D. C. 2nd yr. [Arts]

Those are bees, live in the state capital
Sing the enchanted songs,
But yet, how the crowed of spectacles is !
They build a hive in the Capital
To store honey,
For them, not for all
Except a few only
Don't beleive them because,
They are deceiver
Never accept their tricks
For they are receiver.
In every December, they come
To their field,
To gather your sympathy
And to suck more blood.
Don't beleive them
Now famous for their pleasure
Try to know as mock-fighter,
Being a symbol of mystic fighter.
In that hive is a villain-clever
Represents the whole,
A noise maker of state atmosphere
Leads to a destructive goal.
How and what their strain was ?
Now fully opposite !
Why they keep it up
Seen more mystical and more negative.
Don't beleive them
Those are bees live in the state Capital
Sing the enchanted songs,
Never come to hear these ? OOO

GLIMPSES OF RESTORATION COMEDY.

Prof. Nirmal Ch. Bhoi
Deptt. of English

After two decades of moratorium on the play houses in England by Puritan Government under Cromwell English drama got a new base of life with the restoration of monarchy. Charles II reached the land of Dover in 1660 from France and issued a deecree to Thomas Killigrew and sir William D, Avent empowering them to re-open the play houses and to constitute two companies of players. The result was the creation of King's Company and the Dukes Company. This marked a turning point in the revival of a new type of comedy known as Restoration Comedy. It got the name 'Restoration' because its development coincided with the restoration of king Charles. The playrights of this age were concerned themselve with the veneer and polished personality of men and women—thei manner. Thats why it is also called the comedy of manners. Manners, being an artificial aspect of human life, can either be learn or acquired. On this count Restoration Comedy is sometimes bran ded as Artificial Comedy.

Comedy reflects the spirit of the age during a period of adju stment. It comments on the follies of the people without hurting anyone It tended to laugh people out of their follies, repress their decen tricity, exaggeration and deviation from the norms of society. I checks exuberence feature of any kind in human nature.

Seventeenth century is great in more than one ways. For it saw the meaning of renaissance was fully established it's new philosophy called everything in doubt ; it's spirit of enquiry, it's science and scepticism with the return of monarchy. The last traces of middle ages had gone and the new intellectual impulse that had begun with Copernicus, Galileo and Bacon. Newton published his philoso phiae Naturalis Principia Mathematica in 1687 and Thomas Hobbes his Leviathan in 1651. Both these books have helped bringing a fundamental change in the attitude to life by affirming man's belief in the material nature of the universe.

The new age thus shifted it's focus of attention from heaven to earth. Instead of putting faith in supernatural, they learnt to analyse the imperical facts rationally and in the process came to the world of 'how' from 'why' of our existence, Glorification of god was replaced by the assesment of man. Philosophy had demonastrated the mathematical orderliness of the universe, Now it was to find how well men fitted into it.

"The presence of the upper class at the centre of comic action" say P. A. W. Collins "marked off restoration comedy ,from its predecessors. Traditionally, comedy dealt with lower class person and one of the limitations which the restoration dramatist found in Elizablethan Comedy was its poor showing in gentleman." Restoration Comedy of manners deals with the activities, intrigues, and amorous achievement of gay, frivolous and rakish type of young men and women. The scene of their comedies were generally set in Chocolate houses, clubs and coffee centres. Fops and gallants of various colours with the company of gay ladies and fancy fashions were assembling here. Sex and love intrigues were carried on in a clandestine manner. One man's wife loved and flirted with another woman's husband. Injured reputation, money transaction and scandal mongering were ever floating in the air. A lot of sensless prattle indulged witticism and sparkling character were never found wanting.

Restoration Comedy proper in cludes the plays of Wycherley, Etherege and Congreve and the Comedies of Dryden. Dryden, the eldest, produced his play the Wild Gallant in 1663, which was followed by Sir Martin Mar-All, The Assignation and Marriage—a—la—Mode, His last Comedy Amphitron, was proudced in 1690. Sir George Etherege (1634-91) is the next in the line with the Comical Revenge or Love in a Tub (1664). She would if She Could (1668) and the Man of Mode or Sir Fopling Flatter. The last one proving his best craftmanship. Wycherley won popularity for his The Country Wife (1675), Love in a Wood or St. James Park (1671) and the Gentleman Dancing Master. His last Comedy was the Plain Dealer. William Congreve (1670-1729) was undoubtedly the best of them all.

His first play the old Bechelor was produced in 1693 and brought him instant success. This was followed by Double Dealer, Love for Love, and at the turn of the century his best and finest piece of restoration Comedy 'The Way of the World.' This took the restoration audience by storm. This is claimed as the finest flower of the restoration Comedy. Apart from this, two other Comic play wrights, Sir John Van Brugh and George Farquhar have Contributed their best to enrich the edifice of restoration comedy.

The Provoked Wife of Vanbrugh and Beaux Stratagem of Farquhar are two important comedies of this age. They are successful in Combining the sophisticated brilliance of the earlier dramatist with simple laughter and bustle and gaity of the road in their plays.

Vanbrugh defined the function of comedy as 'to show people what they should do, by representing them on the stage doing what they should not.' This shows the preoccupation of the restoration Comedy writers who loved exposing and rediculing the follies of their age. But the tone and temperament of each play wrights varied wtih the change of time. George Etherege did not have any serious moral preoccupations. He produced the Man of Mode which displayed with superb elegence the amorous life of witty ladies and gentleman. William Wycherly is more famous for his vivid and fresh portrayal of the activities of the age. His plays reflect a deeper and pungent hue on his biting Satire. In his best plays like the Country Wife and the Plain Dealer he had almost turned cynic and lashed his relentless mockery at the disillusioned figure immersed in the pleasurable world of gallantry and counatry. It was in the hands of Congreve. Restoration Comedy received a healing touch. It was retrived from the tyranny of cynicism and boisterous virility. He brought elegence and pleasure in his plays—pleasure which tickled without pricking. In his Old Bachelor Bellmour says to Vain'eve "Come, leave Buisness to olders and wisdom to fools, they have need of them. Wit be my faculty and pleasure, my occupation and let father Time shake his glass."

Heroes and heroines of restoration comedies are charming creatures. They have the necessary wit, intelligence, fashion, elegence,

sophistication and noble-breeding to sparkle and outshine others. The art of conversation was a special grace of the lady, and a weapon for a man. Millament, the heroine of Congreve's The Way of the World, is perhaps the wittiest heroine in Restoration Comedy. She is not only herself witty but demands wit in others too. The gallants are wellbred. To them flirtation is a fashionable pastime. There were free and uninhibited mixing of sexes on equal terms, and more importance was given to good breeding of a gallant than his looks, *youth, figure.* The gallants were wild and free. So also the ladies *emancipated* and gay. The heroines had cherished to be chased by the gallants and the longer and more difficult were the chase, the greater entertainment it provided to the ladies.

Hypocracy, love, sex, scandal, jealousy, intrigue, legacy conflict are some of the dominant feature of this comedy. The most memorable quotes in the Restoration comedy is Lady Fidget's "Do not use the world naked". Going to the utmost limit of promiseuity these ladies would profess virtue in order to deceive in a more convincing manner their unsuspecting husbands. Lady Fidget demonstrats this spirit of hypocracy in the Country Wife "why should you not think that we, women, make use of our reputation as you man of yours, only to deceive the world with less suspicion". Fops, simple tons, villains, and fools roam freely in the restoration mimic realms, untill they are caught and fixed to their respective places. Doriment Horner, Mr. Fainal, Mr. Fainal, Mrs. Marwood are as harmful as Witwood, Petulant, and lady Wishfort.

Restoration Comedy has to bear the onslaught of the different critics down the ages on several grounds. It is branded as immoral impure and escapist in nature. It is artificial and meant to Provide cheap entertainment to the People of an age who were "bare, trivial and gross." Charles Lamb, in his essay, 'on Artificial Comedy of the Last Century' advocates that Restoration Comedy Can never be called immoral' Or Unmoral. He terms it as the "autopia of gallantry or a land of Cuckoldry." It has no high seriousness and therefore should not come under any moral consideration:

Bonamy Dobree in his Restoration Comedy Published in 1924, sopke of the brilliance of it's style and the stigma of impurity and artificiality is never applicable to this Comedy. It was rather an accurate Picture of the Seventeenth Century society and was also realistic in Character. He interpreted it as 'revelation of value Conflict' in the society through it's Comedies. It gave a brilliant Picture of it's time rather than an insight into man."

But in 1937 everything was turned topsy-turvy when L. C. Knight refuses to see anything worth while in Restoraticn Comedy and ends his essay by observing. 'The Criticism that defenders Restoration Comedy need to answer is not that the Comedies are immoral' but that they are "trivial gross and dull." Further he remarks that Restoration Comedy does not adequately mirror the spirit of the age "it has no significant relation with the best thought of the time." It is therefore artificial, even by contemporary stundards. Turning to the question of the relationship between man and woman he finds in the plays not a 'fullblooded, frank attitude to sex but Unhealthy indulgence in the titillation that leads to it' Instead of rationalizing sex, restoration comedy refl:cts triviality and boredome of its time.

However, Restoration Comedy is never bereft of its admirers who see some thing worth while in it. Critics like F. W. Bateson, T. H. Fujimura and Norman Holland are Unscrupulously Vocal in their appreciation of the moral and intellectual Vitality in Restoration Comedy. Norman Holland, an ardent Supporter of this genre, even goes on to describe these as the first modern Comedy.

REFERENCES

1. W. R. Goodman—Quintessenee of Literary Essay.
2. R. J. Rees—An introduction to English Satire.
3. Hugh walker—English Satire and Satirist.
4. J. N. Mundra / Dr. C. L. Sahni —Advance Literary Essays.

□□□

Mr. Kasimuddin Ahmed
First in Go-As-You Like

Miss. Babita Pathak
Best Singer & Actress

Mr. Akram Hussain
Best Athlete &

Foot Ball player

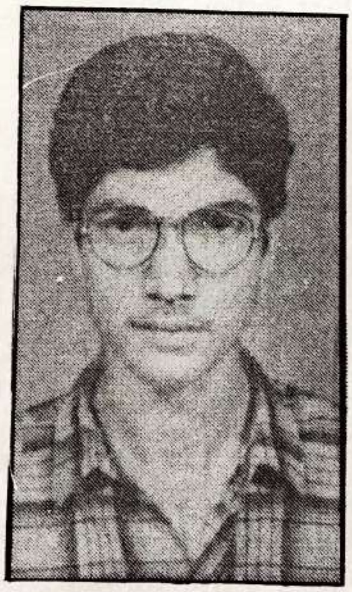

Mr. Jayanta Kr. Talukdar

Best Singer (Boys).

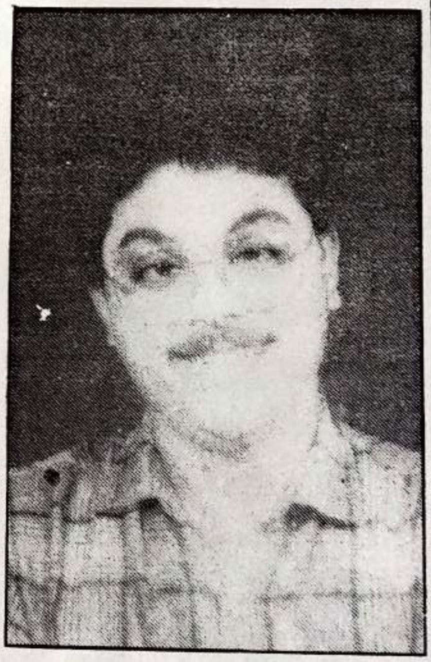

Mr. Ajit Kr. Das
Best Competitor in
Literary & Cultural
Section

BEST COMPETITOR IN THE COLLEGE WEEK. 1992-93

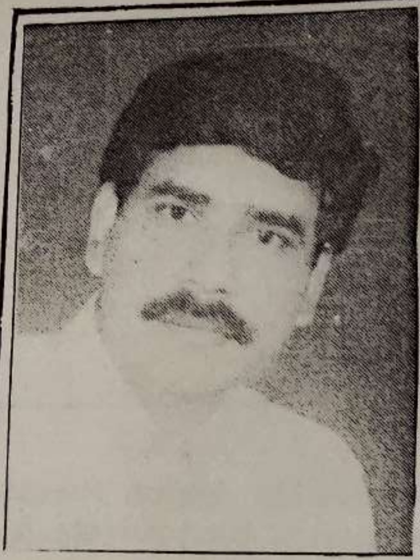

Mr. Omar Khayam
Best Actor

Mr. Anowar Hussain
Best Volley Ball player

Miss. Kanmai Begum
Best Lady Athlete

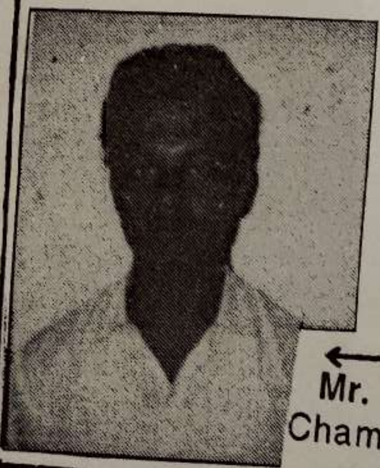

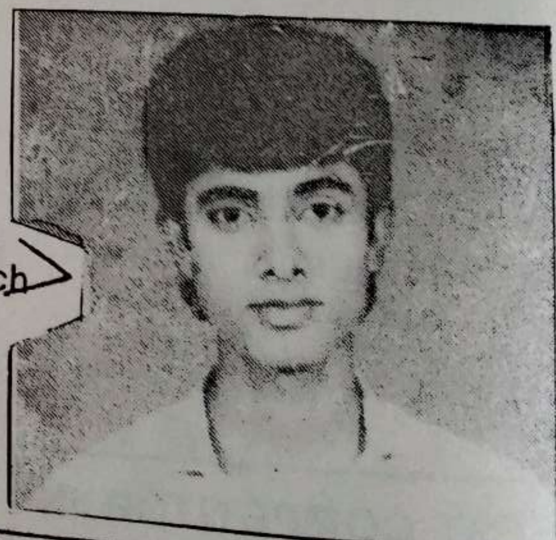

Mr. Vijan Das
Man of the Match
(Cricket)

Mr. Prasenjit Saikia
Champion in Badminton

Miss.Niva Rani Das (Best Actress), Mr. Jasmat Ali (Best in Minor Games), Mr. Zakir Hussain (Best Debator), Mr. Jayanta Kalita (Best Batsman Cricket), Mr. Ajoy Thakuria (Best Bowler) : Photos Not Available

RESULTS OF THE COLLEGE WEEK FESTIVAL

Session 1992-93

Literary Seetion :

English Poem Recitation

Ist : Mr. Lutfor Rahman,
T. D. C. 1st yr (Arts)
2nd : Mr. Dhiraj Kr. Barman
T. D. C. 3rd yr (Arts)
3rd : Mr. Nigomananda Thakuria
T. D. C. 2nd yr (Arts)
Miss. Dulumoni Medhi
H. S. Ist yr (Arts)

Assamese Poem Recitation

Ist : Miss. Niva Rani Kalita.
T. D. C. 3rd yr (Arts)
2nd : Miss. Nandita Chowdhury
T. D. C. 3rd yr (Arts)
3rd : Miss Shiva Saikia
T. D, C. 3rd yr (Arts)

Arabic Poem Recitation

1st : Mr. Bahaj Uddin Ahmed
T. D. C. 2nd yr (Arts)
2nd : Mr. Digen Kr. Bora
T. D. C, 2nd yr (Arts)
3rd : Mr. Jamal Uddin Ahmed
T. D. C. 2nd yr (Arts)

Assamese Essay Writting on the Spot :

1st : Mr. Abhijit Chowdhury
H. S. 1st yr (Sc)
2nd : Mr. Jamal uddin Ahmed
T. D. C. 2nd yr (Arts)
3rd : Mr. Zakir Hussain
T. D. C. 2nd (Arts)

Short Assamese Story Writting on the Spot :

1st : Mr. Abhijit Chowdhury
H. S. 1st yr (Sc)
3rd : Mr Abhiram Kalita
T. D. C. 1st yr (Arts)
3rd : Mr Zakir Hussain
T. D. C. 2nd yr (Arts)

Assamese Poem Writting on the Spot :

1st : Mr. Zakir Hussain
T. D. C. 2nd yr (Arts)
2nd : Mr. Abhiram Kalita
T. D. C. 1st yr (Arts)

3rd : Mr. Omar Khayam
T. D, C. 3rd yr (Sc)

Assamese story Writtiug Competition :

1st : Miss. Niva Rani Kalita
T. D. C. 3rd yr (Arts)
2ud : Ajit kr. Das
T. D. C. 3rd yr (Arts)
3rd : Mr. Phanindra kr. Nath
T. D. C. 2nd yr (Arts)
Miss. Navanita Barman
T. D. C. 1st yr arts

Assamese Poem Writting Competition :

1st : Mr. Omar Khayan
T. D. C. 3rd yr (Sc)
2nd : Mr. Abdul Barique
H. S. 1st yr (Arts)
3rd : Mr. Lutfor Rahman
T. D. C. 1st yr (Arts)
Mr. Monomohan Das
T. D. C. Ist yr. (Arts)

Assamese Essay Writling Competition :

1st : Mr. Shah Unus Rahmatullah
T. D. C. 3rd yr (Arts)

2nd : Mr. Ajit Kr. Das
T. D. C. 3rd yr (A
3rd : Mr. Abhiram kali
T. D. C. 1st yr (

Jokes Competion

1st : Mr. Akbar Ali
T. D. C. 3rd yr
2nd Mr. Ajit Kr. Das
T. D. C. 3rd yr. (Art

3rd : Nil

English Poem Writting Competition :

1st : Nil
2nd Nil
3rd : Mr. Phanindra kr. N
T. D. C, 2nd yr

Best Literary Competitor of y

Mr. Ajit kr. Das
T. D. C. 3rd yr (

MUSIC SECTION

Folk Song

1st : Miss Babita Pathak
H S 1st yr (A
2nd Mr Monomohan D

T. D. C. 1st yr Arts

3rd : Miss. Mridula Pathak
H. S. 1st yr Arts

Chorus :

Ist : Miss. Babita pathak
Group leader H. S. 2nd yr Arts

2nd : Mr. Jayanta Kr. Talukdar
Group leader H. S. 2nd yr Arts

3rd : Mr. Ajit Kr Das
Group leader
T. D. C. 3rd yr Arts

Modern Assamese Song :

1st : Mr. Goutam Kalita
T. D. C. 1st yr (Arts)

2nd : Miss. Daizy Thakuria
T. D. C. 2nd yr (Arts)

3rd : Mr. Niranjon Kalita
T. D. C . 1st yr rts

Bargeet :

Ist : Mr, Jayanta Kr. Talukdar
H. S. 2nd (Sc)

2nd : Miss. Babita Pathak
H. S. 2nd yr (Arts)

3rd : Miss. Sandhya Pathak
T' D. C. 3rd yr (Arts)

Miss. Jutika Das
T. D. C. 1st yr (Arts)

Tribal Songs :

1st : Miss. Debamani Basumatary
T. D. C. 1st yr [Arts]

2nd : Mr. Jayanta Kr. Talukdar
H. S. 2nd yr [Sc]

3rd : Miss. Babita Pathak
H. S. 2nd yr [Arts]

Bhihu Geet :

1st : Mr. Dibakar Thakuria
H. S. 1st yr [Arts]

2nd : Miss. Babita Patak
H. S. 2nd yr [Arts]

3rd : Miss. Champa Rani Das
T. D, C. 2nd yr (Arts)

Pally Geet :

1st : Mr, Hikmot Ali Ahmed
H. S. 2nd yr (Arts)

2nd : Mr. Abu Shama Ahmed
T. D. C. 3rd yr (Arts)

3rd : Mr. Abu Shama Ahmed
H, S. 2rd yr (Arts)

Jyoti Sangeet :

1st : Mr. Jayanta Kr. Talukdar
H. S. 2nd yr (Sc)

2nd : Mr. Babita Pathak
H. S. 2nd yr (Arts)

3rd : Miss. Jutika Das
T. D. C. 1st yr (Arts)

Miss. Mridula Pathak
H. S. 2nd yr (Arts)

Jikir :

1st : Mr. Jayanta Kr. Talukdar
(Group leader) H. S. 2nd yr (Sc)

2nd : Mr. Ajit Kr. Das
(Group leader) T. D. C. 3rd yr (Arts)

3rd : Mr. Abu Shama Ahmed
(Group leader) T. D. C. 3rd (Arts)

Rabha Sangeet :

1st : Miss. Sandhya Pathak
T. D. C. 3rd yr (Arts)

2nd : Mr. Jayanta Kr. Talukdar
H. S. 2nd (Sc)

3rd : Miss Daizy Thakuria
T. D. C. 2nd yr (Arts)

Ghazal :

1st : Mr. Jayanta Kr. Talukdar
H. S. 2nd yr (Sc)

2nd : Mr. Monomohan Das
T. D. C. 1st yr (Arts)

3rd : Miss. Daizy Thakuria
T. D. C. 2dd yr (Arts)

Bhajan :

1st : Mr. Monomohan Das
T. D. C. 1st yr (Arts)

2nd : Mr. Joyanta Kr. Talukdar
H. S. 2nd yr (Sc)

3rd : Mr. Goutam Kalita
T. D. C, 1st yr (Arts)

Bana Geet :

1st : Miss. Mridula Pathak
H. S. 2nd yr (Arts)

2nd : Mr. Goutam Kalita
T. D. C. 1st yr (Arts)

3rd : Mr. Ajit Kumar Das
T. D. C. 1st yr (Arts)

Bhupendra Sangeet :

1st : Mr. Jayanta Kr Talukdar
H. S. 2nd yr (Sc)

2nd ; Mr. Goutam Kalita
T. D. C. 1st yr (Arts)

3rd : Mr. Ajit Kr Das
T. D. C. 3rd yr (Arts)

Bia Nam :

1st : Miss. Nandita Chowdhury
[Group leader] T. D. C. 3rd yr (Arts)

2nd : Miss. Babita Pathak
[Group leader] H. S. 2nd yr (Arts)

3rd : Miss. Niva Rani Kalita
[Group leder] T. D. C. 3rd yr (Arts)

Bihuwati Geet :

1st : Nil

2nd : Nil

3rd : Nil

Consolation Prize :

Miss. Hridaya Chowdhury
H. S. 2rd yr (Arts)

Miss. Babita Pathak
H. S. 2nd yr (Arts)

Bihu Geet Competition :

Ist : Nil

2nd : Nil

3rd : Nil

Consolation Prize

Mr. Khogen as (Group leader) H. S. 2nd yr (Arts)

Instrumental Music (Geetar)

1st Nil

2nd : Nil

3rd : Nil

Consolation Prize

Mr. Sakumar Roy
H. S. 2nd yr (Arts)

BEST-MUSIC-COMPETITOR OF THE YEAR :

Boys : Jayanta Kr. Talukdar
H. S. 2nd yr (Sc)

Girls : Miss. Babita pathak
H. S. 2nd yr (Arts)

CULTURAL SECTION

Jokes

Ist : Mr. Sukumar Roy
H. S. 2nd yr (Arts)

Mr. Ajit kr. Das
T. D, C. 3rd yr (Arts)

3rd : Nazmul Hoque
T. D. . 1st yr (Arts)

Mimicry

1st : Dhiraj Barman
T. D. C. 3rd yr (Arts)

2nd : Mr. Subath Rabha
H. S. 2nd yr (Sc)

3rd : Afzal Khan
T. D. C. 1st yr (Arts)

Mono-Acting

1st : Mr. Omar Khayam
T. D. C. 3rd yr (Sc)

2nd : Mr. Kamal Kalita
T. D. C. 2nd yr (Arts)

3rd : Mr. Nazmul Hoque
T. D. C. 1st yr (Arts)

One-Act-Play

1st : (Script) "Sanghat Aru Kabar'
Director : Mr. Omar Khayam
T. D. C. 3rd yr (Sc)

2nd : (Script) "Maraha Ful"
Director : Miss. Niva Rani Kalita
T. D. C. 3rd yr (Arts)

3rd : (Script) "Sanghat"
Director : Nazim Hikmot Ali Ahmed
T. D. C. 3rd yr (Arts)

BEST ACTOR OF THE YEAR

Mr. Omar Khayam
T. D. C. 3rd yr. (Sc)

BEST ACTRESS OF THE YEAR

Miss. Babita Pathak
H. S. 2nd yr (Arts)

Miss. Niva Rani Kalita
T. D. C. 3rd yr (Arts)

Fashion

Ist : Miss. Babita Pathak
H. S. 2nd yr (Arts

2nd : Mr. Abhiram Kalita
T. D. C. 1st yr (Arts

3rd : Miss. Debamani Basumatari
T. D. C. 1st yr (Arts)

Romantic Couple

1st : Mr. Chitra kr. Chetri
T. D. C. 3rd yr (Arts)
Miss. Shiva Saika
T. D. C. 3rd yr (Arts)

2nd : Mr. Ajit kr. Das
T. D. C. 3rd yr (Arts)
Miss. Niva Rani Kalita
T. D. C. 3rd yr (Arts)

3rd : Mr. Lutfor Rahman
T. D. C. Ist yr (Arts)
Mr. Nigamananda Thakuria
T. D. C. 2nd yr (Arts)

Modern Dance

1st : Miss. Babita Pathak
H. S. 2nd yr (Arts)

2nd : Miss. Hridaya Chowdhury
H. S. 2nd yr (Arts)

3rd : Mr. Ajit Kr. Das
T. D. C. 3rd yr (Arts)

Goalparia Dance

1st : Miss. Momina Ahmed
H. S. Ist yr (Sc)
Mr. Faraz Ali Ahmed
T. D. C. 1st yr (Arts)

2nd : Miss. Babita Pathak
H. S. 2nd yr (Arts)
Miss. Hridaya Chowdhury
H. S. 2nd (Arts)

3rd : Mr. Anowarul Hoque
H. S. 2nd yr (Arts)
Miss. Moryame Begum
T. D. C. 1st yr (Arts)

Go As You Like

1st : Mr. Kashim Uddin Ahmed
T. D. C. 3rd yr (Arts)

2nd : Mr. Faraz Ali Ahmed
T.D,C. 1st yr (Arts)

3rd : Mr. Digen Kr. Bora
T.D. C. 2nd yr (Arts)

BEST IN COLTUARL SECTION

Mr. Ajit kr. Das
T. D. C. 3rd yr (Arts)

ATHELETICS SECTION :

(BOYS)

100 mts Race

1st : Mr. Akram Hussain
H. S. 2nd yr (Arts)

2nd : Abdul Barique
T. D. C. 2nd yr (Arts)

3rd Mr. Kabir Hussain
H. S. 2nd yr (Arts)

200 mts Race

1st : Mr. Hatem Ali Ahmed
T. D. C. 2nd yr (Arts)

2nd : Mr. Abdul Barique
T. D. C. 2nd yr (Arts)

3rd : Subhash Das
T. D. C. 3rd yr (Arts)

400 mts Race

1st : Mr. Akram Hussain
H. S. 2nd yr (Arts)

2nd : Mr. Abdul Barique
T. D. C. 2nd yr (Arts]

3rd : Mr. Subhash Das
T. D. C. 3rd yr (Arts)

800 mts Race

1st : Mr. Kabir Hussain
H. S 2nd yr (Arts)

2nd : Mr. Abdul Barique
T. D. C. 2nd yr (Arts)

3rd : Mr. Balen Ch. Medhi
T. D. C, 1st yr (Arts)

1600 mts Race

1st : Mr. Kabir Hussain
H. S. 2nd yr (Arts)

2nd : Mr Balen Ch. Medhi
T. D. C. 1st yr (Arts)

3rd : Mr. Mosir Ali
T. D. C. 1st yr (Arts)

3200 mts Race

1st : Mr. Kabir Hussain
H. S. 2nd yr (Arts)

2nd : Mr. Balen Ch. Medhi
T. D. C. 1st yr (Arts)

3rd : Mr. Jamal Uddin Ahmed
H. S. 2rd yr (Arts)

Relay Race

1st : Mr. Balen Ch. Medhi
T. D. C. 1st yr (Arts)
Mr. Nilanjon Kalita
T. D. C. 1st yr (Arts)
Mr. Basanta Kalita
T. D. C. 1st yr (Arts)
Mr. Kabir Hussain
T. D. C. 1st yr (Arts)

Jeveline Throw

Ist : Mr. Nazir Hussain
T. D. C. 1st yr (Arts)

2nd : Mr. Chanakya Nath
T. D. C. 2nd yr (Arts)

3rd : Mr. Akram Hussain
H. S. 2nd yr (Arts)

Shot-Put

1st : Mr. Akram Hussain
H. S. 2nd yr (Arts)

2nd : Mr. Hatem Ali Ahmed
T. D. C. 2nd yr (Arts)

3rd : Mr. Binoy Kr Medhi
T D. C, 2nd yr (Arts)

Discus Throw

1st : Mr. Akram Hussain
H. S. 2nd yr (Arts)

2nd : Mr. Manidra Das
H. S. 1st yr (Arts)

3rd : Mi. Jayanta Kalita
H. S. 1st yr (Arts)

Long Jump

1st : Mr. Akram Hussain
H. S. 2nd yr (Arts)

2nd : Mr. Hatem Ali Ahmed
T. D. C. 2nd yr. (Arts)

3rd : Mr. A. Mannan Bhuyan
T. D. C. 3rd yr (Arts)

High Jump

Ist : Mr. Akram Hussain
H. S. 2nd yr (Arts)

2nd : Mr. Jamal Uddin Ahmed
H. S. 2nd yr (Arts)

3rd : Mr. Tankeswar Das
H. S. Ist yr (Arts)
Mr. Abdul Mannan
T. D. C. 2nd yr [Arts]

BEST ATHELETE OF THE YEAR

Mr. Akram Hussain.
H. S. 2nd yr (Arts)

(GIRLS)

100 mts Race

Ist : Miss. Ratna Devi
T. D. C. 3rd yr (Arts)
2nd : Miss. Kanmai Begum
H. S. 2nd yr (Arts)
3rd : Miss. Ulupi Pathak
T. D. C. 2nd yr (Arts)

200 mts Race

1st : Miss. Ulupi Pathak
T. D. C. 2nd yr (Arts)
2nd : Miss. Kanmai Begum
H. S. 2nd yr (Arts)
3rd : Miss. Boyanti Kolita
H. S. 1st yr (Arts)

400 mts Race

1st : Miss. Kalpana Talukdar
T. D. C. 2nd yr (Arts)
2nd : Miss. Kanmai Begum
H. S. 2nd yr (Arts)
3rd : Miss. Ulupi Pathak
T. D. C. 2nd yr (Arts)

800 mts Race

1st : Miss. Ulupi Pathak
T. D. C 2nd yr (Arts)
2nd : Miss. Kanmai Begum
H. S. 2nd yr (Arts)
3rd : Miss. Mira Das
H. S. 2nd yr (Arts)

Jeveline Throw

Ist : Miss Kanaklata Das
T. D. C. 3rd yr (Arts)
2nd : Miss. Chandana Talukdar
T. D. C. 1st yr (Arts)
3rd : Miss. Jasita Sarma
H, S. 2nd yr (Arts)

Shot-Put

Ist : Miss. Archana Pathak
H. S. 1st yr (Arts)
2nd : Miss. Jasita Sarma
H. S. 2rd yr (Arts)
3rd : Miss. Kanaklata Das
T. D. C. 3rd yr [Arts]

Discus Throw

1st : Miss. Kanmai Begum
H. S. 2nd yr (Arts)
2nd : Miss. Jasita Sarma
H. S. 2nd yr (Arts)
3rd : Miss. Nirupama Medhi
H. S. Ist yr (Arts)

Long Jump

1st : Miss. Ratna Devi
T. D. C. 3rd yr (Arts)
2nd : Miss. Archana Pathak
H. S. 1st yr (Arts)
3rd : Miss. Chandana Talukdar
T. D. C, 1st yr (Arts)

BEST ATHELETE OF THE YEAR

Miss. Kanmai Begum
H, S. 2nd yr (Arts)

MAJOR GAMES SECTION :

Inter-Class Cricket Competition

Champion- : H, S. 1st yr (Arts)
Captain Mr. Ajoy Thakuria
Runners Up : H. S. 2nd yr (Sc)
Captain Mr. Bijan Das
Man of the Match- Mr. Bijan Das
H.S. 2nd yr (Sc)
Best- man Bats Mr. Jayanta Kalita
H. S. 2nd yr (Sc)
Best Bowler. Mr. Ajoy Thakuria
H. S. 1st yr

Inter Class Foot Ball Competitiou

Champion : H. S. 2nd yr (Arts)
Captain- Mr. Akram Hussain
Runners Up : T. D. C 2nd yr (Arts]
Captain Mr. Motiur Rahman

Best Foot Ball Player

Mr. Akram Hussain

H. S. 2nd yr (Arts)

MINOR GAMES SECTION

Badminton : Mens' Events (Single)

1st : Mr. Prosenjit Saikia

H. S. 1st yr (Sc)

2nd : Mr, Tridib Basumatary

H. S. Ist yr (Sc)

Badminton (Single) Womens' Events

Champion : Miss. Ratna Devi

T. D. C. 3rd yr (Arts)

Runners up : Miss. Kalpana Das

H. S. 2nd yr (Arts)

Kabadi

Champion : H. S, 2nd yr (Arts)

1. Mr. Abdul Mannan Chowdhury (Captain)
2. ,, Shahidul Islam Sarkar
3. ,, Nurul Amin
4. ,, Jasmat Ali
5. ,, Hikmot Ali
6. ,, Rupak Kr. Das
7. ,, Kabir Hussain
8. ,, Shah Alom
9. ,, Jyotish Kalita
10. ,, Utpal Kr. Das
11. ,, Nazim Uddin Ahmed

Runners up : T. D. C. 2nd yr (Arts)

1. Mr. Motiur Rahman (Captain)
2. ,, Hatem Ali Ahmed
3. ,, Abdul Rahman
4. ,, Abdul Rahim Khandakar
5. ,, Abdul Mannan
6. ,, Abdul Barique
7. ,, Saifor Islam
8. ,, Binoy Ch. Medhi
9. ,, Abu Motiur Rahman
10. ,, Digen kr. Bora
11. ,, Abdul Mannan

BEST-MAN Mr. Jasmat Ali

H. S. 2nd yr (Arts)

Inter-Class Volly Ball Final

Champion : H. S. 2nd yr (Arts)

1. Mr. Akram Hussain (Captain)
2. ,, Jutikh Kalia
3. ,, Nurul Amin
4. ,, Dimbeswar Kakati
5. ,, Jasmat Ali
6. ,, Anowarul Hoque
7. ,, Soon Kalita
8. ,, Jongeshwar Kalita
9. ,, Goutom Talukdar

Runner up : T. D. C. 1st yr (Arts)

1. Mr. Shahjahan Ali. (Captain)
2. ,, Nosib Ali
3. ,, Mokbul Hussain
4. ,, Anowar Hussain
5. ,, Abdul Mazid Mondal
6. ,, Abdul Hoque
7. ,, Herombo Kalita
8. ,, Mehmudur Rahman
9. ,, Abdul Wahab

BEST-MAN Mr. Anowar Hussain
T. D. C. 1st yr (Arts)

DEBATE & SYMPOSIUM SECTION

Debate Competition (Assamese)

1st : Mr. Zakir Hussian
T. D. C. 2nd yr (Arts)
2nd : Mr. Zakir Hussain
T. D. C. 2nd yr (Arts)
3rd : Mr. Jamal Uddin Ahmed
T. D. C. 2nd yr (Arts)
Mr. Master Shelim
H. S. 1st yr (Arts)

Debate Competition (English)

1st : Mr. Zakir Hussain
T. D. C. 2nd yr (Arts)
2nd : Mr. Jamal Uddin Ahmed
T. D. C. 2nd yr (Arts)
3rd : Mr. Jakir Hussain
T. D. C. 2nd yr (Arts)

Quize Competition

Ist : Mr. Lutfor Rahman
T. D. C. 1st yr (Arts)
Mr. Abhijit Chowdhury
H. S. 1st yr (Sc)
Mr. Dilip Medhi
T. D. C. 1st yr (Arts)
2nd : (A) Mr. Rupak Das
T. D. C. 2nd yr (Arts)
Mr. Nigamananda Thakuria
T. D. C. 2nd yr (Arts)
Mr. Niranjan Kalita
T. D. C. 1st yr (Arts)
(B) Mr. Jayanta Kr. Talukdar
H. S. 2nd yr (Sc)
Mr. Sofiur Rahman
H. S. 2nd yr (Sc)
Mr. Shasi Kalita
H. S. 2nd yr (Arts)
(C) Mr. Shah Unus Rahmatullah
T. D. C. 3rd yr (Arts)
Mr. Mirza Humayon Kabir
T. D. C. 3rd yr (Arts)
Mr. Zakir Hussain
T. D. C. 2nd yr (Arts)
3rd : Mr. Ayan Ali
T. D. C. 2nd yr (Arts)
Mr. Zakir Hussain
T. D. C. 2nd yr (Arts)
Mr. Abdul Rezzaque
H. S. 2nd yr (Arts)

Extempore Debate

1st : Mr. Dharma Kalita
T. D. C. 3rd yr (Arts)
2nd : Mr. Jamal Uddin Ahmed
T. D. C. 2nd yr (Arts)
3rd : Mr. Zakir Hussain
T. D. C. 2nd yr (Arts)

Extempore Speech

1st : Mr. Dilbar Hussain
H. S. 1st yr (Arts)

2nd : Mr. Zakir Hussain
T. D' C. 2nd yr (Arts]
3rd : Mr. Jamal Uddin Ahmed
T. D. C, 2nd yr (Arts)
Mr. Altab Hussain Mazumdar
T. D. C. 3rd yr (Arts)

Assamese Symposium Competition

1st : Mr. Jamal Uddin Ahmed
T. D. C. 2nd yr (Arts)
2nd : Mr. Zakir Hussain
T. D. C, 2nd yr (Arts)
Mr. Dhiraj Barman
T. D. C. 3rd yr [Arts]
3rd : Mr. Zakir Hussain
T. D. C. 2nd yr (Arts)
Miss. Dulumani Medhi
H. S. 1st yr (Arts)

BEST DEBATOR

Mr. Zakir Hussain
T. D. C. 2nd yr (Arts)

INDOOR GAMES

Men's Events

Carrom Competition (Double)

1st : Mr. Mizanur Rahman
T. D. C. 2nd yr (Arts)
Mr. Nazrul Islam
T. D. C. 2nd yr (Sc)
2nd : Mr. Sanjoy Agarwala
H. S. 2nd yr (Arts)
Mr. Mukut Medhi
H. S. 2nd yr (Arts)

Carrom Competition (Single)

Ist : Mr. Mizanur Rahmau
T. D. C. 2nd yr (Arts)
2nd : Mr. Darmendra Talukdar
T. D. C. 2rd yr (Arts)

Best Carrom Player

Mr. Mizanur Rahman
T. D. C. 2nd yr (Arts)

Chess Competition

1st : Mr. Anup Kr. Thakuria
H. S. 1st yr (Arts)
2nd : Mr. Prasanta Pathak
H. S. 2nd yr (Arts)
3rd : Mr. Ajit Kr. Das
T. D. C. 3rd yr (Arts)

WOMEN'S EVENTS

CARROM COMPETITION (Single)

1st : Miss. Janmoni Bonikya
T. D. C. 2nd yr (Arts)
2nd : Miss. Hridaya Chowdhury
H. S. 2nd yr (Arts)
3rd : Miss. Jumi Patowary
H. S. 2nd yr (Arts)

CARROM COMPETITION (Double)

1st : Miss. Janmoni Banikya
T. D. C. 2nd yr (Arts)
Miss. Ulupi Pathak
T. D. C. 2nd yr (Arts)
2nd : Miss. Nirupama Medhi
H. S. 2nd yr (Arts)
Miss. Shaynda Pathak
H. S. Ist yr (Arts)

CAKE-MAKING COMPETITION

1st : Nil
2nd : Nil
3rd : Nil

CONSOLATION PRIZE

Miss. Navanita Barman
T. D. C. 1st yr (Arts)

WOOL-KNITTING COMPETITION

Ist : Miss. Hasina Begum
T. D. C. 3rd yr (Arts)
2nd : Miss. Sabita Kalita
H. S. 2nd yr (Arts)

HANDLOOM COMPETITION

1st : Miss. Nandita Chowdhury
T. D. C. 3rd yr (Arts)

2nd : Miss. Sabita Kalita
H. S. 2nd yr (Arts)

3rd : Miss. Navalipika Pathak
T. D. C. 2nd yr (Arts)

Knitting Competition (Head)

1st : Miss, Dipanjali Barkakati
T, D. C. 1st yr (Arts)

2nd : Miss. Makani Das
H. S. 1st yr (Arts)

3rd : Miss. Kalpana D
H. S, 2nd yr (Arts)

Knitting Competition (Machine)

1st : Miss. Dipanjali Barkakati
T. D. C. 1st yr (Arts)

2nd : Miss. Makani Das
H. S. 1st yr (Arts)

3rd : Miss. Jutika Das
T. D. C. 1st yr (Arts)

SOCIAL SERVICE

Social Workers

BOYS

1st : Mr, Mizanur Rahman
H. S. 1st yr (Arts)

2nd : Mr. Abdul Mannan Chowdhury
H. S. 2nd yr (Arts)

3rd : Mr. Kazi Jayanal Hoque
T. D. C. 3rd yr (Arts)
Mr. Sultan Mahmud
T. D. C. 1st yr (Arts)

GIRLS

1st : Miss. Kalpana Das
T. D. C. 2nd yr (Arts)

2nd : Miss. Mira Das
H. S. 2nd yr (Arts)

3rd : Miss, Krisna Baruah
H. S. 2nd yr (Arts)

TEACHING, NON-TEAEHING AND GRADE-IV EMPLOYEES OF THE COLLEGE

Principal : (Mr.) Deba Prasad Saikia
M. A. (Double)

Vice-Principal : (Mr.) Nirode Baran Das; M. A.

FACULTY OF ARTS

Deptt. of English

1. Prof. (Mrs.) Kalyani Das
M. A. (Head)
2. Prof. (Mr.) Nirmal Ch. Bhoi
M. A.
3. „ (Mr) Hrusikesh Singh
M. A., M. Phil,
4. „ (Mrs.) Monti Gogoi (Choudhury), M. A.

Deptt. of Economies

1. Prof. (Mr.) Nirode Baran Das
M. A. (Head)

2. „ (Mr.) Utsabananda Das, M. A.
3. „ (Mr.) Shah Alam, M. A.
4. „ (Mr.) Nirmal Kalita, M. A.

Deptt of Education

1. Prof. (Mrs.) Gadhuli Thakuria (Kalita) M. A. (Head)
2. „ (Mr.) Bibhuti Bhushan Panda M. A., M. Phil.
3. „ (Mr.) Amjad Hussain, M. A.
4. „ (Mrs.) Bhumija Barman (Kalita) M. A.

Deptt. of History

1. Prof. (Mr.) Abdus Samad, M. A., B. T. (Head)
2. „ (Mr.) Bipul Sarma Barpujari M. A.
3. „ (Mr.) Kushal Dutta, M. A.

Deptt of Pol Science

1. Prof. (Mr.) Dayananda Kr. Das M. A. (Head)
2. „ (Mrs.) Nurun-Nahar Begum M. A.
3. „ (Mr.) Abdul Hakim, M. A.
4. „ (Mr.) Nur Alam, M. A., B. T.

Deptt. of Assamese

1. Prof. (Mr.) Nagendra Nr. Dewan M. A., M. Phil.
2. „ (Mrs.) Dipti Rekha Pathak (Majumdar) M. A., M. Phil
3. „ (Mr.) Shyamacharan Thakuria M. A.
4. „ (Mr.) Sahazamal Mollah M. A, B. T.

Deptt. of Arabic

1. Prof. (Mr.) Hafiz Abdul Majeed M. M., M. A. (Head)
2. „ (Mr.) Abdus Salam, M. A.
3. „ (Mr.) Kurban Ali, M. A.

FACULTY OF SCIENCES

Deptt of Geography

1. Prof. (Mr.) Umesh Ch. Das M. Sc. (Head)
2. „ (Mr.) Bharat Ch. Kalita M. A.
3. „ (Mr.) Neel Kamal Bardoloi M. Sc., M. Phil
4. „ (Mr.) Dulal Debnath, M. A.
5. „ (Miss.) Anita Keot, M. A.
6. „ (Mr.) Bishnu Ram Talukdar M. A.

Deptt of Mathematics

1. Prof. (Mr.) Nara Bahadur Chetri M. Sc., M. Phil (Head)
2. „ (Mr.) Nipul Saikia, M. Sc.
3. „ (Mr.) Tiken Patowaai, M. Sc.
4. „ (Miss.) Gayatri Das, M. Sc., M. Phil
5. „ (Miss.) Momi Medhi, M. Sc.

Deptt of Statistics

1. Prof. (Mr.) Prabhat Chakravorty M. Sc, (Head)
2. „ (Mr.) Jatin Talukdar, M. A.

Deptt of Botany

1. Prof. (Mr.) Nur Alam, M. Sc. (Head)
2. ,, (Mr.) Surya Kalita, M. Sc. M. Phil
3. ,, (Mr.) Ranendra Kr. Das, M. Sc.

Deptt of Chemistry

1. Prof. (Mr.) Biplab Nag, M. Sc. (Head)
2. ,, (Dr) A. Bashar, M. Sc., M. Phil., Ph. D.
3. ,, (Mr.) Dhiresh Chakraborti, M. Sc.

Deptt of Physics

1. Prof. (Mr.) Biren Bora, M. Sc. (Head)
2. ,, (Mr.) Abu Bakkar Siddique, M. Sc.
3. ,, (Mr.) Balen Chowdhury, M. Sc.

Deptt of Zoology

1. Prof. (Miss.) Nabanita Pathak, M. Sc.
2. ,, (Mr.) Hemen Patowari, M. Sc,
3. ,, (Mrs.) Chitra Devi (Bora), M. Sc
4. ,, (Mr.) Amulya Saikia, M. Sc. (Part-Time)

OFFICE STAFF

1. Mr. Subodh Kalita, B. A. [U. D. A.]
2. Mr. Nripen Kalita, B. A. [L. D. A.]
3. Mr. Basanta Thakuria [L. D. A.]
4. Mr. Nripen Pathak [L. D. A.]
5. Mr. Satyajit Kalita, B. A, [L. D. A.]
6. Miss. Kuladevi Kakati [L. D. A.]

LIBRARY STAFF

I. Mr. Dhiren Talukdar, B. A., B. Lib. Sc. (Librarian)
2. Mr. Jogeswar Goswami (Library Asstt)
3. Mr. Jagannath Thakuria (Library Asstt)
4. Mr. Sidananda Kalita (Library Bearer)
5. Miss. Latika Medhi (Library Bearer)

Grade-IV Employees

I. Mr. Amareddra Das (Offiee Peon)
2. Mr. Kalicharan Pathak (Office Bearer)
3. Mr. Dipak Kalita (Departmental Bearer)
4. Mr. Brajen Kalita Do
5. Mr. Dwijen Kalita Do
5. Mr. Tirtha kalita Do
7. Mr. Rabin Kalita Do
8. Mr. Prafulla Ch. Kalita Do
9. Mr. Khairul Islam Do
10. Mr. Mahendra Kalita Do
11. Mr. Sudhana Pathak (Day/Night Chowkidar)
12. Mr. Kumnd Kalita ,, ,,
13. Mr. Bindwewar Roy ,, ,,

⊙⊙⊙

STUDENT UNION SECRETARIATE 1992-93

Mr. D.P. Saikia
Principal/President

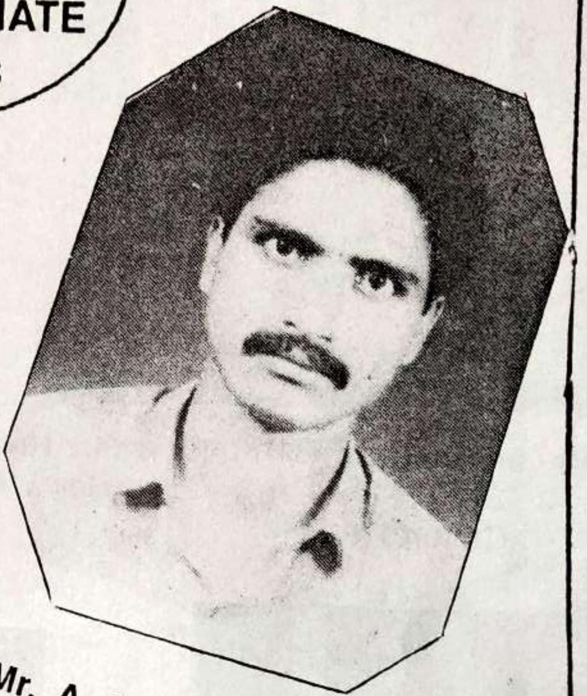

Mr. A. Mannan Bhuyan
Vice-President

Mr. A. Mazid Mandal
Gen. Secy.

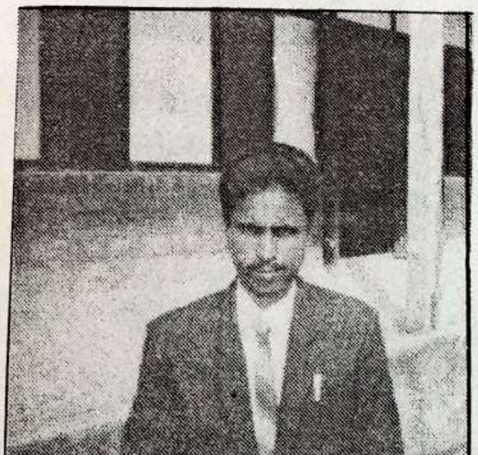

Mr. Anowar Hussain
Asstt. Gen. Secy.

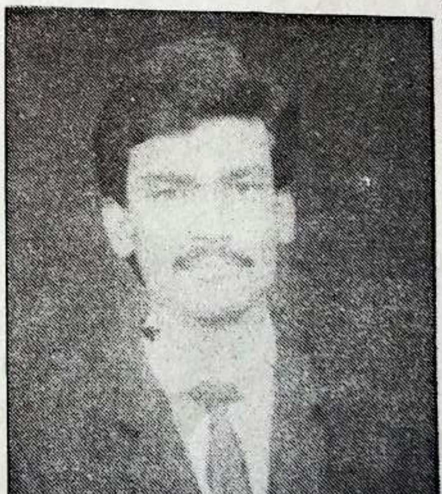

Mr. Aynal Haque
Secy. Literary & Magazine

Mr. Mehmodur Rahman
Secy. Music & Cultural Affairs

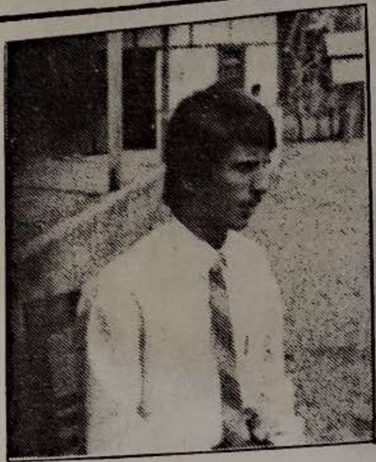

Mr. Hasanul Ahmed
Secy. Major Games

Mr. Abdul Wahab
Secy. Minor Games

Mr. Shahjan Ali
Secy. Athletics

Mr. SK. Moinul Haque
Secy. Debate & Symposium

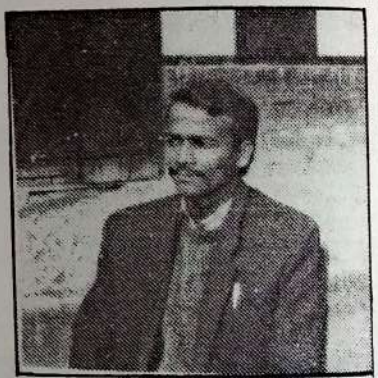

Mr. Mamod Ali
Secy. Boy's Common Room

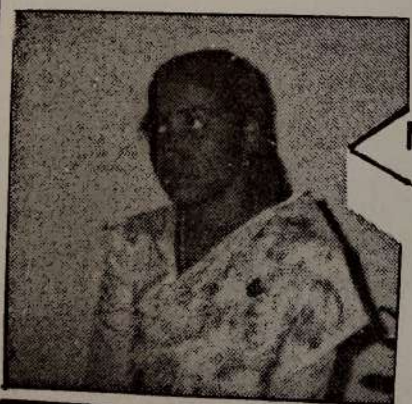

Miss. Moriyam Begum
Secy. Girls' Common Room

Mr. Omiruddin Ahmed
Secy. Social Service

ছাত্ৰ একতা সভাৰ কাৰ্য্যনিৰ্বাহক সমিতিৰ বিষয়ববীয়াসকল আৰু সম্পাদকীয় প্ৰতিবেদন

বিষয়ববীয়া সকল—

সভাপতি :

অধ্যক্ষ – শ্ৰী দেৱ প্ৰসাদ শইকীয়া

উপ-সভাপতি :

এম. আঃ মান্নান ভূঞা

সাধাৰণ সম্পাদক :

এম আঃ মজিদ মণ্ডল

সহকাৰী সাধাৰণ সম্পাদক :

মঃ আনোৱাৰ হোছেইন

সম্পাদক, সাহিত্য আৰু আলোচনী বিভাগ :

এম আয়নাল হ'ক

সম্পাদক, সংগীত আৰু সাংস্কৃতিক বিভাগ :

মঃ মেহবুবুৰ ৰহমান

সম্পাদক, গুৰুখেল বিভাগ :

এম. হাছানুল আহমেদ

সম্পাদক, লঘুখেল বিভাগ :

এম. আব্দুল ওৱাহাব

সম্পাদক, এথলেটিকচ্ বিভাগ :

এম. শ্বাহজাহান আলী

সম্পাদক, তৰ্ক আৰু আলোচনা চক্ৰ বিভাগ :

এম. ময়নুল হ'ক

সম্পাদক, ছাত্ৰ জিৰণী কোঠা :

এম. মামুদ আলী

সম্পাদিকা, ছাত্ৰী জিৰণী কোঠা :

মিচ্ মৰিয়ম বেগম :

সম্পাদক, সমাজ সেৱা বিভাগ :

এম. উমিৰ উদ্দিন আহমেদ

০০০

উপ-সভাপতিৰ প্ৰতিবেদন

প্ৰতিবেদনৰ আৰম্ভণিতে মই বিমলা প্ৰসাদ চলিহা মহাবিদ্যালয়ৰ সমূহ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীলৈ অভিনন্দন যাছিলোঁ। বিগত তেৰ বছৰ পিছত নিৰ্বাচনৰ জৰিয়তে এইবাৰ আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ একতা সভাখন গঠিত হয়। নিৰ্বাচনত বিনা প্ৰতিদন্দিতাত মোক উপ-সভাপতি ৰূপে নিৰ্বাচন কৰা বাবে সমূহ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীলৈ থাকিল মোৰ আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা।

অৰ্থনৈতিক ভাবে দুৰ্বল আৰু পিছপৰা অঞ্চলত মহাবিদ্যালয়খন অৱস্থিত হোৱা বাবে বহুক্ষেত্ৰত ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলে অসুবিধাৰ সন্মুখীন হব লগা হৈছে। বিভিন্ন অভাৱ অভিযোগেৰে মহাবিদ্যালয়খন জুৰুলা হোৱা বুলি কলেও অতিৰঞ্জিত কোৱা নহয়। শ্ৰেণীকোঠা ছাত্ৰ ছাত্ৰী আৰু শিক্ষাগুৰু সকলৰ উপযুক্ত জিৰণি কোঠা, প্ৰয়োজনীয় সংখ্যক কিতাপ পত্ৰ, বিজ্ঞান শাখাৰ আচবাব পত্ৰ, প্ৰয়োজনীয় সংখ্যক শিক্ষকৰ অভাৱ আদি নানা সমস্যাই মহাবিদ্যালয়খনত আছে।

দেশৰ ত্ৰুটিপূৰ্ণ শিক্ষা নীতি মহাবিদ্যালয়খনৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ ওপৰতো পৰিছে আৰু পৰাটোৱে স্বাভাৱিক। নানান ধৰণৰ ফিচ্ বৃদ্ধি, পাঠ্যক্ৰমৰ ঘন সাল-সলনি আদিয়ে দুখীয়া ছাত্ৰ ছাত্ৰীৰ উচ্চ শিক্ষাৰ দ্বাৰ ক্ৰমান্বয়ে ৰুদ্ধ কৰি আনিছে। গতিকে ছাত্ৰ সমাজ আজি এই সমস্যা সমূহৰ মুখা-মুখি হোৱাৰ কাৰণে আৰ্থ-সামাজিক, সাংস্কৃতিক আৰু ৰাজনৈতিক চেতনা লাভৰ প্ৰয়োজন হৈ পৰিছে।

মোৰ কাৰ্য্যকালত মহাবিদ্যালয় সপ্তাহকে আদি কৰি যিবোৰ কাৰ্য্যসূচী অনুষ্ঠিত হৈছিল সেইবোৰ সক্ৰিয় ভাবে অংশ গ্ৰহণ কৰি দিহা পৰামৰ্শ দিয়াৰ চেষ্টাৰ ত্ৰুটি কৰা নাছিলো। অৱশ্যে কাৰ্য্যকাল ছোৱাত বিশেষ উল্লেখনীয় কাম হোৱা বুলি আমি দাবী কৰিব নোৱাৰো।

আমাৰ মহাবিদ্যালয়খন এনে এক জন অৰণ্যত অৱস্থিত য'ত বিভিন্ন জাতি ধৰ্ম আৰু সম্প্ৰদায়ৰ লোক বসবাস কৰে। তাৰ প্ৰতিফলন মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলৰ মাজতো পৰিছে। পাৰস্পৰিক সন্মান, সহনশীলতা, ভাতৃত্ববোধ আৰু সমন্বয়ৰ জৰিয়তে ঐক্য সংহতি বজাই ৰখাৰ প্ৰয়োজন আছে আৰু এনে সংহতি মহাবিদ্যালয়খনত বৰ্ত্তমান।

সামৰণিত মোৰ কাৰ্য্যকালত যি সকল শিক্ষাগুৰু আৰু ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে দিহা পৰামৰ্শ দি মোক সহায় কৰিছে তেওঁলোকৰ প্ৰতি আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিছোঁ আৰু মহাবিদ্যালয় খনৰ উত্তৰোত্তৰ উন্নতি কামনা কৰিছোঁ।

জয়তু বিঃ প্ৰঃ চঃ মহাবিদ্যালয়

এম. আব্দুল মান্নান ভূঞা
উপ-সভাপতি ছাত্ৰ একতা সভা।

সাধাৰণ সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন

"তমসো মা জ্যোতিৰ্গময়" পোহৰ সন্ধানী ৰাইজৰ অশেষ ত্যাগ আৰু দুৰদৰ্শিতাৰ ফলশ্ৰুতি হিচাপে আজিৰ পৰা প্ৰায় একবিংশতম বছৰ আগতে কোনো এক শুভ লগ্নত অংকুৰিত হৈছিল এই বিমলা প্ৰসাদ চলিহা মহাবিদ্যালয়ৰ। মোৰ প্ৰতিবেদনৰ আৰম্ভণীতে এই মহান অনুষ্ঠানটি যি গৰাকী ব্যক্তিৰ নামত নামাকৰণ কৰা হৈছে, আৰু যি সকল পোহৰ সন্ধানী ৰাইজে জাতি ধৰ্ম নিৰ্বিশেষে এই খন মহান অনুষ্ঠানৰ জন্ম দিলে সেই সকললৈ থাকিল মোৰ শ্ৰদ্ধাঞ্জলি।

ছাত্ৰ একতা সভাৰ নিৰ্বাচনঃ— ১৯৭২ চনত এই খন মহাবিদ্যালয় স্থাপিত হৈছিল, যদিও ১৯৭৯ চনত 'অসম আন্দোলন' আৰম্ভ হোৱাৰ পৰা মনোনীত পদ্ধতিৰে ছাত্ৰ একতা সভা গঠন কৰা হৈছিল। অৱশ্যে এই সময়চোৱাত ছাত্ৰ একতা সভাৰ যাবতীয় কাম কাজ সুচাৰু ৰূপেই সম্পন্ন হৈছিল বুলি মোৰ মনে কয়। কিন্তু সময় পৰিবৰ্তনশীল আৰু পৰিবৰ্তনেই উন্নতিৰ সংকেত বহন কৰে। মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলে পুৰণি পদ্ধতিৰ পৰিবৰ্তন বিচাৰিলে। অসমৰ মাননীয় ৰাজ্যিক বন আৰু মীন মন্ত্ৰী শ্ৰীযুত গোপীনাথ দাস দেৱ, মাননীয় ৰাজ্যিক শিক্ষা মন্ত্ৰী শ্ৰীযুত শৰৎ বৰকটকী দেৱে, মাননীয় D. P. I দেৱ, কলেজ পৰিচালনা সমিতি, মহাবিদ্যালয়ৰ মাননীয় অধ্যক্ষ দেৱ আৰু ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ মাজত হোৱা আলোচনাৰ মাজেৰে নিৰ্বাচন প্ৰক্ৰিয়া পুনৰ প্ৰতিষ্ঠিত হ'ল। এই ক্ষেত্ৰত বন্ধুবৰ সৰ্বশ্ৰী আঃ হাই, আশ্ৰব, আলতাব, বছিৰ, পৰাণ, চম্পা, চুফিয়া, নবীৰ, জয়দেৱ, গফুৰ, ৰবীন, অনিল, জুলেখা, দিলোৱাৰা আদিৰ নাম উল্লেখ নকৰিলে তেওঁলোকৰ ত্যাগৰ প্ৰতি অকৃতজ্ঞ হম। অৱশেষত ছাত্ৰ একতা সভাৰ সংবিধানখনৰ সংশোধনৰ মাজেৰে ১/১০/৯২ তাৰিখত দীৰ্ঘদিনৰ পিছত পুনৰ নিৰ্বাচন সম্পন্ন হৈ যায়। এই নিৰ্বাচনৰ মাজেৰে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ আহ্বানক আওকান কৰিব নোৱাৰি মই সাধাৰণ সম্পাদকৰ গুৰু দায়িত্ব গ্ৰহণ কৰিছিলোঁ।

মহাবিদ্যালয় সপ্তাহঃ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ সুপ্ত প্ৰতিভা সমূহ বিকাশৰ মাধ্যম হ'ল মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ। ২৩/১১/৯২ তাৰিখৰ পৰা ২৮/১১/৯২ তাৰিখলৈ ছয় দিনীয়া কাৰ্য্যসূচীৰে মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ মহা ধুম ধামেৰে পালন কৰা হয়। ২৩/১১/৯২ তাৰিখত ৰাতিপুৱা ৮ বজাত মহাবিদ্যালয় সপ্তাহৰ পতাকা উত্তোলন কৰে মাননীয় অধ্যক্ষ শ্ৰীযুত দেৱ প্ৰসাদ শইকীয়া দেৱে আৰু মহাবিদ্যালয় সপ্তাহৰ শুভ উদ্বোধন কৰে মাননীয় অধ্যাপক শ্ৰীযুত ভাৰত চন্দ্ৰ কলিতা দেৱে। তেওঁলোকে মহাবিদ্যালয় সপ্তাহৰ মাজেৰে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে নিজৰ

নিজৰ সুপ্ত প্ৰতিভা সমূহ বিকাশিত কৰিব পাৰিব বুলি আশা প্ৰকাশ কৰো। মহাবিদ্যালয়ৰ খেল পথাৰত ক্ৰীয়া সমূহ অনুষ্ঠিত হয় আৰু স্থায়ী প্ৰেক্ষাগৃহ নথকাত মহাবিদ্যালয় শ্ৰেণী কোঠাত অস্থায়ীভাৱে সজোৱা প্ৰেক্ষা গৃহত সাংস্কৃতি, সংগীত, তৰ্ক, কুইজ, আৰু সাহিত্য প্ৰতিযোগিতা সমূহ সুকলমে সম্পন্ন কৰা হয়। এই বাৰৰ মহাবিদ্যালয় সপ্তাহৰ এটা ব্যতিক্ৰম হ'ল যে অইন বছৰৰ তুলনাত প্ৰতিযোগী-প্ৰতিযোগিনীৰ সংখ্যা অপ্ৰত্যাসিত ভাৱে বেছি আছিল ; আনকি কিছুমান প্ৰতিযোগিতাত এশতকৈয়ো অধিক ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে অংশ গ্ৰহণ কৰিছিল। অনিবাৰ্য্য কাৰণ বশতঃ মহাবিদ্যালয় সপ্তাহৰ মুকলি সভাখন ৩/৩/৯৩ তাৰিখত অনুষ্ঠিত কৰিব লগীয়া হয়।

মুকলি সভাখন পৌৰোহিত্য কৰে মাননীয় অসমৰ বাজ্যিক বন আৰু মীন, মন্ত্ৰী শ্ৰীযুত গোপীনাথ দাস দেৱে। সভাত মুখ্য অতিথি আৰু বিশিষ্ট অতিথি হিচাবে উপস্থিত থাকে অৱসৰ প্ৰাপ্ত প্ৰধান শিক্ষক শ্ৰীযুত পঞ্চানন মেধি দেৱ, শ্ৰীযুত গোবিন্দ নাথ দেৱ আৰু ছমৰীয়া আঞ্চলিক পঞ্চায়তৰ সভাপতি মাননীয় আমজেদ আলী চাহাবে। আটাই সকল বক্তাই ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলৰ এই উৎপানদশীল সময় খিনিক গঠনমূলক কামত খটুৱাই নিজৰ চহৰ আৰু দেশৰ ভৱিষ্যত উজ্জ্বল কৰিব বুলি আশা প্ৰকাশ কৰে। তদুপৰি ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলে যাতে ক্ৰীড়া আৰু অধ্যায়নৰ মাজেৰে বৌদ্ধিক, মানসিক আৰু শাৰিৰীক উৎকৰ্ষ সাধন কৰাৰ বাবে যত্ন বান হয় তাৰ বাবে ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলক আহ্বান জনাই আমাক কৃতাৰ্থ কৰে।

বিভিন্ন উৎসৱ পালন :— পৰম্পৰাগত ভাৱে এই বাৰো আমাৰ মহাবিদ্যালয়ত ২৭/১/৯৩ তাৰিখত শ্ৰী শ্ৰী স্বৰস্বতী পূজা পালন কৰা হয় আৰু শিক্ষাৰ দেৱী শ্ৰী শ্ৰী স্বৰস্বতী মাৰ চৰণত শ্ৰদ্ধাঞ্জলী অৰ্পন কৰা হয়। ২৮/১/৯৩ তাৰিখত প্ৰতিমা বিসৰ্জনৰ মাজেৰে এই উৎসৱৰ সামৰণী মৰা হয়। ৩১/৮/৯৩ তাৰিখত পৱিত্ৰ ফাতেহা - ই- দোৱাজ দহম উৎসৱটি পালন কৰা হয় এক নতুন দৃষ্টি ভঙ্গীৰে। দিনটোত বিশ্বনবী হজৰত মহম্মদ (ছাঃ) ৰ জীৱনী, ৰচনা, কুইজ, আদি প্ৰতিযোগিতা পতাৰ ওপৰিও দিনৰ ১ বজাত মুকলি সভা অনুষ্ঠিত কৰা হয়। মুকলি সভাত সভাপতিত্ব কৰে ভূগোল বিভাগৰ মুৰব্বী অধ্যাপক শ্ৰীযুত উমেশ চন্দ্ৰ দাস দেৱে। সভাত বিশ্বনবীৰ জীৱনৰ বিভিন্ন দিশৰ ওপৰত আলোক পাত কৰে কালাতলি আঞ্চলিক কলেজৰ অধ্যক্ষ ইব্ৰাহিয়া কুমাৰ আহমেদ, অধ্যাপক আঃ মজিদ, শ্ৰীযুত গোবিন্দ নাথ আৰু অধ্যাপক আঃ ছালাম চাহাবে। মহাবিদ্যালয়ৰ উৎসৱ সমূহৰ ভিতৰত আটাইতকৈ আকৰ্ষণীয় উৎসৱ নৱাগত আদৰণি সভা উজ্জাপিত কৰা হয়। ১৮/১০/৯৩ তাৰিখত পুৱা ৯ বজাৰ পৰা এটি নিৰ্লজ্জ্য (নৱাগতৰ বাবে) আৰু উপভোগ্য পৰিচয় পৰ্ব আৰম্ভ হয়। মাননীয় অধ্যাপক ড° এ. বাসাৰ চাহাবে পৰিচালক হিচাপে উপস্থিত থাকি উক্ত পৰ্বটো অধিক আকৰ্ষণীয় আৰু উপভোগ্য কৰি তোলে। দুপৰীয়া ১ বজাৰ পৰা মুকলি সভাখন অনুষ্ঠিত হয়। সভাত মাননীয় ভাৰপ্ৰাপ্ত অধ্যক্ষ শ্ৰীযুত উৎসাৱা নন্দ দাস দেৱে পৌৰহিত্য কৰি মুখ্য অতিথি হিচাপে ৰাষ্ট্ৰীয় পুৰস্কাৰ প্ৰাপ্ত অৱসৰ পোৱা প্ৰধান শিক্ষক শ্ৰীযুত পঞ্চানন মেধি দেৱ আৰু বিশিষ্ট অতিথি হিচাপে ছমৰীয়া আঞ্চলিক পঞ্চায়তৰ সভাপতি মহঃ আমজেদ আলী চাহাবে উপস্থিত থাকি আমাক কৃতাৰ্থ কৰে। তেখেত সকলে ন-পুৰণি ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ এই মিলন মহামিলনৰ মন্ত্ৰ হওঁক বুলি আশা প্ৰকাশ

কৰে। তদুপৰি তেওঁলোকে নৱাগত ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলে কলেজ খনৰ ঐতিহ্য বজাই ৰাখি অতীতক পাহৰি সুদূৰ প্ৰসাৰী দৃষ্টিভঙ্গীৰে আগবাঢ়ি যাবঁক' বুলি সাৰুৱা বক্তব্য দি আমাক অনুপ্ৰাণিত কৰে। নৱাগত আদৰনি সভাত আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ ৰসায়ন বিভাগৰ মাননীয় অধ্যাপক ড° আবুল বাদাৰ চাবে তেখেতৰ কৰ্মব্যস্ততা আৰু নানা ঘাত প্ৰতিঘাতৰ মাজেৰে M.Phil. আৰু Ph.D. উপাধি লাভ কৰা বাবে ছাত্ৰ একতা সভাই শলমকৈ হলেও তেখেতক সম্বৰ্দ্ধনা জনায়।

আমাৰ কাৰ্য্যালয়ৰ সফলতা আৰু বিফলতা ঃ কোনো মানুহেই জীৱনত সম্পূৰ্ণ সফলতাৰ দাবী কৰিব নোৱাৰে। সফলতাৰ কাষে কাষে বিফলতা থাকিবই। সফলতাৰ দাবী কৰিব নোৱাৰো. তথাপি আমি সমাধা কৰা দিক্ কেইটা হল —(১) আমাৰ কাৰ্য্যকালত ছাত্ৰৰ জিৰণি কোঠাত বহুদিনীয়া অভাৱ হিচাপে টেলিভিজনৰ ব্যৱস্থা কৰা হয়।

(২) ১৯৯২ চনত গোঁসাইগাওঁ কলেজত অনুষ্ঠিত হোৱা গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়ৰ আন্তঃ মহাবিদ্যালয় ফুটবল টুৰ্নামেণ্টত (Inter College Football Tournament) আমাৰ মহাবিদ্যালয় একাদশে যোগদান কৰি অতি মনোমোহা খেল প্ৰদৰ্শন কৰিবলৈ সক্ষম হয়।

(৩) গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়ত আন্তঃ কলেজ যুৱ মহোৎসৱত আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ ৯ জনীয়া দলে যোগদান কৰে আৰু পদক অৰ্জ্জন কৰি মহাবিদ্যালয়লৈ সুনাম কঢ়িয়াই আনে।

(৪) আমাৰ কাৰ্য্যালয়ত বিগত তেৰ বছৰৰ ইউনিয়ন ফিচৰ যাৱতীয় হিচাব নিকাচ পৰীক্ষা কৰা হয়। ক্ৰীড়া আৰু জিৰণি কোঠাৰ হিচাপ সমূহ পৰীক্ষা কৰিব পৰা নগল। তথাপি মুঠ খৰচ আয়তকৈ বেছি হোৱা বুলিয়েই নিশ্চিত হ'ব পাৰিলোঁ।

(৫) খোৱা পানীৰ অভাৱ খিনি এইবাৰৰ ছাত্ৰ একতা সভাই পূৰণ কৰিব পাৰিলে।

ছাত্ৰ একতা সভাৰ স্থায়ী কাৰ্য্যালয় আৰু মহাবিদ্যালয়ৰ প্ৰধান প্ৰবেশ দ্বাৰ নিৰ্মানৰ বাবে চেষ্টাৰ অভাৱ আমাৰ মাজত নাছিল। তথাপি উপযুক্ত পুঁজিৰ অভাৱত এই কাম খিনি কৰিব পৰা নগল, অৱশিষ্ট কাম খিনি পৰৱৰ্তী চামে কৰিব পাৰিব বুলি আশাবাদী হৈ থাকিলো।

সেই সময়ত সাম্প্ৰদায়িকতা গোটেই ভাৰত বৰ্ষতে প্লেগৰ দৰে সিঁচৰিত হৈ পৰিছিল। বিশেষকৈ ১৯৯২ চনৰ ৬ ডিচেম্বৰত অযোধ্যাৰ ঐতিহাসিক বাবৰি মছজিদ ধ্বংশ প্ৰাপ্ত হোৱা বাবে ভাৰতবৰ্ষৰ সংবিধানেও চকুলো টুকিছিল। তথাপি ছাত্ৰ একতা সভাৰ প্ৰচেষ্টা, ছাত্ৰ-ছাত্ৰী আৰু অঞ্চলৰ ৰাইজৰ সহযোগিতাত এইখন মহাবিদ্যালয় সাম্প্ৰদায়িকতাৰ কুদৃষ্টিৰ পৰা সম্পূৰ্ণ মুক্ত আৰু পবিত্ৰ হৈ আছিল।

আমাৰ গৰিহনা :— ছাত্ৰ একতা সভাৰ কাৰ্য্য কালত কোনো প্ৰকাৰৰ সাম্প্ৰদয়িকতা বা অশৈক্ষিক পৰিবেশ সৃষ্টি কৰা কোনো ছাত্ৰ ছাত্ৰীক আমি প্ৰশ্ৰয় দিয়া নাছিলো। মহাবিদ্যালয়ৰ ঐতিহ্যত কালিমা সানিবৰ প্ৰয়াস কৰা দুজন ছাত্ৰক ২৭/২/৯৩ তাৰিখত মহাবিদ্যালয়ৰ পৰা বহিস্কাৰ কৰা হৈছিল। ইয়াৰোপৰি, মহাবিদ্যালয় সপ্তাহত সজোৱা অস্থায়ী আদৰণি প্ৰবেশ দ্বাৰ কোনোবা দুৰ্বৃত্তই ৰাতিৰ এন্ধাৰৰ সুযোগত ভাঙ্গি মহাবিদ্যালয় খনৰ অন্তৰত আঘাত হানিছিল। তদুপৰি মহাবিদ্যালয় সপ্তাহত কোনোবা মহাশয় ছাত্ৰই হাৰমনিয়াম, ফুটবল আদি স্থানান্তৰ কৰা

কাৰ্য্যৰ বাবে ছাত্ৰ একতা সভাই গবিহণা নিৰ্দি- লেও ধিক্কাৰ দিছে । "দুস্কৃতিকাৰী সকলে ভুল সংশোধন নকৰিলে অচিৰে জীৱনত বাতিৰ এন্ধা- ৰৰ দৰে এন্ধাৰ নামি আহিব ।" — অধ্যক্ষৰ অভিমত ।

মহাবিদ্যালয়ৰ গৌৰৱ :— কালাপানী সদৃশ ঠাইত অৱস্থিত মহাবিদ্যালয় হন বিভিন্ন দিশত বিশেষকৈ আৰ্থিক দিশত পিচপৰা যদিও কলেজ খনে পৰীক্ষাৰ ফলা ফলৰ দ্বাৰা অসমৰ ভিতৰত মূৰ দাঙি থিয় দিব পাৰিছে । বুৰঞ্জীত ময়নুল হকে 1st class 2nd Position আৰু H. S. (Sc.) ত হিমাদ্ৰী পাঠকে ৰসায়নত Distinction সহ 1st division পায় । আগতে উল্লেখ কৰা আন্তঃ কলেজ যুৱ মহোৎসৱত যোগদান কৰা আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰী মিচ্ দেৱমনি বসুমাতাৰিয়ে ৰাভা সংগীতত ব'টা লাভ কৰাটো আমাৰে নহয় মহাবিদ্যালয় খনোৰো গৌৰৱ ।

মহাবিদ্যালয়ৰ অভাৱ অভিযোগঃ প্ৰত্যেক অনুষ্ঠান প্ৰতিষ্ঠানৰ অভাৱ অভিযোগ থাকিবই । কিন্তু আমাৰ মহাবিদ্যালয়ত এনে কিছু মান অভাৱ অভিযোগ আছে যিবোৰ মহাবিদ্যালয় খনৰ শ্ৰীবৃদ্ধিত পলিঅ ৰূপে দেখা দিছে । কেইটা এবাব নোৱাৰা অসুবিধাৰ সময়োপযোগী আৰু কাৰ্যকৰী ব্যৱস্থা সংশ্লিষ্ট কৰ্তৃপক্ষই কৰিব বুলি দাবী কৰিছোঁ

১) মহাবিদ্যালয়ৰ বিজ্ঞান শাখালৈ ঘাটি মঞ্জুৰী অনুদান আগবঢ়োৱা ।

২) বিজ্ঞান শাখাৰ বাবে প্ৰয়োজনীয় আৰু আহল বহল পৰীক্ষাগাৰ নিৰ্মাণ কৰা আৰু আহিলা যোগান ।

৩) বিজ্ঞান শাখাৰ বাবে সুকীয়া গ্ৰন্থাগাৰ নিৰ্মাণ আৰু প্ৰয়োজনীয় কিতাপ, মেগাজিন, জাৰ্ণাল আদি যোগান ধৰা ।

৪) বিজ্ঞান শাখাৰ প্ৰত্যেক বিষয়তে অৱতি পলমে Major আৰু কলা বিভাগৰ অসমীয়াত F. G. Class আৰম্ভ কৰা ।

৫) ছাত্ৰ একতা সভাৰ স্থায়ী কাৰ্য্যালয় আৰু ছাত্ৰ ছাত্ৰীৰ বাবে বেলেগ বেলেগ জুথন জিৰণি কোঠা নিৰ্মাণ ।

৬) মহাবিদ্যালয়ত এখন স্থায়ী আৰু পূৰ্ণাঙ্গ প্ৰেক্ষা গৃহ আৰু ষ্টেডিয়াম নিৰ্মাণ ।

৭) ছাত্ৰ সকলৰ বাবে অনতিপলমে এখন ছাত্ৰা- বাস নিৰ্মাণ আৰু ছাত্ৰীনিবাস খনক পূৰ্ণ পৰ্য্যায়লৈ ৰূপ দিয়া ।

৮) এখন কম্পিউটাৰ ছেন্টাৰ আৰম্ভ কৰা ।

৯) প্ৰয়োজনীয় সংখ্যক শ্ৰেণী কোঠা নিৰ্মাণ কৰা আৰু প্ৰয়োজনৰ অনুপাতে শিক্ষক নিযুক্তি দিয়া ।

১০) শিক্ষক, ছাত্ৰ আৰু ছাত্ৰীৰ বাবে বেলেগ বেলেগ প্ৰস্ৰাৱগাৰ তথা শৌচাগাৰৰ ব্যৱস্থা কৰা ।

১১) N. C. C. আৰু Navy গোট স্থাপন কৰি ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ সুপ্ত প্ৰতিভাৰ বিকাশ ঘটোৱা ।

কৃতজ্ঞতা স্বীকাৰ : মোৰ কাৰ্য্যকালত যি- মান বিলাক শিক্ষক শিক্ষয়ত্ৰী ছাত্ৰ-ছাত্ৰী আৰু ৰাইজৰ আশীষ পাইছো সেই সকলৰ আটাইৰে নাম একেলগে আহি যায় । কিন্তু মই আটাইৰে নাম উল্লেখ কৰিব নোৱাৰাৰ অপৰাধ স্বীকাৰ কৰিছোঁ । তথাপি মোৰ কাৰ্য্যকালত সৰ্বোত প্ৰকাৰে দিহা পৰামৰ্শ দিয়া পথ- প্ৰদৰ্শক অধ্যক্ষ শ্ৰীযুত দেৱ প্ৰসাদ শইকীয়া দেৱ, ভাৰপ্ৰাপ্ত অধ্যক্ষ শ্ৰীযুত উৎসাবানন্দ দাস দেৱ, অধ্যাপক শ্বাহ আলম চাৰ, নুৰ আলম চাৰ, শ্বাহজামাল মোল্লা চাৰ, সূৰ্য্য কলিতা চাৰ, আঃ ছালাম চাৰ, আঃ মজিদ চাৰ, বিপুল বৰপূজাৰী চাৰ ড° বাসাৰ চাৰ, নিৰ্মল কলিতা চাৰ, এ, বি, ছিদ্দিক চাৰ, মুকুল নাহাৰ বাইদেউ, দীপ্তিৰেখা বাইদেউ,

ৰীণা দাস বাইদেউ, দয়ানন্দ দাস চাৰ, নৱনিতা পাঠক বাইদেউ, এন, ছি, ভুই চাৰ সকললৈ মোৰ আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিছোঁ। বন্ধুবৰ সৰ্বশ্ৰী নাজিৰ, ছাহজাহান, মছিৰ আলী, আঃ বাৰিক নসিৰ, নবীৰ, জুতিকা, নাজিম হিকমত, কন্দৰ্প, ৰেজিনা, চন্দনা, ৰুকিয়া, ছেলিম গফুৰ, দিলবৰ, বন্দেছ, অনুপ, চৌকত, আফাজ, নজমুল, হজৰত, মুকুল, ৰত্না, খোৱাজ, হাফিজ, ৰবিতা, উচমান গণি হাসমত আদিয়ে মোৰ বিভিন্ন কাম-কাজত সহায় সহযোগিতা আগবঢ়াই মোৰ কৃতজ্ঞৰ পাত্ৰ হৈছে। ইয়াৰোপৰি, আঞ্চলিক মুৰব্বী সকল, স্থানীয় প্ৰশাসন আৰু আঞ্চলিক পঞ্চায়তৰ সভাপতি আমজেদ আলী চাহাবলৈ আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা ও শলাগৰ শৰাই আগবঢ়োইছো।

বিদায়ৰ বেদনাৰেঃ মনত পৰিছে সেই দিন বোৰৰ কথা. ··· ··· ··· সুদিনত দুদিনত, প্ৰেমত প্ৰতিবাদত বহু ঘটনা পৰিঘটনা আনন্দে উল্লাসে ··· ··· ···, অথচ মই যেন ব্যক্ত কৰিব পৰা নাই মোৰ প্ৰকাশৰ অভিব্যক্তবোৰ। গতানুগতিক জীৱনৰ পৰা ফালৰি কাটি আহি মই কি পালো, নাপালো বা কি দিব পাৰিলো নোৱাৰিলো তাৰ হিচাপ নিকাচ কৰিব আপোনালোকে। আজি বিদায় মেলাত আৰু বিদায় যন্ত্ৰনাত মই মোৰ অজ্ঞাত ভুল বোৰৰ বাবে ক্ষমা প্ৰাৰ্থী হৈ আপোনালোকৰ ওচৰত দণ্ডায়মান।

বি পি চি মহাবিদ্যালয়ৰ বন্ধু-বান্ধৱী আৰু ছাত্ৰ একতা সভাৰ ভৱিষ্যত কাৰ্য্যত আল্লাই সহায় কৰক, মহাবিদ্যালয় খন মোৰ বাবে আৰু সমূহ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ বাবে এক প্ৰেৰণাৰ উৎস্ হওঁক আৰু এই উৎস্ৰ পৰা বিকিৰিত হোৱা ৰশ্মিয়ে আটাইৰে জীৱন আনন্দৰে উদ্ভাষিত হৈ উঠক এই কামনাৰে —

জয়তু বি পি চি মহাবিদ্যালয়

জয়তু ছাত্ৰ একতা সভা।

এম, আব্দুল মজিদ মণ্ডল।

সাধাৰণ সম্পাদক, ছাত্ৰ একতা সভা।

সহঃ সাধাৰণ সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন

প্ৰতিবেদনৰ প্ৰাক্মূহুৰ্ত্ততেই মই সেইজনক স্মৰণ কৰিলোঁ যিজনে মোক এই পৃথিৱীত মানৱ-ৰূপে পঠিয়াইছে। যিসকল ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ বলিষ্ঠ পদক্ষেপে ১৯৯২-৯৩ চনৰ বাবে মোক সহকাৰী সাধাৰণ সম্পাদক হিচাপে বিনা প্ৰতিদ্বন্দ্বিতাৰে নিৰ্বাচন কৰি এইখন অনুষ্ঠানৰ সেৱা কৰিবলৈ সুযোগ দিলে, সেই সকল বন্ধু-বান্ধৱীক মই আন্তৰিক শুভেচ্ছা জ্ঞাপন কৰিছোঁ।

যিসকল ছাত্ৰ ছাত্ৰী তথা শিক্ষাগুৰুৰ প্ৰচেষ্টাত বিমলা প্ৰসাদ চলিহা মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ একতা সভাৰ নিৰ্ব্বাচন প্ৰক্ৰিয়া যি পুনৰ প্ৰতিষ্ঠিত হ'ল সেই সকললৈ মই আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা জনাইছোঁ।

মই সহকাৰী সাধাৰণ সম্পাদক হিচাপে নিৰ্ব্বাচিত হোৱাৰ কিছুদিন পিছতে ২৩ নৱেম্বৰ/৯২ ৰ পৰা ২৮ নৱেম্বৰ '৯২ লৈ মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ অনুষ্ঠিত হৈ যায়। বিভিন্ন ভাষা, সংস্কৃতি আৰু ধৰ্মাৱলম্বী ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ মাজত একতা, বুজা-বুজি গঢ়িউঠাৰ আৰু সংস্কৃতিৰ আদান প্ৰদানৰ এক মাধ্যম হ'ল মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ। যিয়েই নহওঁক, এই মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ অতি মধুৰ পৰিৱেশৰ মাজেৰেই সম্পন্ন হৈ যায় আৰু প্ৰতিটো বিভাগৰ লগতে মই ওতপ্ৰোত জড়িত হৈ আছিলোঁ। ৩/৩/৯৩ তাৰিখত অনুষ্ঠিত হোৱা মুকলি সভাখন সুকলমে অনুষ্ঠিত হৈ যায়। সেই সময়ত সাধাৰণ সম্পাদক জন বিশেষ অসুবিধাত উপস্থিত থাকিব নোৱাৰা বাবে মুকলি সভাখনৰ যাৱতীয় দায়িত্ব মইয়ে বহন কৰিব লগীয়া হৈছিল। মুকলি সভাখনত স্থানীয় বিধায়ক তথা অসমৰ বন আৰু মীন মন্ত্ৰী মাননীয় শ্ৰীযুত গোপী নাথ দাস দেৱে সভাপতিৰ আসন গ্ৰহণ কৰি, মুখ্য অতিথি হিচাপে ৰাষ্ট্ৰীয় পুৰস্কাৰ প্ৰাপ্ত ও তৰসৰ পোৱা প্ৰধান শিক্ষক শ্ৰীযুত পঞ্চানন মেধি ডাঙৰীয়া আৰু বিশিষ্ট অতিথি হিচাপে ছমৰীয়া আঞ্চলিক পঞ্চায়তৰ সভাপতি মাননীয় আমজেদ আলী ডাঙৰীয়া উপস্থিত থাকি আমাক কৃতাৰ্থ ও উৎসাহিত কৰে।

মোৰ কাৰ্য্যকালৰ ভিতৰত ২৭/১/৯৩ তাৰিখ বুধবাৰে এক গাম্ভীৰ্য্যপূৰ্ণ আৰু ভক্তিপূৰ্ণ পৰিৱেশৰ মাজেৰে শ্ৰীশ্ৰী সৰস্বতী পূজা উদ্‌যাপন কৰা হয়। প্ৰতিমা আনয়ন, পুষ্পাঞ্জলি অৰ্পন, প্ৰতিমা বিসৰ্জ্জন আদি কাৰ্য্যসূচীৰ মাজেৰে উৎসৱটিৰ সামৰণি মৰা হয়। মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰ একতা সভাৰ উদ্যোগত ৩১/৮/৯৩ তাৰিখত পবিত্ৰ ফাতেহা-ই দোৱাজ দাহম অনুষ্ঠানটি মিলাদ মেহ্‌ফিল, ৰচনা প্ৰতিযোগিতা, কুইজ প্ৰতিযোগিতা আৰু মুকলি অধিবেশনৰ মাজেৰে সম্পন্ন কৰা হয়।

আমাৰ মহাবিদ্যালয় খন অতি পিছ পৰা অঞ্চলত হোৱা বাবে নানা সমস্যা থকাটো স্বাভাৱিক। তথাপি মহাবিদ্যালয় খনে তিনিটা

দহক ধৰি জ্ঞানৰ পোহৰ বিলাই অসমৰ শিক্ষা জগতত সুখ্যাতি অৰ্জন কৰি আহিছে। তাৰোপৰি এই অঞ্চলৰ আৰ্থিকভাবে ভাৰাক্ৰান্ত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক উচ্চ শিক্ষাৰ বাবে পথ প্ৰসস্ত কৰিছে । সংশ্লিষ্ট কৰ্তৃপক্ষলৈ মোৰ অনুৰোধ যাতে মহাবিদ্যালয় খনৰ সমস্যা ৰাজি সমাধান কৰিবলৈ যত্নপৰ হয় ।

মোৰ কাৰ্য্যকালত সৰ্ব্বোত প্ৰকাৰ দিহা পৰামৰ্শ আগবঢ়োৱা মাননীয় অধ্যক্ষ তথা ছাত্ৰ-একতা সভাৰ সভাপতি শ্ৰীযুত দেৱ প্ৰসাদ শইকীয়া দেৱক মই চিৰদিন সুঁৱৰিম। মহাবিদ্যালয়খনৰ শিক্ষক-শিক্ষয়িত্ৰী সকললৈ শ্ৰদ্ধাঞ্জলি অৰ্পন কৰিলো । মোক প্ৰতিটো মূহুৰ্ত্তত সহায় সহযোগিতা আগবঢ়োৱা বাবে নবীৰ, ছাত্তাৰ, আলতাব, মনোৱাৰা, আমিৰ হামজা, নাজিৰ, নজৰ, হাফিজা, ৰুকিয়া, জমিৰন, মিজানুৰ, নুৰুন নাহাৰ, ৰাবিয়া, কালাম, ৰাবিক, নসিব, মছিৰ, মোনছেৰ, ছাহজাহান, কন্দৰ্প, পূৰ্ণ কলিতা, আক্ৰাম, নাজিম, আব্দুল্লা, মজিদ, শ্বহৰ-ভানু, হবিবুৰ, জামাত, আবেদ, মোকাদ্দেছ আদিলৈ মোৰ মৰম তথা শুভেচ্ছা থাকিল ।

সদৌ শেষত মোৰ অজানিত ভুল ত্ৰুটিৰ মাৰ্জনা বিচাৰি আৰু বিঃ প্ৰঃ চঃ মহাবিদ্যালয়ৰ উত্তৰোত্তৰ উন্নতি কামনা কৰি মই মোৰ প্ৰতিবেদনৰ ওৰণি টানিলোঁ ।

খোদা হাফিজ

জয়তু বিঃ প্ৰঃ চলিহা মহাবিদ্যালয়,

ছাত্ৰ একতা সভা,

এম, আনোৱাৰ হুছেইন।

সহঃ সাঃ সম্পাদক,

ছাত্ৰ একতা সভা ।

সাহিত্য আৰু আলোচনী বিভাগৰ সম্পাদকীয় প্ৰতিবেদন

প্ৰতিবেদনৰ পাতনিতে বিমলা প্ৰসাদ চলিহা মহাবিদ্যালয়ৰ চিৰ পূজনীয় সমূহ অধ্যাপক আৰু অধ্যাপিকালৈ মোৰ সশ্ৰদ্ধ প্ৰণাম আৰু ১৯৯২-৯৩ ইং বৰ্ষৰ ছাত্ৰ একতা সভাৰ সাহিত্য আৰু আলোচনী বিভাগৰ সম্পাদক হিচাবে নিৰ্বাচিত কৰা সুহৃদ আত্মজ সকললৈ আন্তৰিক ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিছোঁ। বিমলা প্ৰসাদ চলিহা মহাবিদ্যালয় দৰে গৌৰৱ মণ্ডিত শিক্ষানুষ্ঠান এখনৰ এই গধুৰ দায়িত্ব অৰ্পন কৰাত মই কৃতাৰ্থ। মোৰ কাৰ্য্যকালত সুহৃদ আত্মজ সকলৰ আশা-আকাঙ্খা কিমানখিনি বাস্তবায়িত কৰিব পাৰিলো তাৰ বিচাৰৰ ভাৰ সুহৃদ সকললৈ অৰ্পন কৰিলোঁ।

প্ৰাচীৰত ফল্গু :— সৃষ্টিশীল আৰু মননশীল লেখনীৰ দাবীত হেপাহেৰে হিয়ামেলি দিয়া 'ফল্গু'ক এবুকু ক্ষুধা থকা সাহিত্য প্ৰেমী ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলে হতাশ কৰা নাছিল। মোৰ কাৰ্য্যকালত 'ফল্গু'ৱে চাৰিবাৰ ন-কইনাৰ সাজেৰে পাঠকৰ লগত কথা পাতিছিল। মনোজ্ঞ বিশেষ সংখ্যাবোৰ অংকণ কৰাৰ ইচ্ছা আছিল যদিও উপযুক্ত শব্দ,ছন্দ আৰু শিল্পকলাৰ অভাৱত সম্পাদনা নহল। তথাপিও ছন্দেৰে গঢ়া সাহিত্য প্ৰেমী ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলে নীৰৱতাক নেওচি 'ফল্গু'ৰ প্ৰবাহমান সোঁতক ক্ৰমাগত আগবঢ়াই নিছিল। যি সকলৰ হাতৰ পৰশে 'ফল্গু'ৰ ধাৰাবাহিকতা অক্ষুন্ন ৰাখিলে সেই সকল আত্মজৰ ওচৰত মই চিৰ কৃতজ্ঞ। শিক্ষানুষ্ঠান এখনত ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলৰ প্ৰতিভা বিকাশত প্ৰাচীৰ পত্ৰিকাৰ যথেষ্ট প্ৰয়োজন আছে। আগলৈকে যাতে উত্তৰ সম্পাদক সকলে প্ৰাচীৰ পত্ৰিকা নিয়মিত সম্পাদনা কৰি ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ সুপ্ত প্ৰতিভা বিকাশৰ বাট মোকলাই দিয়ে, তাৰে শুভকামনা কৰিলোঁ।

মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ —

মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ সমাৰোহত বিভিন্ন কাৰ্য্যসূচী হাতত লৈছিলোঁ যদিও চিৰচলন্ত আৰ্থিক সমস্যাৰ বাবে কিছুমান দিশত চকুদিও আঁতৰাই আনিব লগা হৈছিল। আৰ্থিক তাড়নাত নৱসংযোজনৰ চিন্তা অথলে গ'ল। কাৰ্য্যসূচীৰ পৰা কিছুমান বিষয় বাদ দিব লগা হোৱা দুৰ্ভাগ্যটো মোৰ দৰে প্ৰতিযোগীৰ সদস্যৰে হৈছিল। তথাপিও সকলো সমস্যাক আতৰাই মোৰ বিভাগৰ তত্বাৱধায়ক অধ্যাপক মাননীয় ড° আবুল বাসাৰ ছাৰৰ দিহা পৰামৰ্শৰে পৰিচালিত হৈ মহাবিদ্যালয় সপ্তাহৰ কাৰ্য্যসূচীবোৰ চলাই নিছিলো। ছাত্ৰ ছাত্ৰী আৰু শিক্ষাগুৰু সকলেও মোলৈ যথেষ্ট সহায়-সহযোগিতাৰ হাত আগবঢ়াইছিল। ধৈৰ্য্য আৰু অদম্য ইচ্ছা বুকুত বান্ধি যি সকল প্ৰতিযোগীয়ে সাহিত্য বিভাগৰ কাৰ্য্যসূচীবোৰ সাফল্য মণ্ডিত কৰিলে তেওঁলোকক মোৰ শুভাশীষ জনাইছোঁ আৰু যি

সকল অধ্যাপক অধ্যাপিকাই দিহা পৰামৰ্শ দি মোক অনুপ্ৰাণিত কৰিলে তেখেত সকলক শ্ৰদ্ধাৰে সোঁৱৰিছোঁ।

মুখ পত্ৰৰ আত্ম কথা :—

ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ সকলৰ স্নেহ বাৰ্তা প্ৰশ্নবোৰে (আলোচনী কেতিয়া ওলাব ? ইমান পলম হয় কিয় ? ইত্যাদি) মোক অতিকৈ জুৰুলা কৰি পেলাইছিল। মোৰ নিৰ্বিকাৰ উত্তৰ "অলপ কাম বাকী, কিছুদিনৰ ভিতৰতে প্ৰকাশ পাব" এইবোৰেৰে তেওঁলোকক শান্তনা দিয়াৰ বাহিৰে মোৰ আন একো উপায় নাছিল। ইতিমধ্যে আলোচনী প্ৰকাশৰ কল্পনা জল্পনা বোৰ মাজতে প্ৰায় এৰিয়ে পেলাইছিলো। যাৰ ফলত নিৰ্দ্দিষ্ট সন্ধিক্ষণত আলোচনীখন আপোনালোকৰ হাতত তুলি দিব পৰা নাই। পলমকৈ হলেও ধাৰাবাহিকতা অক্ষুন্ন ৰাখি ১৯৯২-৯৩ সংখ্যাটি আপোনালোকৰ হাতত তুলি দিবলৈ পাই আনন্দিত হৈছোঁ। বিমলা প্ৰসাদ চলিহা মহাবিদ্যালয়ৰ দৰে গৌৰবোজ্জ্বল শিক্ষানুষ্ঠানৰ মুখপত্ৰখনৰ গুণগত মানদণ্ড কিমানখিনি ৰক্ষা কৰিব পাৰিলো সেয়া মোৰ সন্দেহ। আগলৈ উত্তৰ সম্পাদক সকলে যেন আলোচনীখন নিৰ্দ্দিষ্ট সময়ত প্ৰকাশ কৰি ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলৰ চাহিদাৰ যোগান ধৰে তাৰ বাবে তেওঁলোকৰ ওচৰত মোৰ বিনম্ৰ অনুৰোধ থাকিল।

কৃতজ্ঞতা নিবেদন :—

মোৰ কাৰ্য্যকালত যি সকল অধ্যাপক-অধ্যাপিকাই বিভিন্ন দিশৰ দিহা-পৰামৰ্শ আৰু সহায় সহযোগিতাৰে মোক উৎসাহিত কৰিলে তেখেত সকলৰ ওচৰত মই চিৰ কৃতজ্ঞ। লগতে আলোচনী সম্পাদনাৰ কামত মোক বিশেষ ভাৱে সহায় কৰা বন্ধু গালিব, হাছানুল, মজিদ, ময়নুল, অভিৰাম, আনৱাৰ, নজৰুল, আনোৱাৰ, নাজিৰ, ৰাজমামুদ আৰু প্ৰাক্তন আলোচনী আৰু সাহিত্য বিভাগৰ সম্পাদকদ্বয় সৌৰৱ ভাগৱতী আৰু নাজিম হিকমতৰ ওচৰত মই চিৰ ঋণী। বিশেষকৈ অধ্যক্ষ শ্ৰীযুত দেৱ প্ৰসাদ শইকীয়া দেৱ আৰু মোৰ বিভাগৰ তত্ত্বাৱধায়ক মাননীয় অধ্যাপক ড° আবুল বাসাৰ মহোদয়ে তেখেত সকলৰ সক্ৰিয় সহায় সহযোগিতা আৰু দিহা পৰামৰ্শই মোক কৃতজ্ঞ কৰিছে।

পৰিশেষত মোৰ অজানিত ভুল ত্ৰুটিৰ বাবে ক্ষমা বিচাৰি আৰু বিমলা প্ৰসাদ চলিহা মহাবিদ্যালয়ৰ ভৱিষ্যত উন্নতি কামনা কৰি আন্তৰিক শুভ কামনাৰে ●

জয়তু বিমলা প্ৰসাদ চলিহা মহাবিদ্যালয়।

এম, আইনাল হক
সম্পাদক,
সাহিত্য আৰু আলোচনী বিভাগ।

সংগীত আৰু সাংস্কৃতিক বিভাগৰ সম্পাদকীয় প্ৰতিবেদন

প্ৰতিবেদনৰ প্ৰাৰম্ভনিতে বিমলা প্ৰসাদ চলিহা মহাবিদ্যালয়ৰ সমূহ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক মোৰ আন্তৰিক ধন্যবাদ জনাইছোঁ যিসকলে মোক ছাত্ৰ একতা সভাৰ সংগীত আৰু সাংস্কৃতিক বিভাগৰ সেৱা আগবঢ়াব লৈ বিপুল ভোটত জয়ী হোৱাত পূৰ্ণ সমৰ্থন ও সহযোগিতা আগবঢ়াইছে।

"সুন্দৰৰ আৰাধনা ' জীৱনৰ গান' ; জীৱন যাত্ৰাত 'সত্যম্ শিৱম্ সুন্দৰম্'ৰ অন্বেষনেই সংস্কৃতি। সংস্কৃতি অবিহনে এটা জাতি নিষ্প্ৰাণ — নিৰ্জীৱ ! সংস্কৃতিয়েই এটা জাতিৰ মানদণ্ড নিৰ্দ্ধাৰণ কৰে। সংস্কৃতি যদি এজনী ৰূপহীৰ গাল, সংগীত থুতুৰিৰ তিলটো। সংগীতে সকলোৰে হৃদয়ত জেতুকাৰ ৰং সানে, হুহুৱায় — কন্দোৱায়। সংগীতৰ ভাষা আন্তৰ্জাতিক ভাষা। কবিৰ ভাষাত 'যি জনে ফুল আৰু সংগীত ভাল নাপায় তেওঁ মানুহক হত্যা কৰিবলৈ কুণ্ঠাবোধ নকৰিব।'

সাংস্কৃতি আৰু সংগীত বিভাগৰ গুৰুদায়িত্ব লৈ মূৰতলৈ অনভিজ্ঞতাৰ মাজেৰেই সন্মুখীন হওঁ মহাবিদ্যালয় সপ্তাহৰ। মহাবিদ্যালয় সপ্তাহত মোৰ বিভাগত বিভিন্ন প্ৰতিযোগিতা সমূহ আনন্দমুখৰ পৰিবেশৰ মাজেৰেই সমাপ্ত হয়। কলেজ সপ্তাহত অনুষ্ঠিত হোৱা সাংস্কৃতিক সন্ধিয়াৰ মানদণ্ড আছিল যথেষ্ট উন্নত মানৰ। অতি দুখেৰে সৈতে এটি কথা উল্লেখ নকৰি নোৱাৰিলোঁ। মহাবিদ্যালয় সপ্তাহত সংগীত আৰু সাংস্কৃতিক কাৰ্য্যসূচী সমূহ চলি থকা সময়ত কোনোবা অসৎ দুৰ্বৃত্তই (ছাত্ৰ?) হাৰমনিয়াম আৰু খোল চুৰ কৰি নি কাৰ্য্যসূচীত আউল লগাব খোজে। কিন্তু অধিক উদ্যোম আৰু সাহসেৰে কাৰ্য্যসূচী চলাই নিয়া হৈছিল আৰু আমি কৃতকাৰ্য্যও হৈছো। মোৰ বিভাগত সন্মুখীন হোৱা অসুবিধা সমূহৰ ভিতৰত স্থায়ী প্ৰেক্ষাগৃহৰ অভাৱ, আধুনিক ধৰণৰ বাদ্য যন্ত্ৰৰ অভাৱ, পুঁজিৰ অভাৱ আদিয়েই প্ৰধান।

ফাতেহা-ই-দোৱাজ দাহম, সৰস্বতী পূজা আদি যাৱতীয় উৎসৱ পুঁজিৰ অভাৱৰ মাজেৰেই চলাব লগীয়া হৈছিল। কিন্তু অনুষ্ঠান সমূহত সৰহ সংখ্যক ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে অংশ গ্ৰহণ কৰি এই অসুবিধা সমূহৰ মাজেৰেও মোক অনুপ্ৰেৰণা যোগাইছিল। প্ৰতিযোগিতা সমূহত অংশ গ্ৰহণ কৰা সমূহ প্ৰতিযোগী - প্ৰতিযোগিনী লৈ মোৰ মৰম আৰু বিজয়ী সকললৈ আন্তৰিক শুভেচ্ছা থাকিল। মোৰ কাৰ্য্যকালত গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়ত অনুষ্ঠিত হোৱা আন্তঃ মহাবিদ্যালয় যুৱ মহোৎসৱত যোগদান কৰি ব্ৰঞ্জৰ পদক লাভ কৰা মিছ্ দেৱমণি বসুমাতাৰী লৈ থাকিল মোৰ সৌহাৰ্দ্দ্যপূৰ্ণ ওলগ।

শেষত মোৰ কাৰ্য্যকালৰ সফল ৰূপায়নত পৰামৰ্শ দাতা বিভাগীয় ভাৰপ্ৰাপ্ত অধ্যাপক

শ্ৰীযুত শ্যামাচৰন ঠাকুৰীয়া চাৰ, অধ্যক্ষ মহাশয় আৰু মহাবিদ্যালয়ৰ আটাই সকল লৈ, মোৰ শ্ৰদ্ধা ও কৃতজ্ঞতা জনালোঁ। মোৰ কামত সহায় সহযোগিতা আগবঢ়োৱা মোৰ বন্ধু বান্ধৱী সুকজ্ঞ, সুকুমাৰ, বন্দেচ, আঃ হক, নুৰ আলম, প্ৰাণজিং, ইয়াকুব, আনোৱাৰ, আফাজ, নসিৰ, মছিৰ, কুতুব, আব্দুল্লা, জুতিকা, ৰুকিয়া, মমতাজ, মৃদুলা, ৰবিতা, অনিতা, ফতেমা, জাহানাৰা আৰু হাচানুল আহমেদলৈ মহম তথা কৃতজ্ঞতা থাকিল।

সদৌ শেষত বিমলা প্ৰসাদ চলিহা মহাবিদ্যায়ৰ সৰ্ব্বাঙ্গীন উন্নতি কামনা কৰি মোৰ সম্পাদকীয় প্ৰতিবেদনৰ ইতি ৰেখা টানিলোঁ।

মেহমুদুৰ ৰহমান
সম্পাদক,
সংগীত আৰু সাংস্কৃতিক বিভাগ।

SECRETARIAL REPORT

Major Games.

At the very outset of my annual report, I would convey my heartiest congratulation to those who contributed and sacrified sweat to their might establish **B. P. Chaliha College** in a such a rural place like **Nagar Bera.**

At the same time I offer my deep gratitude to all the students, friends, who elected me for this responsible job.

This is really gratifying that session has smoothly passed. The tasks embodied in the section of Major games were nct easy ones. So fcr as my portfolio is concerned, I tried my level best during this tenure for sueeessful functioning of my task. But how far I have been successful in rendering service during my tenure is left for the judgement of my student-friends.

The games may play an important role to create international understanding and minimise the differences between various nations, Caste and creeds. Keeping this view in mind, I proceeded to the field.

Most important and interesting event during my term was the inter-College football tournament held at the playground Gosaigaon College in 1992. The College team participated in the tournament overcoming a lot of difficulties. It was turned out to be a very exciting event. In this juncture I cannot forget the contribution of Prof. (Dr.) A. Bashar who piloted the team successfully against all odds.

My report will remain incomplete if I don't mention the name of the Prof.(Dr.) A. Bashar, Prof. B. Nag and Prof. B. S. Barpujari who provided their valuable suggestions in conducting Cricket and Football matches during the College week.

I was streamlined by the guidance of prof-in-charge, prof. S. Kalita, in smooth functioning of my duties during the session. The report conveys my sincere & deep gratitude to our honourable principal Mr. **D. P. Saikia** who was the President of the prize distribution ceremony and hon'ble minister Mr. **Gopi Nath Das** who distributed the prizes.

It is a matter of regret that an important event, Hocky could not be included due to certain constains like shortage of time, stadium, lack of interest among the students etc.

At length my heartiest thank goes to my friends Alom, Jutika, Aynal, Selim, Ghalib, Mizanur for their valuable co-operation throughout the tenure. For my omissions and comissions I beg to be apologised.

LONG LIVE B. P. C. COLLEGE.

Long live B. P. C, C .S. U. with its good fame. ★

M. Hassanul Ahmed.

Secy. Major Games.

লঘু খেল বিভাগৰ সম্পাদকীয় প্ৰতিবেদন

লঘুখেল বিভাগৰ প্ৰতিবেদনৰ আৰম্ভণিতে সেই সকল ব্যক্তি লৈ মোৰ কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিছোঁ যি সকলৰ ত্যাগৰ ফলত আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ একতা সভাখন পুনৰ নিৰ্বাচন পদ্ধতিৰ মাজেৰে গঠিত হ'ল। মই অতিৰ আশাবাদীযে পৰৱৰ্ত্তী চামেও আমাৰ আশাক জীয়াই ৰখাত চেষ্টা কৰিব।

এনে এখন ঐতিহ্যপূৰ্ণ শিক্ষানুষ্ঠানৰ লঘুখেল বিভাগৰ সম্পাদক হিচাপে মোক নিৰ্ব্বাচন কৰাত সমূহ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী বন্ধু-বান্ধৱী আৰু শিক্ষা গুৰু সকললৈ মোৰ হিয়াভৰা অভিনন্দন থাকিল।

খেল-ধেমালী শিক্ষাৰ এক অবিচ্ছেদ্য অংগ। সুশিক্ষা লাভ কৰিবলৈ সু স্বাস্থ্য আৰু সুস্থ মানসিকতাৰ প্ৰয়োজন। এই দুটাক লাভ কৰিব পাৰি খেলা-ধুলাৰ মাজেৰে। মহাবিদ্যালয় সপ্তাহত মোৰ বিভাগত ভলীবল, বেডমিণ্টন, কাবাডি আদি খেল অনুষ্ঠিত কৰা হয়। বন্ধু-বান্ধৱী আৰু শিক্ষাগুৰু সকলৰ দিহা পৰামৰ্শই কাম খিনি সুচাৰু ৰূপে চলাই নিয়াত যথেষ্ট অনুপ্ৰেৰণা যোগাইছিল। মহাবিদ্যালয় সপ্তাহত মোৰ বিভাগত ছাত্ৰ ছাত্ৰী সংখ্যা বিশেষকৈ ছাত্ৰীৰ সংখ্যা কিছু পৰিমাণে তাকৰ আছিল।

মহাবিদ্যালয়ত অধ্যয়নত ছাত্ৰ ছাত্ৰীৰ এনে মানসিকতা এক দুৰ্ভাগ্য জনক কথা। মোৰ বিভাগৰ কামখিনি চলাওঁতে বিশেষকৈ খেলৰ সামগ্ৰীৰ অভাৱ অনুভাৱ কৰিছিলোঁ। খেলৰ প্ৰয়োজনীয় সামগ্ৰী সমূহ যোগান ধৰিবলৈ মই কৰ্ত্তৃপক্ষ ওচৰত বিনম্ৰ অনুৰোধ জনালোঁ।

মহাবিদ্যালয় খনৰ মাননীয় অধ্যক্ষ শ্ৰীযুত ডি, পি, শইকীয়া দেৱ এজন ভাল খেলুৱৈ আৰু ক্ৰীড়ানুৰাগী ব্যক্তি। সেয়েহে মোৰ বিভাগৰ ওপৰত সদায় চকুৰাখিছিল আৰু সময়োপযোগী উপদেশ আগবঢ়াইছিল। সেয়েহে মই চিৰ কৃতাৰ্থ। মোৰ ভাৰ প্ৰাপ্ত অধ্যাপক মাননীয় শ্ৰীযুত বিপুল শৰ্ম্মা বৰ পূজাৰী চাৰে মোৰ সকলো কাৰ্মত গাৰ লগত ছাঁহ থকা দি থাকি মোক কৃতাৰ্থ কৰিছে। ইয়াৰোপৰি মোৰ প্ৰিয়ছাৰ শ্ৰীযুত আঃ হাকিম চাহাবে মোৰ চিৰ পূজনীয় হৈ থাকিব। ইচমাইল, মানিক, নসিব, মান্নাফ, শ্বাহ ইউনুছ, মগবুল, আমিৰ, এ, হক, ফাতেমা, হচানুল এইছ চৌধুৰী, আদিলৈ মোৰ আন্তৰিক মৰম থাকিল। মহাবিদ্যালয়ৰ সমূহ ছাত্ৰ ছাত্ৰী বন্ধু-বান্ধৱী লৈ মোৰ মৰম আৰু কৃতজ্ঞতাৰ শৰাই আগবঢ়াই মোৰ অজ্ঞাত ভুল ত্ৰুটিৰ বাবে ক্ষমা বিচাৰি মোৰ প্ৰতিবেদনৰ সামৰণি মাৰিছোঁ।

জয়তু বি, পি, চি, মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰ একতা সভা।

অভিনন্দন সহ

এম, আব্দুল ওৱাহাব

সম্পাদক, লঘুখেল বিভাগ।

ক্ৰীড়া বিভাগৰ সম্পাদকীয় প্ৰতিবেদন

প্ৰতিবেদনৰ আৰম্ভনিতে মোক ক্ৰীড়া (Atheletics) বিভাগত বিনা প্ৰতিদ্বন্দিতাৰে নিৰ্বাচন কৰি পৱিত্ৰ অনুষ্ঠানটোৰ সেৱা কৰিবলৈ সুযোগ দিয়াৰ বাবে সমূহ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক হিয়া ভৰা শুভেচ্ছা আৰু কৃতজ্ঞতা জনালোঁ।

মোৰ কাৰ্য্যভাৰ চলাই নিয়াত অৰ্থনীতি বিজ্ঞান বিভাগৰ অধ্যাপক মাননীয় শ্ৰীযুত নিৰ্মল কুমাৰ কলিতা চাহাবে যাবতীয় পৰামৰ্শ আৰু সহায় কৰা বাবে তেখেতলৈ থাকিল মোৰ শ্ৰদ্ধা আৰু কৃতজ্ঞতা।

সম্পাদক হিচাবে কিবা কিবি নতুনত্ব আনিব পাৰিম বুলি ভাবিলো যদিও সীমিত সা-সুবিধাৰ বাবে আশা পূৰণ নহল। খেল-ধেমালী এখন দেশ তথা জাতিৰ গৌৰৱ। উন্নত মানৰ খেলৰ যোগেদি সেই গৌৰৱ ৰক্ষা কৰি দেশৰ তথা নিজৰ শাৰীৰিক মানদণ্ড ৰক্ষা কৰিব পাৰি আৰু সেই জয় যাত্ৰা আৰম্ভ হয় স্কুল বা কলেজৰ পৰা। সেইফালৰ পৰা পৰ্য্যবেক্ষন কৰিলে দেখা যায় যে আমাৰ মহাবিদালয়খন যথেষ্ট পিছ পৰি আছে। ইয়াৰ ঘাই কাৰণ হ'ল আৰ্থিক অনাটন, উপযুক্ত প্ৰশিক্ষণ আৰু ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ অনুশীলনৰ অভাৱ। আমাৰ মহাবিদ্যালয়ত খেলা-ধূলাৰ উপযুক্ত সা-সঁজুলিৰ অভাৱ। এই খিনিতে সংশ্লিষ্ট কৰ্তৃপক্ষলৈ মোৰ অনুৰোধ যাতে মহাবিদ্যালয়খনত এখন জিমনাষ্টিক বিভাগ অচিৰে আৰম্ভ কৰা হয়। এখন খেল পথাৰ আছে যদিও সেইখন উন্নত মানৰ বুলি কব নোৱাৰি। আনকি ৪০০ মিটাৰ ট্ৰেক এখনকে বনাব পৰা নাযায়।

২৩/১১/৯২ তাৰিখৰ পৰা ছয় দিনীয়া কাৰ্য্যসূচীৰে মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ সমাৰোহন কৰা হয়। এটা পৰিতাপৰ বিষয় যে ক্ৰীড়া বিভাগত মহিলা প্ৰতিযোগীৰ সংখ্যা আছিল অতি তাকৰ। সীমিত কেইজনী মান ছাত্ৰীয়ে অংশ গ্ৰহণ কৰিছিল যদিও তেওঁলোকক বাৰে বাৰে অনুৰোধ কৰিব লগীয়া হৈছিল।

যি সকল বন্ধু-বান্ধৱীৰ সহায়-সহযোগিতাই মোক উৎসাহিত কৰিছিল সেই সকলৰ ভিতৰত বন্দেছ, হেদায়েদ, মতলেব, মমতাজ, ধীৰাজ, মুকুট, মমতাজ বেগম আদিৰ নামেই উল্লেখনীয়।

শেষত বি, প্ৰ. চ, মহাবিদ্যালয় সৰ্ব্বাঙ্গীন উন্নতি কামনা কৰি মোৰ প্ৰতিবেদনৰ সামৰণি মাৰিলো।

এম, সাহজাহান আলী
সম্পাদক, ক্ৰীড়া বিভাগ।
বি, প্ৰ, চ মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰ
একতা সভা।

তৰ্ক আৰু আলোচনা চক্ৰ বিভাগৰ সম্পাদকীয় প্ৰতিবেদন

মোৰ দেশক 'মোৰ' বুলি যাওঁতে মোৰ জন্মভূমি মাতৃক লাঞ্চনাৰ পৰা বুলি মুক্তি দি নিজৰ অস্তিত্ব জীয়াই ৰাখিবলৈ যাওঁতে কলিজাৰ ৰঙা তেজ ঢালি ত্যাগৰ শলিতা জ্বলাই যি সকলে নিজৰ জীৱনক দেশৰ পূজাৰ ফুল চন্দন ধূপ দীপ হিচাপে আহুতি দিলে সেই সকল মহান ত্যাগৰ প্ৰতি সশ্ৰদ্ধা প্ৰণাম নিবেদিলোঁ।

অজ্ঞান চাকনীয়া এফলীয়া কৰি যোৱা জ্ঞান সমৃদ্ধিৰে পৰিপুষ্ট এই বি, প্ৰ, চ, মহাবিদ্যালয় অসমৰ অন্যান্য শিক্ষা-নুষ্ঠানৰ তুলনাত অনুন্নত ঠাইত উচ্চ শিখৰত স্থান পোৱা অসমৰ সুবৃহৎ শিক্ষাৰ কেন্দ্ৰস্থল।

মোৰ কাৰ্য্যকাল : মোৰ কৰ্তব্য পথত যিমান দূৰ অগ্ৰগামী হলো তাৰ বিচাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে কৰিব। মোৰ দায়িত্বৰ ভিতৰত আছিল অসমীয়া আৰু ইংৰাজী তৰ্ক আকস্মিক বক্তিতা, অসমীয়া আৰু ইংৰাজী আলোচনা চক্ৰ আৰু কুইজ।

মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ : বাৰ্ষিক মহা-বিদ্যালয় সপ্তাহ অনুষ্ঠিত কৰা বিভিন্ন প্ৰতিযে গিতাৰ ভিতৰত মোৰ বিভাগৰ প্ৰতি-যোগিতাই আটাইতকৈ সহজ তথাপি ছাত্ৰ -ছাত্ৰী যিমান সেই অনুপাতে প্ৰতিযোগীৰ সংখ্যা কম। ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ বছৰি বৰ্ধিত সংখ্যা অনুপাতে প্ৰতিযোগিতাৰ অভাৱ কিয় ? নে প্ৰকৃত অনুশীলনৰ অভাৱ ? ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলে চিন্তা চৰ্চা কৰা উচিত। বৰ্তমান অকল পুথিগত জ্ঞানেই জীৱনৰ পূৰ্ণতা আনি দিব নোৱাৰে। সেইবুলি মহাবিদ্যালয়ৰ ইতিহাসৰ পাত লুকীয়াই চালে দেখা যায় যে অইন বছৰৰ দৰে এই বেলিও প্ৰতি-যোগীৰ সংখ্যা দুগুণে বৃদ্ধি পাইছে। আশা-কৰো বিভিন্ন বিভাগত প্ৰতিযোগিতাত অংশ গ্ৰহণ কৰি নিজস্ব প্ৰতিভা বিকাষ কৰিব।

কৰ্মৰ ক্ষতিয়ান : কাৰ্য্যকাল ছোৱাত বহুতকে তিতা-কেহা দিলো; কিছু বাস্তৱ অভিজ্ঞতাও ললো। এটাই মোৰ অভিজ্ঞতা হ'ল সামাজিক কাম কৰিবলৈ হলে নিজক সম্পূৰ্ণৰূপে বিসৰ্জন দিব পাৰিব লাগিব। মহাবিদ্যালয় চলিছে, চলিব আৰু চলিয়েই থাকিব। কিন্তু মোৰ বিশ্বাস উঠি অহা চামে যদি লুইতৰ দুয়ো পাৰ জিলিকাব চেষ্টা কৰিছে তেনেহলে চেষ্টা ত্ৰুটি কৰিব নোৱাৰিব।

শলাগৰ শৰাই : এই কাৰ্য্যভাৰ চলাই নিয়াত শিক্ষাগুৰু সকল ক্ৰমে অধ্যক্ষ দেৱ প্ৰসাদ শইকীয়া অধ্যাপক দয়ানন্দ দাস অধ্যাপিকা কল্যাণী দাস, অধ্যাপক নুৰ আলম হক অধ্যাপক বি, বি, পাণ্ডা অধ্যাপক নুৰ আলম অধ্যাপক আবুল ছালাম অধ্যাপক প্ৰভাত চক্ৰবতী অধ্যাপিকা চিত্ৰলেখা দেৱী অধ্যাপক আব্দুল হাকিম সকলে বিচাৰক হিচাপে আৰু বিভিন্ন দিহা-পৰামৰ্শৰে সহায় কৰা বাবে মই তেখেত সকলৰ ওচৰত চিৰ-কৃতজ্ঞ। এই বিষয়ত তত্ত্বাৱধায়ক হিচাপে আদিৰ পৰা অন্তলৈকে প্ৰতিটো কাম নিয়া-ৰিকৈ চলোৱাত দিহা-পৰামৰ্শ উপদেশ দিয়াৰ উপৰিও নিজে কিছুমান দিশত আগবঢ়ুৱা হৈ প্ৰকৃত পথ প্ৰদৰ্শকৰ আদৰ্শৰে মোক অনুপ্ৰাণিত কৰাৰ বাবে অধ্যাপক শ্বাহ আলম চাহাবৰ প্ৰতি কৃতজ্ঞতাৰ শৰাই আগবঢ়াইছো। কেইজনমান অকৃত্ৰিম বন্ধু মকবুল হুচাইন, স্বাইজুল ইছলাম, মুজাম্মেল হক, আব্দুল হামিদ, আব্দুল গফুৰ, ছাহজাহান আলী মণ্ডল, শ্বাহ আলম, স্বাহাব উদ্দিন, মিছ্ স্বৰমিলা খাতুন, ছুফিয়া খাতুন, সাজিদা বেগম, নাজিম উদ্দিন, মোৰ কাৰ্য্যত যি সহায় আগবঢ়ালে তেওঁলোক মোৰ স্মৃতিৰ পটত চিৰ যুগমীয়া হৈ ৰব।

জয়তু বি, প্ৰ, চ, মহাবিদ্যালয়

জয় আই অসম

ধন্যবাদেৰে,

সেখ ময়নুল হক, সম্পাদক, তৰ্ক আৰু আলোচনা চক্ৰ বিভাগ।

ছাত্ৰ জিৰণি কোঠাৰ সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন

১৯৯২ ৯৩ ইং চনৰ বাবে মোক ছাত্ৰ জিৰণি কোঠা বিভাগৰ সম্পাদক হিচাপে নিৰ্ব্বাচিত কৰা বিমলা প্ৰসাদ চলিহা মহাৰিদ্যালয়ৰ সমূহ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীলৈ আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা যাচিছো। দায়িত্ব গ্ৰহণ কৰাৰ পাছতেই ভাবিছিলো ছাত্ৰ জিৰণি কোঠাৰ সমস্যা সমূহ সমাধান কৰি নতুন ৰূপত গঢ় দিম। কিন্তু ভবামতে হৈ নুঠিল। আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ জিৰণি কোঠাটো ছাত্ৰ অনুপাতে যথেষ্ট সৰু। দুই চাৰিখন বেঞ্চ আৰু কেৰম বৰ্ডৰ বাহিৰে আন কোনো ধৰণৰ সামগ্ৰী জিৰণি কোঠাত নাই। মোৰ পৰৱৰ্ত্তী সম্পাদকে অভাব সমূহ পূৰণ কৰিব পাৰিব বুলি আশা ৰাখিলো। আন আন বছৰৰ দৰে মোৰ কাৰ্য্যকালতো ছাত্ৰ জিৰণি কোঠা বিভাগৰ পৰা মহাবিদ্যালয় সপ্তাহত বিভিন্ন প্ৰতিযোগিতা অনুষ্ঠিত কৰা হয়। প্ৰতিযোগিতা সমূহ হ'ল — একক কেৰম, দ্বৈত কেৰম, ডবা খেল প্ৰতিযোগিতা, হাতৰ কাম, প্ৰদৰ্শনী আদি। প্ৰতিযোগীৰ সংখ্যা আন আন বছৰৰ তুলনাত অধিক আছিল। যাৰ ফলত মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ আৰম্ভ হোৱাৰ দুদিন আগৰে পৰাই কেৰম খেল অনুষ্ঠিত হয় আৰু ই সম্পূৰ্ণ ন-দিন ধৰি চলে।

সকলো সময়তে মোক আন্তৰিকতাৰে দিহা পৰামৰ্শ দি কাৰ্য্য চলাই নিয়াত সহায় কৰে — তত্বাৱধায়ক মাননীয় অধ্যাপক নুৰ আলম চাবে আৰু পূজনীয় শিক্ষাগুৰু শ্ৰীযুত দেৱ প্ৰসাদ শইকীয়া দেৱে তেখেত দুজনলৈ মই চিৰ কৃতজ্ঞ। বন্ধুবৰ এম, হাচানুল হক, আঃ বাৰিক, প্ৰতুল মেধি হুমায়ুন, জাকিৰ আৰু মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ একতা সভাৰ সাধাৰণ সম্পাদক আঃ মজিদ মণ্ডললৈ তেওঁলোকৰ বিভিন্ন সহায় সহযোগিতাৰ বাবে মোৰ আন্তৰিক ধন্যবাদ থাকিল।

সদৌ শেষত মহাবিদ্যালয় আৰু ছাত্ৰ জিৰণি কোঠাৰ উন্নতি কামনা কৰি প্ৰতিবেদন সামৰিছোঁ।

জয়তু বিঃ পিঃ চিঃ কলেজ, নগৰবেড়া।

মামুদ আলী
সম্পাদক, ছাত্ৰ জিৰণি কোঠা

ছাত্ৰী জিৰণি কোঠাৰ সম্পাদিকাৰ প্ৰতিবেদন

প্ৰতিবেদনৰ পাতনিতে যি সকল মহান ব্যক্তিৰ আপ্ৰান চেষ্টাত এই 'কালাপানী সদৃশ আওঁহতীয়া ঠাই নগৰবেৰাত বিমলা প্ৰসাদ চলিহা মহাবিদ্যালয়খন অংকুৰিত হয়, তেখেত সকললৈ মোৰ গভীৰ আন্তৰিক শ্ৰদ্ধা ও অভিনন্দন আগবঢ়ালোঁ।

সুপ্ৰিয় সতীৰ্থ সকলে মোক ১৯৯২-৯৩ বৰ্ষৰ ছাত্ৰ একতা সভাৰ ছাত্ৰী জিৰণি কোঠা বিভাগৰ সম্পাদিকা হিচাপে বিনা প্ৰতিদ্বন্দ্বিতাৰে নিৰ্ব্বাচন কৰা বাবে তেওঁলোকলৈ মোৰ আন্তৰিক ধন্যবাদ থাকিল।

ক্লাচ কৰি ভাগৰি পৰা মানসিক পৰিশ্ৰমত ক্লান্ত হৈ বিনোদনৰ মাজেৰে শাৰীৰিক ও মানসিক শক্তি ঘূৰাই আনিবলৈ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ জিৰণি কোঠাৰ জন্ম হ'ল।

সম্পাদিকাৰ দায়িত্ব লৈয়ে সন্মুখীন হৈছিলো মহাবিদ্যালয় সপ্তাহৰ। এই সপ্তাহত কেৰম, ডবা, পিঠা বনোৱা, উলগুথা, চিলাই আদি প্ৰতিযোগিতা ছাত্ৰী জিৰণি কোঠাৰ তত্বাৱধানত অনুষ্ঠিত হয়। যিসকল বান্ধৱীয়ে এই প্ৰতিযোগিতা বিলাকত পুৰস্কৃত হৈছে তেওঁলোকলৈ মোৰ অভিনন্দন থাকিল। নাৰী পুৰুষ এটা মুদ্ৰাৰেই দুই পিঠি। নাৰীৰ মৰ্য্যদা পুৰুষৰ সমান। কিন্তু মহাবিদ্যালয় সপ্তাহত নাৰী সকলে তেওঁলোকৰ যোগ্যতা সাব্যস্ত কৰিবলৈ আগবাঢ়ি অহাৰ অনীহা ভাৱ পৰিলক্ষিত হৈছিল।

মোৰ বিভাগৰ আকৰ্ষণীয় চিলাই প্ৰদৰ্শনী প্ৰতিযোগীতাৰ দ্বাৰ মুকলি কৰে মহাবিদ্যালয়ৰ অধ্যক্ষ মাননীয় শ্ৰীযুত দেৱ প্ৰসাদ শইকীয়া দেৱে। তেখেত লৈ মোৰ শ্ৰদ্ধা থাকিল। মোৰ কাৰ্য্যকালত বিভিন্ন দিশত দিহা পৰামৰ্শ দিয়ে মাননীয় অধ্যাপিকা তথা অধ্যাপক মিছেছ কল্যানী দাস, মি. ৰনেণ দাস, মি. বিপ্লব নাগ, মিছেছ দীপ্তিৰেখা পাঠক (মজুমদাৰ) মিচ. চিত্ৰ লেখা দেৱী, মি. ধলেন চৌধুৰী চাৰলৈ মোৰ কৃতজ্ঞতা থাকিল।

ছাত্ৰী জিৰণি কোঠাৰ তত্বাৱধায়িকা অধ্যাপিকা মিছেছ নুৰুন নাহাৰ বেগম বাইদেউলৈ কৃতজ্ঞতাৰ শৰাই আগবঢ়ালো।

সদৌ শেষত মোৰ কাৰ্য্যকালত বিভিন্ন দিশত সহায় সহযোগিতা আগবঢ়োৱা বন্ধু-বান্ধৱী তথা অনুজ বৃন্দ আৰু সমূহ শিক্ষাগুৰু সকলোকো সোৱৰিছোঁ। মোৰ কাৰ্য্যকালৰ কৃতকাৰ্য্যতা তথা ব্যৰ্থতাৰ বিচাৰ সুধি সকলৰ আগত ৰাখি আৰু মোৰ অজ্ঞাত ভুলৰ বাবে ক্ষমা প্ৰাৰ্থী হৈ—

মিচ মৰিয়ম বেগম
সম্পাদিকা, ছাত্ৰী জিৰণি কোঠা।

সমাজ সেৱা বিভাগৰ সম্পাদকীয় প্ৰতিবেদন

এইখন মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ একতা সভাৰ নিৰ্ব্বাচনত মনে বাক্যে সহযোগিতা আগবঢ়োৱা প্ৰতিজন ছাত্ৰ-ছাত্ৰীকে মই হিয়াভৰা মৰম জনালোঁ।

মোক নিৰ্বাচিত কৰি ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলে মোলৈ যি মৰম আৰু ভালপোৱাৰ সহানুভূতি দেখুৱাইছিল; মোৰ কাৰ্য্যকালৰ কৰ্মৰাজিৰে তাৰ কিঞ্চিত প্ৰতিদানও দিব নোৱাৰৰ একমাত্ৰ কাৰণ পুঁজি। পুঁজিৰ অভাৱতে হৃদয়ৰ এচুকত সাজি থোৱা পৰিকল্পনাবোৰ ৰাস্তৱতাৰ মুখ দেখা নেপালে মহাবিদ্যালয়ৰ ' স্থায়ী তোৰণ নিৰ্মান ' তাৰে এটা। পৰৱৰ্তীজন সম্পাদকলৈ এই দায়িত্বটো অৰ্পন কৰি নিজৰ অযোগ্যতাক স্বীকাৰ কৰিলোঁ।

মহাবিদ্যালয় সপ্তাহত সমাজ সেৱা প্ৰতিযোগিতা অনুষ্ঠিত কৰিবলৈ সক্ষম হৈছিলেঁ। প্ৰতিযোগিতাত অংশ গ্ৰহন কৰা সমূহ ছাত্ৰ ছাত্ৰীকে এই ছেগতে মোৰ হিয়াভৰা ওলগ যাচিলোঁ। প্ৰতিযোগিতাখিনি সুচাৰুৰূপে পৰিচালনাৰ ক্ষেত্ৰত সহযোগিতা আগবঢ়োৱা মাননীয় অধ্যাপক আবু বক্কৰ ছিদ্দিক, অধ্যাপক শ্বাহজামাল মোল্লা চাৰ আৰু অধ্যাপিকা নৱনীতা পাঠক বাইদেউলৈ কৃতজ্ঞতা জনাইছো।

১৯৯২ চনৰ ডিচেম্বৰ মাহৰ ২৯ আৰু ৩০ তাৰিখে অসম বিজ্ঞান সমিতিৰ নগৰবেৰা শাখাৰ উদ্যোগত নগৰবেৰা (দোকুচি) প্ৰাঃ বিদ্যালয়ত পৰিবেশ প্ৰদূষণ সম্পৰ্কে অনুষ্ঠিত আলোচনা চক্ৰ উপলক্ষে মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰ একতা সভাৰ সমাজ সেৱা বিভাগে মহাবিদ্যালয়ৰ শিক্ষা বিভাগৰ স্নাতক তৃতীয় বৰ্ষৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ সহযোগত 'নগৰবেৰা বজাৰ ছাফাই'ৰ যি কাৰ্য্যসূচী হাতত লৈছিল; তাত স্বতঃস্ফুৰ্তভাৱে অংশ গ্ৰহণ কৰা সমূহ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ প্ৰতি মই কৃতজ্ঞ। এই ক্ষেত্ৰত অগ্ৰনী ভূমিকা লোৱা অসম বিজ্ঞান সমিতিৰ নগৰবেৰা শাখাৰ সম্পাদক তথা উদ্ভিদ বিজ্ঞান বিভাগৰ অধ্যাপক শ্ৰীযুত সূৰ্য্য কলিতা চাৰক শ্ৰদ্ধাৰে সুঁৱৰিছোঁ। এই ছেগতে মহাবিদ্যালয় কৰ্তৃপক্ষলৈ এটি বিনম্ৰ অনুৰোধ জনাইছোঁ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলক পৰিবেশ প্ৰদূষণ সম্পৰ্কে সচেতন কৰি তোলাৰ পৱিত্ৰ মানসেৰে প্ৰতিবছৰে মহাবিদ্যালয়ত এন, এছ, এছ, কেম্প পতাৰ ব্যৱস্থা কৰে যেন।

সৰ্বদিশে পৰামৰ্শ দানেৰে মোৰ কাৰ্য্যকাল সুচাৰুৰূপে চলাই নিয়াৰ অগ্ৰনীজন (বিভাগীয় তত্ত্বাৱধায়ক) মাননীয় অধ্যাপক শ্ৰীযুত আব্দুছ ছালাম চাৰৰ ওচৰত মই চিৰঋণী।

হাছানুল, মীৰ্জা গালিব, জানমনি, আৰু মালেকা বাইটিৰ মৰম মনৰ মনি কোঠত চিৰ সজীৱকৈ সাঁচি ৰাখিম। মোৰ অজ্ঞাতসাৰে হোৱা ভুল ক্ৰটি মাৰ্জনা বিচাৰি —

ওমিৰ উদ্দিন আহমেদ
সম্পাদক, সমাজ সেৱা বিভাগ।

ছাত্ৰ একতা সভাৰ কাৰ্য্যনিৰ্বাহক সমিতিৰ

—ঃ বিষয়ববীয়া সকল ঃ—

সভাপতি ঃ অধ্যক্ষ শ্ৰীদেৱ প্ৰসাদ শইকীয়া

উপ-সভাপতি ঃ এম, আ, মান্নান ভূঞা

সাধাৰণ সম্পাদক ঃ
এম. আ. মজিদ মণ্ডল

সহকাৰী সাধাৰণ সম্পাদক ঃ
মহঃ আনোৱাৰ হুছেইন

সম্পাদক, সাহিত্য আৰু আলোচনী বিভাগ ঃ
এম. আয়নাল হ'ক
তত্ত্বাৱধায়ক ঃ
অধ্যাপক (ডঃ) আবুল বাসাৰ

সম্পাদক, সংগীত আৰু সাংস্কৃতিক বিভাগ ঃ
মঃ মেহমুদুৰ ৰহমান
তত্ত্বাৱধায়ক ঃ
অধ্যাপক শ্ৰীশ্যামাচৰণ ঠাকুৰীয়া

সম্পাদক, গুৰু খেল বিভাগ ঃ
এম. হাছানুল আহমেদ
তত্ত্বাৱধায়ক ঃ
অধ্যাপক শ্ৰীসূৰ্য্য কলিতা

সম্পাদক, লঘু খেল বিভাগ ঃ
এম. আব্দুল ওৱাহাব
তত্ত্বাৱধায়ক ঃ
অধ্যাপক শ্ৰীবিপুল শৰ্মা বৰপূজাৰী

সম্পাদক, এথ্‌লেটিকচ্‌ বিভাগ ঃ
এম. শ্বাহজাহান আলী
তত্ত্বাৱধায়ক ঃ
অধ্যাপক শ্ৰীনিৰ্মল চন্দ্ৰ কলিতা

সম্পাদক, তৰ্ক আৰু আলোচনা চক্ৰ বিভাগ ঃ
শেখ ময়নুল হক
তত্ত্বাৱধায়ক ঃ
অধ্যাপক শ্বাহ আলম

সম্পাদক, ছাত্ৰ জিৰণি কোঠা ঃ
এম. মামুদ আলী
তত্ত্বাৱধায়ক ঃ
অধ্যাপক নুৰ আলম

সম্পাদিকা, ছাত্ৰী জিৰণি কোঠা ঃ
মিচ্‌ মৰিয়ম বেগম
তত্ত্বাৱধায়ক ঃ
অধ্যাপিকা মিছেছ্‌ নুৰুন নাহাৰ বেগম

সম্পাদক, সমাজ সেৱা বিভাগ ঃ
ওমিৰ উদ্দিন
তত্ত্বাৱধায়ক ঃ
অধ্যাপক, শ্ৰীআব্দুছ ছালাম

□□□

- নৱ বৰ্ষৰ প্ৰীতি আৰু শুভেচ্ছাৰে -

‘ৰুহুল ইটা উদ্যোগ’

মজবুত আৰু উন্নত মানৰ ইটাৰ বাবে যোগাযোগ কৰক ।

প্ৰোঃ এম. মামুদ আলী
পোঃ অঃ- নগৰবেড়া
কামৰূপ (অসম)
পিন - ৭৮১ ১২৭

– নৱ বৰ্ষৰ শুভেচ্ছাৰে –

‘ৰিংকুমনি টেন্ট হাউচ’

বিয়া-সবাহৰ যাৱতীয় সামগ্ৰী ভাৰাত পোৱা নিৰ্ভৰ যোগ্য প্ৰতিষ্ঠান ।

প্ৰোঃ শ্ৰী টংকেশ্বৰ ৰয়
প্ৰোঃ অঃ- নগৰবেড়া
কামৰূপ (অসম)
পিন - ৭৮১১২৭

- নৱ বৰ্ষৰ শুভেচ্ছাৰে -

‘তৃপ্তি টি ষ্টল’

উৎকৃষ্ট চাহ আৰু মিঠাইৰ বাবে নিৰ্ভযোগ্য প্ৰতিষ্ঠান ।

প্ৰোঃ শ্ৰী জীৱন সাহা
নগৰবেড়া বজাৰ
কামৰূপ (অসম)
পিন - ৭৮১ ১২৭

- নতুন বছৰৰ ওলগেৰে -

‘কলিতা মেচিনাৰী’

আৰু

‘কলিতা ইলেকট্ৰিক ষ্টোৰ’

পাৱাৰ পাম্প, চাইকেল, হেচাক, সকলো ধৰণৰ বৈদ্যুতিক, সঁজুলি, স্কুটাৰ, ৰেটাৰী আদি বিক্ৰী ও মেৰামতি কৰা হয় । লগতে ‘ড্ৰিল’ আৰু ‘গ্ৰীল’ৰ কাম কৰা হয় ।

প্ৰোঃ শ্ৰী কমল কলিতা
শ্ৰী জ্যোতিৰ্ময় কলিতা
নগৰবেড়া বজাৰ, কামৰূপ
অসম - ৭৮১ ১২৭

Series of the Publications of B.P.C. College Magazine

Issue	Session	Editor	In-Charge
I	1976-77	Mr. Mahananda Medhi	Prof. Birendra Kr. Das
II	1978-79	Mr. Rahul Amin	Prof. M. Hahib Ullah
III	1983-84	Mr. Dwipendra Pathak Mr. Rafiqul Hassan	Prof. Ranjit Kr. Bora.
IV	1987-88	Mr. Kulen Talukdar Mr. Raghudev Das	Prof. Birendra Kr. Das
V	1990-91	Mr. Saurav Bhagabati Mr. Nazim H.A. Ahmed	Prof. Habib Ullah Prof. Nagendra Nr. Dewan
VI	1992-93	Mr. Aynal Haque	Prof. (Dr) A. Bashar.